

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

EUCLIDIS

ELEMENTORUM

Libri xv. breviter demonstrati,
Convent. Gaud. ff. min. Recol.
Opera 1713

Is. BARROW, Cantabrigiensis,
Coll. TRIN. Soc.

Καθαροὶ ὡς λογικὴ εἰσι αἱ μαθηματικαὶ
ἐπιστῆμαι. HIEROCL.

L O N D I N I,
Excudebat R. DANIEL, Impensis
GUIL. NEALAND Bibliopole
Cantabrig. c18 12c

Nobilissimis

Adolescentibus

D^{no} EDOUARD

Marquis comitis Sarre

D^{no} IOHANNI

Et

D, FRANCIS. W

ARMIG

 Nicuique
(Optimi
tes) tant

bere reputo, qua
homini debere p
enim sententia
cerum amorem

*

Nobilissimis & Generosissimis

Adolescentibus,

D^{NO} EDUARDO CECILIO,

Illustriss. comitis Sarisburienfis Filio;

D^{NO} IOHANNI KNATCHBVL,

Et

D. FRANCIS. WILLOUGHBY,

ARMIGERIS.

U Nicuique vestrum
(Optimi Adolescentes) tantum me de-
bere reputo, quantum homo
homini debere potest. Mea
enim sententia, ultra fin-
cerum amorem non est quod
quis-

Epistola Dedicatoria.

quispiam de alio bene mere-
ri possit. Hunc autem jam-
diu est quo ex singulari ve-
stra bonitate mihi indultum
experior ; ejusque sensus ,
intimis animi medullis in-
hærens , ipsi ardens studium
impressit quovis honesto mo-
do reciprocos affectus pro-
dendi. Quandoquidem ve-
ro ea fortunarum mearum
tenuitas , ea vestrarum am-
plitudo , existit , ut nec ego
alia quam gratæ alicujus
agnitionis significatione uti
queam , nec vos aliam admit-
tere velitis ; ea propter haud
illibenter hanc occasionem
arripio , honoris & benevo-
lentiæ , quibus vos prose-
quor, publicum hoc & dura-
bile

gatoria.

bene mere-
autem jam-
singulari ve-
ihi indultum
isque sensus,
medullis in-
rdens studium
is honesto mo-
affectus pro-
doquidem ve-
arum mearum
vestrarum am-
it, ut nec ego
ratæ alicujus
nificatione uti
s aliam admit-
propter haud
occasionem
ris & benevo-
s vos profe-
hoc & dura-
bile

Epistola Dedicatoria.

bile ^{μνησκούων} edendi. Etsi
cum oblatis anathematis exi-
litate, & libellum vestris
nominibus consecratum,
quam is longe infra vestro-
rum meritorum dignitatem
subsidiat, attentius confide-
ro, timor subinde aliquis &
dubitatio animum incessant,
ne hoc studium erga vos
meum vobis dehonestamen-
to sit potius quam ornamen-
to; scilicet memor cum sim,
ut malæ causæ, sic & mali li-
bri patrocinium in patroni
contumeliam magis quam in
gloriam cedere. Sed quum
vestrarum virtutum id robur,
eam fore soliditatem, reco-
gnoscerem, quæ vestrum de-
cus, meo quantumvis labefa-

Epistola Dedicatoria.

Stato, inconcussum sustinere possint; idcirco non dubitavi vos in aliquatenus commune mecum periculum induere. Virtutes illas intelligo, quibus nemo unquam in vestra ætate aut in vestro ordine, saltem me iudice, majores deprehendit; quæ vos insigniter gratos omnibus & amabiles reddunt; eximiam modestiam, sobrietatem, benignitatem animi, morum comitatem, prudentiam, magnanimitatem, fidem, præclaram insuper ingenii indolem, quæ vos ad omnem ingenuam scientiam non tantum excellenti captu, sed & appetitu forti ac sincero, instruxit. Quas vestras præclarissimas dotes prout

prout nemo est fortassis qui
me melius novit, aut pro con-
suetudine, quam jamdudum
vobiscum dulcissimam co-
luisse ex vestro favore mihi
contigit, penitus introspexit,
ita nemo est qui impensius
miratur & suspicit; aut qui
ipsas libentius prædicare ac
celebrare vellet, si non cum
eloquii mei vires supergrede-
rentur, tum etiam quæ in sin-
gulis vobis elucent, prolixi a-
licujus commentarii aut pa-
negyricæ orationis liberta-
tem, potius quam præstitutas
hujusmodi salutationibus an-
gustias, exposcerent. Quin
potius divinam clementiam
imploro, ut vos earundem
virtutum sancto tramiti infi-

Epistola Dedicatoria.

stere, atque hos egregios fructus vernæ vestræ ætatis felicibus incrementis maturescere concedat; vitamque vobis in hoc seculo ingenuam, innocentem, jucundam, & in futuro beatam ac sempiternam transigere largiatur. Minime autem dubito, ne pro consueto vestro in me candore hoc ultimum fortassis quod vobis præstare poterò, benevolentia erga vos & observantia testimonium, alacriter accepturi sitis; quod vobis propensissimo affectu offert

Vestri in æternum amantissimus,

& observantissimus,

I. B.

Bene-

Benevolo L E C T O R I.

SI quid in hac elementorum editio-
ne praeistum sit, scire desideras,
amice Lector, accipe, pro genio
operis, breviter. Ad duos praecipue
fines conatus meos direxi. Primum, ut cum
requisita perspicuitate summam demonstra-
tionum brevitatem conjungerem, quo eam li-
bello molem compararem, qua commodè ab-
que molestia circumferri posset. Id quod asse-
cutus videor, si absentem Typographi cura
non frustretur. Concinnius enim quispiam
meliori ingenio aut majori peritia excellens,
at nemo forsitan brevius plerasque proposi-
tiones demonstraverit; praesertim cum in
numero & ordine propositionum ipse ni-
hil immutarim, nec licentiam, mihi as-
sumpserim quamcunque propositionem Eu-
clideam procal ablegandi tanquam minus
necessariam, aut quasdam faciliores in
axiomatum censum referendi; quod non-
nulli fecerunt: inter quos peritissimus Geo-
metra Andr. Tacquetus, quem ideo et-
iam nomino, quod quadam ex eo desum-
pta agnoscere honestum duco; post cuius
elegantissimam editionem, ipse nihil atten-

Ad Lectorem.

tare voluissem, si non visum fuisset doctissimo viro non nisi octo Euclidis libros suâ curâ adornatos publico communicare, reliquis septem, tanquam ad elementa Geometria minus spectantibus, omnino quasi spretois atque posthabitis. Mihi autem jam ab initio alia provincia demandata fuit, non elementa Geometria utcunque pro arbitrio conscribendâ, verum Euclidem ipsum, eumque totum, quam possem brevissime, demonstrandi. Quod enim quatuor libros spectat, septimum, octavum, nonum, decimum, quamvis illi ad Geometria plana & solida elementa, ut sex precedentes & duo subsequentes, non tam prope pertineant; quod tamen ad res Geometricas admodum utiles sint, tam propter Arithmetica & Geometria valde propinquam cognationem, quam ob notitiam commensurabilium & incommensurabilium magnitudinum ad figurarum tam planarum quam solidarum intellectum apprime necessariam, nemo est è peritioribus Geometris qui ignorat. Quæ vero in tribus ultimis libris continetur, & corporum regularium nobilis contemplatio, illa non nisi injuria prætermitti potuit; quando nempe illius gratia noster sollicitus, Platonica familia philosophus, hoc elementorum systema universum condidisse perhibetur;

uti

Ad Lectorem.

uti testis est * Proclus, iis verbis, "ὅτι" * lib. 2.

διὰ καὶ τῆς συμπτώσεως τοῦ σχήματος τῶν γεωμετρικῶν
τοῦ πλὴν ὅτι κελεύειν πλάτωνικῶν σχημάτων οὕτως.

Præterea facile in animum induxi ut opinarer, nemini harum scientiarum amanti non futurum esse cordi penes se habere integrum Euclidæum opus, quale passim ab omnibus citatur & celebratur. Quare nullum librum nullamque propositionem negligere volui earum quæ apud P. Herigonium habentur; cujus vestigiis pressè insistere necesse habui, quoniam ejusce libri schematismis maxima ex parte uti statutum erat, quod præviderem mihi ad novas describendas temporis non suppetere; etsi nonnunquam id facere præoptassem. Eadem de causa nec alias plerasque quam Euclidæas demonstrationes adhibere volui, succinctori forma expressas, nisi forte in 2, & 13, & parce in 7, 8, 9 libris; ubi ab eo nonnihil deflectere opera pretium videbatur. Bona igitur spes est saltem in hac parte cum nostris consiliis, tum studiosorum votis, aliquo modo satisfactum iri. Nam quæ adjecta sunt in Scholiis problemata quadam & theorematâ, sive ob suum frequentem usum ad naturam elementarem accedentia, sive ad eorum quæ sequuntur expeditam demonstrationem conducentia, seu qua regula-

Ad Lectorem.

*rum practica Geometria quarundam prae-
cipuarum rationes innuunt ad suos fontes re-
latas, per ea, ut spero, libellus ultra destina-
tam molem magnopere non intumescet.*

*Alter scopus ad quem collineatum est, eo-
rum desiderii consuluit qui demonstrationi-
bus symbolicis potius quam verbalibus dele-
ctantur. In quo genere cum plerique apud
nos Guilielmi Oughtredi symbolis assueti
sint, ea plerumque usurpare consultius duxi-
mus. Nam qui Euclidem hac viâ tradere
& interpretari aggressus sit, hactenus, quod
ego sciam, praeter unum P. Herigonium,
reperitus est nemo. Cuius viri longe doctissi-
mi methodus, sane in multis egregia, ac ejus
peculiari proposito admodum accomodata,
duplici tamen defectu laborare mihi visa
est. Primo, quod cum Propositionum ad u-
nium alicujus theorematis aut problematis
probationem adductarum posterior à priori
non semper dependeat; quando tamen illa in-
ter se coherent, quando non, nec ex ordine sin-
gularum, nec ullo alio modo, satis prompte
innotescere potest: unde ob defectum con-
junctionum & adiectivorum (ergo, rur-
sus, &c.) non raro difficultas & dubitandi
occasio, praesertim minus exercitatis, inter le-
gendum oboriri solent. Deinde saepenumero
evenit, ut praedicta methodus supervacaneas
repetitiones effugere nequeat, à quibus de-
monstrationes est quando proluxa, aliquando*

Ad Lectorem.

*& magis intricata, evadunt. Quibus vitiis
noster modus facile per verborum signorumque
arbitrariam mixturam medetur. Atque
hac de opella hujus intentione & methode di-
cta sufficiant. Caterum qua in laudem Ma-
theseos in genere, aut Geometria ipsius; &
qua de historia harum scientiarum, ideoque
de Euclide horum elementorum digestore,
dici possent, & reliqua hujusmodi iunctura,
cui hac placent, apud alios interpretes
consultare potest. Neque res angustias tem-
poris quod huic operi impendi potuit, nec in-
terpellationes negotiorum, nec adjumento-
rum ad hac studia apud nos egestatem, &
quodam alia, ut liceret non immerito, in ex-
cusationem obtendemus; metu scilicet indu-
cti, ne hac nostra omnibus minus satisfac-
ciant. Verum quia ingenui Lectoris usibus
elaboravimus, eadem in solidum ipsius cen-
sura ac iudicio submittemus; probanda si u-
tilia sibi compererit; sin omnino secus, resici-
enda.*

Ad amicissimum Virum, I. B. de
EVLIDE contracto.

Εὐφροσύνης.

FAltum bene! didicit Laconice loqui
Senex profundus, & aphorismos induit.
Immensa dudum margo commentarii
Diagramma circuit minutum; utque Insula
Problema breve natabat in vasto mari.
Sed unda jam detumuit; & glossa arctior
Stringit Theoremata: minoris anguli
Lateribus ecce totus Euclides jacet,
Inclusus olim velut Homerus in nuce;
Pluteoque sarcina modo qui incubuit, levis
En fit manipulus. Pelle in exigua latet
Ingens Mathesis, matris ut in utero Hercules,
In glande quercus, vel Ithaca Eurys in pila.
Nec mole dum decrescit, usu fit minor;
Quin auctior jam evadit, & cumulatius
Contracta prodest erudita pagina.
Sic ubere magis liquor è presso effluit;
Sic pleniori vasa inundat sanguinis
Torrente cordis Systole; sic fusius
Procurrit aquor ex Abyla angustiis.
Tantilli operis ars tanta referenda unice est
BAROVIANO nomini, ac solertiae.
Sublimis euge mentis ingenium potens!
Cui invium nil, arduum esse nil solet.
Sic usque pergas prospero conamine,
Radiusque multum debeat ac abacus tibi;
Sic crescat indies feracior seges,
Simili colonum germine assiduo beans.
Specimen futurae messis hic fiet labor,
Magnaeque fama illustria haec praeludia.
Juvenis dedit qui tanta, quid dabit senex?

Car. Robotham, CANTAB.
Coll. Trin. Sen. Soc.

In novam *Elementorum*

EVCLIDIS

Editionem à D. *IS. BARROW*,
Collegii SS. TRIN. Socio,
viro opt. & eruditissimo,
adornatam.

Benigne Lector! si uspiam auditum est tibi,
Quantus tenella Nix Geometres flet;
Qua mille radiis, mille ludit angulis,
Totumque puro ducit Euclidem sinu:
Amabis ultro candidissimum Virum,
Cui plena nivium est indoles, sed quas tamen
Praclarus ardor mentis urget *Enthea*;
Et usque blandis temperat caloribus:
Quo suavius nil vivit, & melius nihil.
Is, dum liquentes pectore excutit nives,
Et inde & inde spargit, en aliam tibi,
Lector benigne, è nivibus Geomertiam!

G. C. *A. M. C. E. S.*

Notarum explicatio.

$=$ æqualitatem.

$\supset$ majoritatem.

$\subset$ minoritatem.

$+$ plus, vel addendum esse.

$-$ minus, vel subtrahendum esse.

$∴$ differentiam vel excessum; item quantitates omnes, quæ sequuntur, subtrahendas esse, signis non mutatis.

$\times$ multiplicationem, vel ductum lateris rectanguli in aliud latus.

Idem denotat conjunctio literarum, ut $AB = A \times B$.

$\sqrt{}$ Latus, vel radicem quadrati, vel cubi, &c.

Q. & q quadratum. C. & c cubum.

Q. Q. rationem quadrati numeri ad quadratum numerum.

significat.

Reliquas, quæ ubicunque occurrunt, vocabulorum abbreviationes ipse Lector per se facile intelliget; exceptis iis, quas tanquam minus generalis usus, suis locis explicandas relinquimus.

LIB. I.

Definitiones.

- I. **P**unctum est cujus pars nulla est.
 II. Linea vero longitudo latitudinis expers.
 III. Lineæ autem termini sunt puncta.

IV. Recta linea est, quæ ex æquo sua interjacet puncta.

V. Superficies est, quæ longitudinem, latitudinemque tantum habet.

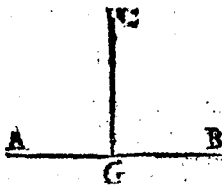
VI. Superficieî autem extrema sunt lineæ.

VII. Plana superficies est, quæ ex æquo suas interjacet lineas.

VIII. Planus vero angulus est, duarum linearum in plano se mutuo tangentium, & non in directum jacentium alterius ad alteram inclinatio.

IX. Cum autem quæ angulum continent, lineæ, rectæ fuerint, rectilineus ille angulus appellatur.

X. Cum vero recta linea CG super rectam lineam AB consistens, eos qui sunt deinceps angulos CGA, CGB æquales inter se fecerit, rectus est uterque

æqualium angulorum, & quæ insitit recta linea CG, perpendicularis vocatur ejus (AB) cui insitit.

Not. Cum plures anguli ad unum punctum: (ut ad G) existunt, designatur quilibet angulus tribus literis, quarum media ad verticem est: illius de quo agitur: ut angulus quem rectæ CG, AG efficiunt ad partes A vocatur CGA, vel AGC.

A

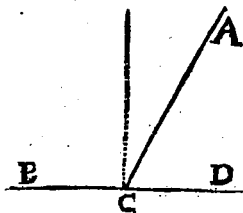
Obtu-

significat.
 i. quanta
 subtra-
 teris re-

ut
 el cubi,

d qua-

ocabulorum
 intelliget;
 is ams, fuit

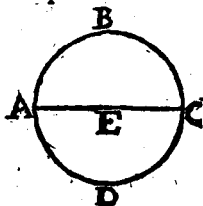
XI. Obtusus angulus est, qui recto major est, ut $\angle ACB$.

XII. Acutus vero, qui minor est recto, ut $\angle ACD$.

XIII. Terminus est, quod alicujus extremum est.

XIV. Figura est, quæ sub aliquo, vel aliquibus terminis comprehenditur.

XV. Circulus est figura plana, sub una linea comprehensa, quæ peripheria appellatur, ad quam ab uno puncto eorum, quæ intra figuram sunt posita, cadentes omnes rectæ lineæ inter se sunt æquales.

XVI. Hoc vero punctum centrum circuli appellatur.

XVII. Diameter autem circuli est recta quædam linea per centrum ducta, & ex utraque parte in circu-

li peripheriam terminata, quæ circulum bifariam fecat.

XVIII. Semicirculus vero est figura, quæ continetur sub diametro, & sub ea linea, quæ de circuli peripheria aufertur.

In circulo $EABCD$. E est centrum, AC diameter, ABC semicirculus.

XIX. Rectilineæ figuræ sunt, quæ sub rectis lineis continentur.

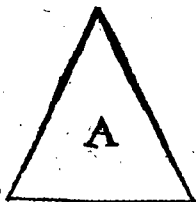
XX. Trilateræ quidem, quæ sub tribus.

XXI. Quadrilateræ vero, quæ sub quatuor.

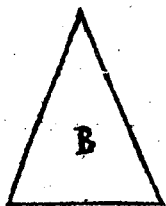
XXII. Multilateræ autem, quæ sub pluribus, quam quatuor rectis lineis comprehenduntur.

XXIII.

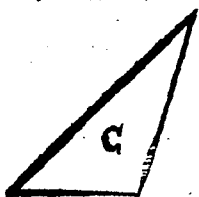
Liber I.

XXIII. Trilaterarum autem figurarum, æquilaterum est triangulum, quod tria latera habet æqualia, ut triangulum A.

XXIV. Isosceles autem, quod duo tantum æqualia habet latera, ut triangulum B.

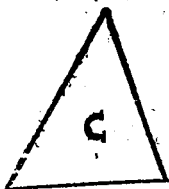

XXV. Scalenum vero, quod tria inæqualia habet latera, ut C.

XXVI. Adhæc etiam trilaterarum figurarum, rectangulum quidem triangulum est, quod rectum angulum habet, ut triangulum A.

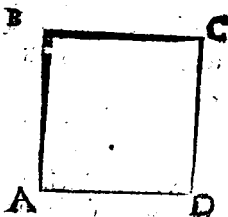
XXVII. Amblygonium autem, quod obtusum angulum habet, ut B.

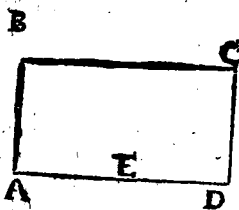
XXVIII. Oxygonium vero, quod tres habet acutos angulos, ut C.

Figura æquiangula est, cujus omnes anguli inter se æquales sunt.

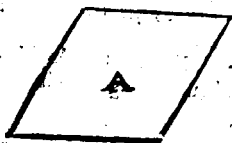
Duæ vero figuræ æquiangulæ sunt; si singuli anguli unius singulis angulis alterius sint æquales. Similiter de figuris æquilateris concipe.

XXIX. Quadrilaterarum autem figurarum, quadratum quidem est, quod & æquilaterum, & rectangulum est, ut A B C D.

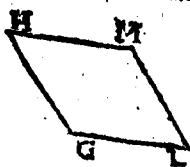

XXX. Altera vero parte longior figura est, quæ rectangula quidem, at æquilatera non est, ut A B C D.

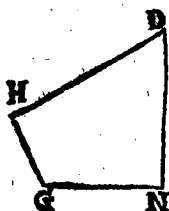

XXXI. Rhombus autem, quæ æquilatera, sed rectangula non est, ut A.

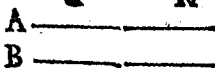
XXXII.

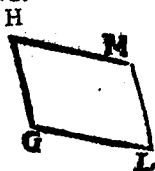
XXXII. Rhomboides vero, quæ ad-versa & latera, & an-gulos habens inter se æquales, neque æquila-tera est, neque rectan-gula, ut G L M H.

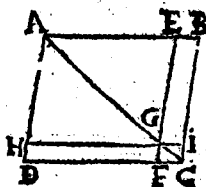
XXXIII. Præ-ter has autem reliquæ quadrilateræ figuræ trapezia appellantur; ut G N D H.

XXXIV. Paral-lelæ rectæ lineæ sunt, quæ cum in eodem sint plano, & ex utraque parte in infinitum pro-ducantur, in neutram sibi mutuo incidunt, ut A, & B.

XXXV. Paral-lelogrammum est fi-gura quadrilatera, cu-jus bina opposita la-tera sunt parallela, seu æquidistantia, ut GLHM.

XXXVI. Cum vero in parallelogram-mo ABCD diame-ter AC ducta fuerit, duæque lineæ E F, H I; lateribus paral-lelæ secantes diame-trum in uno eodemque puncto G, ita ut parallelogrammum ab hisce

EVCLIDIS Elementorum

parallelis in quatuor distribuatur parallelogramma; appellantur duo illa DG , GB , per quæ diameter non transit, Complementa; duo vero reliqua HE , FI , per quæ diameter incedit, circa diametrum consistere dicuntur.

Problema est, cum proponitur aliquid efficiendum.

Theorema est, cum proponitur aliquid demonstrandum.

Corollarium est consecutarium, quod è facta demonstratione tanquam lucrum aliquod colligitur.

Lemma est demonstratio præmissæ alicujus, ut demonstratio quæsitæ evadat brevior.

Postulata.

1. **P**ostuletur, ut à quovis puncto ad quodvis punctum rectam lineam ducere concedatur.
2. Et rectam lineam terminatam in continuum recta producere.
3. Item, quovis centro, & intervallo circulum describere.

Axiomata.

1. Quæ eidem æqualia, & inter se sunt æqualia.

ut $A = B = C$. ergo $A = C$, vel ergo omnes A, B, C , æquantur inter se.

Nota, Cum plures quantitates hoc modo conjunctas invenias, vi hujus axiomatis primam ultimæ & quamlibet earum cuilibet æquari. Quo in casu sæpe, brevitatæ causa, ab hoc axioma citando abstinemus; etsi vis consecutionis ab eo pendeat.

2. Et si æqualibus æqualia adjecta sunt, tota sunt æqualia.

3. Et

Liber I.

3. Et si ab æqualibus æqualia ablata sunt, quæ relinquuntur sunt æqualia.

4. Et si inæqualibus æqualia adjecta sint, tota sunt inæqualia.

5. Et si ab inæqualibus æqualia ablata sint, reliqua sunt inæqualia.

6. Et quæ ejusdem vel æqualium sunt duplicia, inter se sunt æqualia. Idem puta de triplicibus, quadruplicibus, &c.

7. Et quæ ejusdem, vel æqualium sunt dimidia, inter se sunt æqualia. Idem concipe de subtriplicis, subquadruplicis, &c.

8. Et quæ sibi mutuo congruunt, ea inter se sunt æqualia.

Hoc axioma in rectis lineis, & angulis valet conversum, sed non in figuris, nisi illæ similes fuerint.

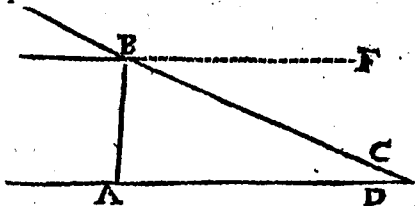
Cæterum, magnitudines congruere dicuntur, quarum partes applicatæ partibus, æqualem vel eundem locum occupant.

9. Et totum sua parte majus est.

10. Duæ rectæ lineæ non habent unum & idem segmentum commune.

11. Duæ rectæ in uno puncto concurrentes, si producantur ambæ, necessario se mutuo in eo puncto interfecabunt.

12. Item omnes anguli recti sunt inter se æquales.

13. Et si in duas rectas lineas AD, CB, altera recta BA incidens, internos ad easdemque partes

angulos B A D, A B C duobus rectis minores faciat, duæ illæ rectæ lineæ in infinitum productæ sibi mutuo incident ad eas partes, ubi sunt anguli duobus rectis minores.

14. Duæ rectæ lineæ spatium non comprehendunt.

15. Si æqualibus inæqualia adjiciantur, erit totorum excessus adjunctorum excessui æqualis.

16. Si inæqualibus æqualia adjungantur, erit totorum excessus excessui eorum, quæ a principio, æqualis.

17. Si ab æqualibus inæqualia demantur, erit residuorum excessus, excessui ablatorum æqualis.

18. Si ab inæqualibus æqualia demantur, erit residuorum excessus excessui totorum æqualis.

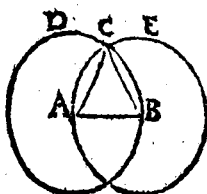
19. Omne totum æquale est omnibus suis partibus simul sumptis.

20. Si totum totius est duplum, & ablatum ablati, erit & reliquum reliqui duplum. Idem de reliquis multiplicibus intellige.

Citationes intellige sic. Cum duo numeri occurrunt, prior designat propositionem, posterior librum. Ut per 4. 1. intelligitur quarta propositio primi libri, atque ita de reliquis. Ceterum, ax. axioma, post. postulatium, def. definitionem, sch. scholium, cor. corollarium denotant, &c.

LIB. I.

PROP. I.

Super data recta linea terminata AB, triangulum æquilaterum ABC constituere.

Centris A & B, eodem intervallo AB, vel BA describe duos

a 3. post.

b 1. post.

c 13. def.

d 1. ax.

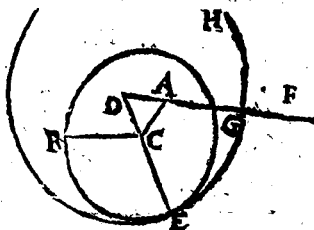
e 23. def.

circulos se interfecantes in puncto C, ex quo ductas rectas CA, CB. Erit $AC = AB = BC$. Quare triangulum ACB est æquilaterum. Quod Erat Faciendum.

Scholium.

Eodem modo super AB describetur triangulum Isosceles, si intervalla æqualium circularum majora sumantur, vel minora, quam AB.

PROP. II.

Ad datum punctum A data recta linea BC æqualem rectam lineam AG ponere.

Centro C, intervallo CB describe circumulum CBE. Iunge AC, super qua fac triangulum æquilaterum ADG, producat DE.

a 3. post.

b 1. post.

c 1. i.

d 2. post.

cen-

centro D, spatio D E, describe circulum D E H :
cujus circumferentiæ occurrat D A & protracta
ad G. Erit $AG = CB$.

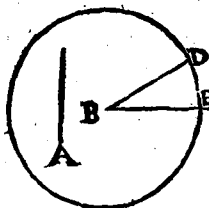
Nam $DG = DE$, & $DAG = DC$, quare
 $AG = CE = BC = AG$. Q. E. F.

Positio puncti A, intra vel extra datam BC,
casus variat, sed ubique similis est constructio, &
demonstratio.

Scholium.

Poterat AG circino sumi, sed hoc facere nulli
postulato responderet, ut bene innuit Proclus.

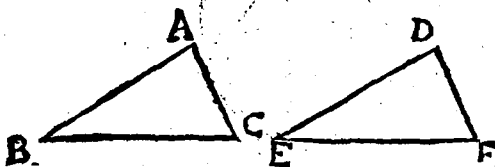
PROP. III.

Duabus datis rectis
lineis A, & BC, de ma-
jore BC minori A equa-
lem rectam lineam BE
detrahere.

Ad punctum B pone
rectam $BD = A$.
Circulus centro B, spa-
tio BD descriptus au-
feret $BE = BD = A = BE$. Q. E. F.

PROP. IV.

Si duo triangula BAC, EDF duo latera BA,
AC duobus lateribus ED, DF equalia habeant,
utrumque utrique (hoc est $BA = ED$, & $AC =$
 DF) habeant vero angulum A, angulo D equa-
lem,

lem, sub equalibus rectis lineis contentum, & basim BC basi EF equalem habebunt; eritque triangulum BAC triangulo EDF aequale, ac reliqui anguli B, C reliquis angulis E, F aequales erunt, uterque utrique, sub quibus equalia latera subtenduntur.

Si punctum D puncto A applicetur, & recta DE rectae AB superponatur, cadet punctum E in B, quia $DE = AB$. Item recta DF cadet in AC, quia $\angle A = \angle D$. Quinetiam punctum F puncto C coincidet, quia $AC = DF$. Ergo rectae EF, BC, cum eisdem habeant terminos, b congruent, & proinde aequales sunt. b 14. ax. Quare triangula BAC, EDF; & anguli B, E; itemque anguli C, F etiam congruunt, & aquantur. Quod erat Demonstrandum.

PROP. V.

Isoscelium triangulorum ABC qui ad basim sunt anguli ABC, ACB inter se sunt aequales. Et productis equalibus rectis lineis AB, AC qui sub base sunt anguli CBD, BCE inter se aequales erunt.

* Accipe $AE = AD$, & b iunge CD, ac BE.

a 3. r.
b 1. poss.
c hyp.

Quoniam in triangulis ACD, ABE, sunt $AB = AC$, & $AE = AD$, angulusq; A communis, e erit $\angle ABE = \angle ACD$; c 4. 1. & $\angle AEB = \angle ADC$, & bas. $BE = DC$; item $FC = DB$. ergo in triangulis BFC, BDC g erit $\angle ECB = \angle DCB$. Q. E. D. Item f 3. ax. ideo $\angle EBC = \angle DCB$. atqui $\angle ABE = \angle DCB$. h pr. ACD. ergo $\angle ABC = \angle ACB$. Q. E. D. k 3. ax.

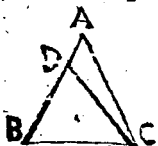
Corollarium.

Hinc, Omne triangulum aequilaterum est quoque aequiangulum.

PROP.

EVCLIDIS Elementorum

PROP. VI.

Si trianguli ABC duo anguli ABC , ACB aequales inter se fuerint, & sub aequalibus angulis subtensa latera AB , AC aequalia inter se erunt.

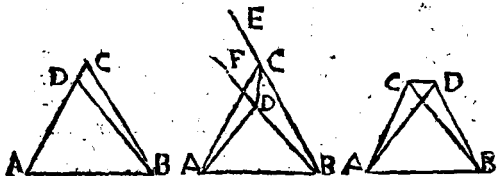
Si fieri potest, sit utravis $BA = CA$, ^a Fac igitur $BD = CA$, & ^b duc CD .

In triangulis DBC , ACB , quia $BD = CA$, & latus BC commune est, atque ang. $DBC = ACB$, ^e erunt triangula DBC , ACB aequalia inter se, pars & totum, ^f Quod Fieri Nequit.

Coroll.

Hinc, Omne triangulum æquiangulum est quoque æquilaterum.

PROP. VII.

Super eadem recta linea AB duabus eisdem rectis lineis AC , BC , aliæ duæ rectæ lineæ aequales AD , BD , utraque utrique (hoc est, $AD = AC$, & $BD = BC$) non constituentur ad aliud punctum C , atque aliud D , ad easdem partes C , eisdemque terminos A , B cum duabus initio ductis rectis lineis habentes.

1. Cas. Si punctum D statuatur in AC , ^a liquet non esse $AD = AC$.

2. Cas. Si punctum D dicatur intra triangulum ACB , duc CD , & produc BD F , ac BC E . Iam vis $AD = AC$, ergo ang. $ADC = ACD$; ^b item quia $BD = BC$, erit ang. $FDC = ECD$.
ergo

ergo ang. $FDC = ACD$, id est ang. FDC d 9. ax.
 $\square ADC = Q. F. N.$

3. Cas. Sin D cadat extra triangulum ACB ,
 jungatur CD .

Rursus, ang. $BCD = BDC$, & $BCD = e. f. t.$
 BDC . fergo ang. $ACD = BDC$. & proinde f 9. ax.
 multo magis ang. $BGD = BDC$. Sed erat
 ang. $BCD = BDC$. Quæ repugnant. Ergo,
 &c.

PROP. VIII.

Si duo triangu-
 la ABC , DEF
 habuerint duo la-
 tera AB , AC
 duobus lateribus
 DE , DF , utrum-
 que utrique equa-

lia; habuerint vero & basim BC , basi EF , aqua-
 lem: angulum A sub equalibus rectis lineis conten-
 tum angulo D equalem habebunt.

Quia $BC = EF$, si basis BC superponatur a hyp.
 basi EF , illæ b congruent. ergo cum $AB = DE$, b 3. ax.
 & $AC = DF$, cadet punctum A in D . (nam c hyp.
 in aliud punctum cadere nequit, per præceden-
 tem) ergo angulorum A , & D latera coincidunt.
 & quare anguli illi pares sunt. Q. E. D. d 8. ax.

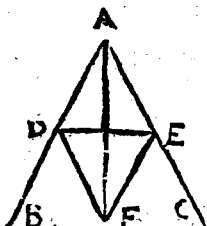
coroll.

1. Hinc triangu-
 la sibi mutuo æquilatera, etiam
 mutuo æquiangula sunt.

2. Triangu-
 la sibi mutuo æquilatera æquen-
 tur inter se. x 4. l. y 4. l.

PROP.

P R O P. IX.

Datum angulum rectilineum BAC bifariam secare.

a Sume $AD = AE$; duc DE , super qua *b* fac triang. æquilat. DFE .

Ducta AF angulum BAC bisecabit.

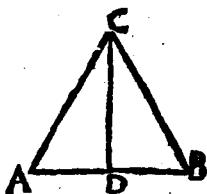
Nam $AD = AE$, & latus AF commune est, & bas. $DF = FE$. *d* ergo ang. $DAF = EAF$. Q. E. F.

Coroll.

Hinc patet quomodo angulus secari possit in æquales partes 4, 8, 16, &c. Singulos nimirum partes iterum bisecando.

Methodus vero regula & circino angulos secandi in æquales quotcunque hactenus Geometras latuit.

P R O P. X.

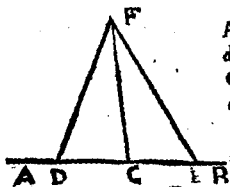
Datam rectam lineam AB bifariam secare.

Super data AB *a* fac triang. æquilat. ABC . ejus angulum C *b* biseca recta CD . Eadem datam AB bisecabit.

Nam $AC = BC$, & latus CD est commune; & ang. $ACD = BCD$, *d* ergo $AD = BD$. Q. E. F. Praxim. hujus & præcedentis, constructio primæ hujus libri satis indicat.

P R O P.

PROP. XI.

Data recta linea
AB, & puncto in ea
dato C, rectam lineam
CF ad angulos rectos
excitare.

a Accipe hinc inde
CD = CE. Super

a 3. r.

quilat. DFE. Ducta FC perpendicularis est.

b 1. r.

Nam triangula DFC, EFC sibi mutuo æ-
quilatera sunt. d ergo ang. DCF = ECF.

c constr.

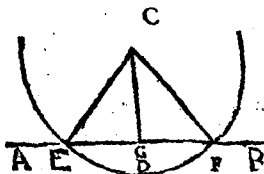
d 2. r.

e ergo FC perpendicularis est. Q. E. F.

e 10. def.

Praxis tam hujus, quam sequentis expeditur
facillime ope normæ.

PROP. XII.

Super datam
rectam lineam in-
finitam AB, a da-
to puncto C quod
in ea non est, per-
pendicularem re-
ctam CG dedu-
cere.

Centro C a describe circulum, qui secet da-
tam AB in punctis E & F b biseca EF in G. du-
cta CG perpendicularis est.

a 3. post.

b 10. r.

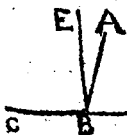
Ducantur enim CE, CF. Triangula EGC,
FGC, sibi mutuo æquilatera sunt. d ergo an-
guli EGC, FGC, æquales, & e proinde recti
sunt. Q. E. F.

c constr.

d 2. r.

e 10. def.

PROP. XIII.

Cum recta linea AB, super re-
ctam lineam CD consistens, facit
angulos ABC, ABD; aut duos
rectos, aut duobus rectis æquales
deficiet.

Si

10. def.
11. I.
19. ax.
3. ax.
1. ax.

Si anguli ABC , ABD pares sint a liquet illos rectos esse; sin inæquales sint, ex B b excitetur perpendicularis BE . Quoniam ang. ABC $c = \text{Rect.} + ABE$; & ang. ABD $d = \text{Rect.} - ABE$; erit $ABC + ABD$ $e = 2 \text{ Rect.} + ABE - ABE = 2 \text{ Rect.}$ Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc, si unus ang. ABD rectus sit, alter ABC etiam rectus erit; si hic acutus, ille obtusus erit, & contra.

2. Si plures rectæ quam una ad idem punctum eidem rectæ insistant, anguli fient duobus rectis æquales.

3. Duæ rectæ invicem secantes efficiunt angulos quatuor rectis æquales,

4. Omnes anguli circa unum punctum constituti conficiunt quatuor rectos. patet ex Coroll. 2.

P R O P. XIV.

Si ad aliquam rectam lineam AB , atque ad ejus punctum B duæ rectæ lineæ CB , BD non ad easdem partes ductæ, eos qui sunt deinceps angulos ABC , ABD duobus rectis æquales fecerint, in directum erunt inter se ipse rectæ lineæ CB , BD .

3. I.
7p.
1. ax.

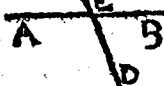
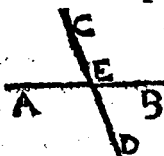
Si negas, faciant CB , BE unam rectam. ergo ang. $ABC + ABE$ $a = 2 \text{ Rect.}$ $b = ABC + ABD$. c Quod Est absurdum.

P R O P. XV.

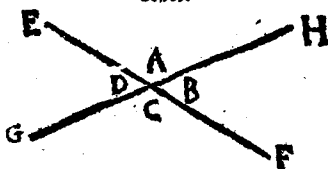
Si duæ rectæ lineæ AB , CD se mutuo fecerint, angulos ad verticem CEB , AED æquales inter se efficient.

Nam ang. $AEC + CEB$ $a = 2 \text{ Rect.}$ $a = AEC + AED$. b Ergo $CEB = AED$. Q. E. F.

Schol.

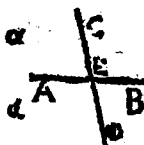
1. I.
1. ax.

Si ad aliquam rectam lineam GH , atque ad
ejus punctum, A duæ rectæ lineæ EA, AF non
ad easdem partes sumptæ, angulos ad verticem
 D , & B æquales fecerint, ipsæ rectæ lineæ $EA,$
 AF in directum sibi invicem erunt.

Nam $2 \text{ Rect.} = \angle D + \angle A = \angle B + \angle A$ ergo $\angle D = \angle B$.
 EA, AF sunt in directum sibi invicem. Q.E.D.

Schol. 2.

Si quatuor rectæ lineæ
 EA, EB, EC, ED ab uno
puncto E exeuntes, angulos
oppositos ad verticem æqua-
les inter se fecerint, erunt
quælibet duæ lineæ $AE,$
 $EB,$ & CE, ED in directum positæ.

Nam quia $\text{ang. } AEC + AED + CEB +$
 $DEB = 4 \text{ Rect.}$ erit $AEC + AED =$
 $CEB + DEB = 2 \text{ Rect.}$ ergo CE, ED & AE, EB
sunt rectæ lineæ. Q.E.D.

$\angle 4 \text{ Cor. 13.}$
 $\angle 13. 1. \&$
 $\angle 2. ex.$
 $\angle 14. 1.$

PROP. XVI.

Cujuscunque Trianguli
 ABC uno latere BC pro-
ducto, externus angulus
 ACD utrolibet interno &
opposito CAB, CBA , ma-
jor est.

Latera AC, BC bi-
secant rectæ AH, BG , &
quibus productis BE, EF
 $= BE, \& HI = AH$.

Conjuganturque $FC, I.$

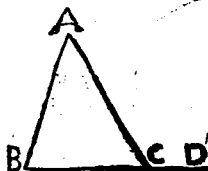
B

Quo-

anfr.
5. 1.
3.
5. 2.
1. ax.

Quoniam $CEc = EA$, & $EFc = EB$, &
ang. $FEc = BEA$; erit ang. $ECF = EAB$.
Simili argumento ang. $ICH (f FCD) = ABH$.
ergo totus ACD major est utrovis CAB , &
 ABC . Q. E. D.

P R O P. XVII

Cujuscunque trianguli
 ABC duo anguli duobus
rectis sunt minores, omni-
sariam sumpti.

Producatur latus BC .

3. 1.
5. 1.
ax.

Quoniam ang. $ACD +$
 $ACB = 2$ Rect. & ang.
 $ACD < A$, erit $A + ACB > 2$ Rect. Eo-
dem modo erit ang. $B + ACB > 2$ Rect. De-
nique producto latere AB , erit similiter ang.
 $A + B > 2$ Rect. Quæ E. D.

Coroll.

1. Hinc, in omni triangulo, cujus unus an-
gulus fuerit rectus, vel obtusus, reliqui acuti
sunt.

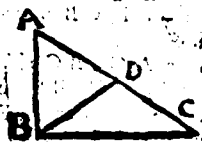

2. Si linea recta AE cum alia recta CD an-
gulos inæquales faciat, unum AED acutum, &
alterum AEC obtusum, linea perpendicularis
 AD ex quovis ejus puncto A ad aliam illam
 CD demissa, cadet ad partes anguli acuti AED .

Nam si AC ad partes anguli obtusi ducta, di-
catur perpendicularis, in triangulo AEC erit ang.
 $AEC + ACE = 2$ Rect. x Q. F. N.

3. Omnes anguli trianguli æquilateri, & duo
anguli trianguli Isoscelis, supra basim, acuti sunt.

P R O P. XVIII.

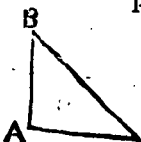

Omnis trianguli ABC
majus latus AC majorem
angulum ABC subtendit.

Ex AC aufer $AD =$
 AB , & junge DB . ergo
ang. $ADB = ABD$. Sed
 $\angle ADE$

$\angle ADB \sqsubset C$. ergo $ABD \sqsubset C$. $\therefore$ ergo totus $\angle ABC \sqsubset G$. Eodem modo erit $ABC \sqsubset A$. $\therefore$ $\angle E. D.$ c 16. v.
d 9. ex.

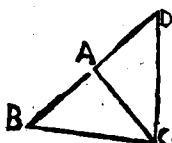
PROP. XIX.

Omnis trianguli ABC major angulus A majori lateri BC subtenditur.

Nam si dicatur $AB = BC$, $\therefore$ erit $\angle A = \angle C$. contra Hypoth. & si $AB \sqsubset BC$, $\therefore$ erit $\angle C \sqsubset A$, contra hyp. quare potius $BC \sqsubset AB$. & eodem modo $BC \sqsubset AC$. $\therefore$ $\angle E. D.$ a 5. i.
b 12. i.

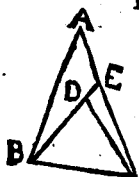
PROP. XX.

Omnis trianguli ABC duo latera BA, AC reliquo BC sunt majora quomodo-
cunque sumpta.

Ex BA producta $\therefore$ cape $AD = AC$, & duc DC . $\therefore$ ergo totus $BCD \sqsubset D$ $\therefore$ ergo $BD \sqsubset BA + AC$. $\therefore$ $\angle E. D.$ a 3. i.
b 5. v.
c 9. ex.
d 19. i.
e const. &
2. ex.

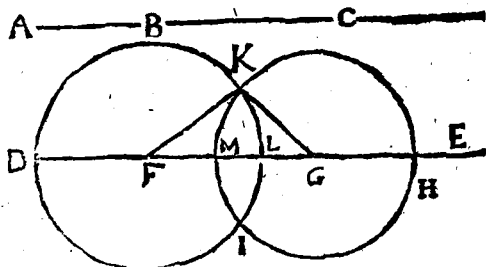
PROP. XXI.

Si super trianguli ABC uno latere BC , ab extremitatibus dua recta linea BD, CD , interius constituta fuerint, haec constituta reliquis trianguli duobus lateribus BA, CA minores quidem erunt, majorem vero angulum BDC continebunt.

Producatur BD in E . estque $CE + ED \sqsubset BD + DC$. Rursus $BA + AE \sqsubset BE + EC$. quare $BA + AC \sqsubset BE + EC$. $\therefore$ $\angle E. D.$ a 10. i.
b 4. ex.

2. Ang. $BDC \sqsubset A$. $\therefore$ $\angle E. D.$ c 16. i.

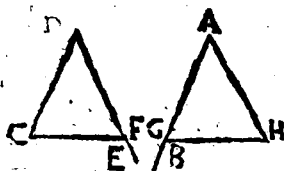
Ex tribus rectis lineis FK , FG , GK , quæ sint tribus datis rectis lineis A , B , C , æquales, triangulum FKG constituere. Oportet autem duas reliqua esse majores omnifariam sumptas; quoniam uniuscujusque trianguli duo latera omnifariam sumpta reliquo sunt majora.

v.
post.

def.
ax.

Ex infinita DE a sume DF , FG , GH datis A , B , C ordine æquales. Tum si b centris F , & G , intervallis FD , & GH ducantur circuli se intersecantes in K ; junctis rectis KF , KG constituetur triangulum FKG , cujus latera FK , FG , GK tribus DF , FG , GH , d id est tribus datis A , B , C æquantur. Q. E. F.

PROP. XXIII.

stituere.

Ad datam rectam lineam AB , datumque in ea punctum A , dato angulo rectilineo D æquale angulum rectilineum A con-

post.
i.
i.

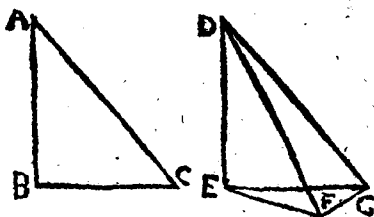
a Duc rectam CF secantem dati anguli latera utcumque. b Fac $AG = CD$. Super AG c constitue triangulum alteri CDF æquilaterum, ita ut

ut $AH = DF$, & $GH = CF$; & habebis ang.
 $A = D$. Q. E. F.

d 8. 1.

P

PROP. XXIV.

Si duo triangula ABC , DEF duo latera AB ,
 AC duobus lateribus DE , DF equalia habue-
 rint, utrumque utrique; angulum vero A angulo
 EDF majorem sub equalibus rectis lineis conten-
 tum, & basim BC , basi EF , majorem habebunt.

* Fiat ang. $EDG = A$, & $DG = DE$, & $DF = AC$, connectanturque EG , FG .

a 23. 1.
 b 3. 1.
 c hyp.
 d hyp.
 e constr.
 f 4. 1.
 g 5. 1.
 h 9. ex.
 k 19. 1.

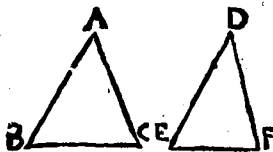
1. Cas. Si EG cadit supra EF . Quia AB
 $= DE$, & $AC = DG$, & ang. $A = EDG$,
 erit $BC = EG$. Quia vero $DF = DG$,
 erit ang. $DFG = DGF$. ergo ang. $DFG =$
 EGF : & proinde ang. $EFG = EGF$. & quare
 $EG (BC) = EF$. Q. E. D.

2. Cas. Si basis EF basi EG coincadat, illi-
 quet $EG (BC) = EF$.

3. Sin EG Cadat infra EF . Quoniam
 $DG + GE = DF + FE$, si hinc inde au-
 ferantur DG , DF , æquales, manet $EG (BC)$
 $= EF$. Q. E. D.

n 5. ex.

P R O P. XXV.

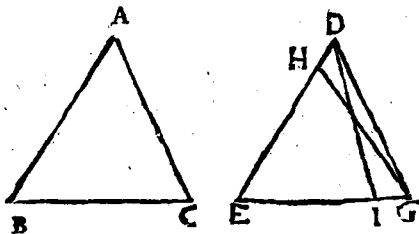

*Si duo triangu-
la ABC, DEF duo
latera AB, AC
duobus lateribus
DE, DF equalia
habuerint, utrumq;
utrique, basim ve-*

*ro BC basi EF majorem; & angulum A sub aequa-
libus rectis lineis contentum angulo D majorem
habebunt.*

Nam si dicatur ang. $A = D$. * erit basis $BC = EF$, contra Hyp. Sin dicatur ang. $A < D$,
b erit $BC < EF$, etiam contra Hyp. ergo $BC > EF$. Q. E. D.

P R O P. XXVI.

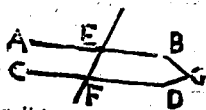
*Si duo triangu-
la BAC EDG, duos angulos
B, C, duobus angulis E, DGE, equales habue-
rint, utrumque utrique, unumque latus uni lateri
equale, sive quod equalibus adjacet angulis, seu
quod uni equalium angularum subtenditur: reliqua
latera reliquis lateribus equalia, utrumque utrique,
& reliquum angulum reliquo angulo equalem ha-
bebunt.*

I. Hyp. Sit $BC = EG$. Dico $BA = ED$, &
 $AC = DG$, & ang. $A = EDG$. Nam si dicatur
 $ED < BA$, * fiat $EH = BA$, ducaturque GH.
Quoniam

Quoniam $AB^b = HE$, & $BC^c = EG$, & $ang. B^c = E$, erit $ang. EGH^d = C^e = DGE$. *b suppos. c hyp. d 4. i. e hyp. f 9. ex.*
 f. Q. E. A. ergo $AB = ED$. Eodem modo $AC = DG$. 4 quare etiam $ang. A = EDG$.

2. Hyp. Sit $AB = ED$. Dico $BC = EG$; & $AC = DG$ & $ang. A = EDG$. Nam si dicatur $EG \sqsubset BC$, fiat $EI = BC$, & connectatur DI . Quia $AB^g = ED$, & $BC^h = EI$, & $ang. B^g = E$, erit $ang. EID^k = C^m = EGD$. *g hyp. h suppos. k 4. i. m hyp. n 16. i.*
 n. Q. E. A. ergo $BC = EG$. ergo ut prius, $AC = DG$, & $ang. A = EDG$. Q. E. D.

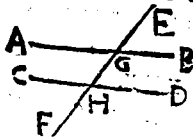
PROP. XXVII.

Si in duas rectas lineas AB , CD recta incidens linea EF alternatim angulos $A EF$, $D FE$, æquales inter se fecerit, parallelæ erunt inter se illæ rectæ lineæ AB , CD .

Si AB , CD dicantur non esse parallelæ; convenient productæ, nempe in G . quo posito angulus externus $A EF$ interno $D FE$ æ major erit, cui tamen ponitur æqualis. Quæ repugnant. *a 16. i.*

PROP. XXVIII.

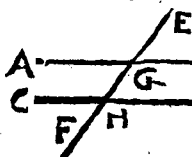

Si in duas rectas lineas AB , CD recta incidens linea EF externum angulum $A GE$ interno & opposito, & ad easdem partes CHG æqualem fecerit, aut internos & ad easdem partes AGH , CHG duobus rectis æquales; parallelæ erunt inter se ipsæ rectæ lineæ AB , CD .

1. Hyp. Quia per hyp. $ang. AGE = CHG$, erit altern. $B GH = CHG$. b parallelæ igitur sunt AB , CD . Q. E. D. *a 15. i. b 17. i.*

2. Hyp. Quia ex hyp. $Ang. AGH + CHG =$ 2 Rect. a = $AGH + B GH$, b erit $CHG = B GH$. Ergo c AB , CD parallelæ sunt. Q. E. D. *a 13. i. b 3. ex. c 27. i.*

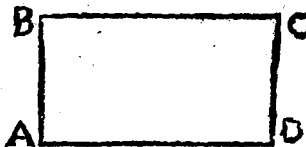
P R O P. XXIX.

In parallelas rectas lineas AB, CD , recta incidens linea EF , & alternatim angulos DHG, AGH aequales inter se efficit; & externum BGE interno, & opposito, & ad easdem partes DHE aequalem; & internos & ad easdem partes AGH, CHG duobus rectis aequales facit.

Liquet $AGH, + CHG = 2$ Rect. & alias AB, CD non essent parallelæ, contra hyp. Sed & ang. $DHG + CHG = 2$ Rect. ergo $DHG = AGH = BGE$. Q. E. D.

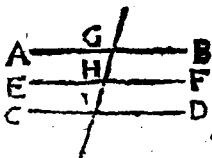
Coroll.

Hinc omne Parallelogrammum AC habens unum angulum rectum A , est rectangulum.

Nam $A + B = 2$ Rect. ergo cum A rectus sit, B etiam B rectus erit. Eodem argumento D , & C recti sunt.

P R O P. XXX.

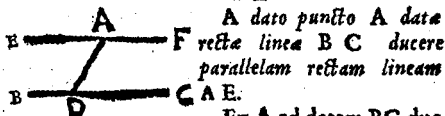

Quæ (AB, CD) eidem rectæ lineæ EF parallelæ, & inter se sunt parallelæ.

Tres rectas secet utcumque recta GI . Quoniam AB, EF parallelæ sunt, a erit ang. $AGI = EHI$, Item propter CD, EF parallelas, a erit ang. $EHI = DIG$. b ergo ang. $AGI = DIG$. c quare AB, CD parallelæ sunt. Q. E. D.

P R O P.

PROP. XXXI.

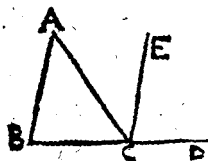

A dato puncto A data
recta linea BC ducere
parallelam rectam lineam

Ex A ad datam BC duc

rectam utcunque AD. ad quam, ejusque punctum
A fac ang. $\angle DAE = \angle ADC$. erunt AE, BC
parallelæ. Q. E. F.

PROP. XXXII.

Cujusunque trian-
guli ABC uno latere
BC producto, externus
angulus ACD duobus
internis, & oppositis, AB
est equalis. Et trianguli
tres interni anguli, A, B,

ACB duobus sunt rectis æquales.

Per C duc CE parall. BA. Ang. $\angle A = \angle ACE$. & ang. $\angle B = \angle ECD$. ergo $\angle A + \angle B = \angle ACE + \angle ECD = \angle ACD$. Q. E. D. Pono
 $\angle ACD + \angle ACB = 2$ Rect. fergo $\angle A + \angle B + \angle ACB = 2$ Rect. Q. E. D.

Corollaria.

1. Tres simul anguli cujuscvis trianguli æqua-
les sunt tribus simul cujuscunque alterius. Unde
2. Si in uno triangulo duo anguli (aut sin-
guli, aut simul) æquales sint duobus angulis (aut
singulis, aut simul) in altero triangulo, etiam re-
liquus reliquo æqualis est. Item, si duo trian-
gula unum angulum uni æqualem habeant, re-
liquorum summæ æquantur.
3. In triangulo si unus angulus rectus sit, re-
liqui unum rectum conficiunt. Item, angulus,
qui duobus reliquis æquatur, rectus est.
4. Cum in Isoscele angulus æquis cruribus
contentus rectus est, reliqui ad basim sunt semi-
recti.

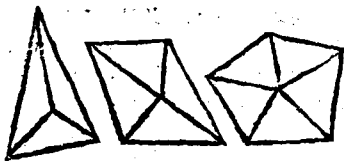
¶ Tri-

5. Trianguli æquilateri angulus facit duas tertias unius recti, nam $\frac{1}{3} 2 \text{ Rect.} = \frac{2}{3} \text{ Rect.}$

Schol.

Hujus propositionis beneficio, cujuslibet figuræ rectilineæ tam interni quam externi anguli quot rectos conficiant, innotescet per duo sequentia theoremata.

THEOREMA I.

Omnes simul anguli cujuscunque figuræ rectilineæ conficiunt bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figuræ.

Ex quovis puncto intra figuram ducantur ad omnes figuræ angulos rectæ, quæ figuram resolvent in tot triangula quot habet latera. Quare cum singula triangula conficiant duos rectos, omnia simul conficient bis tot rectos, quot sunt latera. Sed anguli circa dictum punctum conficiunt quatuor rectos. Ergo, si ab omnium triangulorum angulis demas angulos circa id punctum, anguli reliqui qui componunt angulos figuræ conficient bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figuræ. Q. E. D.

Hinc Coroll. Omnes ejusdem speciei rectilineæ figuræ æquales habent angulorum summas.

THEOREMA 2.

Omnes simul externi anguli cujuscunque figuræ rectilineæ conficiunt quatuor rectos.

Nam singuli figuræ interni anguli cum singulis externis conficiunt duos rectos. Ergo interni

terni simul omnes, cum omnibus simul externis
conferuntur bis tot rectos, quot sunt latera figuræ.
Sed (ut modo ostensum est,) interni simul omnes
etiam cum quatuor rectis efficiunt bis tot rectos,
quot sunt latera figuræ. Ergo externi anguli
quatuor rectis æquantur. Q. E. D.

Coroll. Omnes cujuscunque speciei rectili-
neæ figuræ æquales habent externorum angulo-
rum summas.

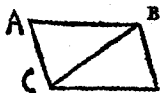
P R O P. XXXIII.

Rectæ lineæ AC, BD,
quæ æquales & parallelas li-
neas AB, CD, ad partes eas-
dem conjungunt, & ipsæ æ-
quales ac parallele sunt.

Connectatur CB. Quoniam ob AB, CD
parallelas. ang. ABC = BCD, & per hyp. AB = CD, & latus CB commune est, erit AC = BD, & ang. ACB = CBD. ergo AC, BD
etiam parallele sunt. Q. E. D.

P R O P. XXXIV.

Parallelogrammorum spa-
tiorum ABDC equalia sunt
inter se quæ ex adverso late-
ra AB, CD; ac AC, BD;
angulique A, D, & ABD, ACD; & illa bifariam
secat diameter CB.

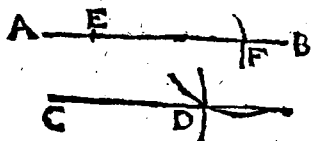
Quoniam AB, CD parallele sunt, erit
ang. ABC = BCD. Item ob AC, DB paral-
lelas, erit ang. ACB = CBD. ergo toti an-
guli ACD, ABD æquantur. Similiter ang.
A = D. Porro, cum communi lateri CB adja-
ceant anguli ABC, ACB, ipsis BCD, CBD
pares, erunt AC = BD, & AB = CD. adeo-
que etiam triang. ABC = CBD. Quæ E. D.

SCHOL.

S C H O L.

Omne quadrilaterum $A B D C$ habens latera opposita equalia, est parallelogrammum.

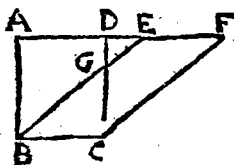
Nam per 8. I. ang. $A B C = B C D$. a ergo $A B, C D$ parallelæ sunt. Eadem ratione ang. $B C A = C B D$; a quare $A C, B D$ etiam parallelæ sunt. b Ergo $A B D C$ est parallelogrammum. Q. E. D.

Hinc expeditius per datum punctum C datæ rectæ $A B$ ducetur parallela $C D$.

Sume in $A B$ quodvis punctum E . centris E . & C ad quodvis intervallum duc æquales circulos $E F, C D$. centro vero F , spatio $E C$ duc circulum $F D$, qui priorem $C D$ secet in D . Erit ducta $C D$ parall. $A B$. Nam ut modo demonstratum est, $C E F D$ est parallelogrammum.

P R O P. XXXV.

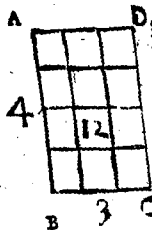

Parallelogramma $BCDA, BCFE$ super eadem basi BC , & in eisdem parallelis AF, BC constituta, inter se sunt æqualia.

Nam $A D = B C = E F$. adde communem DE , b erit $AE = DF$. Sed & $AB = DC$; & ang. $A = C D F$. d ergo triang. $A B E = D C F$. aufer commune $D G E$, e erit Trapez. $ABGD = EGCF$. adde commune BGC , f erit $Pgr. ABCD = EBCF$, Q. E. D. Reliquorum casuum non dissimilis, sed simplicior & faciliior est demonstratio.

Scho-

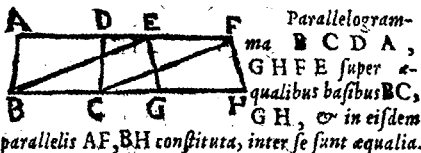
Scholium.

Si latus AB parallelogrammi rectanguli $ABCD$ terri intelligatur perpendiculariter per totam BC , aut BC per totam AB , producet eum motu area rectanguli $ABCD$. Hinc rectangulum fieri dicitur ex ductu seu multiplicatione duorum laterum contiguum. Sit exempl. gr. BC pedum 3, AB 4. Duc 3 in 4; proveniunt 12 pedes quadrati pro area rectanguli.

Hoc supposito, ex hoc theoremate cujuscunq; parallelogrammi (* $EBCF$) habetur dimensio. Illius enim area producit ex altitudine BA ducta in basim BC . Nam area rectanguli AC parallelogrammo $EBCF$ æqualis, fit ex BA in BC . ergo, &c.

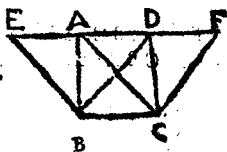
PROP. XXXVI.

Parallelogramma $BCDA$, $GHFE$ super æqualibus basibus BC , GH , & in eisdem parallelis AF , BH constituta, inter se sunt equalia.

Ducantur BE , CF . Quia $BC = GH$, EF , erit $BCFE$ parallelogrammum. ergo $Pgr. BCDA = BCFE = GHFE$. Q. E. D.

PROP. XXXVII.

Triangula BCA , EGD super eadem basi BC constituta, & in eisdem parallelis BC , EF inter se sunt equalia.

* Duc

EVCLIDIS Elementorum

a Duc BE parall. CA, & CF parall. BD.
Erit triang. BCA *b* = $\frac{1}{2}$ Pgr. BCAE = *c* $\frac{1}{2}$
BDFC *b* = BCD. Q.E.D.

PROP. XXXVIII.

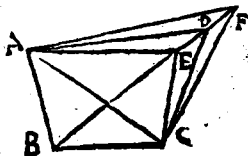
Triangula BCA, EFD super equalibus basibus BC, EF constituta, & in eisdem parallelis GH, BF, inter se sunt equalia.

Duc BG parall. CA. & FH parall. ED.
erit triang. BCA *a* = $\frac{1}{2}$ Pgr. BCAG *b* = $\frac{1}{2}$
EDHF *c* = EFD. Q.E.D.

Schol.

Si basis BC = EF, liquet triang. BAC = EDF. & si BC > EF, erit BAC > EDF.

PROP. XXXIX.

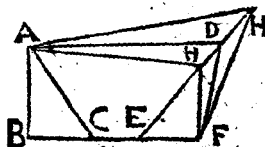
Triangula equalia BCA, BCD, super eadem basi BC, & ad easdem partes constituta, etiam in eisdem sunt parallelis AD,

BC.

Si negas, sit altera AF parall. BC; & ducatur CF. ergo triang. CBF *a* = CBA *b* = CBD. Q.E.A.

PROP.

PROP. XI.

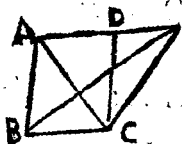

Triangula equalia BCA , EFD super equalibus basibus BC , EF , & ad easdem partes constituta, & in

eisdem sunt parallelis AD , BF .

Si negas, sit altera AH parall. BF . & ducatur FH . ergo triang. EFH $\equiv$ BCA $\equiv$ EFD .
 $\begin{matrix} a. 2. s. \\ b. 4. p. \\ c. 9. ax. \end{matrix}$
 $Q. E. A.$

PROP. XII.

Si parallelogrammum $ABCD$ cum triangulo BCE eandem basim BC habuerit, in eisdemque fuerit parallelis AE , BC , duplum erit

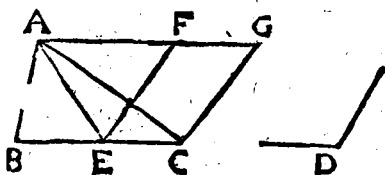
Parallelogrammum $ABCD$ ipsius trianguli BCE .

Ducatur AC . Triang. BCA $\equiv$ BCE . ergo
 $Pgr. ABCD$ $\equiv$ $2 BCA$ $\equiv$ $2 BCE$. $Q. E. D.$
 $\begin{matrix} a. 37. s. \\ b. 34. s. \\ c. 6. ax. \end{matrix}$

Scholium.

Hinc habetur area cujuscunq; trianguli BCE . Nam cum area parallelogrammi $ABCD$ producat ex altitudine in basim ducta; producet area trianguli ex dimidia altitudine in basim ducta, vel ex dimidia basi in altitudinem. ut si basis BC sit 8, & altitudo 7; erit trianguli BCE area, 28.

P R O P. XLII.

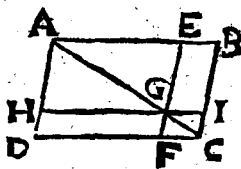

Dato triangulo ABC æquale parallelogrammum $ECGF$ constituere in dato angulo rectilineo D .

Per A a duc AG parall. BC . b fac ang. $BCG = D$. basim BC c biseca in E . a duc EF parall. CG . Dico factum.

Nam ducta AE , erit ex constr. ang. $ECG = D$, & triang. BAC $d = 2 AEC$ $e =$ Pgr. $ECGF$. Q. E. F.

P R O P. XLIII.

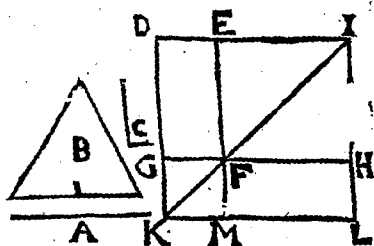

In omni parallelogrammo $ABCD$ complementa DG , GB eorum quæ circa diametrum AC sunt parallelogrammorum HE , FI inter se sunt æqualia.

Nam Triang. ACD , $= a$ ACB . & triang. AGH $a = AGE$. & triang. GCF $a = GCI$. b ergo Pgr. $DG = GB$. Q. E. D.

P R O P.

PROP. XLIV.

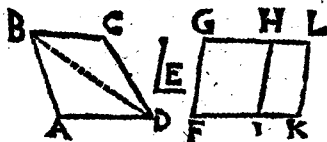
Ad datam rectam lineam A, dato triangulo B, aequale parallelogrammum FL applicare in dato angulo rectilineo C.

• Fac Pgr. FD = triang. B, ita ut ang. GFE = 43. 1. = C. & pone lateri GF in directum FH = A.

Per H b duc IL parall. EF; cui occurrat DE b 31. 1. producta ad I. per I F ductæ rectæ occurrat DG protracta ad K. Per K b duc KL parall. GH; cui occurrant EF, & I H prolongatæ ad M, & L. Erit FL. Pgr. quæsitum.

Nam Pgr. FL = FD = B d & ang. MFH = GFE = C. Q. E. F. c 43. 1. d 15. 1.

PROP. XLV.

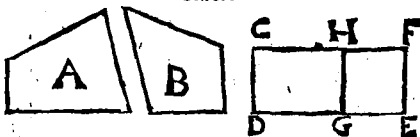

Ad datam rectam lineam FG dato rectilineo ABCD aequale parallelogrammum FL constituere, in dato angulo rectilineo E.

Datum rectilineum resolve in triangula BAD, BCD. • Fac Pgr. FH = BAD ita ut ang. F = E. producta FI • fac (ad HI) Pgr. IL c 44. 1.

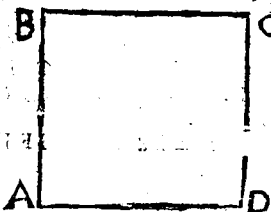
IL = BCD. erit Pgr. FL = b FH + IL c =
ABCD. Q. E. F.

Schol.

Hinc facile invenitur excessus HE, quo rectilineum aliquod A superat rectilineum minus B; nimirum si ad quamvis rectam CD applicentur Pgr. DF = A. & DH = B.

PROP. XLVI.

A data recta lineâ AD quadratum AC describere.

Erige duas perpendiculares AB, DC b æquales datæ AD; & junge B C. dico

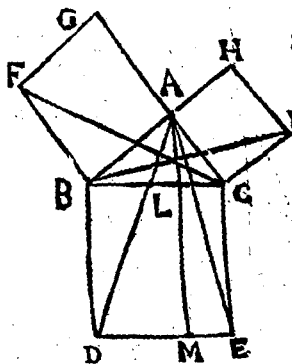
factum.

Cum enim ang. A + D c = 2 Rect. derunt AB, DC parallelæ. Sunt vero etiam æquales, ergo AD, BC partes etiam sunt, & parallelæ. ergo Figura AC est parallelogramma, & æquilatera. Anguli quoque omnes recti sunt, quoniam unus A est rectus. b ergo AC est quadratum. Q. E. F.

Eodem modo facile describes rectangulum, quod sub datis duabus rectis contineatur.

PROP.

PROB. XLVII.

In rectan-
gulis trian-
gulis BAC
quadratum
BE, quod à
latere BC
rectum angu-
lum BAC
subtendente
describitur,
equale est
eis, BG,
CH, quæ à
lateribus AB,
AC rectum
angulum continentibus describuntur.

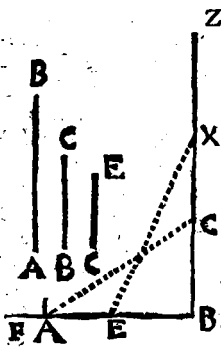
Iunge AE, AD; & duc AM. parall. CE.

Quoniam ang. DBC = FBA; adde com-
mune ABC, erit ang. ABD = FBC. Sed &
AB = FB, & BD = BC. ergo triang.
ABD = FBC. atqui Pgr. BM = 2 ABD; &
Pgr. BG = 2 FBC (nam GAC est una recta
per hyp. & 14. 1.) ergo Pgr. BM = BG. Si-
mili discursu Pgr. CM = CH. Totum igitur
BE = BG + CH. Q. E. D.

Schol.

Hoc nobilissimum, & utilissimum theorema
ab inventore Pythagora, Pythagoricum dici me-
ruit. Ejus beneficio quadratorum additio, &
substractio perficitur; quo spectant duo sequen-
tia problemata.

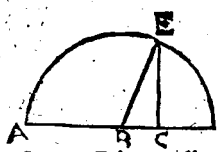
P R O B L. I.

Datis quocunque quadratis, unum omnibus æquale construere.

Dentur quadrata tria, quorum latera sint AB , BC , CE . *a* Fac ang. rectum FBZ infinita habentem latera, in eaque transfer BA , & BC , & junge AC , *b* erit $ACq = ABq + BCq$. Tum AC transfer ex B in X ; & CE tertium latus datum transfer ex B in E , & junge EX , *b* erit $EXq = EBq (CEq) + BXq (ACq) = CEq + ABq + BCq$. Q. E. F.

P R O B L. 2.

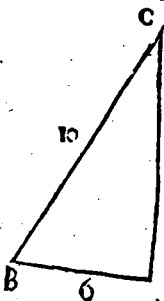

Datis duabus rectis inæqualibus AB , BC , exhibere quadratum, quo quadratum majoris AB excedit quadratum minoris BC .

Centro B intervallo BA describe circulum. ex C erige perpendicularem CE occurrentem peripheriæ in E . & ducatur BE . *a* Erit $BEq (BAq) = BCq + CEq$. *b* ergo $BAq - BCq = CEq$. Q. E. F.

P R O B L.

PROBL. 3.

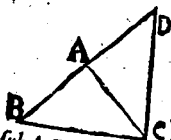

Notis duobus quibuscunque lateribus trianguli rectanguli ABC, reliquum invenire,

Latera rectum angulum ambientia sint AC, AB, hoc 6. pedum, illud 8. ergo cum ACq 47. 1. + ABq = 64 + 36 = 100 = BCq. erit BC = $\sqrt{100} = 10$.

Nota sint deinde latera AB, BC, hoc 10. pedum, illud 6. ergo cum BCq - ABq = 100 - 36 = 64 = ACq. erit Acq = $\sqrt{64}$ 47. 1.

PROP. XLVIII.

Si quadratum quod ab uno latere BG trianguli describitur, aequale sit eis quae a reliquis trianguli lateribus AB, AC describuntur quadratis, angulus BAC comprehensus sub AB, AC reliquis duobus trianguli lateribus, rectus est.

Duc ad AC perpendiculararem DA = AB, & junge CD.

Iam CDq = ADq + ACq = ABq + ACq = BCq. * ergo CD = BC. ergo triangula CAB, CAD, sibi mutuo æquilatera sunt; quare ang. CAB = CAD = Rect. Q.E.D. 47. 1. * Vide seq. Theor. 8. 1. c typ.

Schol.

Assumpsimus exinde quod CDq = BCq, sequi CD = BC. Hoc vero manifestum fiet ex sequenti theoremate.

THEOREM A.

Linearum equalium AB , CD , equalia sunt quadrata AF , CG ; & quadratorum equalium NK , PM equalia sunt latera IK , LM .

Pro 1 Hyp. Duc diagonos EB , HD . Liqueat $AF = a$ 2 triang. $EAB = b$ 2 triang. $HCD = c$ CG . Q. E. D.

2. Hyp. Si fieri potest, sit $LM \sqsubset IK$. fac $LT = IK$; & sitque $LS = LT$. ergo $LS = NK$ & $LQ = LQ$. Q. E. A. ergo $LM = IK$.

Coroll.

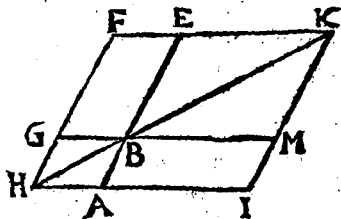
Eodem modo quælibet rectangula inter se æquilatera æqualia ostendentur.

ia facta
ualium

D. Li
triang.

er se

C 4

PROP.

P R O P. I.

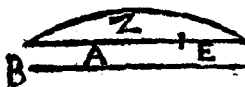
Si fuerint duæ rectæ lineæ AB , AF , seceturque ipsarum altera AB in quocunque segmenta AD , DE , EB : rectangulum comprehensum sub illis duabus rectis lineis AB , AF , æquale est eis, quæ sub infecta AF , & quolibet segmentorum AD , DE , EB comprehenduntur rectangulis.

Statue AF , perpendicularẽ ad AB . per F duc infinitam FG perpendicularẽ ad AF . Ex D , E , B erige perpendiculares DH , EI , BG . erit AG rectangulum sub AF , AB , & b est æquale rectangulis AH , DI , EG , hoc est (quia DH , EI , AF pares sunt) rectangulis sub AF , AD ; sub AF , DE ; sub AF , EB . Q. E. D.

Schol.

Propositiones decem primæ hujus libri valent etiam in numeris. Reliquas quilibet tyro examinet. pro hac, sit AF 6, & AB 12, sectus in AD 5, DE 3, & EB 4. Estque 6×12 (AG) = 72. 6×5 (AH) = 30. 6 in 3 (DI) = 18. denique 6×4 (EG) = 24. Liquet vero $30 + 18 + 24 = 72$.

P R O P. II.

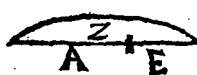

Si recta linea Z secta sit utcumque; rectangula, quæ sub tota Z , & quolibet segmentorum A , E comprehenduntur, æqualia sunt ei, quod à tota Z fit, quadrato.

Dico $ZA + ZE = Zq$. Nam sume $B = Z$. Estque $BA + BE = BZ$; hoc est (ob $B = Z$) $ZA + ZE = Zq$. Q. E. D.

P R O P.

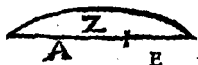
PROP. III.

Si recta linea Z secta sit utcumque; rectangulum sub tota Z, & uno segmentorum E comprehensum, aequale est illi, quod sub segmentis A, B comprehenditur, rectangulo, & illi quod à prædicto segmento E describitur, quadrato.

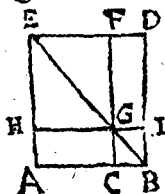
Dico. $ZE = AE + Eq.$ Nam $EZ = EA + a.1.2.$
 $EE.$

PROP. IV.

Si recta linea Z secta sit utcumque; Quadratum, quod à tota Z describitur, aequale est, & illis quæ à segmentis A, E describuntur, quadratis, & ei, quod bis sub segmentis A, E comprehenditur, rectangulo.

Dico $Zq = Aq. + Eq. + 2 AE.$ Nam $ZA = Aq. + a.3.2.$
 $AE.$ & $ZE = Eq. + AE.$ quum igitur $ZA + ZE = Zq,$ erit $Zq = Aq. + Eq. + 2 AE.$ b.2.2.
 $Q. E. D.$ c.1. ex.

Aliter. Super AB fac quadratum AD, cujus diameter EB. per divisionis punctum C duc perpendicularem CF; & per G duc HI parall. AB.

Quoniam ang. EHG = A rectus est, & AEB semirectus, erit reliquus d.4. Cor. 32.1.
 HGE etiam semirectus. Ergo $HEf = HGg = e.32.1.$
 $EFg = AC.$ h proinde HF quadratum est rectæ f.6.1.
 AC. eodem modo CI est CB. ergo AG, GD g.34.1.
 rectangula sunt sub AC, CB. h.19. def.1.
 Quare totum k.19. ex.1.
 quadratum AD $k = ACq + CBq + 2 ACB.$
 $Q. E. D.$

Coroll.

Coroll.

1. Hinc liquet parallelogramma circa diametrum quadrati esse quadrata:

2. Item diametrum cujusvis quadrati ejus angulos bisecare.

3. Si $A = \frac{1}{2} Z$; erit $Zq = 4 Aq$, & $Aq = \frac{1}{4} Zq$. item è contra, si $Zq = 4 Aq$. erit $A = \frac{1}{2} Z$.

P R O P. V.

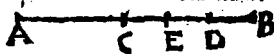
Si recta linea
AB secetur in
equalia AC b

CB, & non equalia AD, DB, rectangulum su, inaequalibus segmentis AD, DB comprehensum, una cum quadrato, quod fit ab intermedia. sectione CD, aequale est ei, quod à dimidia CB describitur, quadrato.

Dico $CBq = ADq + CDq$.

Aquantur $\left\{ \begin{array}{l} CBq. \\ CDq + CDB + DBq + CDB \\ CDq + bCBD (cAC \times BD) + CDB \\ CDq + dADB. \end{array} \right.$
enim ista

Scholium.

Si AB aliter
dividatur, propius
scilicet puncto

bisectionis, in E; dico $AEB = ADB$.

Nam $AEBa = CBq - CEq$. & $ADBa = CBq - CDq$. ergo quum $CDq = CEq$, erit $AEB = ADB$. Q. E. D.

Coroll.

Hinc $ADq + DBq = AEq + EBq$. Nam $ADq + DBq + 2 ADBb = ABqb = AEq + EBq + 2 AEB$. ergo quum $2 AEB = 2 ADB$, erit $ADq + DBq = AEq + EBq$. Q. E. D.

Unde 2. $ADq + DBq - AEq = EBq = 2 AEB - 2 ADB$.

P R O P.

PROP. VI.

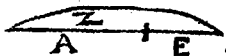
Si recta linea A
bifariam secetur, &
illi recta quæpiam li-
nea E in directum adjiciatur; rectangulum compre-
hensum sub tota cum adjuncta (sub. A + E), & ad-
jecta E, una cum quadrato, quod à dimidia $\frac{1}{2}$ A,
æquale est quadrato à linea, quæ tum ex dimidia,
tum ex adjuncta componitur, tanquam ab una $\frac{1}{2}$ A +
E descripto.

Dico $\frac{1}{4}$ Aq ($= Q. \frac{1}{2} A$) + AE + Eq = $Q. \frac{1}{2} A$ a 4. & 3.
cor. 4 2.
+ E. Nam $Q. \frac{1}{2} A + E = \frac{1}{4} Aq + Eq + AE$.

coroll.

Hinc si tres rectæ E, E + $\frac{1}{2}$ A, E + A sint in
proportionem Arithmetica, rectangulum sub ex-
tremis E, E + A contentum, una cum quadra-
to excessus $\frac{1}{2}$ A, æquale erit quadrato mediæ
E + $\frac{1}{2}$ A.

PROP. VII.

Si recta linea Z se-
cetur utcumque; Quod
à tota Z, quodque ab
uno segmentorum E,
utraque simul quadrata, equalia sunt illi, quod bis
sub tota Z, & dicto segmento E comprehenditur,
rectangulo, & illi, quod à reliquo segmento A fit,
quadrato.

Dico $Zq + Eq = 2 ZE + Aq$. Nam $Zq = Aq$ a 4. 12.
b 3. 2.
+ Eq + 2 AE. & $2 ZE = 2 Eq. + 2 AE$.

coroll.

Hinc, quadratum differentię duarum quarum-
cumque linearum Z, E, æquale est quadratis u-
triusque minus duplo rectangulo sub ipsis.

Nam $Zq + Eq - 2 ZE = Aq = Q. Z - E$. c 7. 1. &
3. 27.

PROP.

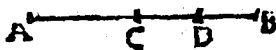
P R O P. VIII.

Si recta linea Z secetur utcumque; rectangulum quater comprehensum sub tota Z, & uno segmentorum E, cum eo, quod à reliquo segmento A fit, quadrato, æquale est ei, quod à tota Z, & dicto segmento E, tanquam ab una linea Z+E describitur, quadrato.

Dico $4 ZE + Aq = Q. Z + E$. Nam $2 ZE = Zq + Eq - Aq$. ergo $4 ZE + Aq = Zq + Eq + 2 ZEb = Q. Z + E$. Q. E. D.

P R O P. IX.

Si recta linea AB secetur in æqualia AC, CB, & non aequalia AD, DB. quadrata, quæ ab inæqualibus totius segmentis AD, DB fiunt, simul duplicia sunt, & ejus, quod à dimidia AC, & ejus, quod ab intermedia sectionum CD fit, quadrati.

Dico $ADq + DBq = 2 ACq + 2 CDq$. Nam $ADq + DBq = ACq + CDq + 2 ACD + DBq$. atqui $2 ACD$ (b $2 BCD$) $+ DBq = Cq$ (ACq) $+ CDq$. d ergo $ADq + DBq = 2 ACq + 2 CDq$. Q. E. D.

P R O P. X

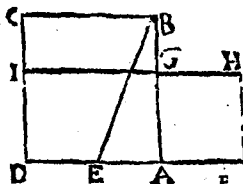

Si recta linea A secetur bifariam, adjiciatur autem ei in rectum quæpiam linea; Quod à tota A cum adjuncta E, & quod ab adjuncta E, utraque simul quadrata, duplicia sunt & ejus, quod à dimidia $\frac{1}{2} A$; & ejus, quod à composita ex dimidia & adjuncta, tanquam ab una $\frac{1}{2} A + E$, descriptum est, quadrati.

Dico $Eq + Q. A + E$, hoc est $Aq + 2 Eq + 2 AE = 2 Q. \frac{1}{2} A + 2 Q. \frac{1}{2} A + E$. Nam $2 Q. \frac{1}{2} A = Aq$. & $2 Q. \frac{1}{2} A + E = Aq + 2 Eq + 2 AE$.

P R O P.

P R O P. X I.

Datam rectam lineam AB secare in HG , ut comprehensum sub tota AB , & altero segmentorum BG rectangulum, æquale sit ei, quod à reliquo segmento AG fit, quadrato.

Super AB describe quadratum AC . latus AD biseca in E . duc EB . ex E A producta cape $EF = EB$. ad AF statue quadratum AH . Erit $AH = AB \times BG$. a 46. 1. b 10. 1.

Nam protracta HG ad I ; Rectang. $DH + EAq = EFq = EBq = BAq + EAq$. ergo $DH = BAq + EAq$. quad. AC . subtrahe commune AI ; f remanet quad. $AH = GC$; ad id est $AGq = AB \times BG$. Q. E. F. c 6. 2. d 46. 1. e 47. 1. f 3. 2.

Scholium.

Hæc Propositio numeris explicari nequit; * neque enim ullus numerus ita secari potest, ut productum ex toto in partem unam æquale sit quadrato partis reliquæ. * vid. 6. 13.

P R O P. X I I.

In amblygoniis triangulis ABC quadratum, quod fit à latere AC angulum obtusum ABC subtendente, majus est quadratis, quæ fiunt à lateribus AB , BC obtusum angulum ABC comprehendentibus, rectangulo bis comprehenso, & ab uno laterum BC , quæ sunt circa obtusum angulum ABC , in quod, cum protractum fuerit, cadit perpendicularis AD , & ab assumpta exterius linea BD sub perpendiculari AD prope angulum obtusum ABC .

Dico

Dico $ACq = CBq + ABq + 2 CB \times BD$.

Nam ista $\left\{ \begin{array}{l} ACq. \\ \end{array} \right.$

$\left\{ \begin{array}{l} a CDq + ADq. \\ \end{array} \right.$

$\left\{ \begin{array}{l} b CBq + 2 CBD + BDq + ADq \\ \end{array} \right.$

$\left\{ \begin{array}{l} c CBq + 2 CBD + ABq. \\ \end{array} \right.$

47. 1.

4. 2.

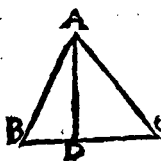
47. 1.

Schol.

Hinc, cognitis lateribus trianguli obtusanguli ABC, facile invenientur tum segmentum BD inter perpendicularem AD, & obtusum angulum ABC interceptum, tum ipsa perpendicularis AD.

Sic; Sit AC 10, AB 7, CB 5; unde ACq 100, ABq 49, CBq 25. Proinde ABq + CBq = 74. hunc deme ex 100, manet 26 pro 2 CBD. unde CBD erit 13. hunc divide per CB 5, provenit $2\frac{2}{5}$ pro BD. quare AD invenitur per 47. 1.

PROP. XIII.

In oxygoniis triangulis ABC quadratum à latere AB angulum acutum ACB subtendente, minus est quadratis, quæ sunt à lateribus AC, CB acutum angulum ACB comprehendentibus, rectangulo bis comprehenso, & ab uno laterum BC, quæ sunt circa acutum angulum ACB, in quod perpendicularis AD cadit, & ab assumpta interiori linea DC sub perpendiculari AD, prope angulum acutum ACB.

Dico $ACq + BCq = ABq + 2 BCD$.

Nam æquan-
tur ista

$\left\{ \begin{array}{l} a ACq + BCq. \\ \end{array} \right.$

$\left\{ \begin{array}{l} b ADq + DCq + BCq. \\ \end{array} \right.$

$\left\{ \begin{array}{l} c ADq + BDq + 2 BCD. \\ \end{array} \right.$

$\left\{ \begin{array}{l} d ABq + 2 BCD. \\ \end{array} \right.$

47. 1.

2.

7. 1.

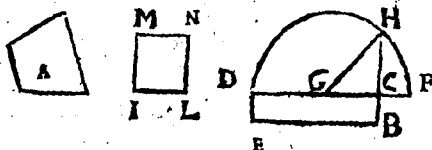
Coroll.

Hinc e: iam cognitis lateribus trianguli ABC, invenire est tam segmentum DC inter perpendicula-
rem

rem AD, & acutum angulum ABC interceptum
quam ipsam perpendicularem AB.

Sit AB 13, AC 15, BC 14. Detrahe ABq
(169) ex ACq + BCq hoc est ex 225 + 196
= 421; remanet 252 pro 2 BCD; unde BCD
erit 126. hunc divide per BC 14, provenit 9
pro DC. unde AD = $\sqrt{225 + 81} = 12$.

PRO P. XIV.

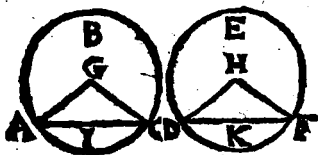

Dato rectilineo A aequale quadratum ML in-
venire.

* Fac rectangulum DB = A, cujus majus la-
tus DC produc ad F, ita ut CF = CB. b Bi. b 45. c.
seca DF in G, quo centro ad intervallum GF
describere circulum FHD, producat CB, do-
nec occurrat circumferentiæ in H. Erit CHq =
* ML = A

Ducatur enim GH. Estque AC = DBc =
DCF = GFq = GCq = HCq = ML
Q. E. F.

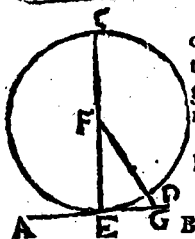
Definitiones.

I.

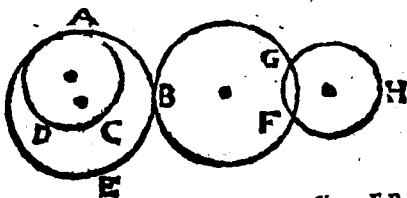

Quales circuli (GABC, HDEF) sunt, quorum diametri sunt æquales, vel quorum quæ ex centris rectæ lineæ GA, HD, sunt æquales.

II. Recta linea AB circum F E D tangere dicitur, quæ cum circum tangat, si producat circum non secat.

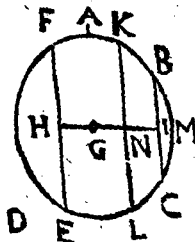
Recta FG secat circum F E D.

III. Circuli DAC, ABE (item FBG; ABE) se mutuo tangere dicuntur, qui se mutuo tangentes sese mutuo non secant.

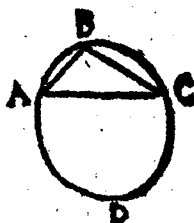
Circulus BFG secat circum FGH.

In

IV. In circulo $GABD$ æqualiter distare à centro dicuntur rectæ lineæ KL , cum perpendiculares GH , GN quæ à centro G in ipsas ducuntur, sunt æquales. Longius autem abesse illa BC dicitur;

in quam major perpendicularis GI cadit.

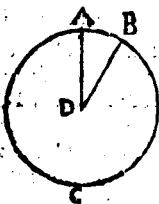

V. Segmentum circuli (ABC) est figura, quæ sub recta lineâ AC , & circuli peripheria ABC comprehenditur.

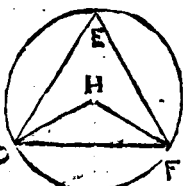
VI. Segmenti autem angulus (CAB) est, qui sub recta lineâ CA , & circuli peripheria AB comprehenditur.

VII. In segmento autem (ABC) angulus (ABC) est, cum in segmenti peripheria sumptum fuerit quodpiam punctum B , & ab illo in terminos rectæ ejus lineæ AC , quæ segmenti basis est, adjunctæ fuerint rectæ lineæ AB , CB , is inquam angulus ABC ab adjunctis illis lineis AB , CB comprehensus.

VIII. Cum vero comprehendentes angulum ABC , rectæ lineæ AB , BC aliquam assumunt peripheriam ADC , illi angulus ABC insistere dicitur.

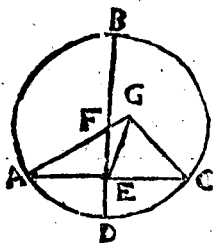

IX. Sector autem circuli (ADB) est, cum ad ipsius circuli centrum D constitutus fuerit angulus ADB; comprehensa nimirum figura ADB. & à rectis lineis AD, BD angulum continentibus, & à peripheria AB ab illis assumpta.

X. Similia circuli segmenta (ABC, DEF) sunt, quæ angulos (ABC, DEF) capiunt æquales; aut in quibus anguli ABC, DEF inter se sunt æquales.

PROPOSITION I.

Dati circuli ABC centrum F reperire.

Duc in circulo rectam AC utcumq; quam biseca in E. per E duc perpendicularē DB. hanc biseca in F. erit F centrū.

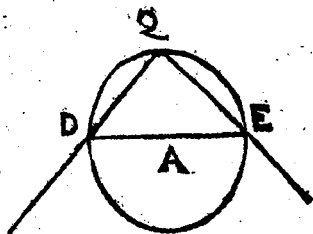
Si negas, centrum esto G, extra rectam DB (nam in ea esse non potest, cum ubique extra

F dividatur inæqualiter) ducanturque GA, GC, GE. Vis G centrum esse; a ergo $GA = GC$; & per constr. $AE = EC$, latus vero GE commune est; b ergo anguli GEA, GEC pares, & c proinde recti sunt. d ergo ang. GEC = FEC recti. e Q. E. A.

Coroll.

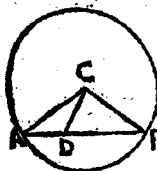
Coroll.

Hinc, si in circulo recta aliqua linea $B D$ aliquam rectam lineam $A C$ bisariam & ad angulos rectos secet, in secante $B D$ erit centrum.

Facillime per normam invenitur centrum vertice *Aut. Tsch.*
Q ad circumferentiam applicato. Si enim recta $D E$ jungens puncta D , & E , in quibus normæ latera $Q D$, $Q E$ peripheriam secant, bisecetur in A , erit A centrum. Demonstratio pendet ex 31. hujus.

P R O P. II.

Si in circuli $C A B$ periphēria duo quelibet puncta, A , B accepta fuerint, recta linea $A B$, quæ ad ipsa puncta adjungitur, intra circulum cadet.

Accipe in recta $A B$ quodvis punctum D , & ex centro C duc $C A$, $C D$, $C B$. & quoniam $C A = C B$, erit ang. $A = B$. Sed ang. $C D B < A$; ergo ang. $C D B < B$. & ergo $C B < C D$: atqui $C B$ tantum pertingit ex centro ad circumferentiam; ergo $C D$ eoque non pertingit: ergo punctum D est intra circulum. Idemque ostendetur de quovis alio puncto rectæ $A B$. Totæ igitur $A B$ cadit intra circulum. $Q. E. D.$

15. def. 1.
 5. 1.
 16. 1.
 19. 1.

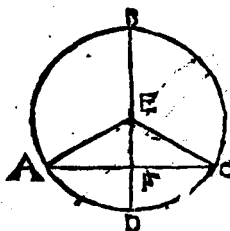
D 2

Coroll.

Coroll.

Hinc, Recta circulum tangens, ita ut eum non secet, in unico puncto tangit.

P R O P. III.

Si in circulo EABC recta quadam linea BD per centrum extensa quadam AC non per centrum extensam bisariam secet, (in F) & ad angulos rectos ipsam secabit; & si ad angulos rectos eam secet, bisariam quoque eam secabit.

Ex centro E ducantur EA, EC.

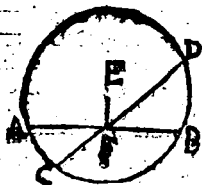
1. Hyp. Quoniam $AF = FC$, & $EA = EC$, latusque EF commune est, & erunt anguli EFA, EFC pares, & consequenter recti. Q. E. D.

2. Hyp. Quoniam ang. EFA = EFC, & ang. EAF = ECF, latusque EF commune, & erit $AF = FC$. Bisecta est igitur AC. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, in triangulo quovis æquilatèro & Isoscele linea ab angulo verticis bisecans basim, perpendicularis est basi. & contra perpendicularis ab angulo verticis bisecat basim.

P R O P. IV.

Si in circulo ACD duæ rectæ lineæ AB, CD sese mutuo secant non per centrum E extensæ, sese mutuo bisariam non secant.

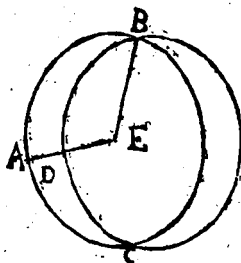
Nam si una per centrum

Liber III.

trum transeat, patet hanc non bisecari ab altera, quæ ex hyp. per centrum non transit.

Si neutra per centrum transit, ex E centro duc E F. Si jam ambæ A B, C D forent bisectæ in F, anguli E F B, E F D ambobus essent recti, & proinde æquales. *b. Q. E. A.*

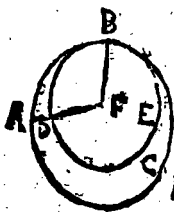
PROP. V.

Si duo circuli BAC, BDC sese mutuo sectent, non erit illorum idem centrum E.

Alias enim ductis ex communi centro E rectis E B, E D A, essent $ED = EB = EA$. *b. Q. E. A.*

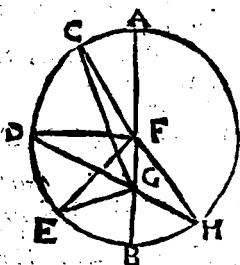
PROP. VI.

Si duo circuli BAC, BDE, sese mutuo interius tangant (in B) eorum non erit idem centrum F.

Alias ductis ex centro F rectis F B, F D A, essent $FD = FB = FA$. *b. Q. F. N.*

PROP. VII.

Si in AB diametro circuli quodpiam sumatur punctum G, quod circuli centrum non sit, ab eoque puncto in circulum quaedam rectæ lineæ GC, GD, GE cadunt; maxima quidem erit ea (GA) in qua centrum F,

minima vero reliqua GB. aliarum vero illi, quæ per centrum ducitur, propinquior GC remotiore GD semper major est. Duæ autem solum rectæ lineæ GE GH æquales ab eodem puncto in circulum cadunt, ad utrasque partes minimæ GB, vel maximæ GA.

Ex centro F duc rectas FC, FD, FE; & fac ang. BFH = BFE.

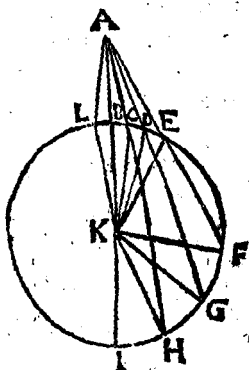
1. GF + FC (hoc est GA) = GC. Q. E. D.

2. Latus FG commune est, & FC = FD, atque ang. GFC = GFD ergo bas. GC = GD. Q. E. D.

3. FB (FE) = GE + GF. ergo ablato comuni FG remanet BG = EG. Q. E. D.

4. Latus FG commune est, & FE = FH; atque ang. BFH = BFE. ergo GE = GH. Quod vero nulla alia GD ex puncto G æquetur ipsi GE, vel GH, jamjam ostensum est. Q. E. D.

PROP. VIII.

Si extra circulum sumatur punctum quodpiam A, ab eoque puncto ad circulum deducantur quaedam lineae AI, AH, AG, AF, quarum una quidem AI per centrum K protendatur, reliquae vero ut libet; in eandem peripheriam eadentium rectarum linearum maxima quidem est illa AI,

quae per centrum ducetur, aliarum autem ei quae per centrum transit propinquior AH remotiore AG semper major est. In convexam vero peripheriam eadentium rectarum linearum minima quidem est illa AB, quae inter punctum A, & diametrum BI interponitur; aliarum autem ea, quae est minima propinquior AC remotiore AD semper minor est. Duae autem tantum rectae lineae AC, AL aequales ab eo puncto in ipsum circulum cadunt, ad utrasque partes minima AB, vel maxima AI.

Ex centro K duc rectas KH, KG, KF, KC, KD, KE. & fac ang. $\angle AKL = \angle AKC$.

1. AI (AK + KH) = AH. Q. E. D. a 10. 1.

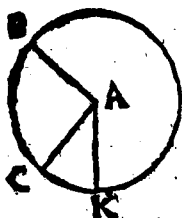
2. Latus AK commune est; & KH = KG; atque ang. $\angle AKH = \angle AKG$. ergo bas. AH = AG. Q. E. D. b 24. 1.

3. KA = KC + CA. aufer hinc inde aequales KC, KB, & erit AB = AC. c 10. 1. d 5. ex.

4. AC + CK = AD + DK. aufer hinc inde aequales CK, DK, & erit AC = AD. Q. E. D. e 21. 1. f 4. ex.

5. Latus KA est commune & $KL = KC$;
atque ang. $AKL = AKC$, ergo $LA = CA$. hisce vero nulla alia æquatur, ex mox
ostensis. ergo, &c.

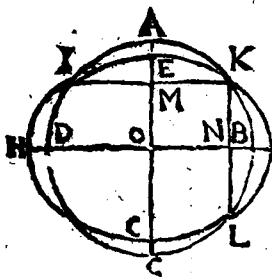
P R O P. IX.

Si in circulo BCK acceptum fuerit punctum aliquod A , & ab eo puncto ad circum-
lum cadant plures, quam dua
rectæ lineæ æquales AB ,
 AC , AK , acceptum pun-
ctum A centrum est ipsius
circuli.

Nam à nullo puncto
extra centrum plures quam duæ rectæ lineæ æ-
quales duci possunt ad circumferentiam. Ergo A
est centrum. Q. E. D.

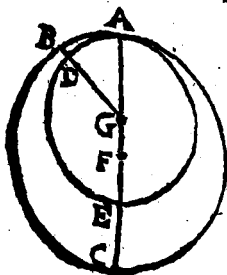
P R O P. X.

Circulus $IAKEL$
circulum $IEKFL$
in pluribus quam
duobus punctis non
secat.

Secet, si fieri
potest, in tribus
punctis IKL .
Iunctæ IK KL .
bisecentur in M
& N . Ambo
circuli centrum
habent in singulis perpendicularibus MC , NH ,
& proinde in earum intersectione O . ergo se-
cantes circuli idem centrum habent. Q. F. N.

PROP. XI.

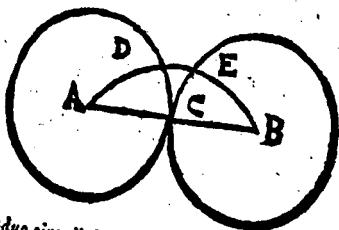

Si duo circuli
GADE, FABC
se se intus contin-
gant, atque accepta
fuerint eorum cen-
tra G, F; ad eo-
rum centra adjun-
cta recta linea FG
& producta, in A
contactum circulo-
rum cadet.

Si fieri potest, recta FG protracta secet cir-
culos extra contactum A, sic ut non FGA, sed
FGDB sit recta linea. ducatur GA. Et quia
GD = GA, & GB = GA, (cum recta FGB
transseat per F centrum majoris circuli) erit GB
= GD. & Q. E. A.

a 15. def. 1.
b 7. 3.
c 9. ax.

PROP. XII.

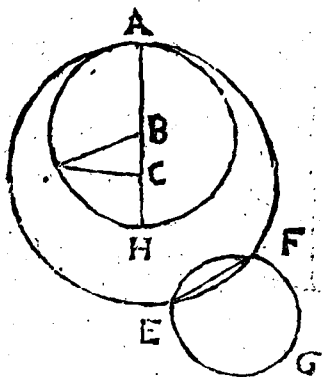
Si duo circuli ACD, BCE se se exterius contin-
gant, linea recta AB que ad eorum centra A, B ad-
jungitur, per contactum C transibit.

Si fieri potest, sit recta ADEB secans circulos
extra contactum C in punctis D, E. Duc AC,
CB. erit AD + EB (AC + CB) = AD +
EB. & Q. E. A.

a 10. 1.
b 9. ax.

PROP.

PROP. XIII.

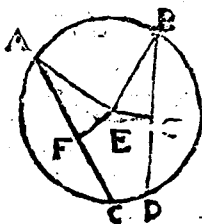
Circulus
CAF cir-
culum BAH
non tangit in
pluribus pun-
ctis, quam
uno A, sive
intus, sive
extra tangat.

1. Tangat,
si fieri po-
test, intus
in punctis
A, H. & er-
go recta
CB centra

connectens, si producat cadet tam in A, quam
in H. Quoniam igitur $CH \perp CA$, & $BH \perp$
 CH . erit $BA \parallel BH \parallel CA$. Q. E. A.

2. Sin dicatur exterius contingere in punctis
E & F, & ducta recta EF in utroque circulo erit.
Circuli igitur se mutuo secant, quod non po-
nitur.

PROP. XIV.

In circulo EABC
aequales rectae lineae
ACBD, aequaliter
distant à centro E, &
quae AC, BD aquali-
ter distant à centro, &
quales sunt inter se.

Ex centro E duc
perpendiculares EF,

EG : a quae bisecabunt AC, DB. connecte EA
EB.

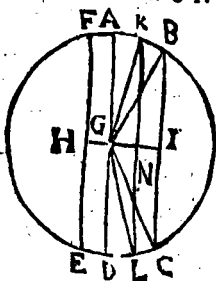
1. Hyp. $AC = BD$. ergo $AF = BG$. sed &
EA

EA = EB. ergo FEq = EAq - AFq =
EBq - BGq = EGq. ergo FE = EG. Q. E. D.
2. Hyp. EF = EG. ergo AFq = EAq - EFq =
EBq - EGq = GBq. ergo AFd = GB.
proinde AD = BC. Q. E. D.

c 47. 1. &
3. ex.
d. 1. 1. 1. 1.

66 ex.

PROP. XV.

In circulo GABC
maxima quidem linea
est diameter AD; ali-
arum autem centra G
propinquior FE remo-
tior B C semper ma-
jor est.

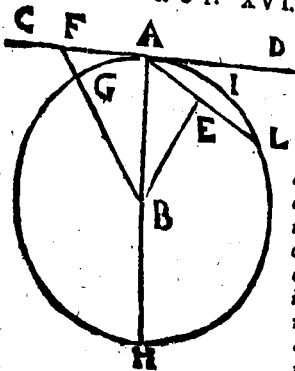
1. Duc GB, GC.
Diameter A D (2
GB + GC) b BC
Q. E. D.

15. def. 1.
10. 1.

GI ⊥ GH. accipe GN = GH. per N duc
KL perpend. GI. jungo GK, GL. & quia
GK = GB, & GL = GC; estque ang. KGL ⊥
BGC, erit KL (FE) ⊥ BC. Q. E. D.

PROP. XVI.

c 14. 1.

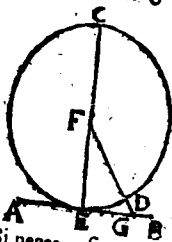

Que CD
ab extremi-
tate diame-
tri HA cujus-
que circuli
BALH ad
angulos rectos
ducitur, ex-
tra ipsum cir-
culum cadet,
& in locum
inter ipsam
rectam line-
am, & peri-
pheriam com-
prehen-

A E; & ex B duc perpendicularem ad A D, quæ
occurrat circulo A E in E. duc E D occurrentem
circulo B C in C. ex A ad C ducta recta tanger
circulum D B C.

Nam $DB = DC$, & $DE = DA$, & ang. $\angle D$ communis est: $\therefore$ ergo ang. $\angle ACD = \angle EBD$, $\therefore$ $\angle C = \angle B$.
res. $\therefore$ ergo AC tangit circulum C. Q. E. F. cor. 16g.

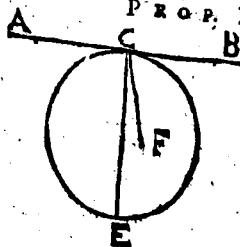
PROP. XVIII.

Si circulum FE DC
tangat recta quæpiam
linea AB, à centro au-
tem ad contactum E ad-
jungatur recta quædam
linea FE; quæ adjun-
cta fuerit FE ad ipsam
contingentem AB per-
pendicularis erit.

Si negas, sit ex F centro alia quædam FG
perpendicularis ad contingentem, secabit ea cir- 22. def. 3.
culum in D. Quum igitur ang. FGE rectus b cor. 17. 1.
diatur b erit ang. FEG acutus. $\therefore$ ergo FE c 19. 1.
(FD) $\perp$ FG. $\therefore$ Q. E. A. d 9 ex.

PROP. XIX.

Si circulum te-
tigerit recta quæ-
piam linea AB, à
contactu autem C
recta linea CE ad
angulos rectos ipsi
tangenti excitetur,
in excitata CE
erit centrum circu-
li.

Si negas, sit centrum extra CE in F, & ab F
ad contactum ducatur FC. Igitur ang. FCB
rectus est; & $\therefore$ proinde par angulo ECB recto
per hypoth. $\therefore$ Q. E. A.

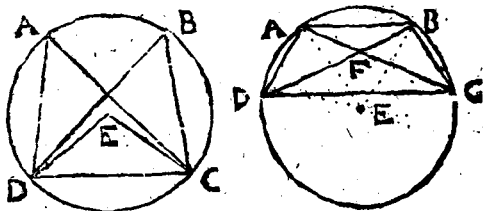
In circulo DABC, angulus BDC ad centrum duplex est anguli BAC ad peripheriam, cum fuerit eadem peripheria BC basis angulorum.

Duc diametrum ADE.

a 32. l.
b 5. l.

Externus angulus BDE = DAB + DBA = 2 DAB. Similiter ang. EDC = 2 DAC. ergo in primo casu totus BDC = 2 BAC; sed in tertio casu c reliquus angulus BDC = 2 BAC. Q. E. D.

P R O P. XXI.

In circulo EDAC qui in eodem segmento sunt anguli, DAC & DBC sunt inter se aequales.

a 10. 3.

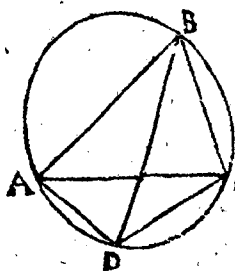
1. cas. Si segmentum DABC semicirculo sit majus, ex centro E, duc ED, EC. Eritque 2 ang. A = E = 2 B. Q. E. D.

b 15. l.

c per 1. 10. p

2. cas. Sin segmentum semicirculo majus non fuerit, summa angulorum trianguli ADF æquetur summæ angulorum in triangulo BCF. Demantur hinc inde AFD = BFC, & ADB = ACB, remanent DAC = DBC. Q. E. D.

P R O P.

Quadrilatero-
rum $ABCD$ in
circulo descripto-
rum anguli ADC ,
 ABC , qui ex ad-
verso, duobus re-
ctis sunt æquales.

Duc AC , BD .
Ang. $ABC +$
 $BCA + BAC$, a 32. 1.
 $= 2$ Rect. Sed

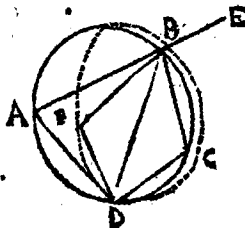
$BDA = BCA$, b 31. 3.
& $BDC = BAC$, ergo $ABC + ADC = 2$ Rect. c. 1. ex
Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc, si AB unum latus quadrilateri * vide seq. diagram.
in circulo descripti producat, erit angu-
lus externus BC æqualis angulo interno
 ADC , qui opponitur ei ABC , qui est dein-
ceps externo BC . ut patet ex 13. 1. & 3. ax.

2. Item circa Rhombum circulus describi ne-
quit; quia adversi ejus anguli vel cedunt duobus
rectis, vel eos excedunt.

SCHOL.

Si in quadri-
latero $ABCD$
anguli A , & C
qui ex adverso
duobus rectis æ-
quantur, circa
quadrilaterum
circulus describi
potest.

Nam circu-
lus per quosli-
bet

bet tres angulos B, C, D transibit (ut patebit ex 5.4.) dico eundem per A transire. Nam si neget, transeat per F. ergo ductis rectis BF, FD, BD; ang. C + F = 2 Rect. b = C + A c quare A = F. d Q. E. A.

PROP. XXIII.

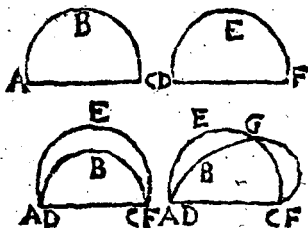

Super eadem re-
cta linea AC duo
circularum segmen-
ta ABC, ADC
similia & inequa-

lia non constituentur ad easdem partes.

Nam si dicantur similia, duc CB secantem circumferentias in D, & B, & iunge AD, ac AB. Quia segmenta ponuntur similia, erit ang. ADC = ABC b Q. E. A.

PROP. XXIV.

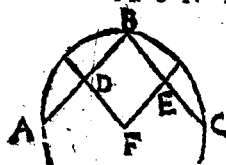

Super a-
qualibus rectis
lineis AC,
DF similia
circularum se-
gmenta ABC,
DEF sunt
inter se a-
qualia.

Basis AC
superposita
basi DF ei
congruet, quia AC = DF. ergo segmentum ABC congruet segmento DEF (alias enim aut intra cadet, aut extra, & atque ita segmen- ta non erunt similia, contra Hyp. aut saltem partim intra, partim extra, adeoque ipsum in tri- bus punctis secabit. b Q. E. A.) c proinde se- gmentum. ABC = DEF. Q. E. D.

PROP.

PR O P. XXV.

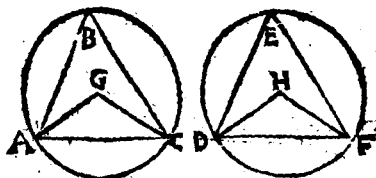

Circuli segmento ABC dato, describere circulum, cujus est segmentum.

Subtendantur ut-
cunque duæ rectæ
AB, BC, quas bi-
seca in D, & E. Ex D, & E duc perpendicu-
lares DF, EF occurrentes in puncto F. Hoc
erit centrum circuli.

Nam centrum a tam in DF, quam in EF existit. ergo in communi puncto F. Q. E. F.

P R O P. XXVI.

*In æqualibus circulis GABC, HDEF æquales an-
guli æqualibus peripheriis AC, DF insistant, sive ad
centra G, H, sive ad peripher. B, E constituti insistant.*

Ob circulorum æqualitatem, est $GA = HD$,
& $GC = HF$ item per hyp. ang. $G = H$.

ergo $AC = DF$. Sed & ang. $B = E$ $G = H$
ergo segmenta AEC , DEF similia,
& proinde paria sunt. ergo etiam reliqua se-
gmenta AC, DF æquantur. Q. E. D.

Scholiũ.

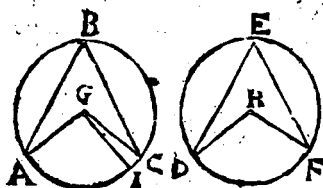

In circulo ABCD, sit ar-
cus AB par arcui DC; erit
AD parall. BC. Nam ducta
AC, erit ang. $ACB = CAD$.
quare per 27. I.

E

P R O P.

PROP. XXVII.

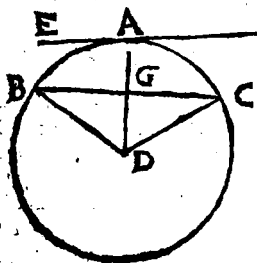

In equalibus circulis, $GABC$, $HDEF$, anguli qui æqualibus peripheriis AC , DF insi-

stunt, sunt inter se æquales, sive ad centra G, H , sive ad peripherias B, E constituti insistant.

Nam si fieri potest, sit alter eorum $AGC = DHF$. fiatque $AGI = DHF$. ergo arcus $AI = DF = AC$. Q. E. A.

SCHOL.

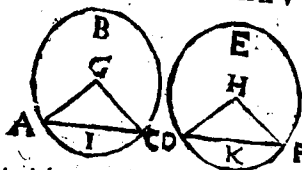
Linea recta EF , quæ ducta ex A medio puncto peripheriæ allicujus BC , circulum tangit, parallela est rectæ lineæ BC , quæ peripheriam illam subtendit.

Duc è centro D ad conta-

ctum A rectam DA , & connecte DB, DC .

Latus DG commune est; & $DB = DC$, atque ang. $BDA = CDA$ (ob arcus BA, CA æquales) ergo anguli ad basim DGB, DGC æquales, & proinde recti sunt. Sed interni anguli GAE, GAF etiam recti sunt. ergo BC, EF sunt parallelæ. Q. E. D.

PROP.

In equalibus
circulis
G A B C,
H D E F, æ-
quales rectæ
lineæ A C,
D F æquales

peripherias auferunt; majorem quidem A B C ma-
jori D E F, minorem autem A I C minori D K F.

E centrīs G, H, duc G A, G C; & H D, H F.

Quoniam G A = H D, & G C = H F, atque

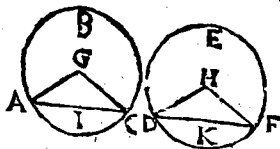
A C = D F; erit ang. G = H. ergo arcus

A I C = D K F. & proinde reliquus A B C = D E F.

Q. E. D.

Quod si subtensa A C sit $\square$ vel $\cap$ D F, erit
simili modo arcus A C $\square$ vel $\cap$ D F.

P R O P. XXIX.

In equalibus
circulis
G A B C,
H D E F, æ-
quales periph-
erias A B C,
D E F æqua-

les rectæ lineæ A C, D F subtendunt.

Duc G A, G C; & H D, H F. Quia G A =

H D; & G C = H F; & (ob arcus A C, D F

æ pares) etiam ang. G = H; erit bas. A C = D F.

Q. E. D.

Hæc & tres proxime præcedentes intelligan-
tur etiam de eodem circulo.

P R O P. XXX.

Datam peripheriam A B C
bifariam secare.

Duc A C; quam bise-

ca in D. ex D duc per-
pendicularem D B oc-

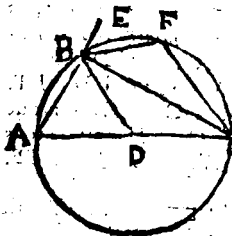
currentem arcui in B. Dico factum.

const.
12. ax.
4. 1.
18. 3.

Iungantur enim AB , CB . Latus DB commune est; & $AD = DC$; & ang. $ADB = CDB$. ergo $AB = BC$. aquare arcus $AB = BC$. Q. E. F.

PROP. XXXI.

In circulo angulus ABC , qui in semicirculo, rectus est; qui autem in majore segmento BAC , minor recto; qui vero in minore segmento BFC , major est recto. Et insuper angulus majoris segmenti recto quidem major est, minoris autem segmenti angulus, minor est recto.

1.
2. ax.
1. 1.
o def. 1.
or. 17. 1.
3. 3.

ax.

Ex centro D duc DB . Quia $DB = DA$, erit ang. $A = DBA$. pariter ang. $DCB = DBC$. b ergo ang. $ABC = A + ACB = EBC$, a proinde ABC , & EBC recti sunt. Q. E. D. e ergo BAC acutus est. Q. E. D. ergo cum $BAC + BFC = 2$ Rect. erit BFC obtusus. denique angulus sub recta CB , & arcu BAC major est recto ABC . factus vero sub CB , & BFC peripheria minoris segmenti, recto EBC g minor est. Q. E. D.

SCHOLIUM.

In triangulo rectangulo ABC , si hypotenusam AC bisecetur in D , circulus centro D , per A descriptus transibit per B . ut facile ipse demonstrabis ex hac, & 21. 1.

PROP.

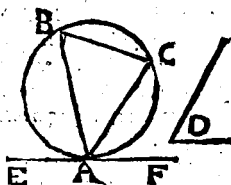
EVCLIDIS *Elementorum*

$b = F A B$, ideoque $F B = F A$); segmentum AIB est id quod quaeritur.

Nam quia HD diametro AE perpendicularis est, & tangit HD circulum, quem secat AB . ergo $\text{ang. } AIBe = BADf = C$. Q. E. F.

P R O P. XXXIV.

A dato circulo
ABC segmentum
ABC abscindere
capiens angulum
B equalem dato
angulo rectilineo
D.

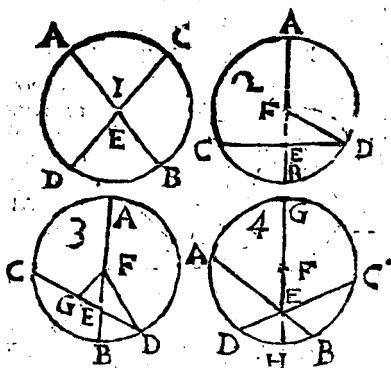

$E \quad A \quad F$

a Duc rectam
 EF , quæ tangat
 datum circulum in A . b ducatur item AC faciens
 ang. $FAC = D$. Hæc auferet segmentum ABC
 capiens angulum $B = CAF$ $d = D$. $Q. E. F.$

P R O P. XXXV.

*Si in circulo FBGA duæ rectæ lineæ AB, DC
se se mutuo secuerint, rectangulum comprehensum
sub*

sub segmentis AE , EB unius, æquale est ei quod sub segmentis CE , ED alterius comprehenditur, rectangulo.

Cas. 1. Si rectæ sese in centro secent, res clara est.

2. Si una AB transeat per centrum F , & reliquam CD bisecet, duc FD . Estque Rectang. $AEB + FEq = FBq = FDq = EDq + FEq = CED$. Q. E. D.

3. Si una AB diameter sit, alteramque CD secet inæqualiter, biseca CD per FG perpendiculararem ex centro.

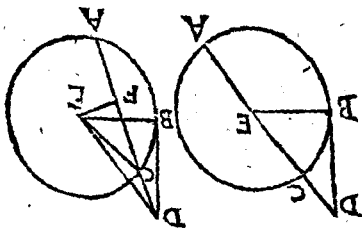
Æquantur ista

{	Rectang. $AEB + FEq.$	
	$fFBq (FDq)$	$f s. 2.$
	$gFGq + GDq.$	$g 47. 1.$
	$FGq + hGEq + \text{Rectang. } CED.$	$h s. 2.$
	$kFEq + CED.$	$k 47. 1.$

Ergo Rectang. $AEB = CED$. $l s. 2.$

4. Si neutra rectarum AB , CD per centrum transeat, per intersectionis punctum E duc diametrum GH . Per modo demonstrata Rectang. $AEB = GEH = CED$. Q. E. D.

P R O P. XXXVI.

Si extra circulum EBC sumatur punctum aliquod D , ab eoque puncto in circulum cadant duæ rectæ lineæ DA , DB ; quarum altera DA circulum secet,

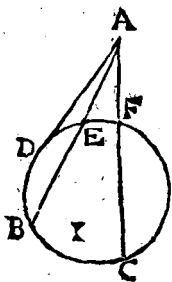
secet, altera vero DB tanget; Quod sub tota secante DA, & exterius inter punctum D, & convexam peripheriam assumpta DC comprehenditur rectangulum, æquale erit ei, quod à tangente DB describitur, quadrato.

1. Cas. Si secans AD transeat per centrum E, junge EB; & faciet hæc cum DB rectum angulum; quare DBq + EBQ (ECq) b = EDq c = AD x DC + ECq d ergo AD x DC = DBq. Q. E. D.

2. Cas. Sin AD per centrum non transeat, duc EC, EB, ED; atque EF perpend. AD, quare & bisecta est AC in F.

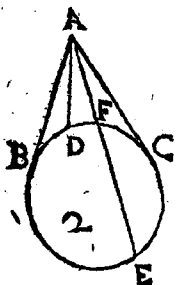
Quoniam igitur BDQ + EBq b = DEq b = EFq + FDq c = EFq + ADC + FCQ d = ADC + CEq (EBq); & erit BDq = ADC. Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc, si à puncto quovis A extra circum assumpto, plurimæ lineæ rectæ AB, AC circum secantes ducantur, rectangula comprehensa sub rotis lineis AB, AC, & partibus externis AE, AF inter se sunt æqualia. Nam si ducatur tangens AD; erit CAF = ADq = BAE.

2. Con-

2. Constat etiam duas rectas AB , AC ab eodem puncto A ductas, quæ circum tangant, inter se æquales esse.

Nam si ducatur AE secans circum; erit $ABq = EAFb = ACq$.

a 36. 3.
b 36. 3.

3. Perspicuum quoque est ab eodem puncto A extra circum assumpto, duci tantum posse duas lineas, AB , AC quæ circum tangant.

Nam si tertia AD tangere dicatur, erit $ADc = ABc = ACc$. $dQ. F. N.$

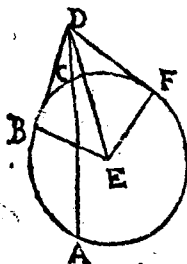
c 2. cor.
d 3.

4. E contra constat, si duæ rectæ æquales AB , AC ex puncto quopiam A in convexam peripheriam incident, & earum una AB circum tangat, alteram quoque circum tangere.

Nam si fieri potest, non AC , sed altera AD circum tangat. ergo $ADe = ACf = AB$. $gQ. E. A.$

e 2. cor.
f hyp.
g 3.

PROP. XXXVII.

Si extra circum EBF sumatur punctum D , ab eoque in circum cadant duæ rectæ lineæ DA , DB ; quarum altera DA circum secet, altera DB in eum incidat; sit autem quod sub tota secante DA , & exterius inter punctum, & convexam peripheriam assumpta DC , comprehenditur rectangulum, æquale ei, quod ab incidente DB

DB describitur quadrato, incidens ipsa DB circulum tanget.

a 17. 3.
b bp.
c 36. 3.
d 1. ex. 6.
f 48. 1.
e 8. 1.
f 12. 27.
g cor. 16. 3.

Ex D ^a ducatur tangens DF; atque ex E centro duc ED, EB, EF. Quia DBq ^b = ADC ^c = DFq, ^d erit DB = DF. Sed EB = EF, & latus ED commune est; ^e ergo ang. EBD = EFD. Sed EFD rectus est, ^f ergo EBD etiam rectus est. ^g ergo DB tangit circulum. Q. E. D.

Coroll.

h 8. 1.

Hinc, ^h ang. EDB = EDF.

LIB.

caquam
ita tr
tri angul

B

III.
circu, cu
anguli re
I V.
describi
cum scrib
V. Si
in scribi
littera tan
VI.

Definitiones.

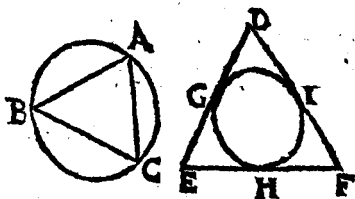
I. **F**igura rectilinea, in figura rectilinea inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribitur; anguli singula latera ejus in qua inscribitur, tangunt.

Sic triangulum DEF est inscriptum in triangulo ABC.

II. Similiter & figura circa figuram describi dicitur, cum singula ejus, quæ circumscribitur, latera singulos ejus figuræ angulos tetigerint, circa quam illa describitur.

Ita triangulum ABC est descriptum circa triangulum DEF.

III. Figura rectilinea in circulo inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribitur, anguli tetigerint circuli peripheriam.

IV. Figura vero rectilinea circa circumscriptum dicitur, cum singula latera ejus, quæ circumscribitur, circuli peripheriam tangunt.

V. Similiter & circulus in figura rectilinea inscribi dicitur, cum circuli peripheria singula latera tangit ejus figuræ, cui inscribitur.

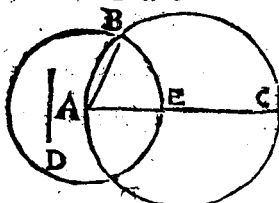
VI. Circulus autem circa figuram describi

dicitur, cum circuli peripheria singulos tangit
ejus figuræ, quam circumscribit, angulos.

VII. Recta linea in cir-
culo accommodari, seu co-
ptari dicitur, cum ejus ex-
trema in circuli peripheria
fuerint; ut recta linea AB .

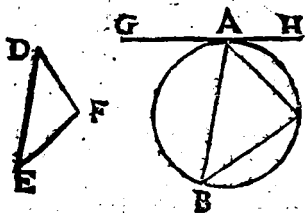
PROP. I. Probl. I.

In dato circulo
 ABC rectam li-
neam AB accom-
modare æqualem
datæ rectæ lineæ
 D , quæ circuli di-
ametro AC non
sit major.

Centro A , spatio $AE = D$ describe circum-
lunum dato circulo occurrentem in B . Erit ducta
 $ABb = AEc = D$. Q. E. F.

PROP. II. Probl. 2.

In da-
to circu-
lo ABC
triangu-
lum ABC
descri-
bere da-
to tri-
angulo.

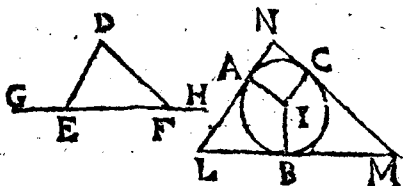
DEF æquiangulum.

Recta GH circumlunum datum a tangat in A .
 b Fac ang. $HAC = E$; b & ang. $GAB = F$, &
iunge BC . Dico æquatum.

Nam

Nam ang. $Bc = HACd = E$; & ang. $Cc = GABa = F$; & quare etiam ang. $BAC = D$.
ergo triang. BAC circulo inscriptum triangulo
 DEF æquiangulum est. Q. E. F.

PROP. III Probl. 3.

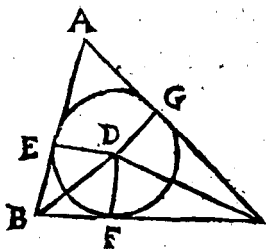

Circa datum circulum $IABC$ triangulum LMN
describere, dato triangulo DEF æquiangulum.

Produc latus EF utrinque. ^a Fac ad centrum I ang. $AIB = DEG$. & ang. $BIC = DFH$.
deinde in punctis A, B, C circulum b tangent ^b LN, LM, MN . Dico factum.

Nam quod coibunt rectæ LN, LM, MN ,
atque ita triangulum constituent, patet; ^c quia
anguli LAI, LBI ^d recti sunt, adeoque ducta
 AB angulos faciet LAB, LBA duobus rectis mi-
nores. Quoniam igitur ang. $AIB + Le = 2$ ^e $Schol 31.1.$
Rect. $f = DEG + DEF$; & $AIBg = DEG$; ^f h ^g ^h ⁱ ^k
ang. $L = DEF$. Simili argumento ang. $M = DFE$.
ergo etiam ang. $N = D$. ergo triang. LMN
circulo circumscrip- tum dato EDF est æquian-
gulum. Q. E. F.

PROP. IV. Probl. 4.

In dato trian-
gulo ABC cir-
culum EFG in-
scribere.

Duos angu-
los B, & C bi-
seca rectis BD,
CD coeunfi-
bus in D. Ex
D duc perpen-

diculares DE, DF, DG. circulus centro D per
E descriptus transibit per G, & F, tangetque
tria latera trianguli.

Nam ang. DBE = DBF; & ang. DEB =
DFB; & latus DB commune est: ergo DE =
DF. Simili argumento DG = DF. Circulus igitur
centro D descriptus transibit per E, F, G; &
cum anguli ad E, F, G sint recti, tangit omnia
trianguli latera. Q. E. F.

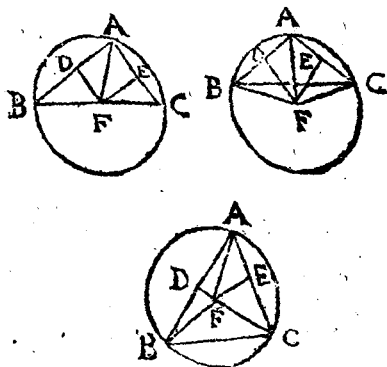
Scholium.

Hinc, cognitis lateribus trianguli, invenientur
eorum segmenta, quæ sunt à contactibus circuli in-
scripti. Sic,

Sit AB 12, AC 18, BC 16. Erit AB +
BC = 28. ex quo subduc 18 = AC = AE + FC,
remanet 10 = BE + BF. ergo BE, vel BF = 5.
proinde FC, vel CG = 11. quare GA, vel
AE = 7.

PROP.

PROP. V. Probl. 5.

Circa datum triangulum ABC circulum FABC describere.

Latera quævis duo BA, AC a biseca perpendiculis DF, EF concurrentibus in F. Hoc erit centrum circuli,

Nam ducantur rectæ FA, FB, FC. Quoniam $AD = DB$; & latus DF commune est; & ang. $FDA = FDB$, erit $FB = FA$. eodem modo $FC = FA$. ergo circulus centro F per dati trianguli angulos B, A, C transibit. Q. E. F.

b conf. 1.
c conf. 2.
12. ax.
d 4. 1.

Coroll.

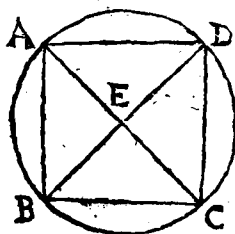
* Hinc, si triangulum fuerit acutangulum, * 31. 3. centrum cadet intra triangulum; si rectangulum, in latus recto angulo oppositum; si denique obtusangulum, extra triangulum.

Schol.

Eadem methodo describetur circulus, qui transeat per data tria puncta, non in una recta linea existentia.

PROP.

PROP. VI. Probl. 6.

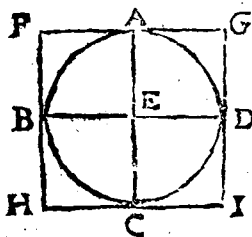
In dato circulo
EABCD qua-
dratum ABCD
inscribere.

a Duc diame-
tros AC, BD
se mutuo secan-
tes ad angulos
rectos in centro
E. junge harum

terminos rectis AB, BC, CD, DA. Dico
factum.

Nam quia 4 anguli ad E recti sunt, *b* arcus,
& *c* subtensæ AB, BC, CD, DA pares sunt.
ergo ABCD æquilaterum est; ejusque omnes
anguli in semicirculis, adeoque *d* recti sunt. *e* er-
go ABCD est quadratum, dato circulo inscri-
ptum. Q. E. F.

PROP. VII. Probl. 7.

Circa datum cir-
culum EABCD
quadratum FHIG
describere.

Duc diametros
AC, BD se mu-
tuo secantes per-
pendiculariter. per
harum extrema *a* duc
tangentes concu-
rentes in F, H, I, G. Dico factum. Nam ob

angulos ad A, & C *b* rectos, *c* erit FG parall.
HI. eodem modo FH parall. GI. ergo FHIG
est parallelogrammum; & quidem rectangulum,
sed & æquilaterum, quia $FG = HI = BD =$
 $CA = FH = GI$. quare FHIG est quadrat-
um, dato circulo circumscriptum. Q. E. F.

SCHOL.

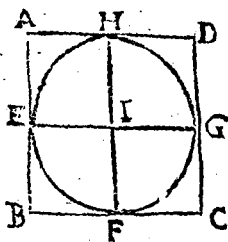
SCHOL.

Quadratum ABCD circulo circumscriptum, duplum est quadrati EFGH circulo inscripti.

Nam rectang. HB = 2 HEF. & HD = 2 HGF. per 41. I.

PROP. VIII. Probl. 8.

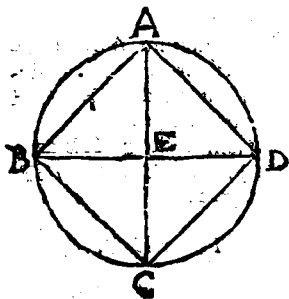
In dato quadrato ABCD circulum IEFHG inscribere.

Latera quadrati biseca in punctis H, E, F, G; junge HF, EG sese secantes in I. circulus centro I

per H descriptus quadrato inscribetur.

Nam quia AH, BF pares ac *b* parallelæ sunt, erit AB parall. HF parall. DC. eodem modo AD parall. EG parall. BC. ergo IA, ID, IB, IC sunt parallelogramma. Ergo AH = AE = HI = EI = IF = IG. Circulus igitur centro I per H descriptus transibit per H, E, F, G, tangetque quadrati latera, cum anguli ad H, E, F, G sint recti. Q. E. F.

PROP. IX. Probl. 9.

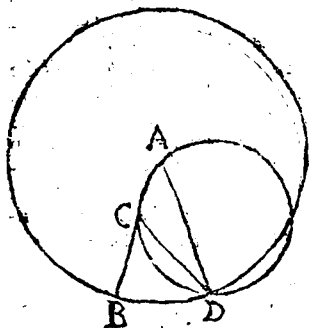
Circa datum quadratum ABCD circulum EA-BCD describere.

Duc diametros AC, BD secantes in E. centro E per A describe circu-

um. Is dato quadrato circumscriptus est.

I Nam anguli ABD, & BAC semirecti sunt; ergo EA = EB. eodem modo EA = ED = EC. Circulus igitur centro E descriptus per A, B, C, D dati quadrati angulos transit. Q.E.F.

PROP. X. Probl. 10.

Isoceles triangulum ABD constituere, quod habeat utrumque eorum quae ad basin sunt angulorum B & ADB duplum reliqui A.

Accipe quamvis

rectam AB, quam secas in C, ita ut $AB \times BC = AC^2$. Centro A per B describe circulum ABD; in

Liber IV.

83

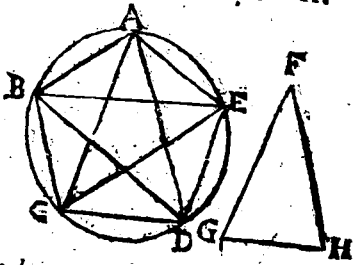
in hoc accommoda $BD = AC$, & junge AD . *b. 1. 4*
erit triang. ABD quod quaeritur.

Nam duc DC ; & per CDA describe circulum. Quoniam $AB \times BC = AC^2$. *c. 5. 4.*
tangere circulum ACD , quem secat CD . *d. 37. 3.*
ergo ang. $BDC = A$. ergo ang. $BDC + CDA =$ *e. 32. 3.*
 $A + CDA = BCD$. sed $BDC + CDA =$ *f. 2. ax.*
 $BDA = CBD$. *g. 32. 4.*
ergo $DC = DB$. *h. 5. 1.*
ergo $DC = DB = AC$. *i. 6. 1.*
quare ang. $CDA =$ *m. conf. 25. 1.*
 $A = BDC$. ergo $ADB = 2A = ABD$.
 $Q. E. F.$

Coroll.

Cum omnes anguli A, B, D conficiant *o. 32. 1.*
 2 Rect. (2 Rect.) liquet A esse $\frac{1}{2}$ Rect.

P R O P. XI. Probl. II.

In dato circulo $ABCDE$ pentagonum equilaterum & equiangularum $ABCDE$ inscribere.
a Describe triangulum Isosceles FGH , habens *a. 10. 4.*
utrumque angulorum ad basim duplum anguli
ad verticem. *b* Huic æquiangulari CAD inscri- *b. 2. 4.*
be circulo. Angulos ad basim ACD , & ADC
c biseca rectis DB, CE occurrentibus circumfer- *c. 9. 1.*
rentiæ in B , & E . connecte rectas $CB, BA, AE,$
 ED . Dico factum.

F 2

Nam

Nam ex constr. liquet quinque angulos CAD, CDB, BDA, DCE, ECA pares esse; quare & arcus & subtensæ DC, CB, BA, AE, DE æquantur. Pentagonum igitur æquilaterum est. Est vero etiam æquiangulum, s quia ejus anguli BAE, AED, &c. insistant arcubus g æqualibus BCDE, ABCD, &c.

Hujus problematis praxis facilior tradetur ad 10. 13.

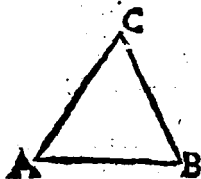
Coroll.

Hinc, angulus pentagoni æquilateri & æqui-
anguli æquatur $\frac{3}{5}$ 2 Rect. vel $\frac{6}{5}$ Rect.

Schol.

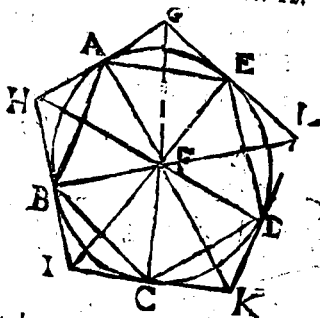
Orig.

Universaliter figuræ imparium laterum inscribuntur circulo beneficio triangulorum Isoscelium, quorum anguli æquales ad basim multiplices sunt eorum, qui ad verticem sunt, angulorum; parium vero laterum figuræ in circulo inscribuntur ope Isoscelium triangulorum, quorum anguli ad basim multiplices sesquialteri sunt eorum, qui ad verticem sunt, angulorum.

Ut in triangulo Isoscele CAB, si ang. A = $\frac{1}{3}$ C = B; A B erit latus Heptagoni. Si A = $\frac{1}{4}$ C; erit A B latus Enneagoni, &c. Sin vero A = $\frac{1}{2}$ C, erit A B latus quadrati. Et si A = $\frac{1}{2}$ C, subtendet AB sextam partem circumferentiæ: pariterque si A = $\frac{1}{3}$ C; erit AB latus octagoni, &c.

P R O P.

Circa datum circulum $FABCDE$ pentagonum
 æquilaterum & æquiangulum $HIKLG$ describere.

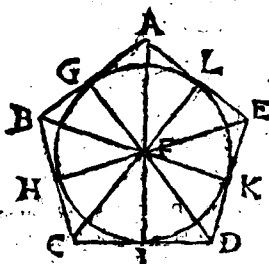
a Inscribe pentagonum $ABCDE$ æquilaterum
 & æquiangulum; duc è centro rectas $FA, FB,$
 $FC, FD, FE,$ iisque totidem perpendiculares
 GAH, HBI, ICK, KDL, LEG concurrentes
 in punctis $H, I, K, L, G.$ Dico factum. Nam
 quia GA, GE ex uno puncto G *b* tangunt circulo-
 lum, *c* erit $GA = GE.$ *d* ergo ang. $GFA =$
 $GFE.$ ergo ang. $AFE = 2 GFA.$ eodem mo-
 do ang. $AFH = HFB;$ & proinde ang. $AFB =$
 $2 AFH.$ Sed ang. $AFE = AFB.$ *f* ergo ang.
 $GFA = AFH.$ sed & ang. FAH *g* $= FAG;$
 & latus FA est commune, *h* ergo $HA = AG =$
 $GE = EL,$ &c. *k* ergo $HG, GL, LK, KI,$
 IH latera pentagoni æquantur: sed & anguli
 etiam, utpote I æqualium $AGF, AHF,$ &c. *i* $du-$

Coroll.

Eodem pacto, si in circulo quæcunque figura
 æquilatera & æquiangula describatur, & ad ex-
 trema semidiametrorum ex centro ad angulos
 ducta-

ductarum, excitentur lineæ perpendiculares, hæ perpendiculares constituent aliam figuram totidem laterum & angulorum æqualium circulo circumscriptam.

P R O P. XIII. Probl. 13.

In dato pentagono æquilatere & æquiangulo ABCDE circulum FGHKL inscribere.

Duos pentagoni angulos A, & B æ biseca rectis AF, BF concurrentibus in F.

Ex F duc perpendiculares FG, FH, FI, FK, FL. Circulus centro F per G descriptus tanget omnia pentagoni latera.

Duc FC, FD, FE. Quoniam $\angle B A b = \angle B C$; & latus BF commune est; & ang. $\angle F B A = \angle F B C$, erit $A F = F C$; & ang. $\angle F A B = \angle F C B$. Sed ang. $\angle F A B = \frac{1}{2} \angle B A E = \frac{1}{2} \angle B C D$. ergo ang. $\angle F C B = \frac{1}{2} \angle B C D$. eodem modo anguli totales C, D, E omnes bisecti sunt. Quum igitur ang. $\angle F G B = \angle F H B$, & ang. $\angle F B H = \angle F B G$, & latus FB sit commune, erit $F G = F H$. similiter omnes FH, FI, FK, FL, FG æquantur. Ergo circulus centro F per G descriptus transit per H, I, K, L; & tangitque pentagoni latera, cum anguli ad ea puncta sint recti. Q. E. F.

Coroll.

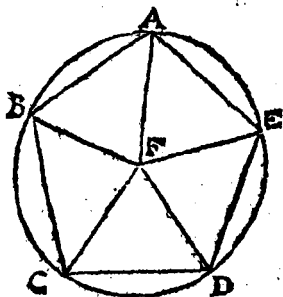
Hinc, si duo anguli proximi figuræ æquilatere & æquiangule bisecentur, & à puncto, in quo cœunt lineæ angulos bisecantes, ducantur rectæ lineæ

lineæ ad reliquos figuræ angulos, omnes anguli figuræ erunt bisecti.

Schol.

Eadem methodo in qualibet figura æquilatera & æquiangula circulus describetur.

PROP. XIV. Probl. 14.

Circa datum Pentagonum æquilaterum & æquiangulum ABCDE circulum FABCD describere.

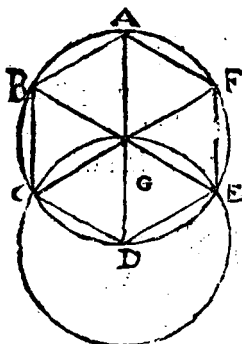
Duos pentagoni angulos biseca rectis AF, BF concurrentibus in F. Circulus centro F per A descriptus pentagono circumscribitur.

Ducantur enim FC, FD, FE. ^{a cor. 13. 4.} Bisecti itaque ^{b 6. 1.} sunt anguli C, D, E. ergo FA, FB, FC, FD, FE æquantur. ergo circulus centro F descriptus, per A, B, C, D, E, pentagoni angulos transibit. Q. E. F.

Schol.

Eadem arte circa quamlibet figuram æquilateram & æquiangulam circulus describetur.

PROP. XV. Probl. 15.

In dato circulo G-
ABCDEF hexago-
num & æquilaterum
& æquiangulum AB-
CDEF inscribere.

Duc diametrum
A D ; centro D per
centrum G describe
circulum , qui datum
secet in C , & E. duc
diametros C F , E B.
junge A B, B C , C D,
D E, E F, F A. Dico
factum.

Nam ang. CGD $a = \frac{1}{3} 2 \text{ Rect. } a = DGE b =$
 $AGF b = AGB. c$ ergo $BGC = \frac{1}{3} 2 \text{ Rect. } = FGE.$
 d ergo arcus e & subtensæ AB, $\frac{1}{3} BC, CD, DE,$
EF æquantur. Hexagonum igitur æquilaterum
est : sed & æquiangulum, f quia singuli ejus an-
guli arcubus insistant æqualibus. Q. E. F.

Coroll.

1. Hinc latus Hexagoni circulo inscripti semi-
diametro æquale est.

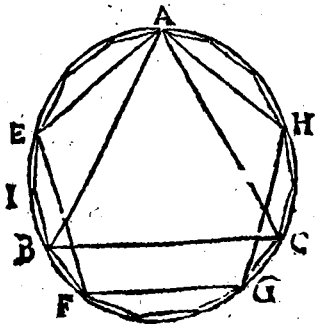
2. Hinc facile triangulum æquilaterum ACE
in circulo describetur.

Schol. Probl.

Hexagonum ordinatum super data recta C D ita
construes. a Fac triangulum CGD æquilaterum
super data C D. centro G per C , & D descri-
be circulum. Is capiet Hexagonum super data
C D.

PROP.

PROP. XVI. Probl. 16.

In dato circulo AEB C quindecagonum æquilaterum & æquiangulum inscribere.

Dato circulo ^a inscribe pentagonum æquilaterum AEF GH ; ^b itemque triangulum æquilaterum ABC. erit BF latus quindecagoni quæsitum.

Nam arcus A B ^c est $\frac{1}{3}$, vel $\frac{1}{15}$ peripheriæ, cuius AF est $\frac{2}{3}$ vel $\frac{6}{15}$. ergo reliquus B F = $\frac{1}{15}$ periph. ergo quindecagonum, cuius latus B F, æquilaterum est ; sed & æquiangulum, ^d cum singuli ejus anguli arcubus insistant æqualibus, quorum unusquisque est $\frac{13}{15}$ totius circumferentiæ. ergo, &c.

Schol.

Circulus dividitur Geometricè in partes $\left\{ \begin{array}{l} 4, 8, 16, \&c. \text{ per } 6, 4, \& 9, 1. \\ 3, 6, 12, \&c. \text{ per } 15, 4, \& 9, 1. \\ 5, 10, 20, \&c. \text{ per } 11, 4, \& 9, 1. \\ 15, 30, 60, \&c. \text{ per } 16, 4 \& 9, 1. \end{array} \right.$

Cæterum divisio circumferentiæ in partes datas etiamnum desideratur; quare pro figurarum quarumcunq; ordinarum constructionibus sæpe ad mechanica artificia recurrendum est, propter quæ Geometriæ practici consulendi sunt.

LIB. V.

Definitiones.

I. **P** Ars est magnitudo magnitudinis, minor majoris, cum minor meretur maiorem.

II. Multiplex autem est major minoris, cum minor meretur maiorem.

III. Ratio est duarum magnitudinum ejusdem generis mutua quædam secundum quantitatem habitudo.

In omni ratione ea quantitas, quæ ad aliam refertur, dicitur antecedens rationis; ea vero, ad quam alia refertur, consequens rationis dici solet. ut in ratione 6 ad 4; antecedens est 6, & consequens 4.

Nota.

Cujusque rationis quantitas innotescit dividendo antecedentem per consequentem. ut ratio 12 ad 5 effertur per $\frac{12}{5}$. item quantitas rationis A ad B est

$\frac{A}{B}$. Quare non raro brevitatis causa, quantitates rationum sic designamus, $\frac{A}{B}$, vel $\frac{C}{D}$, vel $\frac{C}{D}$;

hoc est, ratio A ad B major est ratione C ad D, vel ei æqualis, vel minor. Quod probe animadvertat, quisquis hæc legere volet.

Rationis, sive proportionis species, ac divisiones vide apud interpretes.

IV. Proportio vero est rationum similitudo.

Rectius quæ hic vertitur proportio, proportionabilitas, sive analogia dicitur; nam proportio idem denotat quod ratio, ut pierisque placet.

V. Rationem habere inter se magnitudines dicuntur, quæ possunt multiplicatæ se mutuo superare.

VI. In

E, 12. | A, 4. B, 6. | G, 24. VI. In ea-
F, 30. | C, 10. D, 15. | H, 60. de ratione ma-
gnitudines di-

cuntur esse, prima A ad secundam B, & tertia C ad quartam D, cum primæ A, & tertiæ C æquemultiplicia E, & F à secundæ B, & quartæ D æquemultiplicibus G, & H, qualiscunque sit hæc multiplicatio, utrumque E, F ab utroque G, H, vel una deficiunt, vel una æqualia sunt, vel una excedunt, si ea sumantur E, G; & F, H quæ inter se respondent.

Hujus nota est :: ut A. B :: C. D. hoc est A ad B, & C ad D in eadem sunt ratione. aliquando sic scribimus $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$ id est, A. B :: C. D.

VII. Eandem autem habentes rationem (A. B :: C. D) proportionales vocentur.

E, 30. | A, 6. B, 4. | G, 28. VIII. Cum
F, 60. | C, 12. D, 9. | H, 63. vero æquemul-
tiplicium, E mul-

tiplex primæ magnitudinis A excesserit G multiplicem secundæ B; at F multiplex tertiæ C non excesserit H multiplicem quartæ D; tunc prima A ad secundam B majorem rationem habere dicetur, quam tertia C ad quartam D.

Si $\frac{A}{B} < \frac{C}{D}$, necessarium non est ex hac definitione, ut E semper excedat G; quum F minor est quam H; sed conceditur hoc fieri posse.

IX. Proportio autem in tribus terminis paucissimis consistit. Quorum secunda est instar duorum.

X. Cum autem tres magnitudines A, B, C proportionales fuerint, prima A ad tertiam C duplicatam rationem habere dicetur ejus, quam habet ad secundam B: at quum quatuor magnitudines A, B, C, D, proportionales fuerint, prima A ad quartam D triplicatam rationem habere dicetur

dicetur ejus, quam habet ad secundam B; & semper deinceps uno amplius, quamdiu proportio extiterit.

Duplicata ratio exprimitur sic $\frac{A}{C} = \frac{A}{B}$ bis. Hoc est, ratio A ad C duplicata est rationis A ad B. Triplicata autem sic $\frac{A}{D} = \frac{A}{B}$ ter. id est, ratio A ad D triplicata est rationis A ad B.

☐ denotat continue proportionales. ut A, B, C, D; item 2, 6, 18, 64 sunt ☐

XI. Homologæ, seu similes ratione, magnitudines dicuntur, antecedentes quidem antecedentibus, consequentes vero consequentibus.

Ut si A. B :: C. D; tam A & C, quam B & D homologæ magnitudines dicuntur.

XII. Alterna ratio, est sumptio antecedentis ad antecedentem, & consequentis ad consequentem.

☐ sit A. B :: C. D. ergo alterne, vel permutando, vel vicissim, A. C :: B. D. per 16. 5.

In hac definitione, & 5. sequentibus imponuntur nomina sex modis argumentandi, quibus mathematici frequenter utuntur; quarum illationum vis innititur propositionibus hujus libri, quæ in explanationibus citantur.

XIII. Inversa ratio, est sumptio consequentis seu antecedentis, ad antecedentem velut ad consequentem.

☐ sit A. B :: C. D. ergo inverse, B. A :: D. C. per cor. 4. 5.

XIV. Compositio rationis, est sumptio antecedentis cum consequente, seu unius, ad ipsam consequentem.

☐ sit A. B :: C. D. ergo componendo, A + B. B :: C + D. D. per 18. 5.

XV. Divisio rationis, est sumptio excessus, quo consequentem superat antecedens, ad ipsam consequentem.

☐ sit A. B
C. D. D. 1
XVI.
cedentis
ipsam con
☐ sit A.
A. A. B
XVI
duabus
dine para
ratione
ma ad ub
bus prima
sumptio e
diorum.
XVII
rit queme
ita antec
consequen
ad aliud
☐ sit A.
equo A. C
XIX
tribus p
his mul
magnitu
quentem
cedens a
magnitud
sic in secu
ad antec
☐ sit A.
equo petri
XX. C
fuit, pro
expropor
condæ ad
deinceps.

Vt A. B :: C. D. *ergo dividendo*, A- B. B :: C- D. D. *per* 17. 5.

XVI. *Conversio rationis*, est sumptio antecedentis ad excessum, quo superat antecedens ipsam consequentem.

Vt A. B :: C. D. *ergo per conversam rationem*, A. A- B :: C. C- D. *per* cor. 19. 5.

XVII. Ex æqualitate ratio est, si plures duabus sint magnitudines, & his aliæ multitudine pares, quæ binæ sumantur, & in eadem ratione; cum ut in primis magnitudinibus prima ad ultimam, sic & in secundis magnitudinibus prima ad ultimam sese habuerit. Vel aliter; sumptio extremorum, per subtractionem mediorum.

XVIII. *Ordinata proportio* est, cum fuerit quemadmodum antecedens ad consequentem, ita antecedens ad consequentem: fuerit etiam ut consequens ad aliud quidpiam, ita consequens ad aliud quidpiam.

Vt si A. B :: D. E. *item* B. C :: E. F. *erit ex æquo* A. C :: D. F. *per* 22. 5.

XIX. *Perturbata autem proportio* est; cum tribus positis magnitudinibus, & aliis, quæ sint his multitudine pares, ut in primis quidem magnitudinibus se habet antecedens ad consequentem, ita in secundis magnitudinibus antecedens ad consequentem: ut autem in primis magnitudinibus consequens ad aliud quidpiam, sic in secundis magnitudinibus aliud quidpiam ad antecedentem.

Vt si A. B :: F. G. *item* B. C :: E. F. *erit ex æquo perturbate* A. C :: E. G. *per* 23. 5.

XX. Quotlibet magnitudinibus ordine positis, proportio primæ ad ultimam componitur ex proportionibus primæ ad secundam, & secundæ ad tertiam, & tertiæ ad quartam, & ita deinceps, donec extiterit proportio.

Sint

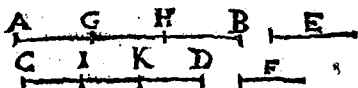
Sint quotcunque A, B, C, D ; ex hac def.

$$\frac{A}{D} = \frac{A}{B} + \frac{B}{C} + \frac{C}{D}.$$

Axioma.

Æquemultiplices eidem multiplici, sunt quoque inter se æquemultiplices.

PROP. I.

Si sint quotcunque magnitudines AB, CD , quotcunque magnitudinum E, F equalium numero, singule singularum, æquemultiplices; quam multiplex est unius E una magnitudo AB , tam multiplices erunt & omnes $AB + CD$ omnium $E + F$.

Sint AG, GH, HB partes quantitatis AB ipsi E æquales. item CI, IK, KD partes quantitatis CD ipsi F pates. Harum numerus illarum numero æqualis pōnitur. Quum igitur $AG + CI = E + F$; & $GH + IK = E + F$; & $HB + KD = E + F$, liquet $AB + CD$ æque multoties continere $E + F$, ac una AB unam E continet. Q. E. D.

PROP.

PROP. II.

Si prima AB secunda C aequ fuerit multiplex, atque tertia DB quarta F; fuerit autem & quinta BG secunda C aequ multiplex, atque sexta EH quarta F, erit & composita prima cum quinta (AG) secunda C aequ multiplex, atque tertia cum sexta (DH) quarta F.

Numerus partium in AB ipsi C æqualium æqualis ponitur numero partium in DE ipsi F æqualium. Item numerus partium in BG ponitur æqualis numero partium in EH. ergo numerus partium in AB+BG æquatur numero partium in DE+EH. hoc est tota AG æquemultiplex est ipsius C, atque tota GH ipsius F. Q. E. D.

PROP. III.

Sit prima A secunda B æquemultiplex, atque tertia C quarta D; sumantur autem EI, FM æquemultiplices prima & tertia; erit & ex æquo, sumptarum utraque utriusque æquemultiplex: altera quidem EI secunda B, altera autem FM quarta D.

Sint EG, GH, HI partes multiplicis EI ipsi A pares; item FK, KL, LM partes multiplicis FM ipsi C æquales. Harum numerus illarum numero æquatur. porro A, id est EG, vel GH, vel GI ipsius B ponitur æquemultiplex atque C, vel FK, &c. ipsius D. b ergo

ergo $E G + G H$ æquemultiplex est secundæ B , atque $F K + K L$ quartæ D . *c* Simili argumento $E I$ ($E H + H I$) tam multiplex est ipsius B , quam $F M$ ($F L + L N$) ipsius D . *Q. E. D.*

P R O P. IV.

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, & tertia C ad quartam D ; etiam E & F æquemultiplices primæ A , & tertiæ C ad G , & H æquemultiplices secundæ B , & quartæ D , juxta quamvis multiplicationem, eandem habebunt rationem, si prout inter se respondent; ita sumptæ fuerint. ($E. G :: F. H.$)

Sume I , & K ipsarum E , & F ; item L & M ipsarum G , & H æquemultiplices. *a* Erit I ipsius A æquemultiplex atque K ipsius C ; *a* pariterque L tam multiplex ipsius B quam M ipsius D . Itaque cum sit $A. B :: C. D$; juxta 6 def. si $I \square, =, \sqsupset L$; consequenter pari modo $K \square, =, \sqsupset M$. ergo cum I , & K ipsarum E , & F sumptæ sint æquemultiplices, atque L , & M ipsarum G & H ; erit juxta 7. def. $E. G :: F. H$. *Q. E. D.*

Coroll.

Hinc demonstrari solet inversa ratio,

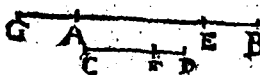
Nam quoniam $A. B :: C. D$, si $E \square, =, \sqsupset$

def. 5. G , erit similiter $F \square, =, \sqsupset H$. ergo liquet quod

quod si $G \text{ --- } =, \text{ --- } E$, esse $H \text{ --- } =, \text{ --- } F$.
 ergo $B. A :: D. C. Q. E. D.$

de def. 9.

PROP. V.

Si magnitudo
 AB magnitudi-
 nis CD aequi-

fuerit multiplex, atque ablata AE ablata CF , etiam
 reliqua EB reliqua FD ita multiplex erit, ut tota
 AB totius CD .

Accipe aliam quandam GA , quæ reliqua ED
 ita sit multiplex, atque tota AB totius CD , vel
 ablata AE ablata CF . ergo tota $GA + AE$
 totius $CF + FD$ æquimultiplex est, ac una AE
 unius CF , hoc est, ac AB ipsius CD . ergo GE
 AB . proinde, ablata communi AE , manet GA
 $= EB$. ergo, &c.

PROP. VI.

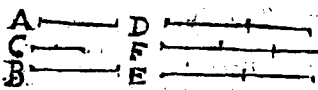
Si duæ magnitudines AB , CD
 duarum magnitudinum E , F sint æ-
 quemultiplices; & detrahæ quedam
 sint, AG , & CH , earundem E , & F
 æquemultiplices; & reliquæ GB ,
 HD eisdem E , F aut æquales sunt,
 aut æque ipsarum multiplices.

Nam quia numerus partium in
 AB ipsi E æqualium ponitur æ-
 qualis numero partium in CD ipsi
 F æqualium; item numerus par-
 tium in AG æqualis numero par-
 tium in CH . si hinc AG , inde
 CH detrahatur, & remanet numerus partium in
 reliqua GB æqualis numero partium in HD .
 ergo si GB sit E semel, erit HD eadem C semel.
 si GB sit E aliquoties, erit HD etiam C to-
 ties accepta. Q. E. D.

G

PROP.

P R O P. VII.

 Equales A & B ad eandem C eandem habent rationem; & eadem C ad aequales A & B.

Sumantur D & E æqualium A & B æque-
 multiplices, & F utcumque multiplex ipsius C;
 erit $D = E$. quare si $D \sqsubset, =, \supset F$, erit simili-
 liter $E \sqsubset, =, \supset F$. b ergo $A. C :: B. C$. inverte
 igitur $C. A :: C. B$. Q. E. D.

Schol.

Si loco multiplicis F sumantur duæ æque-
 multiplices, eodem modo ostendetur æquales
 magnitudines ad alias inter se æquales eandem
 habere rationem.

P R O P. VIII.

Inæqualium magnitudinum A B, C,
 major A B ad eandem D majorem ratio-
 nem habet, quam minor C. Et eadem D
 ad minorem C majorem rationem habet,
 quam ad majorem A B.

Ex majori A B aufer $AE = C$. su-
 matur H G tam multiplex ipsius A E,
 vel C, quam G F reliquæ F B. Multi-
 plicetur D, donec ejus multiplex I K
 major evadat quam H G, sed minor
 quam H F.

Quoniam H G ipsius A E tam mul-
 tiplex est, quam G F ipsius E B, b erit
 tota H F totius A B æquemultiplex,
 atque una H G unius A E, vel C. ergo
 cum $H F \sqsubset I K$ (quæ multiplex est
 ipsius D) sed $H G \supset I K$, c erit.

$\frac{AB}{D} = \frac{C}{D}$ Q. E. D.

Rursus

Rurfus quia $IK \sqsubset HG$, at $IK \sqsupset HF$ (ut prius dictum) erit $\frac{D}{C} \sqsubset \frac{D}{AB}$ Q. R. D.

PROPOSITION IX.

Quæ ad eandem eandem habent rationem, æquales sunt inter se. Et ad quas eadem eandem habet rationem, eæ quoque sunt inter se æquales.

1. Hyp. Sit $A. C :: B. C$. dico $A = B$.
 $A B C$ Nam sit $A \sqsubset$, vel $\sqsupset B$, erit ideo a. s.
 $\frac{A}{C} \sqsubset$, vel $\sqsupset \frac{B}{C}$. contra Hyp.

2. Hyp. Sit $C. B :: C. A$. dico $A = B$. nam
 sit $A \sqsubset B$. b ergo $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$ contra Hyp. b. s. s.

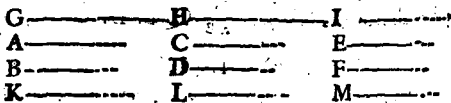
PROPOSITION X.

Ad eandem magnitudinem rationem habentium, quæ maiorem rationem habet, illa major est: ad quam vero eadem maiorem rationem habet, illa minor est.

$A B C$ 1. Hyp. Sit $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{B}{C}$. Dico $A \sqsubset B$. Nam
 si dicatur $A = B$, erit $A. C :: B. C$. contra a. s. f.
 Hyp. Sin $A \sqsupset B$, b erit $\frac{A}{C} \sqsupset \frac{B}{C}$ etiam contra b. s. s.
 Hyp.

2. Hyp. Sit $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$. Dico $B \sqsupset A$. Nam dic
 $B = A$. ergo $C. B :: C. A$. contra Hyp. vel c. s. f.
 dic $B \sqsubset A$. ergo $\frac{C}{A} \sqsubset \frac{C}{B}$ etiam contra Hyp. a. s. f.

PROP. XI.

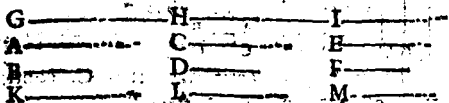
Quæ eidem sunt eadem rationes, & inter se sunt eadem.

Sit $A:B :: E:F$. item $C:D :: E:F$. dico $A:B :: C:D$. sume ipsarum A, C , E æquemultiplices G, H, I ; atque ipsarum B, D, F æquemultiplices K, L, M . Et quoniam $A:B :: E:F$. si $G \square, =, \sqsupset K$, b erit pari modo $I \square, =, \sqsupset M$. pariterque quia $E:F :: C:D$. si $I \square, =, \sqsupset M$, b erit H similiter $\square, =, \sqsupset L$. ergo si $G \square, =, \sqsupset K$, erit similiter $H \square, =, \sqsupset L$, c quare $A:B :: C:D$. Q. E. D.

Schol.

Quæ eisdem rationibus sunt eadem rationes, sunt quoque inter se eadem.

PROP. XII.

Si sint magnitudines quocunque $A, & B; C & D; E, & F$ proportionales; quemadmodum se habuerit una antecedentium A ad unam consequentium B , ita se habebunt omnes antecedentes, A, C, E ad omnes consequentes, B, D, F .

Sume antecedentium æquemultiplices G, H, I ; & consequentium K, L, M . Quoniam quam multiplex est una G unius A , a tam multiplices sunt omnes G, H, I omnium A, C, E ; pariterque quam multiplex est una K unius B , a tam multiplices sunt omnes K, L, M omnium B, D, F ; si $G \square, =, \sqsupset K$, erit similiter

$G +$

$G+H+I \sqsubset \sqsupset K+L+M$. & quare $A.B$ *b 6. def. 5.*
 $:: A+C+E.B+D+F. Q. E. D.$

Coroll.

Hinc, si similia proportionalia similibus proportionalibus addantur, tota erunt proportionalia.

PROPOSITION XIII.

G	_____	H	_____	I	_____
A	_____	C	_____	E	_____
B	_____	D	_____	F	_____
K	_____	L	_____	M	_____

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, quam tertia C ad quartam D; tertia vero C ad quartam D maiorem habuerit rationem, quam quinta E ad sextam F; prima quoque A ad secundam B maiorem rationem habebit, quam quinta E ad sextam F.

Sume ipsarum A, C, E æquemultiplices G, H, I: ipsarumque B, D, F æquemultiplices K, L, M. Quia $A.B :: C.D$; si $H \sqsubset L$, erit *a 6. def. 5.*
 $G \sqsubset K$. Sed quia $\frac{C}{B} \sqsupset \frac{E}{F}$, b fieri potest ut sit *b 8. def. 5.*
 $H \sqsubset L$, & I non $\sqsubset M$. ergo fieri potest ut
 $G \sqsubset K$, & I non $\sqsubset M$. ergo $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{E}{F}$. Q. E. D. *c 8. def. 5.*

SCHOL.

Quod si $\frac{C}{D} \sqsupset \frac{E}{F}$, erit quoque $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{E}{F}$. Item si
 $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{D} \sqsubset \frac{E}{F}$, erit $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{F}$. & si $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{C}{D} \sqsupset \frac{E}{F}$, erit
 $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{E}{F}$.

P R O P. XIV.

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, quam tertia C ad quartam D; prima vero A, quam tertia C major fuerit; erit & secunda B major quam quarta D. Quod si prima A fuerit equalis tertia C, erit & secunda B equalis quarta D; si vero A minor, & B minor erit.

Sit $A \sqsubset C$. $\therefore$ ergo $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{D}$. b sed

$A \sqsubset C$ $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$, $\therefore$ ergo $\frac{C}{D} \sqsubset \frac{C}{B}$. $\therefore$ ergo $B \sqsubset D$.

Simili argumento si $A \sqsupset C$, $\therefore$ erit $B \sqsupset D$. Sin ponatur $A = C$; ergo $C : B :: A : D$; $\therefore$ ergo $B = D$. Quæ E. D.

S C H O L.

A fortiori, si $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{C}{D}$, atque $A \sqsubset C$, erit $B \sqsubset D$. Item si $A = B$, erit $C = D$. Et si $A \sqsubset$, vel $\sqsupset B$, erit pariter $C \sqsubset$, vel $\sqsupset D$.

P R O P. XV.

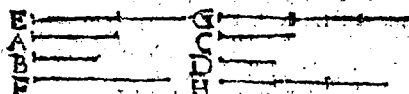
Partes C & F cum pariter multiplicibus AB, & DE in eadem sunt ratione, si prout sibi mutuo respondent, ita sumantur. (AB. DE :: C. F.)

Sint AG, GB partes multiplicis AB ipsi C æquales: item DH, HE partes multiplicis DE ipsi F æquales. Harum numerus illarum numero æquatur. ergo quum b AG. C ::

AC. DH. F; b atque GB. C :: HE. F. $\therefore$ erit AG + GB (AB) DH + HE (DE) :: C. F. Q. E. D.

P R O P.

PROP. XVI.

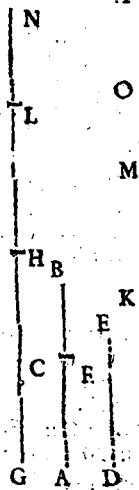
Si quatuor magnitudines A, B, C, D proportionales fuerint; & vicissim proportionales erunt. (A. C. :: B. D.)

Accipe E & F æquemultiplices ipsarum A & B. ipsarumque C & D æquemultiplices G & H. Itaque E. F :: A. B. & C. D :: G. H. Quare si E = G, erit similiter F = H, ergo A. C. :: B. D. Q. E. D.

SCHOL.

Alterna ratio locum tantum habet, quando quantitates ejusdem sunt generis. Nam Heterogeneæ quantitates non comparantur.

PROP. XVII.

Si compositæ magnitudines proportionales fuerint (A. B. C. B. :: D. E. F. E;) hæc quoque divisæ proportionales erunt. (A. C. B. B. :: D. F. E. E.)

Accipe GH, HL, IK, KM ordine æquemultiplices ipsarum AC, CB, DF, FE. item LN, MO æquemultiplices ipsarum CB, FE. Tota GL totius AB tam multiplex est, quam una GH unius AC, id est quam IK ipsius DF; hoc est quam tota IM totius DE. Item HN (HL + LN) ipsius CB æquemultiplex est, ac KO (KM + MO) ipsius FE. Quum igitur per hyp. AB, BC :: DE, EF. si GL = HN, etiam si-
militer

10.5.5.

10.5.5.

militer e erit $IM \square, =, \sqsupset KO$. aufer hinc inde
 æquales HL, KM . si reliqua $GH \square, =, \sqsupset$
 LN , f erit similiter $IK \square, =, \sqsupset MO$. g unde
 $AC. CB :: DF. FE$. Q. E. D.

P R O P. XVIII.

*F Si diuise magnitudines sint proportio-
 nales ($AB. BC :: DE. EF$), hæ quoque
 G compositæ proportionales erant ($AC.$
 $CB :: DF. FE$.)*
*E Nam si fieri potest, sit $AB. CB ::$
 $DF. FG \sqsupset FE$. a ergo erit diuisim
 $AB. BC :: DG. GF$. b hoc est $DG.$
 $GF :: DE. EF$. ergo cum $DG \square DE$,
 A D c erit $GF \square EF$. Q. E. A. Simile
 absurdum sequetur, si dicatur $AB. CB :: DE. GF$
 $\square FE$.*

P R O P. XIX.

*C Si quemadmodum to-
 A ———— B tum AB ad totum DE,
 F E ita oblatum AC se ha-
 D ———— buerit ad ablatum DF;
 et reliquum CB ad reliquum FE, ut totum AB ad
 totum DE, se habebit.*

Quoniam a $AB. DE :: AC. DF$, b erit per-
 mutando $AB. AC :: DE. DF$. c ergo diuisim
 $AC. CB :: DF. FE$, quare rursus b permutando
 $AC. DF :: CB. FE$; d hæc est $AB. DE :: CB. FE$.
 Q. E. D.

Coroll.

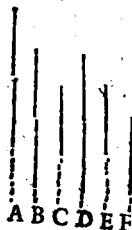
1. Hinc, si similia proportionalia similibus
 proportionalibus subducantur, residua erunt pro-
 portionalia.

2. Hinc demonstrabitur conuersa ratio.

Sit $AB. CB :: DE. FE$. Dico $AB. AC :: DE.$
 DF . Nam a permutando $AB. DE :: CB. FE$. b er-
 go $AB. DE :: AC. DF$. quare iterum permutan-
 do, $AB. AC :: DE. DF$. Q. E. D.

P R O P.

PROP. XX.

Si sint tres magnitudines A, B, C;
& alie D, E, F ipsis aequales nu-
mero, quæ binæ & in eadem ratio-
ne sumantur (A. B :: D. E, atque
B. C :: E. F;) ex aquo autem
prima A major fuerit, quam tertia
C; erit & quarta D major quam
sexta F. Quod si prima A tertia
C fuerit æqualis; erit & quarta
D æqualis sextæ F. Sin illa minor,

hæc quoque minor erit,

Hyp. Si A < C. quoniam a E. F :: B. C. a hyp.

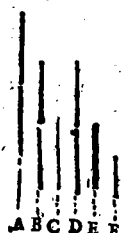
b erit inverte F. E :: C. B. c Sed $\frac{C}{B} > \frac{A}{B}$ d ergo b cor. 4 s.
c hyp. &
d schol. 13. s.
e 10. s.

$\frac{F}{E} > \frac{A}{B}$ vel $\frac{D}{E}$. e ergo D < F. Q. E. D.

2. Hyp. Simili argumento, si A > C, osten-
detur D < F.

3. Hyp. Si A = C. quoniam F. E :: C. B ::
A. B :: D. E. g erit D = F. Q. E. D. f 7. s.
g 11. s. &
9. s.

PROP. XXI.

Si sint tres magnitudines A, B, C;
& alie D, E, F ipsis aequales nu-
mero, quæ binæ & in eadem ratione
sumantur, fuerisque perturbata co-
rum proportio, (A. B :: E. F. at-
que B. C :: D. E;) ex aquo au-
tem prima A quam tertia C major
fuerit; erit & quarta D quam sexta
F major. Quod si prima fuerit ter-
tia æqualis, erit & quarta æqualis
sextæ: sin illa minor, hæc quoque minor erit.

1. Hyp. A < C. Quoniam a D. E :: B. C. a hyp.
invertendo erit E. D :: C. B. atqui $\frac{C}{B} > \frac{A}{B}$ b 8. s.
c ergo

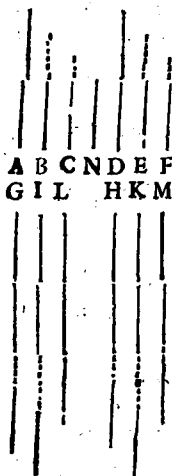
schol. 13. 5. e ergo $E \supset A$, hoc est E . d ergo $D \supset F$.
 d 10 5. $\bar{D}$ $\bar{B}$ $\bar{F}$

Q. E. D.

2. Hyp. Similiter, si $A \supset C$, erit $D \supset F$.

3. Hyp. Si $A = C$. quoniam $E, D :: C, B ::$
 a 7. 5. $A, B :: E, F$. g erit $D = F$. Q. E. D.
 b 9. 5.

P R O P. XXII.

*Si sint quotcunque magnitudines A, B, C ; & alia ipsis
 aequales numero D, E, F, quae
 bina & in eadem ratione su-
 mantur (A.B :: D.E. & B.
 C :: E. F;) & ex equali-
 tate in eadem ratione erunt
 (A.C :: D.F.)*

Accipe G, H ipsarum A,
 D ; & I, K ipsarum B, E ;
 item L, M ipsarum E, F æ-
 quemultiplices.

Quoniam a A, B :: D, E,
 b erit G. I :: H. K. eodem
 modo, erit I. L :: K. M. er-
 go si $G \supset, =, \supset L$, c erit
 $H \supset, =, \supset M$; d ergo A. C
 :: D. F. Eodem pacto si ul-
 terius C. N :: F. O, erit ex

æquali A, N :: D, O. Q. E. D.

P R O P.

ABCD
 GHK

Ex th
 compo
 dem rat

A
 C
 D
 F

rit autem
 rationem
 compo
 eadem h

(DH)

Nam

& interse

BG ::

BG :: D

rursus e

PROP. XXIII.

Si sint tres magnitudines A, B, C, aliaque D, E, F ipsis aequales numero, quæ binæ in eadem ratione sumantur; fuerit autem perturbata earum proportio. (A. B :: E. F. & B. C :: D. E.) etiam ex æqualitate in eadem ratione erunt.

A B C D E F
G H I K L M

Sume G, H, L ipsarum A, B, D; item K, L, M ipsarum C, E, F æquemultiplices. erit G. H ^a :: A. B ^b :: E. F ^c :: L. M. porro quia ^{a 15. 5.} b B. C :: D. E. erit ^{b hyp.} c H. K :: L. L. ^{c 4. 5.} ergo G, H, K; & I, L, M habent se juxta 21. 5. quare si G $\overline{\quad}$, $\overline{\quad}$ K, erit similiter I $\overline{\quad}$, $\overline{\quad}$ M. ^d proinde A. C :: D. F. Q. E. D. ^{d 6. def. 5.}

Eodem modo si plures fuerint magnitudinibus tribus, &c.

Coroll.

Ex his sequitur, rationes ex iisdem rationibus compositas esse inter se easdem. item, earundem rationum easdem partes inter se easdem esse.

PROP. XXIV.

A $\overline{\quad}$ B $\overline{\quad}$ C $\overline{\quad}$ D $\overline{\quad}$ E $\overline{\quad}$ F $\overline{\quad}$ G $\overline{\quad}$ H $\overline{\quad}$ DE ad quartam F; habuerit autem & quinta BG ad secundam C eandem rationem, quam sexta EH ad quartam F; etiam composita prima cum quinta (AG) ad secundam C eandem habebit rationem, quam tertia cum sexta (DH) ad quartam F.

Nam quia ^a AB. C :: DE. F. atque ex hyp. ^{a hyp.} & inverse C. BG :: F. EH, erit ^b ex æquali AB. BG :: DE. EH. ergo componendo A G. BG :: DH. EH. ^c item B G. C :: EH. F. ^{b ergo} c rursus ex æquo, AG. C :: DH. F. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXV.

Si quatuor magnitudines proportionales fuerint (AB. CD :: E. F.) maxima AB & minima F reliquis CD & E majores erunt.

Fiant $\Lambda G = E$; & $CH = F$.

Quoniam AB. CD :: E. F b ::

AG.CH. c erit AB. CD :: GB.

HD. d sed AB $\sqsubset$ CD. e ergo

GB $\sqsubset$ HD. atqui $\Lambda G + F = E +$

CH. ergo $\Lambda G + F + GB \sqsubset E +$

CH + HD, hoc est AB + F $\sqsubset$ E +

CD. Q. E. D.

Quæ sequuntur propositiones non sunt Euclidis; sed ex aliis desumptæ, ob frequentem earum usum Euclidæis subjungi solent.

PROP. XXVI.

A ——— C ——— Si prima ad secundam habuerit majorem proportionem, quam tertia ad quartam; habebit convertendo, secunda ad primam minorem proportionem, quam quarta ad tertiam.

Sit $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{D}$. Dico $\frac{B}{A} \sqsupset \frac{D}{C}$. Nam conceipe $\frac{C}{D} = \frac{E}{B}$. a ergo $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{B}$. b quare $A \sqsubset E$. c ergo $\frac{B}{A} \sqsupset \frac{B}{E}$. d vel $\frac{D}{C}$. Q. E. D.

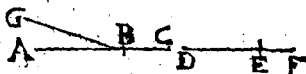
PROP. XXVII.

A ——— C ——— Si prima ad secundam habuerit majorem proportionem, quam tertia ad quartam; habebit quoque vicissim prima ad tertiam majorem proportionem, quam secunda ad quartam.

Sit

Sit $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$. Dico $\frac{A}{C} = \frac{E}{D}$. Nam puta $\frac{E}{B} = \frac{C}{D}$.
 ergo $A = E$. ergo $\frac{A}{C} = \frac{E}{C}$, & vel $\frac{B}{D}$. Q. E. D. a 10. f.
b 8. f.
c 16. f.

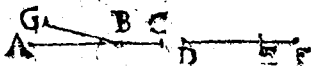
P R O P. XXVIII.

Si prima ad secundam habueris maiorem proportionem, quam tertia ad quartam; habebis quoque composita prima cum secunda ad secundam maiorem proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam.

Sit $\frac{AB}{BC} = \frac{DE}{EF}$. Dico $\frac{AC}{BC} = \frac{DF}{EF}$. Nam cogita $\frac{GB}{BC} = \frac{DE}{EF}$. ergo $AB = GB$. adde utraque BC, a 10. f.
 erit $AC = GC$. ergo $\frac{AC}{BC} = \frac{GC}{BC}$. hoc est $\frac{DF}{EF}$. b 4. ex.
 Q. E. D. c 8. f.
d 18. f.

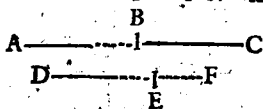
P R O P. XXIX.

Si composita prima cum secunda ad secundam maiorem habuerit proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam; habebis quoque dividendo prima ad secundam maiorem proportionem quam tertia ad quartam.

Sit $\frac{AC}{BC} = \frac{DF}{EF}$. Dico $\frac{AB}{BC} = \frac{DE}{EF}$. Intellige $\frac{GC}{BC} = \frac{DE}{EF}$. ergo $AC = GC$. aufer commune a 10. f.
b 5. ex.
c 2. f.
 BC, erit $AB = GB$. ergo $\frac{AB}{BC} = \frac{GB}{BC}$ & vel $\frac{DE}{EF}$. d 17. f.
 Q. E. D. P R O P.

P R O P. XXX.

Si composita prima cum secunda ad secundam habuerit maiorem proportionem, quam composita

tertia cum quarta ad quartam; habebit, per conversionem rationis, prima cum secunda ad primam minorem rationem, quam tertia cum quarta ad tertiam.

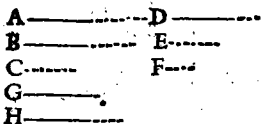
Sit $\frac{AC}{BC} \supset \frac{DF}{EF}$. Dico $\frac{AC}{AB} \supset \frac{DF}{DE}$. Nam quia

$\frac{AC}{BC} = \frac{DF}{FE}$, *b* erit dividendo $\frac{AB}{BC} \supset \frac{DE}{EF}$. *c* conver-

tendo igitur $\frac{BC}{AB} \supset \frac{EF}{DE}$. *d* ergo componendo

$\frac{AC}{AB} \supset \frac{DF}{DE}$. Q. E. D.

P R O P. XXXI.

Si sint tres magnitudines A, B, C, & aliae ipsis aequales numero D, E, F;

sitque major proportio primae priorum ad secundam, quam primae posteriorum ad secundam ($\frac{A}{B} \supset \frac{D}{E}$) item secunda priorum ad tertiam major, quam secunda posteriorum ad tertiam ($\frac{B}{C} \supset \frac{E}{F}$), erit quoque ex aequalitate major proportio primae priorum ad tertiam, quam primae posteriorum ad tertiam ($\frac{A}{C} \supset \frac{D}{F}$).

Concipe $\frac{G}{C} = \frac{E}{F}$. *a* ergo $E \supset G$. *b* ergo $\frac{A}{C} \supset \frac{A}{B}$.

Rursus puta $\frac{H}{G} = \frac{D}{E}$. *c* ergo $\frac{H}{G} \supset \frac{A}{B}$. *d* ergo fortius

$\frac{H}{G} \supset \frac{A}{C}$. *d* quare $A \supset H$. proinde $\frac{A}{C} \supset \frac{H}{C}$, vel $\frac{D}{F}$.

Q. E. D.

P R O P.

PROP. XXXII.

A ——— D ——— Si sint tres magnitudines A, B, C ; & alia
 B ——— E ——— ipsis æquales D, E, F ;
 C ——— F ——— sitque major proportio
 G ——— prima priorum ad se-
 H ——— cundam, quam secunda posteriorum ad tertiam
 $\left(\frac{A}{B} - \frac{E}{F}\right)$ item secunda priorum ad tertiam ma-
 jor quam prima posteriorum ad secundam $\left(\frac{B}{C} - \frac{D}{E}\right)$
 erit quoque ex æqualitate major proportio prima pri-
 orum ad tertiam, quam prima posteriorum ad tertiam
 $\left(\frac{A}{C} - \frac{D}{F}\right)$

Hujusce demonstratio plane similis est de-
 monstrationi præcedentis.

PROP. XXXIII.

A ——— E ——— B Si fuerit major proportio
 C ——— F ——— D totius AB ad totum CD ,
 quam ablati AE ad abla-
 tum CF ; erit & reliqui
 EB ad reliquum FD ma-
 jor proportio, quam totius AB ad totum CD .

Quoniam $\frac{AB}{CD} - \frac{AE}{CF}$, b erit permutando ^{a 17. 5.}

$\frac{AB}{AE} - \frac{CD}{CF}$ c ergo per conversionem rationis ^{c 30. 5.}

$\frac{AB}{EB} - \frac{CD}{FD}$ permutando igitur $\frac{AB}{CD} - \frac{EB}{FD}$.

Q. E. D.

P R O P. XXXIV.

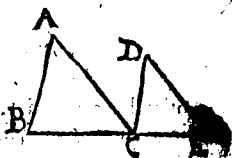
A-----	D-----	Si sint quot- cunque magni- tudines, & a- lia ipsis equa- les numero, sitque major proportio prima priorum ad primam posteriorum, quam secunda ad secundam; & hæc major quam tertia ad tertiam, & sic dein- ceps: habebunt omnes priores simul ad omnes poste- riores simul, majorem proportionem, quam omnes priores, relicta prima, ad omnes posteriores, relicta quoque prima; minorem autem, quam prima priorum ad primam posteriorum; majorem denique etiam, quam ultima priorum ad ultimam posteriorum.
B-----	E-----	
C-----	F-----	
G-----	H-----	

les numero, sitque major proportio prima priorum
ad primam posteriorum, quam secunda ad secundam;
& hæc major quam tertia ad tertiam, & sic dein-
ceps: habebunt omnes priores simul ad omnes poste-
riores simul, majorem proportionem, quam omnes
priores, relicta prima, ad omnes posteriores, relicta
quoque prima; minorem autem, quam prima priorum
ad primam posteriorum; majorem denique etiam,
quam ultima priorum ad ultimam posteriorum.

Horum demonstratio est penes interpretes, quos
adeat, qui eam desiderat. nos omisimus, brevitatis
studio; & quia illorum nullus usus in his elemen-
tis.

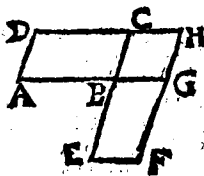
LIB. VI.

Definitiones.

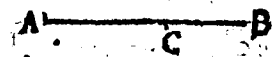

- I. **S**imiles figuræ rectilinearæ sunt (ABC, DCE,) quæ & angulos singulos singulis æquales habent; atque etiam latera, quæ circum angulos æquales, proportionalia.

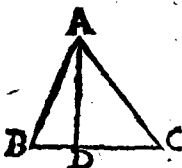
Ang. B = DCE; & AB. BC :: DC. CE.
item ang. A = D; atque BA. AC :: CD. DE.
denique ang. ACB = E. atque BC. CA :: CE. ED.

- II. Reciproce autem sunt (BD, BF,) cum in utraque figura antecedentes, & consequentes rationum termini fuerint. (hoc est, AB. BG :: EB. BC.)

- III. Secundum extremam & mediam rationem recta linea AB secta esse dicitur, cum ut tota AB ad majus segmentum AC, ita majus segmentum AC ad minus CB se habuerit. (AB. AC :: AC. CB.)

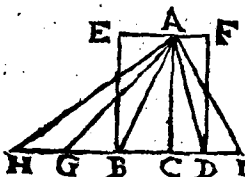

IV. Altitudo cujusque figuræ ABC est linea perpendicularis AD, à vertice A ad basim BC deducta.

V. Ratio rationibus componi dicitur, cum rationum quantitates inter se multiplicatæ, aliquam effecerint rationem.

Ut ratio A ad C, componitur ex rationibus A ad B, & B ad C. nam $\frac{A}{B} \times \frac{B}{C} = \frac{A^b}{C} = \frac{AB}{BC}$.

PROP. I.

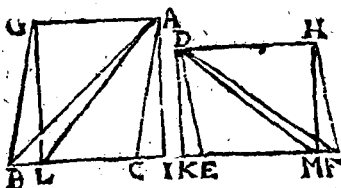
Triangula ABC, ACD, & parallelogramma BCAE, CDFA, quorum eadem fuerit altitudo, ita se habent inter se, ut bases BC, CD.

a Accipe quotvis BG, HG, ipsi BC æquales; item DI = CD. & connecte AG, AH, AI.

b Triangula ACB, ABG, AGH æquantur; b item triang. ACD = ADI. ergo triangulum ACH tam multiplex est trianguli ACB, quam basis HC basis BC. & æquemultiplex est triang. ACH trianguli ACD, ac basis CI basis CD. cum igitur si HC $\square = \square$ CI, erit similiter triang. AHC $\square = \square$ ACI. & ideoque BC, CD :: triang. ABC. ACD :: e pgr. CE. CF. Q. E. D.

Schol.

Schol.

Hinc, triangula ABC, DEF, & parallelogramma AGBC, DEFH, quorum aequales sunt bases BC, EF, ita se habent ut altitudines AL, DK.

a Sume IL = CB; & KM = EF; ac junge LA, LG, MD, MH. liquet esse triang. ABC. DEF :: b ALI. DKM :: c AL DK :: d pgr. AGBC. DEFH. Q. E. D.

PROP. II.

Si ad unum trianguli ABC latus BC, parallela ducta fuerit recta quadam linea DE, hac proportionaliter secabit ipsius trianguli latera (AD. BD :: AE. EC.) Et si trianguli la-

tera proportionaliter secta fuerint (AD. BD :: AE. EC) quae ad sectiones D, E adjuncta fuerit recta linea DE, erit ad reliquum ipsius trianguli latus BC parallela. Ducantur CD, BE.

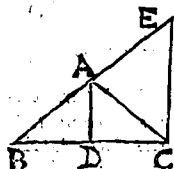
1. Hyp. Quia triang. DEB = DEC; b erit triang. ADE. DBE :: ADE. ECD. atqui triang. ADE. DBE :: AD. DB. & triang. ADE. DEC :: AE. EC. a ergo AD. DB :: AE. EC.

2. Hyp. Quia AD. DB :: AE. EC. hoc est triang. ADE. DBE :: ADE. ECD; ferit triang. DBE = ECD. ergo DE, BC sunt parallelae. Q. E. D.

Schol.

Imo, si plures ad unum trianguli latus parallelæ ductæ fuerint, erunt omnia laterum segmenta proportionalia, ut facile deducitur ex hac.

P R O P. III.

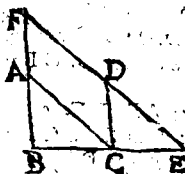
Si trianguli BAC angulus BAC bifariam sectus sit, secans autem angulum recta linea AD secuerit & basim, basim segmenta eandem habebunt rationem quam reliqua ipsius trianguli latera ($BD. DC :: AB. AC$.) Et si basis segmenta eandem habeant rationem quam reliqua ipsius trianguli latera ($BD. DC :: AB. AC$.) recta linea AD quæ à vertice A ad sectionem D ducitur, bifariam secat trianguli ipsius angulum BAC .

Produc BA ; & fac $AE = AC$. & junge CE .

1. Hyp. Quoniam $AE = AC$, erit ang. $ACE = E$ & $BAE = \frac{1}{2} BAC = DAC$. ergo DA, CE parallelæ sunt. & quare $BA. AE (AC) :: BD. DC$. Q. E. D.

2. Hyp. Quoniam $BA. AC. (AE) :: BD. DC$. ferunt DA, CE parallelæ: ergo ang. $BAD = E$; & ang. $DAC = ACE = E$. & ergo ang. $BAD = DAC$. bisectus igitur est ang. BAC . Q. E. D.

P R O P. IV.

Equiangulorum triangulorum ABC, DCE proportionalia sunt latera, quæ circum æquales angulos $B, DCE (AB. BC :: DC. CE, \&c.)$ & homologa sunt latera $AB, DC, \&c.$ quæ equalibus angulis $ACB, E, \&c.$ subtenduntur.

Statue

Statue latus BC in directum lateri CE , & producat BA , ac ED donec a occurrant.

Quoniam ang. $Bb = ECD$, c sunt BF , CD parallelæ. Item quia ang $BCA b = CED$, c sunt CA , EF parallelæ. Figura igitur $CAFD$ est parallelogramma. d ergo $AF = CD$; d & $AC = FD$. Liqueat igitur $AB. AF (C) :: BC. CE$. f permutando igitur $AB. BC :: CD. CE$. f item $BC. CE :: FD. (AC) DE$. f ergo permutando $BC. AC :: CE. DE$. quare etiam g ex æquo $AB. AC :: CD. DE$. ergo, &c.

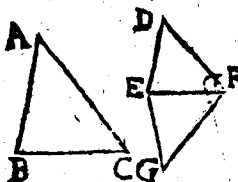
Coroll.

Hinc $AB. DC :: BC. CE :: AC. DE$.

Schol.

Hinc si in triangulo FBE ducatur uni lateri FE parallela AC ; erit triangulum ABC simile toti FBE .

PROP. V.

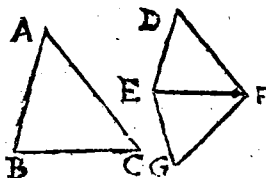

Si duo triangu-
la ABC, DEF
latera proportiona-
lia habeant. ($AB.$
 $BC :: DE. EF.$
& $AC. BC ::$
 $DF. EF.$ item
 $AB. AC :: DE$

DF) equiangula erunt triangula, & æquales habe-
bunt eos angulos, sub quibus homologa latera subten-
duntur.

Ad latus EF a fac ang. $FEG = B$; a & ang. $EFG = C$, b quare etiam ang. $G = A$. ergo $GE. EF c :: AB. BC :: d DE. EF.$ c ergo $GE = DE$. Item $GF FE c :: AC. CB d ::$ $DF. FE.$ c ergo $GF = DF$. Triangula igitur DEF, GEF sibi mutuo æquilatera sunt. f ergo ang. $D = G = A$. f & ang. $FED = FEG = B$. f proinde & ang. $DFE = C$. ergo, &c.

PROP. VI.

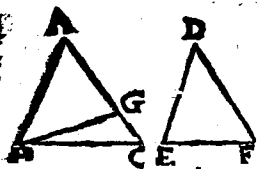

Si duo trian-
gula ABC ,
 DEF unum an-
gulum B uni an-
gulo DEF a-
qualem, & cir-
cum *equales an-*
gulos B , DEF

latera proportionalia habuerint ($AB. BC :: DE. EF$;) *equiangula erunt triangula* ABC , DEF ; *equalesque habebunt angulos, sub quibus homologa latera subtenduntur.*

Ad latus EF fac ang. $FEG = B$, & ang. $EFG = C$. *a* unde & ang. $G = A$. ergo $GE. EF$ *b* :: $AB. BC$ *c* :: $DE. EF$. *d* ergo $DE = GE$. atqui ang. $DEF = B = GEF$, *e* ergo ang. $D = G = A$. *b* proinde etiam ang. $EFD = C$. $Q. E. D.$

PROP. VII.

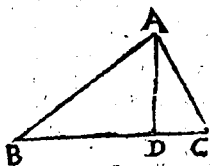
Si duo triangula
 ABC , DEF unum
angulum A uni angu-
lo D equalem, & circa
autem alios angulos
 ABC , E latera pro-
portionalia habeant

($AB. BC :: DE. EF$;) reliquorum autem si-
mul utrumque C , F aut minorem aut non minorem
recto, *equiangula erunt triangula* ABC , DEF , &
equales habebunt eos angulos circum quos proportio-
nalita sunt latera.

Nam si fieri potest, sit ang. $ABC = E$. fac
igitur ang. $ABG = E$; ergo cum ang. $A = D$,
b erit etiam ang. $AGB = F$. ergo $AB. BG$ *c* ::
 $DE. EF$:: $AB. BC$. *e* ergo $BG = BC$. *f* ergo
ang. $BGC = BCG$, & ergo ang. BGC . vel C
minor

minor est recto; & proinde ang. AGB , vel F re. $807, 13, 1$.
 Et maior est. ergo anguli C & F non sunt e.
 jusdem speciei, contra Hyp.

PROP. VIII.

Si in triangulo re-
 ctangulo ABC , ab an-
 gulo recto BAC in
 basin BC perpendicu-
 laris AD ducta est;
 quæ ad perpendicula-
 rem triangula ADB ,
 ADC , tum toti trian-

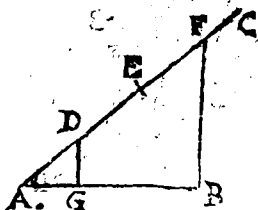
gulo ABC , tum ipsa inter se, similia sunt.

Nam ang. $BAC = BDA = CDA$. & a 11. ex.
 ang. $BAD = C$. & $CA D = B$. ergo per b 31. 1.
 4. 6. & 1 def. 6.

Coroll.

Hinc 1. $BD. DA :: DA. DC$. $cs. def. 6$
 2. $BC. AC :: AC. DC$. & CB .
 $BA :: BA. BD$.

PROP. IX.

A data recta
 linea AB im-
 peratam partem
 $\frac{1}{3}$ (AG) auferre.

Ex A duc
 infinitam AC
 utcumq; in qua
 a sume tres, a 5. 1.
 AD, DE, EF
 æquales ut-

cunque. junge FB , cui ex D b duc parallelam b 31. 1.
 DG . Dico factum.

Nam $GB. AG :: FD. AD$. ergo d com- c 2. 6.
 ponendo $AB. AG :: AF. AD$. ergo cum $AD =$ d 18 5.
 AF , erit $AG = \frac{1}{3} AB$. $Q. E. P.$

pauciores, quam desiderentur in AB; tum rectæ ducantur LR, TS, XV, ZN. hæ quinquise-
cabunt datam AB.

Nam RL, ST, VX, NZ ^{a 33. 1.} parallelæ sunt. ^{b constr.}
ergo quum AR, RS, SV, VN ^{c 1. 6.} æquales sint,
erunt AM, MO, OP, PQ æquales. Similiter
quia BZ = ZX, erit BQ = QP. ergo AB quin-
quisecta est. Q. E. F.

PROP. XI.

Datis duabus
rectis lineis AB,
AD, tertiam
proportionalem
DE invenire.

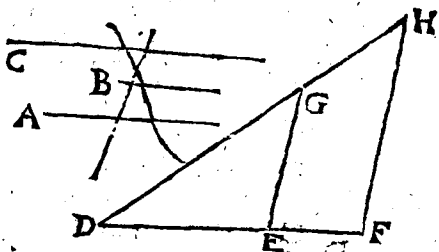
Junge BD,
& ex AB protracta sume BC = AD. per C
duc CE parall. BD. cui occurrat AD pro-
ducta in E. Erit DE expetita.

Nam AB. & BG. (AD) :: AD. DE. Q. E. F. 21. 6.

Vel sic, fac ang. ABC rectum,
& ang. ACD etiam rectum. ^{b cor. 9.}
erit AB. BC :: BC. BD.

P R O P. XII.

Tribus datis rectis lineis DE , EF , DG , quartam proportionalem GH invenire.

Connectatur EG . per F duc FH parall. EG , cui occurrat DG producta ad H . hiquet esse $DE : EF :: DG : GH$. Q. E. F.

Vel ita. $CD = CB + BD$ adpta circulo. Circino sume AB . Erit $AB \times BE = CB \times BD$. b quare $AB, CB :: BD, BE$.

P R O P. XIII.

Duabus datis rectis lineis AE , EB , mediam proportionalem EF adinvenire.

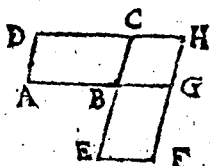
Super tota AB diametro describe semicirculum AFB . Ex E erige perpendicularem EF occurrentem peripheriæ in F . Dico $AE : EF :: EF : EB$. Ducantur enim AF , & FB . Ex trianguli rectanguli

guli AFB recto angulo deducta est FE basi perpendicularis ; ergo AE. FE :: FE. EB. *b cor. 8. 6.*
Q. E. F.

Coroll.

Hinc , linea recta , quæ in circulo à quovis puncto diametri , ipsi diametro perpendicularis ducitur ad circumferentiam usque, media est proportionalis inter duo diametri segmenta.

PROP. XIV.

Equalium , & unum ABC uni EBG equalem habentium angulum , parallelogrammorum BD , BF, reciproca sunt latera quæ circum æquales angulos.

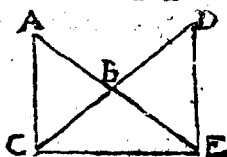
(AB. BG :: EB. BC.) Et quorum parallelogrammorum BD , BF, unum angulum ABC uni angulo EBG equalem habentium , reciproca sunt latera quæ circum æquales angulos , illa sunt equalia.

Nam latera AB, BG circa æquales angulos faciant unam rectam : quare EB, BC etiam in directum jacebunt. Producantur FG, DC ; donec occurrant.

1. Hyp. AB. BG *b* :: BD. BH *c* :: BF. BH *d* :: *b 1. 6.*
BE. BC. ergo, &c. *c 7. 5.*
d 1. 6.

2. Hyp. BD. BH *f* :: AB. BG *g* :: BE. BC *b* :: *e 11. 5.*
BF. BH, ergo Pgr. BD = BF. Q. E. D. *f 1. 6.*
g 11. 5.
h 1. 6.
k 11. 5.

P R O P. XV.

Æqualium, & unum
ABC, uni DBE æ-
qualem habentium angu-
lum triangulorum ABC,
DBE, reciproca sunt
latera, quæ circum æ-
quales angulos (AB.

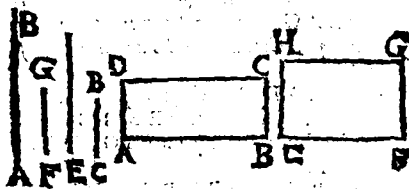
BE :: DB. BC) : Et quorum triangulorum ABC,
DBE, unum angulum ABC uni DBE æqualem
habentium reciproca sunt latera, quæ circum æqua-
les angulos (AB. BE :: DB. BC.) illa sunt
equalia.

Latera CB, BD circa æquales angulos, sta-
tuantur sibi in directum; æ ergo AB E est recta
linea. ducatur CE.

ab. 15. 1.
 1. 6.
 7. 5.
 1. 6.
 11. 3.
 1. 6.
 1. 6.
 1. 6.
 11. & 9. 3.

1. *Hyp.* $AB. BE :: \text{triang. } ABC. CBE$
 $e :: \text{triang. } DBE. CBE. d :: DB. BC. e \text{ ergo, } \&c.$
 2. *Hyp.* $\text{Triang. } ABC. CBE :: AB. BE ::$
 $DB. BC :: \text{triang. } DBE. CBE. k \text{ ergo triang.}$
 $ABC = DBE. Q. E. D.$

P R O P. XVI.

Si quatuor rectæ lineæ proportionales fuerint
(AB. FG :: EF. CB,) quod sub extremis AB,
CB comprehenditur rectangulum AC, æquale est ei,
quod sub mediis EF, FG comprehenditur, rectan-
gulo EG. Et si sub extremis comprehensum rectan-
gulum AC æquale fuerit ei, quod sub mediis com-
prehenditur, rectangulo EG, illæ quatuor rectæ lineæ
proportionales erunt (AB. FG :: EF. CB.)

I. Hyp.

1. Hyp. Anguli B & F recti, ac a proinde a 12. ex.
pares sunt; atque ex hyp. AB. FG :: EF. CB.

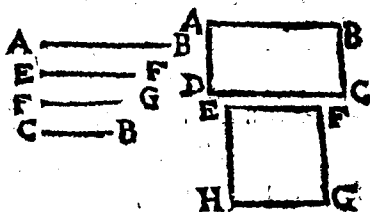
ergo rectang. AC = EG. Q. E. D.

2. Hyp. c Rectang. AC = EG; atque ang. b 14. 6.
B = F; d ergo AB. FG :: EF. CB. Q. E. D. c 14. 6. d 14. 6.

Coroll.

Hinc ad datam rectam lineam AB facile est
datum rectangulum EG applicare, e faciendo e 12. 6.
AB. EF :: FG. BC.

PROP. XVII.

Si tres rectæ lineæ sint proportionales (AB.
EF :: EF. CB,) quod sub extremis AB, CB
comprehenditur rectangulum AC, æquale est ei,
quod à media EF describitur, quadrato EG. Et
si sub extremis AB, CB comprehensum rectangu-
lum AC, æquale sit ei, quod à media EF descri-
bitur, quadrato EG, illæ tres rectæ lineæ propo-
tionales erunt (AB. EF :: EF. CB.)

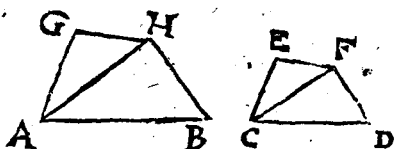
Accipe FG = EF.

1. Hyp. AB. EF a :: EF (FG.) CB. ergo a 14. 6.
Rectang. AC b = EG c = EFq. Q. E. D. b 14. 6. c 14. 6. d 14. 6.
2. Hyp. Rectang. AC d = quadr. EG = d 14. 6.
EFq. e ergo AB. EF :: FG (EF.) BC. e 14. 6.

Coroll.

Sit A in B = Cq. ergo A: C :: C: B.

PROP.

A data recta linea AB dato rectilineo CEDF simile similiterque positum rectilineum AGHB describere.

Datum rectilineum resolve in triacula. ^a fac ang. ABH = D; ^a & ang. BAH = DCF; ^a & ang. AHG = CFE; ^a & ang. HAG = FCE. Rectilineum AGHB est quæsitum.

Nam ang. Bb = D. & ang. BAHb = DCF. ^c quare ang. AHB = CFD; ^b item ang. HAG = FCE, ^b & ang. AHG = CFE. ^c quare ang. G = E; & totus ang. GAB^d = ECD; & totus GHb^d = EFD. Polygona igitur sibi mutuo æquiangula sunt. Porro ob trigona æquiangula, AB. BH^e :: CD. DF. & AG. GH. ^e :: CE. EF. item AG. AH. ^e :: CE. CF. & AH. AB^e :: CF. CD. funde ex æquo AG. AB :: CE. CD. eodem modo GH. HB :: EF. FD. ^g ergo polygona ABHG, CDFE similia similiterque posita existunt. Q. E. F.

P R O P. XIX.

*Similia trian-
gula ABC,
DEF sunt in
duplicata rati-
one laterum ho-
mologorum BC
EF.*

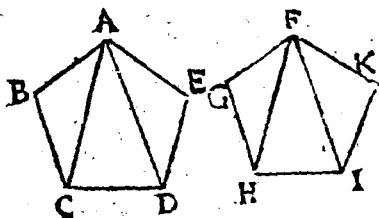
^a Fiat BC. EF; EF. BG. & ducatur AG. Quia

Quia $AB. DE :: BC. EF :: EF. BG.$ & ang. $b. cor. 4. 6.$
 $B = E;$ & erit triang. $ABG = DEF.$ verum $c. cor. 4. 6.$
 triang. $ABC. ABG :: BC. BG;$ & $f. \frac{BC}{BG}$ $d. 15. 6.$
 $= \frac{BC}{EF}$ bis; ergo triang. $\frac{ABC}{ABG}$ hoc est $\frac{ABC}{DEF} =$ $f. 10. def. 5.$
 $\frac{BC}{EF}$ bis. Q. E. D. $g. 11. 5.$

Coroll.

Hinc, si tres lineæ BC, EF, BG proportionales fuerint; ut est prima ad tertiam, ita est triangulum super primam BC descriptum ad triangulum super secundam EF simile similiterque descriptum. vel ita est triangulum super secundam EF descriptum ad triangulum super tertiam simile similiterque descriptum.

PROP. XX.

Similia polygona $ABCDE, FGHIK$ in similia triangula $ABC, FGH;$ & $ACD, FHI,$ & ADE, FIK dividuntur, & numero equalia, & homologa totis. ($ABC. FGH :: ABCDE. FGHIK :: ACD. FHI :: ADE. FIK.$) Et polygona $ABCDE, FGHIK$ duplicatam habent eam inter se rationem, quam latus homologum BC ad homologum latus $GH.$

i. Nam

1. Nam ang. $B^a = G$; & $AB. BC^a :: FG. GH.$ ergo triangu-
la ABC, FGH æquiangu-
la sunt. eodem modo, triangu-
la AED, FKI assi-
milantur. cum igitur ang. $BCA^b = GHF$; &
ang. $ADE^b = FIK$; totique anguli $BCD,$
 GHI ; atque toti CDE, HIK^c pares sint, & re-
manent ang. $ACD = FHI$; & ang. $ADC =$
 FIH ; & unde etiam ang. $CAD = HFI.$ ergo
triangu-
la ACD, FHI similia sunt. ergo, &c.

2. Quoniam igitur triangu-
la BCA, GHF
similia sunt, ferit $\frac{BCA}{GHF} = \frac{BC}{GH}$ bis. ob eandem
causam $\frac{CAD}{HFI} = \frac{CD}{HI}$ bis. denique triang. $\frac{DEA}{IKF} =$
 $\frac{DE}{IK}$ bis. quare cum $BC. GH^g :: CD. HI^g$;
 $DE. IK,^b$ erit triang. $BCA. GHF :: CAD.$
 $HFI :: DEA. IKF ::$ & polyg. $ABCDE.$
 $FGHIK :: \frac{BC}{GH}$ bis.

Coroll.

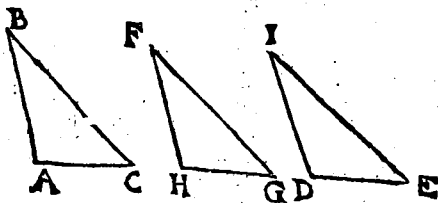
I. Hinc, si fuerint tres lineæ rectæ propor-
tionales; ut est prima ad tertiam, ita erit poly-
gonum super primam descriptum ad polygonum
super secundam simile similiterque descriptum.
vel ita erit polygonum super secundam descri-
ptum ad polygonum super tertiam simile simili-
terque descriptum.

Unde elicitur methodus figuram quamvis recti-
lineam augendi vel minuendi in ratione data. Vt si
velis pentagoni, cuius latus CD , aliud facere quin-
tuplum. inter $AB,^c$ & AB inveni mediam propor-
tionalem. Super hac * construe pentagonum simile
dato. hoc erit quintuplum dati.

II. Hinc etiam, si figurarum similium homo-
loga latera nota fuerint, etiam proportio figura-
rum innotescet; nempe inveniendâ tertiam pro-
portionalem.

P R O P.

PROP. XXI.

Que (ABC, DIE) eidem rectilineo HFG sunt similia, & inter se sunt similia.

Nam ang. A = H = D. & ang. C = G = E. & ang. B = F = I. & item AB.AC :: HF.HG :: DI.DE. & AC.CB :: HG.GF :: DE.EI. & AB.BC :: HF.FG :: DI.IE. ergo ABC, DIE similia sunt. Q.E.D.

PROP. XXII.

Si quatuor recte linee proportionales fuerint (AB.CD :: EF.GH.) & ab eis rectilinea similia similiterque descripta proportionalia erunt. (ABI.CDK :: EM.GO.) Et si à rectis lineis similia similiterque descripta rectilinea proportionalia fuerint (ABI.CDK :: EM.GO) ipsa etiam recte linee proportionales erunt. (AB.CD :: EF.GH.)

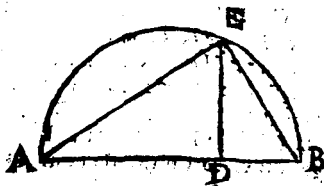
1. Hyp. $\frac{AB}{CD} = \frac{AB}{CD} \text{ bis} = \frac{EF}{GH} \text{ bis} = \frac{EM}{GO}$ a 19.6.
ergo ABI. CDK :: EM. GO. Q. E. D.

2. Hyp. $\frac{AB}{CD} \text{ bis} = \frac{ABI}{CDK} = \frac{EM}{GO} = \frac{EF}{GH}$ b Hyp. c 10.6. d cor. 23 5.
bis. ergo AB. CD :: EF. GH. Q. E. D.

Schol.

Hinc deducitur, & demonstratur ratio multiplicandi quantitates surdas. ex gr. Sit $\sqrt{5}$ multiplicandus in $\sqrt{3}$. dico provenire $\sqrt{15}$. Nam ex multiplicationis definitione debet esse, 1. $\sqrt{3} :: \sqrt{5}$. product. ergo per hanc, q. 1. q. $\sqrt{3} :: q.$ $\sqrt{5}$. q. product. hoc est. 1. 3 :: 5. q. product. ergo q. product. est 15. quare $\sqrt{15}$ est productus ex $\sqrt{3}$ in $\sqrt{5}$. Q. E. D.

T H E O R.

17. Merig.

Si recta linea AB secta sit utcumque in D, rectangulum sub partibus AD, DB contentum, est medium proportionale inter earum quadrata. Item rectangulum contentum sub recta AB, & una parte AD, vel DB, est medium proportionale inter quadratum totius AB, & quadratum dictae partis AD, vel DB.

Super diametrum AB describe semicirculum. ex D erige normalem DE occurrentem peripheriae in E. iunge AE, BE.

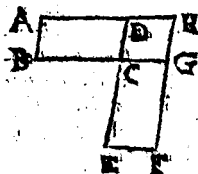
Liquet esse AD. DE :: DE. DB. b ergo ADq. DEq :: DEq. DBq. c hoc est, ADq. ADB :: ADB. DBq. Q. E. D.

Porro, BA. AE :: AE. AD. c ergo BAq. AEq :: AEq. ADq. f hoc est BAq. BAD :: BAD. ADq. Eodem modo ABq. ABD :: ABD. BDq. Q. E. D.

Vel sic; sit Z=A+E. liquet esse Aq. AE :: A. E :: AB. Eq. item Zq. ZA :: Z. A. :: ZA. Aq. & Zq. ZE :: Z.E :: ZE. Eq.

P R O P.

PROB. XXIII.

Equiangula parallelogramma AC, CF inter se rationem habent eam quæ ex lateribus componitur. $\left(\frac{AC}{CF} = \frac{BC}{CG} + \frac{DC}{CE} \right)$

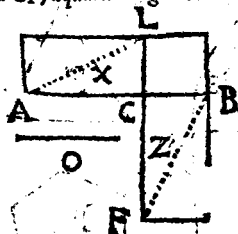
Latera circa æquales angulos C sibi in directum statuuntur & compleatur parallelogrammum CH. a sch. 19.

Ratio $\frac{AC}{CF} = \frac{AC}{CH} + \frac{CH}{CF} = \frac{BC}{CG} + \frac{DC}{CE}$ b. 20. def. 3. c. 1. 6.

Q. E. D.

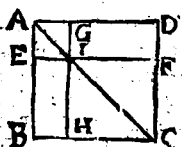
Coroll.

Hinc & ex 34. 1. patet primo, Triangula, quæ *Andr. Tacq.* unum angulum (ad C) æqualem habent, rationem 15. 5. habere ex rationibus rectarum, AC ad CB, & LC ad CF, æqualem angulum continentium.

Patet secundo, Rectangula ac ^{*}proinde & parallelogramma quæcunque rationem inter se habere compositam ex rationibus basis ad basim, & altitudinis ad altitudinem. Neque aliter de triangulis ratiocinaberis. * 35. 1.

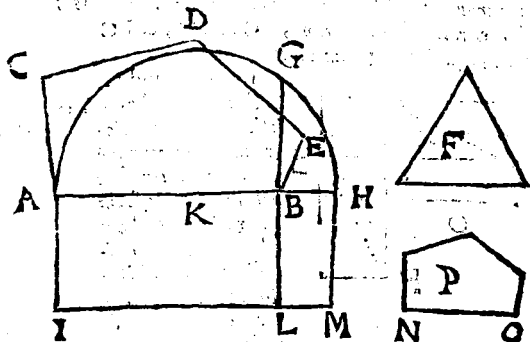
Patet tertio, Quomodo triangulorum ac parallelogrammorum proportio exhiberi possit: Sunt parallelogramma X & Z; quorum bases AC, CB; altitudines vero CL, CF. Fiat CL: CF:: CB: O. ^{*}erit X. Z:: A. C. O. * 14. 6. 1. 6.

In omni parallelogrammo
 ABCD, quæ circa diame-
 trum AC sunt paralleli-
 gramma EG, HF, & toti
 & inter se sunt similia.

Nam parallelogramma
 EG, HF habent singula unum angulum cum
 toto communem. ergo toti & sibi mutuo æqui-
 angula sunt. Item tam triangula ABC, AEI,
 IHC, quam triangula ADC, AGI, IFC sunt
 inter se æquiangula. ergo AE. EI :: AB. BC,
 & atque AE. AI :: AB. AC; & AL. AG :: AC.
 AD. & ex æquali igitur, AE. AG :: AB. AD.
 ergo Pgra. EG, BD similia sunt. eodem modo
 HF, BD similia sunt. ergo, &c.

P R O P. XXV.

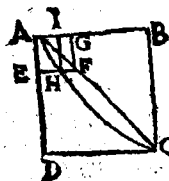
Dato rectilineo ABEDC simile similiterque pi-
 situm P, idemque alteri dato F æquale, constituere.

Fac rectang. AL = ABEDC. b item super
 BL fac triang. BM = F. Inter AB, BH in-
 veni mediam proportionalem NO. super NO
 & fac

fac polygonum P simile dato ABEDC. Erit hoc æquale dato F,

Nam ABEDC (AL.) P :: AB. BH^f :: AL. BM. ergo Pg = BM^b = F. Q. E. F.

PROP. XXVI.

Si à parallelogrammo ABCD parallelogrammum AGFE ablatum sit, & simile toti, & similiter positum, communem cum eo habens angulum EAG, hoc circa eandem cum toto diametrum AC consistet.

Si negas AC esse communem diametrum, esto diameter AHC secans EF in H. & ducatur HI parall. AE. Parallelogramma EI, DB similia sunt. b ergo AE. EH :: AD. DC :: AE. EF. & proinde EH = EF. f Q. E. A.

a 14. 6.
b 1. def. 6.
c hyp.
d 9. 1.
f 9. ex.

PROP. XXVII.

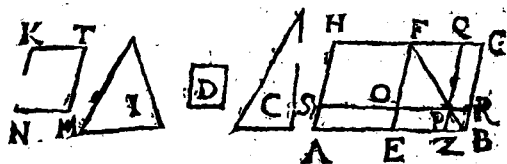

Omnium parallelogrammorum AD, AG secundum eandem rectam lineam AB applicatorum, deficientiumque figuris parallelogrammis CE, KI similibus, similiterque positis, ei AD, quod à dimidia describitur, maximum est AD, quod ad dimidium est applicatum, simile existens defectui KI.

Nam quia GE = GC, addito communi KI, b erit KE = CI c = AM. adde commune CG, d erit AG = Gnom. MBL. sed Gnom. MBL = CE (AD.) ergo AG = AD. Q. E. D.

a 43. 1.
b 2. ex.
c 36. 1.
d 2. ex.
e 9. ex.

PROP. XXVIII.

7.6.

Ad datam rectam lineam AB , dato rectilineo C equale parallelogrammum AP applicare deficiens figuram parallelogramma ZR , quæ similis sit alteri parallelogrammo dato D . * Oportet autem datum rectilineum C , cui equale AP applicandum est, non majus esse eo AF , quod ad dimidiam applicatur, similibus existentibus defectibus, & ejus AF quod ad dimidiam applicatur, & ejus D , cui simile deesse debet.

8.6.
13.45.1.
15.6.

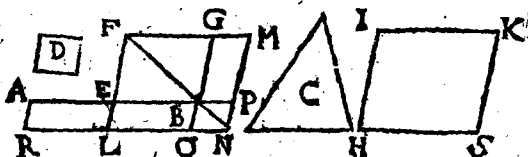
Biseca AB in E . Super EB fac Pgr. EG simile dato D . b sitque $EG = C + I$. c fac pgr. $NT = I$, & simile dato D , vel EG . duc diametrum FB . fac $FO = KN$; & $FQ = KT$. Per O , & Q duc parallelas SR , QZ . parallelogrammum AP est id quod queritur.

constr. 6.
constr.
ax.
1. ax.
13. 1.

Nam parallelogramma D , EG , OQ , NT , ZR sunt similia inter se. Et Pgr. $EG = NT + C = OQ + C$; square $C = Gnom. OBQ = AO + PG = AO + EP = AP$. $Q. E. F.$

PROP.

PROP. XXIX.

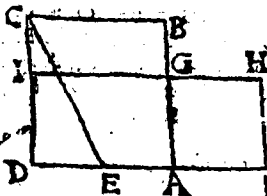
Ad datam rectam lineam AB, dato rectilineo C
equale parallelogrammum AN applicare, excedens
figura parallelogramma OP, que similis sit paralle-
logrammo aliteri dato D.

Biseca AB in E. super EB a fac Pgr. EG si-
mile dato D. b sitque pgr. HK = EG + C, &
simile dato D vel EG. fac FELc = IH; c &
FGM = IK. pgr LM duc parallelas RN,
MN. & AR parall. NM. Produc ABP, GBO.
Duc diametrum FBN. Pgr. AN est quæsitum.

Nam parallelogramma D, HK, LM, EG
& similia sunt. ergo pgr. OP simile est pgr
LM, vel D. item LM = HK = EG + C.
ergo C = Gnom. ENG. atqui AL^b = IB
= BM. ergo C = AN. Q. E. F.

a 186.
b 25. 6.
c 3. 1.
d constr.
e 24. 6.
f constr.
g 3 ex.
h 16. 1.
i 41. 1.
l 2. & 1. ex

PROP. XXX.

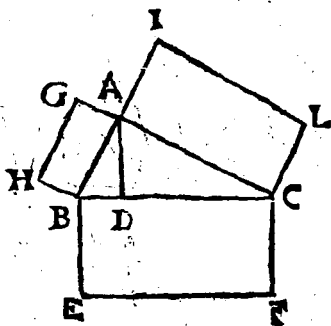

Propositam re-
ctam lineam ter-
minatam AB,
extrema ac me-
dia ratione se-
care. (AB.
AG :: AG.
GB.)

in G, ita ut $AB \times BG = AG^2$. ergo BA.
AG :: AG. GB. Q. E. F.

a Seca AB
b 17. 6.

PROP. XXXI.

In rectangulis triangulis BAC , figura quævis BF à latere BC rectam angulum BAC subtendente, descripta, æqualis est figuris BG , AL , quæ priori illi BF similes, & similiter posita à lateribus BA , AC rectum angulum continentibus describuntur.

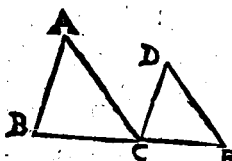
Ab angulo recto BAC demitte perpendicularem AD . Quoniam $CB \cdot CA^a :: CA \cdot DC$. b erit $BF \cdot AL :: CB \cdot DC$; inverseque $AL \cdot BF :: DC \cdot CB$. Item quia $BC, BA^a :: BA \cdot DB$. b erit $BF \cdot BG :: BC \cdot DB$; ac invertendo, $BG \cdot BF :: DB \cdot BC$. c ergo $AL + BG \cdot BF :: DC + DB \cdot BC$. d ergo $AL + BG = BF$. Q. E. D.

Vel sic. $BG \cdot BF^e :: BAq \cdot BCq$. e & $AL \cdot BF :: ACq \cdot BCq$. f ergo $BG + AL \cdot BF :: BAq + ACq \cdot BCq$. g ergo cum $BAq + ACq^b = BCq$. h erit $BG + AL = BF$. Q. E. D.

Coroll.

Ex hac propositione, addi possunt, & subtrahi figuræ quævis similes, eadem methodo, qua quadrata adduntur & subtrahuntur, in schol. 47. I.

PROP.

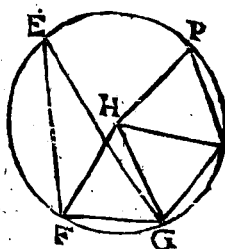
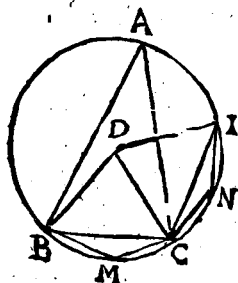

Si duo triangu-
la ABC, DCE, quae
duo latera duobus
lateribus proportio-
nali a habeant (AB.
AC :: DC. DE.)
secundum unum an-

gulum ACD composita fuerint, ita ut homologa
eorum latera sint etiam parallela (AB ad DC,
& AC ad DE) tum reliqua illorum triangu-
lorum latera BC, CE in rectam lineam collocata
reperientur.

Nam ang. A = ACD = D; & AB. ^{a 19. 1.}
AC :: DC. DE. ^{b 47.} ergo ang. B = DCE. ergo ^{c 6. 6.}
ang. B + A = ACE. sed ang. B + A + ACB = 2 ^{d 2. ax.}
Rect. ^{e 32. 1.} ergo ang. ACE + ACB = 2 Rect. ^{f 1. ax.} ergo
BCE est recta linea. Q. E. D. ^{g 14. 1.}

PROP. XXXIII.

In aequalibus circulis DBCA, HFGP, anguli
BDC, FHG eandem habent rationem cum peri-
pheriis BC, FG, quibus insistant; sive ad centra
(ut BDC, FHG,) sive ad peripherias A, H
constituti insistant; insuper vero & sectores BDC,
FHG, quippe qui ad centra consistant.

Duc

Duc rectas BC, FG. Accommoda CI=CB;
& GL=FG=LP; & junge DI, HL, HP.

Arcus BC^a = CI, ^a item arcus FG, GL, LP
æquantur. ^b ergo ang. BDC = CDI ^b & ang.
FGH = GHL = LHP. Ergo arcus BI tam mul-
tiplex est arcus BC, quam ang. BDI anguli
BDC. pariterque æquemultiplex est arcus FP
arcus FG, atque ang. FHP anguli FHG. Ve-
rum si arcus BI $\square, =, \sqsupset$ FP, ^c erit similiter
ang. BDI $\square, =, \sqsupset$ FHP. ergo arc. BC. FG d::
ang. BDC. FHG ^e :: BDC. FHG ^f :: A.E.

Q. E. D.

Rursus ang. BMC ^g = CNI; ^h atque idcirco
segm. BCM = CIN. & item triang. BDC =
CDI. ⁱ ergo sector BDCM = CDIN. Simili
ratione sectores FHG, GHL, LHP æquantur.
Quum igitur prout arcus BI $\square, =, \sqsupset$ FG, ita
similiter sector BDI $\square, =, \sqsupset$ FHP. ^m erit sect.
BDC. FHG :: arc. BC. FG. Q. E. D.

Coroll.

Hinc 1. *Ut sector ad sectorem, sic angulus ad
angulum.*

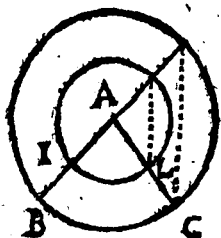
2. *Ang. BDC in centro est ad 4 rectos, ut ar-
cus BC cui inscribit ad totam circumferentiam.*

Nam ut ang. BDC ad rectum, sic arcus BC
ad quadrantem. ergo BDC est ad 4 rectos, ut
arcus BC ad 4 quadrantes, id est ad totam cir-
cumferentiam. item ang. A. 2 Rect :: arc. BC.
periph.

Hinc 3. *Inæqualium circulorum arcus IL, BC,
qui æquales subtendunt angulos, sive ad centra, ut
PAL & BAC, sive ad peripheriam, sunt si-
miles.*

Nam IL. periph. :: ang. IAL, (BAC.)
4 Rect. item arc. BC. periph :: ang. BAC.
4 Rect.

4. Rect. ergo IL . periph :: BC . periph. proinde arcus IL , & BC sunt similes. Unde

4. Duae semidiametri AB , AC à concentricis peripheriis arcus auferunt similes IL , BC .

LIB. VII.

Definitiones.

I. Nititas est, secundum quam unumquodque eorum quæ sunt, unum dicitur.

II. Numerus autem est, ex unitatibus composita multitudo.

III. Pars est numerus numeri, minor majoris, quum minor metitur majorem.

Omnis pars ab eo numero nomen sibi sumit, per quem ipsa numerum, cujus est pars, metitur; ut 4 dicitur tertia pars numeri 12, quia metitur 12 per 3.

IV. Partes autem, cum non metitur.

Partes quæcumque nomen accipiunt à duobus illis numeris, per quos maxima communis duorum numerorum mensura utrumque eorum metitur. ut 10 dicitur $\frac{2}{3}$ numeri 15, eo quod maxima communis mensura, nempe 5, metitur 10 per 2, & 15 per 3.

V. Multiplex vero major minoris, cum majorem metitur minor.

VI. Par numerus est, qui bifariam dividitur.

VII. Impar vero numerus, qui bifariam non dividitur; vel, qui unitate differt à pari.

VIII. Pariter par numerus est, quem par numerus metitur per numerum parem.

IX. Pariter autem impar est, quem par numerus metitur per numerum imparem.

X. Impariter vero impar numerus est, quem impar numerus metitur per numerum imparem.

XI. Primus numerus est, quem sola unitas metitur.

XII. Primi inter se numeri sunt, quos sola unitas, communis mensura, metitur.

XIII.

XIII. Compositus numerus est, quem numerus quispiam metitur.

XIV. Compositi autem inter se numeri sunt, quos numerus aliquis communis mensura metitur.

In hac definitione & precedenti unitas non est numerus.

XV. Numerus numerum multiplicare dicitur, cum toties compositus fuerit is qui multiplicatur, quot sunt in ipso multiplicante unitates, & procreatus fuerit aliquis.

Hinc, in omni multiplicatione unitas est ad multiplicatorem ut multiplicatus ad productum.

Nota, quod saepe cum multiplicandi sunt quivis numeri, puta A in B, literarum conjunctio productum denotat. Sic $AB = A \text{ in } B$. item $CDE = C \text{ in } D \text{ in } E$.

XVI. Cum autem duo numeri sese multiplicantes aliquem fecerint, qui factus erit, planus appellabitur; Qui vero numeri sese mutuo multiplicarint, latera illius dicentur. Sic $2 (C) \text{ in } 3 (D) = 6 = CD$ est numerus planus.

XVII. Cum vero tres numeri mutuo sese multiplicantes fecerint aliquem, qui procreatus erit, solidus appellabitur; Qui autem numeri mutuo sese multiplicarint, latera illius dicentur. Sic, $2 (C) \text{ in } 3 (D) \text{ in } 5 (E) = 30 = CDE$ est numerus solidus.

XVIII. Quadratus numerus est, qui æqualiter æqualis, vel qui sub duobus æqualibus numeris continetur. Sit A latus quadrati; quadratus sic notatur, AA, vel Aq.

XIX. Cubus vero, qui æqualiter æqualis, vel qui sub tribus æqualibus numeris continetur. Sit A latus cubi; cubus notatur sic, AAA, vel Ac.

In hac definitione, & tribus precedentibus, unitas est numerus.

XX. Nu-

X. Numeri proportionales sunt, cum primi secundi, & tertius quarti æquemultiplex est, idem pars; vel deniq; cum pars primi secundi, & eadem pars tertii æque metitur quartum, vel vice versa. $A. B :: C. D.$ hoc est, $9 :: 5. 15.$

XXI. Similes plani, & solidi numeri sunt, qui proportionalia habent latera.

Latera nempe non qualibet, sed quadam.

XXII. Perfectus numerus est, qui suis ipsius partibus est æqualis.

Ut 6. & 28. Numerus vero qui suis ipsius partibus minor est, abundans appellatur: qui vero major, diminutus. ut 12 est abundans, 15 est diminutus.

XXIII. Numerus numerum metiri dicitur per illum numerum, quem multiplicans, vel à quo multiplicatus, illum producit.

In divisione, unitas est ad quotientem, ut dividendus ad divisum. Nota, quod numerus alteri linearum interjecta subscriptus divisionem denotat. Sic
 $\frac{A}{B} = A \text{ divis. per } B. \text{ item } \frac{CA}{B} = C \text{ in } A \text{ divis. per } B.$

Termini sive radices proportionis dicuntur duo numeri, quibus in eadem proportionis minores sumi nequeunt.

Postulata.

1. **P**ostuletur, cuilibet numero quotlibet sumi posse æquales, vel multiplices.
2. Quolibet numero sumi posse majorem.
3. Additio, subtractio, multiplicatio, divisio, extractionesque radicum, seu laterum, numerorum quadratorum, & cuborum concedantur etiam tanquam possibile.

Axiom.

Axiomata.

1. Quicquid convenit uni æqualium numerorum, convenit & reliquis æqualibus numeris.

2. Partes eidem parti, vel iisdem partibus, eadem, sunt quoque inter se eadem.

3. Qui numeri æqualium numerorum, vel ejusdem, eadem partes fuerint, æquales inter se sunt.

4. Quorum idem numerus, vel æquales, eadem partes fuerint, æquales inter se sunt.

5. Unitas omnem numerum per unitates, quæ in ipso sunt, hoc est, per ipsummet numerum metitur.

6. Omnis numerus seipsum metitur per unitatem.

7. Si numerus numerum multiplicans, aliquem produxerit, metietur multiplicans productum per multiplicatum, multiplicatus autem eundem per multiplicantem.

Hinc nullus numerus primus planus est aut solidus, quadratus, vel cubus.

8. Si numerus numerum metiatur, & ille per quem metitur, eundem metietur per eas, quæ in metiente sunt, unitates, hoc est, per ipsum numerum metientem.

9. Si numerus numerum metiens, multiplicet eum, per quem metitur, vel ab eo multiplicetur, illum quem metitur, producit.

10. Numerus quocunque numeros metiens, compositum quoque ex ipsis metitur.

11. Numerus quemcunque numerum metiens, metitur quoque omnem numerum quem ille metitur.

12. Numerus metiens totum & ablatum, metitur & reliquum.

gas,
d m
C
ren

12. ex 7.

9 ex. 5.

PROP. II.

Ex. 7.

7.

apr.
 1.2x 7.
 .2x.7.1

gas,

gas, sit major quæpiam G, ergo G metiens CD, d metitur A E, e & reliquum E B, d ipsumque C F, e proinde & reliquum F D, g major minorem. b Q. E. A.

g suppos.
h 9 ax. 1.

Coroll.

Hinc, numerus metiens duos numeros, metitur quoque maximam eorum communem mensuram.

PROP. III.

A 12 Tribus numeris datis A, B, C
B 8 non primis inter se, maximam
D 4 eorum communem mensuram E
C 6 reperire.
E ... 2 Inveni D maximam com-
F --- munem mensuram duorum A, B.
Si D metitur tertium C, liquet

D maximam esse trium communem mensuram. Si D non metitur C, erit saltem D, & C compositi inter se, ex coroll. precedentis. Sit igitur ipsorum D, & C maxima communis mensura E. erit E is quem queris.

Nam E metitur C, & D; ac D ipsos A, & B metitur; ergo E metitur singulos A, B, C; nec major aliquis (F) eos metietur; nam si hoc affirmas, ergo F metiens A, & B, eorum maximam communem mensuram D metitur. Eodem modo, F metiens D, & C, eorum maximam communem mensuram E, d major minorem, metitur. e Q. E. A.

a constr.
b 11. ax. 7.

c cor. 1. 7.

d suppos.
e 9 ax. 2.

Coroll.

Hinc, numerus metiens tres numeros, maximam quoque eorum communem mensuram metitur.

P R O P. IV.

A 6

B 7

B 18

B 9.

Omnis numerus A, omnis
numeri B, minor majoris, aut
pars est, aut partes.

Si A & B primi sint
inter se, a erit A tot par-
tes numeri B, quot sunt in A unitates. (ut
 $6 = \frac{6}{7} 7$.) Sin A metiatur B, b liquet A esse par-
tem ipsius B. (ut $6 = \frac{1}{18} 18$.) denique si A &
B aliter compoliti inter se fuerint, c maxima
communis mensura determinabit, quot partes A
conficiat ipsius B; ut $6 = \frac{2}{3} 9$.

P R O P. V.

A 6

D 4

6

6

4

4

B G C 12. E H F 8

Si numerus A numeri B C pars fuerit, & alter
D alterius E F eadem pars; & simul uterque
(A + D) utriusque simul (B C + E F) eadem
pars erit, quæ unus A unius B C.

Nam si B C in suas partes B G, G C ipsi A
æquales; atque E F in suas partes F H, H F ipsi
D æquales resolvantur; a erit numerus partium
in B C æqualis numero partium in E F. Quum
igitur $A + D b = BG + EH = GC + HF$, erit
A + D toties in B C + E F, quoties A in B C.
Q. E. D.

Vel sic brevius. Sit $a = \frac{x}{2}$ & $b = \frac{y}{2}$. ergo

$$a + b = \frac{x}{2} + \frac{y}{2} = \frac{x + y}{2} \quad \text{Q. E. D.}$$

P R O P.

PROP. VI.

$\begin{matrix} 3 & 3 & 4 & 4 \end{matrix}$
 $\begin{matrix} A \dots G \dots B 6. & D \dots H \dots E 8 \end{matrix}$
 Si nu-
 $\begin{matrix} C \dots 9 & F \dots 12 \end{matrix}$
 merus AB
 partes fuerit; & alter DE alterius F eadem partes;
 & simul uterq; (AB + DE) utriusq; simul (C + F)
 eadem partes erit, quæ unus AB unius C.

Divide AB in suas partes AG, GB; &
 DE in suas DH, HE. Partium in utroque
 AB, DE æqualis est multitudo, ex hypoth.
 Quum igitur AG sit eadem pars numeri C, ^{a 5 p.}
 quæ DH numeri F, b erit AG + DH eadem ^{b 5. 7.}
 pars compositi C + F, quæ unus AG unius C.
 Eodem modo GB + HE eadem pars est ejus-
 dem C + F, quæ unus GB unius C; a ergo ^{c 2. ex 7.}
 AB + DE eadem partes est ipsius C + F, quæ
 AB ipsius C. Q. E. D.

Vel sic. Sit $a = \frac{2}{3}x$. & $b = \frac{1}{3}y$. d ergo $a + b =$ ^{a 2. ex. 1.}
 $\frac{2}{3}x + \frac{1}{3}y = \frac{1}{3}y + \frac{2}{3}x$. Q. E. ³D.

PROP. VII.

$\begin{matrix} 5 & 3 \end{matrix}$
 $\begin{matrix} A \dots E \dots B 8 \end{matrix}$
 Si numerus
 $\begin{matrix} 6 & 10 & 6 \end{matrix}$
 $\begin{matrix} G \dots C \dots F \dots D 16 \end{matrix}$
 AB numeri
 CD pars fue-
 rit, qualis ab-
 latus AE ab-
 lati CF; & reliquus EB reliqui FD eadem pars
 erit, qualis totus AB totius CD.

Sit EB eadem pars numeri GC, quæ AB a 1. post. 7.
 ipsius CD, vel AE ipsius CF. b ergo AE + EB ^{b 5. 7.}
 eadem est pars ipsius CF + GC. quæ AE ipsius
 CF, vel AB ipsius CD. c ergo GF = CD. au-
 fer communem CF, d manet GC = FD. e ergo ^{c 6. ex 1.}
 EB eadem est pars reliqui FD (GC) quæ totus ^{d 3. ex. 1.}
 AB totius CB. Q. E. D. ^{e 2. ex 7.}

Vel sic. Sit $a + b = x$, & $c + d = y$; atque
 tam $x = 3y$, quam $a = 3c$; dico $b = 3d$. Nam
 $3c + 3d = 3y = x = a + b$. aufer utrinq;
 $3c = a$, & b remanet $3d = b$. Q. E. D. ^{f 1. 2.}
^{g 5 p.}

P R O P. VIII.

$\begin{array}{cccccc} 6 & 2 & 4 & 2 & 2 & \\ A \dots H & G \dots E & L & B & 16 & \\ & 18 & 6 & & & \\ C \dots F & D & 24 & & & \end{array}$
 Si numerus AB numeri CD partes fuerit, quales ablati AE ablati CF; & reliquus EB reliqui ED eadem partes erit, quales totus AB totius CD.

1. ax. 1.
 conftr.
 3. ax. 1.
 7. 7.

Seca AB in AG, GB partes numeri CD; item AE in AH, HE partes numeri CF; & sume GL = AH = HE; & quare HG = EL. & quia AG = GB, & etiam HG = LB. Cum igitur totus AG eadem sit pars totius CD, quæ ablati AH ablati CF; & erit reliquus HG, vel EL, eadem etiam pars reliqui ED, quæ AG ipsius CD. Eodem pacto, quia GB eadem pars est totius CD, quæ HE, vel GL, ipsius CF, & erit reliquus LB eadem pars reliqui FD, quæ GB totius CD; ergo EL + LB (EB) eadem est partes reliqui FD, quæ totus AB totius CD. Q. E. D.

1. ax. 7.

2.
 ax. 1.
 7. 7.
 ax. 1.
 7. 7.

Vel sic facilius. Sit $a + b = x$, & $c + d = y$. Item tam $y = \frac{2}{3}x$, quam $c = \frac{2}{3}a$; vel e quod idem est, $3y = 2x$; & $3c = 2a$. Dico $d = \frac{2}{3}b$. Nam $3c + 3d = 3y = 2x = 2a + 2b$. ergo $3c + 3d = 2a + 2b$. aufer utrisque $3c = 2a$, & manet $3d = 2b$. ergo $d = \frac{2}{3}b$. Q. E. D.

P R O P. IX.

$\begin{array}{cccc} A & \dots & 4 & \\ 4 & & 4 & \\ B & \dots & G & \dots C & 8 \\ 5 & D & \dots & 5 \\ E & \dots & H & \dots F & 10 \end{array}$

partes, & secundus BC quarti EF.

Si numerus A numeri BC pars fuerit, & alter D alterius EF eadem pars; & vicissim quæ pars est, aut partes primus A tertii D, eadem pars erit, vel eadem

Poni-

F D erit, ut totus A B ad totum C D.

7. *Sit primo A B $\supset$ C D; a ergo A B vel pars*
est, vel partes numeri C D; b eademque pars est,
vel partes ipse A E ipsius C F; c ergo reliquus E B
reliqui F D eadem pars est, aut partes, quæ totus
A B totius C D. b ergo A B. C D :: E B. F D.
Sin fuerit A B $\sqsubset$ C D; eodem modo erit juxta
modo ostensa, C D. A B :: F D. E B. ergo in-
vertendo, A B. C D :: E B. F D.

PROPOSITION XII.

A, 4. C, 2. E, 3. *Si sint quotcunque nu-*
 B, 8. D, 4. F, 6. *meri proportionales (A.*
B :: C. D :: E. F) e-
rit quemadmodum unus antecedentium A ad unum
consequentium B, ita omnes antecedentes (A +
C + E) ad omnes consequentes (B + D + F.)

Sint primo, A, C, E minores quam B, D, F.
ergo (propter easdem rationes) a erit A eadem
pars aut partes ipsius B, quæ C ipsius D. b ergo
conjunctim A + C eadem erit pars aut partes
ipsius B + D, quæ unus A unius B. Similiter
A + C + E eadem pars est, aut partes ipsius
B + D + F, quæ A ipsius B. c ergo A + C +
E. B + D + F :: A. B. Q. E. D. Sin A, C, E,
ipsis B, D, F majores ponantur, idem ostende-
tur invertendo.

PROPOSITION XIII.

A, 3. C, 4. *Si quatuor numeri proporti-*
 B, 5. D, 12. *onales sint (A. B :: C. D.*
& vicissim proportionales e-
runt (A. C :: B. D.)

Sint primo A & C ipsis B & D minores,
atque A $\supset$ C. Ob eandem proportionem, a erit
A eadem pars, aut partes ipsius B, quæ C ipsius
D. b ergo vicissim A ipsius C eadem pars est, aut
partes, quæ B ipsius D. ergo A. C :: B. D. Sin
A $\sqsubset$

A — C ; atque A & C majores statuantur ,
quam B & D, eadem res erit , proportionem in-
vertendo.

PROP. XIV.

A, 9. D, 6. Si sint quotcunque numeri
B, 6. E, 4. A, B, C, & alii totidem D, E, F
C, 3. F, 2. illis aequales multitudine, qui bini
sumantur , & in eadem ratione
(A. B :: D. E. & B. C :: E. F) etiam ex equali-
tate in eadem ratione erunt. (A. C :: D. F.)

Nam quia A. B :: D. E, a erit vicissim, A. D :: a 4. 7.
B. E :: a C. F. a ergo iterum permutando,
A. C :: D. F. Q. E. D.

PROP. XV.

I. D. Si unitas numerum quem-
B ... 3. E 6. piam B metiatur; aequae autem
alter numerus D alterum
quendam numerum E metiatur ; & vicissim aequae
unitas tertium numerum D metietur, & secundus B
quartum E.

Nam quia I est eadem pars ipsius B , quæ D
ipsius E , a erit vicissim I eadem pars ipsius D, a 4. 7.
quæ B ipsius E. Q. E. D.

PROP. XVI.

Si duo numeri A, B sese
B, 4. A, 3. mutuo multiplicantes fece-
A, 3. B, 4. rint aliquos AB, BA, geni-
AB, 12. BA, 12. ti ex ipsis A B, B A aequales
inter se erant.

Nam quia $A B = A \text{ in } B$, a erit I in A toti-
es, quoties B in AB. b ergo vicissim I in B toties ^{a 4. 7.}
erit, quoties A in AB. atqui quoniam $B A = B$ ^{b 15 7.}
in A, a erit I in B toties , quoties A in B A. er-
go quoties I in A B, toties I in B A ; & c proin-
de $AB = BA$. Q. E. D. ^{c 4. 7.}

P R O P. XVII.

A, 3. Si numerus A duos nu-
 B, 2. C, 4. meros B, C multiplicans fe-
 AB, 6. AC, 12. cerit aliquas AB, AC; ge-
 niti ex ipsis eandem ratio-
 nem habebunt, quam multiplicati. (A B. A C ::
 B. C.)

e 15. def. 7.

b 10. def. 7.
c 13. 7.

Nam quia $AB = A$ in B, a erit 1 toties in
 A, quoties B in AB. a item quia $AC = A$ in C,
 erit 1 toties in A, quoties C in AC. ergo quo-
 ties B in AB, toties C in AC, quare B. AB ::
 C. AC. c ergo vicissim, B. C :: A B. A C.
 Q. E. D.

P R O P. XVIII.

C, 5. C, 5. Si duo numeri A, B,
 A, 3. B, 9. numerum quempiam C
 AC, 15. BC, 45. multiplicantes fecerint a-
 liquas AC, BC; geniti
 ex ipsis eandem rationem habebunt, quam multipli-
 cantes. (A. B :: AC. BC.)

116. 7.

117. 7.

Nam $AC = CA$; & $BC = CB$; sic idem
 C multiplicans A & B producit AC, & BC.
 b ergo A. B :: AC. BC. Q. E. D.

Schol.

Ex his pendet modus vulgaris reducendi fra-
 ctiones ($\frac{3}{7}$, $\frac{7}{9}$) ad eandem denominationem.
 Nam duc 9 tam in 3, quam in 5, proveniunt
 $\frac{27}{35} = \frac{3}{5}$. quoniam ex his, $3 \cdot 5 :: 27 \cdot 45$. Item
 duc 5 in 7, & 9, prodeunt $\frac{35}{45} = \frac{7}{9}$. quia $7 \cdot 9 ::$
 $35 \cdot 45$.

P R O P. XIX.

A, 4. B, 6. C, 8. D, 12. Si quatuor nu-
 AD, 48. BC, 48. meri proportiona-
 les fuerint, (A B ::
 C. D;) qui ex primo & quarto fit numerus AD,
 aequalis est ei, qui ex secundo & tertio fit, numero
 BC.

BC. Et si qui ex primo & quarto fit numerus AD, aqualis sit ei, qui ex secundo & tertio fit, numero BC, ipsi quatuor numeri proportionales erunt. (A. B :: C. D.)

1. Hyp. Nam AC. AD a :: C. D b :: A. b 17. 7.
B c :: AC. BC. & ergo AD = BC. Q. E. D. b 18. 7.
2. Hyp. Quoniam & AD = BC, erit AC. d 9. 5.
AD f :: A C. B C, Sed AC. AD g :: C. D. & e 17. 5.
AC. BC h :: A. B. & ergo C. D. :: A. B. Q. E. D. f 7. 5.
g 7. 7.
h 12. 7.
i 11. 5.

PROP. XX.

A. B. C. Si tres numeri proportionales fuerint (A. B :: B. C.) qui sub extremis continetur (A C) aqualis est ei, qui a medio efficitur (BB.) Et si qui sub extremis continetur (AC) aqualis fuerit ei (Bq) qui sub medio, ipsi tres numeri proportionales erunt ($\frac{A}{B} :: \frac{B}{C}$.)

1. Hyp. Nam sume D = B. & ergo A. B :: D (B.) C. b quare AC = BD, & vel BB. b 17. 7.
Q. E. D.

2. Hyp. Quia AC = BD, & erit A. B :: D (B.) C. Q. E. D. c 17. 7.
d 19. 7.

PROP. XXI.

A ... G. B 5. E 106. Numeri A B
C ... H. D 3. F 6. C D minores cum
eis rationem habentium (E, F) metiuntur eque numeros E, F eandem cum eis rationem habentes, major quidem A B majorem E, minor vero C D minorem F.

Nam A B. C D a :: E, F. b ergo vicissim a 17. 7.
A B. E :: C D. F. c ergo A B eadem pars est, b 13. 7.
vel partes ipsius E, quæ C D ipsius F. Non partes; nam si ita, sint A G, G B partes numeri E; c 10. def. 7.
& C H, H D partes numeri F. & ergo A G. E :: CH.

3. 7.
7p.

C H. F; & permutando, A G. C H d :: E. F e ::
AB. CD. ergo AB, CD non sunt minimi in sua
ratione, contra hypoth. ergo, &c.

P R O P. XXII.

A, 4. D, 12. Si fuerint tres numeri A, B,
B, 3. E, 8. C, & alii ipsis multitudine e-
C, 2. F, 6. quales D, E, F, qui bini su-
mantur, & in eadem ratione;
fuerit autem perturbata eorum proportio (A.B :: E.F
& B.C :: D.E;) etiam ex aequalitate in eadem ra-
tione erunt (A.C :: D.F.)

byp.
19. 7.
1. ax. 5.
19 7.

Nam quia A. B a :: E. F, erit A F = B E; &
quia B. C :: a D. E, b erit B E = C D. c ergo
A F = C D. d quare A. C :: D. F. Q. E. D.

P R O P. XXIII.

A, 9. B, 4. Primi inter se numeri A, B,
C --- D --- minimi sunt omnium eandem
E -- cum eis rationem habentium.

21. 7.

Si fieri potest, sint C & D
minores quam A & B, atque in eadem ratio-
ne. a ergo C metitur A æque, ac D metitur B,
puta per eundem numerum E: quoties igitur
1 in E, b toties erit C in A. c quare vicissim quo-
ties 1 in C, toties E in A. simili discursu quoties
1 in D, toties E in B. ergo E utrumque A & B
metitur; qui proinde inter se primi non sunt,
contra Hypoth.

23 def. 7.
15. 7.

P R O P. XXIV.

A, 9. B, 4. Numeri A, B, minimi omni-
C --- um eandem cum eis rationem
D --- E -- habentium, primi inter se sunt.

Si fieri potest, habeant A
& B communem mensuram C; is metiatur A
per D, & B per E; a ergo C D = A, b & C E = B.
b quare

ex 7.
7. 7.

b quare $A. B :: D. E.$ Sed D & E minores sunt ^{*b* 17.7.} quam A & B , utpote eorum partes. Ergo A & B non sunt minimi in sua ratione, contra hypoth.

PROP. XXV.

Si duo numeri A, B primi inter
 $A, 9. B, 4.$ se fuerint, qui unum eorum A
 $C, 3. D, -$ metitur numerus C , ad reliquum
 B primus erit.

Nam si affirmes aliquem D numeros B & C metiri, ^{*a*} ergo D metiens C , metitur A . ergo ^{*a* 11. 22.7.} A & B non sunt primi inter se, contra Hypoth.

PROP. XXVI.

$A, 5. C, 8.$ Si duo numeri A, B ad
 $B, 3.$ quempiam C primi fuerint,
 $AB, 15. E, -$ etiam ex illis genitus AB
 $F, -$ ad eundem C primus erit.

Si fieri potest, sit ipsum AB , & C communis mensura numerus E .

fitque $\frac{AB}{E} = F$; ^{*a*} ergo $AB = EF$; ^{*b*} quare E . ^{*a* 9. 22.7.}

$A :: B. F.$ Quia vero A primus est ad C quem ^{*b* 19.7.} E metitur, ^{*c*} erunt E & A primi inter se; ^{*d*} adeo- ^{*c* 15.7.} que in sua proportionem minimi, & ^{*e*} proinde ^{*d* 13.7.} AB ^{*e* 21.7.} metiuntur B , & F ; nempe E ipsum B , & A ipsum F . Quum igitur E utrumque B, C metiatur, non erunt illi primi inter se, contra Hypoth.

PROP. XXVII.

$A, 4. B, 5.$ Si duo numeri, A, B , primi
 $Aq, 16.$ inter se fuerint, etiam ex uno eorum
 $D, 4.$ genitus (Aq) ad reliquum
 B primus erit.

Sume $D = A$; ergo ^{*a*} singuli D , & A primi ^{*a* 1. 22.7.} sunt ad B . ^{*b*} quare $A D$, vel Aq , ad B primus est. ^{*b* 16.7.}

$Q. E. D.$

P R O P. XXVIII.

$A, 5.$ $C, 4.$ Si duo numeri A, B ad
 $B, 3.$ $D, 2.$ duos numeros C, D ,
 $\overline{AB}, 15.$ $\overline{CD}, 8.$ terque ad utrumque, primi
 fuerint, & qui ex eis
 gignentur AB, CD , primi inter se erunt.

Nam quia $A \& B$ ad C primi sunt, a erit AB
 ad C primus. Eadem ratione erit AB ad D
 primus. b ergo AB ad CD primus est. Q.E.D.

P R O P. XXIX.

$A, 3.$ $B, 2.$ Si duo numeri A, B primi
 $Aq, 9.$ $Bq, 4.$ inter se fuerint, & multipli-
 $Ac, 27.$ $Bc, 8.$ cans uterque seipsum fecerit a-
 liquem ($Aq, \& Bq$) & ge-
 niti ex ipsis (Aq, Bq) primi inter se erunt; & si
 qui in principio A, B genitos ipsos Aq, Bq multipli-
 cantes fecerint aliquos (Ac, Bc); & hi primi inter se
 erant: & semper circa extremos hoc eveniet.

Nam quia A primus est ad B , a erit Aq ad B
 primus. & quia Aq primus ad B , a erit Aq ad
 Bq primus. Rursus quia tam A ad B , & Bq
 quam Aq ad eisdem B , & Bq primi sunt, b erit
 $A \times Aq$, id est Ac , ad $B \times Bq$, id est Bc , primus.
 Et sic porro de reliquis.

P R O P. XXX.

8 5 Si duo numeri
 $A \dots\dots B \dots\dots C 13. D \dots\dots$ AB, BC primi
 inter se fuerint,
 etiam uterque simul (AC) ad quemlibet illorum
 AB, BC primus erit. Et si uterque simul AC ad
 unum aliquem illorum AB primus fuerit, etiam qui
 in principio numeri AB, BC primi inter se erunt.

1. Hyp. Nam si AC , AB compositos velis,
 sit D communis mensura. a Is metietur reli-
 quum BC , ergo AB, BC non sunt primi inter se,
 contra Hypoth.

2. Hyp.

2. Hyp. a. Positis AC, AB inter se primis, vis
 D ipsorum AB, BC communem esse mensuram.
 b. Is igitur totum AC metitur. quare AC, AB b 10. ex. 7.
 non sunt primi inter se, contra Hypoth.

Coroll.

Hinc numerus, qui ex duobus compositus, ad
 unum illorum primus est, ad reliquum quoque
 primus est.

PROP. XXXI.

Omnis primus numerus A ad omnem
 A 5, B, 8. numerum B, quem non metitur,
 primus est.

Nam si communis aliqua mensura metiatur
 utrumque A, B; non erit A primus numerus,
 contra Hypoth. a 11. def. 7.

PROP. XXXII.

A, 4. D, 3. Si duo numeri A, B, se mu-
 B, 6. E, 8. tuo multiplicantes fecerint ali-
 AB, 24. quem AB; gentum autem ex
 ipsis AB metiatur aliquis pri-
 mus numerus D; is etiam unum eorum, qui à prin-
 cipio, A, vel B metiatur.

Pone numerum D non metiri A; sit vero
 $\frac{AB}{D} = E$. a ergo $AB = DE$. b quare D. A c:
 B. E. c est vero D ad A primus. d ergo D, &
 A minimi sunt in sua ratione; e proinde D me-
 titur B, eoque AC A metitur E. liquet igitur pro-
 positum. a 9. ex. 7.
 b 10. 7.
 c 11. 7.
 d 12. 7.
 e 13. 7.

PROP. XXXIII.

A, 12. Omnem compositum numerum A, ali-
 B, 2. quis primus numerus B metitur.

Unus vel plures numeri a metian-
 tur A, quorum minimus sit B. is primus erit. a 13. def. 7.
 nam

3. def 7.
1. ex 7.

nam si dicetur compositus, ^a eum minor aliquis metietur, ^b qui proinde ipsum A metietur; quare B non est minimus eorum, qui A metiuntur, contra Hypoth.

P R O P. XXXIV.

Omnis numerus A aut primus est, aut A, 9. eum aliquis primus metitur.

33. 7.

Nam A necessario vel primus est, vel compositus. Si primus, hoc est quod asserimus. Si compositus, ^a ergo eum aliquis primus metitur. Q. E. D.

P R O P. XXXV.

A, 6. B, 4. C, 8.

D, 2.

E, 3. F, 2. G, 4.

H -- I -- K ---

L ---

Numeris datis quotcunque A, B, C reperire minimos omnium E, F, G eandem rationem cum eis habentium.

23. 7.
3. 7.

Si A, B, C primi sint inter se, ipsi in sua ratione minimi ^a erunt. Si compositi sint, ^b esto eorum maxima communis mensura D, qui ipsos metiatur per E, F, G. Hi minimi erunt in ratione A, B, C.

9. ex 7.
17. 7.
31. 7.

9. ex 7.
1. ex 1.
19. 7.
suppos.
10. def 7.

Nam D ductus in E, F, G ^c producit A B C. ^d ergo hi & illi in eadem sunt ratione. Iam puta alios H, I, K minimos esse in eadem; ^e qui propterea ^fque metientur A, B, C nempe per numerum L. ^f ergo L in H, I, K ipsos A, B, C procreabit. ^g ergo $ED = A = HL$. ^h unde $E : H :: L : D$. Sed $E \nmid H$; ⁱ ergo $L \nmid D$. ergo D non est maxima communis mensura ipsorum A, B, C; contra Hypoth.

Coroll.

Hinc, maxima communis mensura quolibet

nume-

numerorum metitur ipsos per numeros, qui minimi sunt omnium eandem rationem cum ipsis habentium. Ex quo patet methodus vulgaris reducendi fractiones ad minimos terminos.

PROP. XXXVI.

Duobus numeris datis A, B, reperire, quem illi minimum metiuntur, numerum.

A, 5. B, 4. 1. cas. Si A, & B primi
AB, 20. sint inter se, est AB quæsitus.
D----- Nam liquet A & B metiri
E---F--- A B. Si fieri potest, metian-
tur A & B aliquem D $\neg$ AB;

puta per E, & F. *a* ergo $AE = D = BF$. *b* quare
A. B :: F. E. Quia vero A, & B *c* primi sunt
inter se, *d* adeoque in sua ratione minimi, *e* æque
metientur A ipsum F, ac B ipsum E. Atqui
B. E *f* :: A. B. A E (D.) *g* ergo A B etiam me-
tietur D, seipso minorem. Q. E. A.

A, 6. B, 4. F----- 2. cas. Sin
C, 3. D, 2. G---H--- A, & B inter se
AD, 12. compositi fue-
rint, *h* reperian-

tur C, & D minimi in eadem ratione. *k* ergo
 $AD = BC$. Erit AD, vel BC quæsitus.

Nam *l* liquet B, & A ipsum A D, vel B C
metiri. Puta A, & B metiri F $\neg$ AD, nempe
A per G, & B per H. *m* ergo $AG = F = BH$.
n unde A. B :: H. G *o* :: C. D. *p* proinde æque
metitur C ipsum H, ac D ipsum G. atqui D. G
q :: AD. AG (F.) ergo AD, metitur F, major
minorem. Q. E. A.

Coroll.

Hinc, si duo numeri multiplicent minimos
eandem rationem habentes, major minorem, &
minor majorem, producetur numerus minimus,
quem illi metiuntur.

PROP.

PROP. XXXVII.

A, 2. B, 3. Si duo numeri A, B nu-
 E, 6. merum quempiam CD me-
 C ---- F --- D tiantur; etiam minimus E,
 quem illi metiuntur, eun-
 dem CD metietur.

Si negas, aufer E ex CD, quoties fieri po-
 test, & relinquatur FD $\supset$ E. quum igitur A
 & B metiantur E, b & E ipsam CF, c etiam
 A, & B metiuntur CF; a metiuntur autem to-
 tum CD; d ergo etiam reliquum FD metian-
 tur. ergo E non est minimus, quem A, & B
 metiuntur, contra hyp.

PROP. XXXVIII.

A, 3. B, 4. C, 6. Tribus numeris datis A, B, C,
 D, 12. reperietur minimum, quem illi me-
 tiantur.

a Reperi D minimum, quem duo A, & B
 metiuntur; quem si tertius C metiatur, patet D
 esse questum. Quod si C non metiatur D, sit
 E minimus, quem C, & D metiuntur. Erit
 E requisitus.

A, 2. B, 3. C, 4. Nam singulos A, B, C
 D, 6. E, 12. metiri E constat ex II. ax.
 F, 7.

7. Quod vero nullum ali-
 um F minorem metiantur,
 facile ostenditur. Nam si affirmas, b ergo D
 metitur F; b proinde E eundem F metitur, ma-
 jor minorem. Quod est absurdum.

Coroll.

Hinc, si tres numeri numerum quempiam me-
 tiantur; etiam minimus, quem illi metiuntur,
 eundem metietur.

PROP.

PROP. XXXIX.

A, 12. Si numerum A quispiam numerus
B, 4, C, 3. B metiatur, ille A quem B meri-
tur, partem habebit C, a metiente B
denominatam.

Nam quia $A \div B = C$, b erit $A = BC$. c ergo a hyp.
 b q. ex. 7.
 c 7. ex. 7.

$A = B \cdot C$. Q. E. D.

PROP. XL.

A, 15. Si numerus A partem habuerit
B, 3. C, 5. quamlibet B, merietur illum nume-
rus C, a quo ipsa pars B denomi-
natur.

Nam quia $BC \div B = A$, b erit $A = C$. Q. E. D. a hyp.
 b q. ex. 7.
 c 7. ex. 7.

PROP. XLI.

G, 12. Numerum repetito G, qui mini-
mus cum fr. habeat datas partes,

$\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$.

Inveniatur G minimus, quem denomi-
nes 2, 3, 4 metiuntur. b Liqueat G habere partes, a 38. 7.
 b 39. 7.
 $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$. Si fieri potest, H $\frac{1}{2}$ G habeat eandem
partes; c ergo 2, 3, 4 metiuntur H. & proinde c 40. 7.
G non est minimus, quem 2, 3, 4 metiuntur.
contra conser.

L

LLB.

LIB. VIII.

P R O P. I.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27.

E - F - - G - - - H - - -

I fuerint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D; extremi vero ipsorum A, D primi inter se fuerint; ipsi A, B, C, D minimi sunt omnium eandem cum eis rationem habentium.

4.7.

21.7.

21.7.

Nam, si fieri potest, sint alii totidem E, F, G, H minores in illa ratione. *a* ergo ex $A, D :: E, H$. ergo A, & D primi numeri, *b* adeoque in sua ratione minimi, *c* æque metiuntur E, & H, seipsis minores. Q. E. A.

P R O P. II.

I.

A, 2. B, 3.

Aq, 4. AB, 6. Bq, 9.

Ac, 8. AqB, 12. ABq, 18. Bc, 27.

Numeros reperire deinceps proportionales minimos, quotcunque iusserit quispiam, in data ratione A ad B.

Sint A, & B minimi in data ratione. Erunt Aq, AB, Bq tres minimi deinceps in ratione A ad B.

Nam AA. AB :: A. B :: AB. BB. item quia A, & B primi sunt inter se, c erunt Aq, Bq inter se primi; d proinde Aq, AB, Bq sunt :: minimi in ratione A ad B.

Dico porro, Ac, AqB, ABq, Bc in ratione A ad B quatuor esse minimos. Nam AqA, AqB :: A. B :: ABA (AqB.) ABB. *e* atque A. B :: ABq. BBq. (Bc) Quum igitur Ac, & Bc

1.7.

Bc inter se primi sunt, & erunt Ac, AqB, ABq, Bc quatuor $\therefore$ minimi in ratione A ad B. Eodem modo quotvis proportionales investigabis. Q. E. F. 19.7. 81.8.

Coroll.

1. Hinc, si tres numeri minimi sunt proportionales, extremi quadrati erunt; si quatuor, cubi.

2. Extremi quotcunque proportionales per hanc propos. inventi in data ratione minimi, inter se primi sunt.

3. Duo numeri, minimi in data ratione, metiuntur omnes medios quotcunque minimorum in eadem ratione; quia scilicet producuntur ex illorum multiplicatione in alios quosdam numeros.

4. Hinc etiam liquet ex constructione, series numerorum 1, A, Aq, Ac; 1, B, Bq, Bc; Ac, AqB, ABq, Bc, constare æquali multitudine numerorum; ac proinde extremos numeros quotcunque minimorum continue proportionalium, esse ultimos totidem continue proportionalium ab unitate. ut extremi Ac, Bc continue proportionalium Ac, AqB, ABq, Bc, sunt ultimi totidem proportionalium ab unitate 1, A, Aq, Ac; & 1, B, Bq, Bc.

5. 1, A, Aq, Ac; & B, BA, BAq; ac Bq, ABq sunt $\therefore$ in ratione 1 ad A. item, B, Bq, Bc; & A, AB, ABq; ac Aq, AqB sunt $\therefore$ in ratione 1 ad B.

PROP. III.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 28.

Si sint quotcunque numeri

A, B, C, D deinceps proportionales, minimi omnium eandem cum eis rationem habentium; illorum extremi A, D sunt inter se primi.

L 2

Nam

2. 8.

Nam si 4 inveniatur totidem numeri minimi in ratione A ad B; illi non alii erunt, quam A, B, C, D; ergo juxta 2. coroll. præcedentis extremi A & D primi sunt inter se. Q. E. D.

P R O P. I V.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3.

H, 4. E, 24. F, 20. G, 15.

I, 12. K, 12. L, 12.

Rationibus datis quocunque in minimis terminis,

(A ad B, & C ad

D) reperire numeros deinceps minimos in datis rationibus.

36. 7.

3. post 7.

9. ex 7.

18. 7.

7. 5.

11. 7.

37. 7.

a Reperi E minimum, quem B, & C metiuntur; & B ipsum E, & C æque metiatur, ac A alterum E, puta per eundem H. b item C ipsum E, ac D alterum G æque metiatur: erunt F, E, G minimi in datis rationibus. Nam $AH = F$; & $BH = E$. & ergo $A:B :: AH:BH :: E:E$. Similiter $C:D :: E:G$. sunt igitur F, E, G deinceps proportionales in datis rationibus. Imo minimi sunt in iisdem: nam puta alios I, K, L minimos esse. si ergo A & B ipsos I & K, separiterque C & D ipsos K & L æque metiuntur, ergo B, & C eundem K metiuntur. Quare etiam E eundem K metitur, seipso minorem. Q. E. A.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. E, 3. F, 7.

H, 24. G, 20. I, 15. K, 21.

3. Datis vero tribus rationibus A ad B, & C ad D, ac E ad F. reperi, ut prius, tres H, G, I minimos deinceps in rationibus A ad B, & C ad D. tunc si E numerum I metiatur,

post 7.

b Sume alterum K, quem F æque metiatur; erunt quatuor H, G, I, K, deinceps minimi, in datis rationibus; quod non aliter probabimus, quam in priori parte.

A, 6.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. E, 2. F, 7.

H, 24. G, 29. I, 15.

M, 48. L, 40. K, 30. N, 105.

Sin E non metiatur I ; sit K minimus , quem E , & I metiuntur ; & quoties I ipsum K , toties G ipsum L , & H ipsum M metiatur. quoties vero E ipsum K , toties F ipsum N metiatur. Erunt M, L, K, N minimi deinceps in datis rationibus ; quod demonstrabimus , ut prius.

P R O P. V.

Plani numeri

C, 4. E, 3.

D, 6. F, 16. ED, 18.

$\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F}$.

CD , EF rationem habent ex lateribus compositam.

$$\left(\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F}\right)$$

Nam quia CD. ED :: C. E ; & ED. EF ::

a 17. 7.

D. F. atque $\frac{CD}{EF} = \frac{CD}{ED} + \frac{ED}{EF}$,

erit ratio

b 20. def. 1.

c 11. 5.

$$\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F}. \text{ Q. E. D.}$$

P R O P. VI.

A, 16. B, 24. C, 36. D, 54. E, 81.

F, 4. G, 6. H, 9.

Si sint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, E ; primus autem A secundum B non metiatur, neque alius quispiam ullum metietur.

Quoniam A non metitur B , neque quilibet proxime sequentem metietur ; quia A. B :: B. C :: C. D , &c. b Accipe tres F, G, H minimos in ratione A ad B. quoniam igitur A non metitur B , neque F metietur G. ergo F non est unitas. sed F , & H inter se primi sunt ; ergo quum e sit ex æquo A. C :: F. H , & F non metiatur H , neque A ipsum C metietur ; proinde nec B ipsum D , nec C ipsum E , &c. quia A. C :: B. D :: C. E , &c. Eodem modo

a 20. def. 8.

b 35. 7.

c 5. ex. 7.

d 3. 3.

e 14. 7.

sumptis quatuor vel quinque minimis in ratione
A ad B, ostendetur A ipsos D, & E; ac B ipsos
E, & F non metiri, &c. Quare nullus alium me-
tietur. Q. E. D.

P R O P. VII.

A, 3. B, 6. C, 12. D, 24. E, 48.

Si sint quocunque numeri deinceps proportionales
A, B, C, D, E; primus autem A extremum E me-
tietur; is etiam metitur secundum B.

Si negas A metiri B, a ergo nec ipsum E me-
tietur, contra Hypoth.

P R O P. VIII.

A, 24. C, 36. D, 54. B, 81. Si inter duos
G, 8. H, 12. I, 18. K, 27. numeros A, B
E, 32. L, 48. M, 72. F, 108. medii continua

proportione ce-
ciderint numeri C, D; quot inter eos medii con-
tinua proportionem cadunt numeri, tot & inter alios
E, F eandem cum illis habentes rationem, medii
continua proportionem cadent. (L, M.)

a Sume G, H, I, K minimos :: in ratione
A ad C; b erit ex æquali, G. K :: A. B c :: E. F.
Atqui G, & K a primi sunt inter se; e quare G
æque metitur E, ac K ipsum F. per eundem nu-
merum metiatur H ipsum L, & I ipsum M.
Itaque E, L, M, F ita se habent ut G, H, I, K;
hoc est ut A, B, C, D. Q. E. D.

P R O P. IX.

1.

E, 2. F, 3.

G, 4. H, 6. I, 9.

A, 8. C, 12. D, 18. B, 27.

Si duo numeri
A, B, sint inter se
primi, & inter
eos medii conti-
nua proportionem
ceciderint numeri, C, D; quot inter eos medii con-
tinua

tinua proportione ceciderint numeri, totidem (E, G, & F, I) & inter utrumque eorum ac unitatem medii continua proportione cadent.

Constat I, E, G, A; & I, F, I, B esse $\therefore$; & totidem quot A, C, D, B, nimirum ex 4. coroll. 2. 8. Q. E. D.

PROF. X.

A, 8. I, 12. K, 18. B, 27.

E, 4. DF, 6. G, 9.

D, 2. F, 3.

I.

Si inter duos numeros A, B, & unitatem continue proportionales ceciderint numeri

(E, D, & F, G), quot inter utrumque ipsorum, & unitatem deinceps medii continua proportionem cadunt, numeri, totidem & inter ipsos medii continua proportionem cadent, I, K.

Nam E, D, F, G; & A, D, F (I), D, G (K), B sunt $\therefore$, per 2. 8. ergo, &c.

PROF. XI.

A, 2. B, 3.

Aq, 4. AB, 6. Bq, 9.

Duorum quadratorum numerorum Aq, Bq unus medius proportionalis est

numerus A. B. & quadratum Aq ad quadratum Bq, duplicatam habet lateris A ad latus B rationem.

Liquet Aq, AB, Bq, esse $\therefore$. b proinde etiam $\frac{Aq}{Bq} = \frac{A}{B}$ bis. Q. E. D.

P R O P. XII.

Ac, 27. AqB, 36. ABq, 48. Bc, 64. Duorum

A, 3. Bq, 4. cuborum nu-

merorum Ac,

Bc duo me-

dii proportionales sunt numeri AqB, ABq. Et cubus
Ac ad cubum Bc triplicatam habet lateris A ad
latus B rationem.

Nam Ac, AqB, ABq, Bc sunt in ip-
sione A ad B. Proinde $\frac{Ac}{Bc} = \frac{A}{B}$ per. Q. E. D.

P R O P. XIII.

A, 2. B, 4. C, 8.

Aq, 4. AB, 8. Bq, 16. BC, 32. Cq, 64.

ABq, 16. AqB, 16. BqC, 32. BCq, 64. CqA, 64.

Si sint quilibet numeri deinceps proportionales:

A, B, C; & multiplicans quisque seipsum faciat

aliquos; qui ab illis producti fuerint Aq, Bq, Cq

proportionales erunt: & si numeri primum positi A,

B, C multiplicantes jam factos Aq, Bq, Cq, fece-

runt aliquos Ac, Bc, Cc; ipse quoque proportionales

erunt. & semper circa extremos hoc eveniet.

Nam Aq, AB, Bq, BC, Cq sunt. b ergo

ex æquo Aq. Bq. Bq. Cq. Q. E. D.

Item Ac, AqB, ABq, Bc, BqC, BCq, Cc

sunt; b ergo iterum ex æquo, Ac:Bc::Bc:

Cc. Q. E. D.

P R O P. XIV.

Aq, 4. AB, 12. Bq, 36. Si quadratus nu-

A, 2. B, 6. merus Aq quadra-

tum numerum Bq

metiatur, & latus unius (A) metietur latus alterius

(B:) & si unius quadrati latus A metietur latus al-

terius B, & quadratus Aq quadratum Bq metietur.

I. Hyp. Nam Aq. AB :: AB. Bq; cum

igitur ex hyp. Aq metiatur Bq; idem Aq se-

cundum

cundum $A B$ b metietur. atqui $Aq A B :: A$. ^{b 7. 8.}
 B . c ergo etiam A metietur B . Q. E. D. ^{c 10. def. 7.}

2. Hyp. A metietur B . c ergo tam Aq ipsum
 $A B$, c quam $A B$ ipsum Bq metietur; & proinde d 11. ex. 7.
 Aq metietur Bq . Q. E. D.

PROP. XV.

THE. A , 2. B , 6. Si cubus nu-
 Ac , 8. AqB , 24. ABq , 72. Bc , 216. ^{merus} Ac cu-
^{bam} ^{numerum}
 Bc metietur, & $latus$ $unius$ (A) metietur $latus$
 $alterius$ (B .) Et si $latus$ A $unius$ $cubi$ Ac $latus$ B
 $alterius$ Bc metietur, & $cubus$ Ac $cubum$ Bc
 $metietur$.

1. Hyp. Nam Ac , AqB , ABq , Bc sunt $::$ 2. & 12. 8.
 $ergo$ Ac b metiens $extremum$ Bc , & etiam se- ^{b hyp.}
 $cundum$ AqB metietur. atqui Ac . $AqB :: A$. B . ^{c 7. 8.}
 c ergo etiam A metietur B . Q. E. D.

2. Hyp. A metietur B ; c ergo Ac metietur AqB , ^{d 10. def. 7.}
 $isque$ ABq & hic Bc ; c ergo Ac metietur Bc . ^{e 11. ex. 7.}
 Q. E. D.

PROP. XVI.

A , 4. B , 9. Si quadratus numerus Aq
 Aq , 16. Bq , 81. ^{quadratum} ^{numerum} Bq non
 $metietur$, neque A $latus$ $unius$,
 $alterius$ $latus$ B metietur: & si A $latus$ $unius$ qua-
 $drati$ Aq non metietur B $latus$ $alterius$ Bq , neque
 $quadratus$ Aq $quadratum$ Bq metietur.

1. Hyp. Nam si affirmes A metiri B , & etiam a 14. 8.
 Aq ipsum Bq metietur, contra hyp.

2. Hyp. Vis Aq metiri Bq ; c ergo A ipsum
 B metietur, contra hyp.

PROP. XVII.

A, 2. B, 3. Si cubus numerus Ac cu-
 Ac, 8. B, 27. bum numerum Bc non metia-
 tur, neque A latus unius lateris
 B alterius metietur. Et si latus A unius cubi Ac
 latus B alterius Bc non metiatur, neque cubus Ac
 cubum Bc metietur.

15. 8. 1. Hyp. Dic A metiri B; a ergo Ac metietur
 B. contra Hypoth.

2. Hyp. Dic Ac metiri Bc; a ergo A ipsum B
 metietur. contra Hyp.

PROP. XVIII.

C, 6. D, 2. Duorum similium pla-
 CD, 12. norum numerorum CD,
 E, 9. F, 3. DE, 18. EF, unus medius pro-
 EF, 27. portionalis est numerus
 DE : & planus CD
 ad planum EF duplicatam habet lateris C ad latus
 homologum E rationem.

21. def. 7. Quoniam * ex hyp. C. D :: E. F; permu-
 17. 7. tando erit C. E :: D. F. atqui C. E a :: CD.
 11. 5. DE; a & D. F :: DE. EF. b ergo CD. DE ::
 DE. EF. Q. E. D.

a. def. 6. c Ergo ratio CD ad EF duplicata est rationis
 CD ad DE; hoc est rationis C ad E, vel D
 ad F.

Coroll.

Hinc perspicuum est, inter duos similes pla-
 nos cadere unum medium proportionalem, in
 ratione laterum homologorum.

PROP.

PROPOSITION XIX.

CDE, 30. DEF, 60. FGE, 120. FGH, 240.

CD, 6. DF, 12. FG, 24.

C, 2. D, 3. E, 5. F, 4. G, 6. H, 10.

Duorum similium solidorum CDE, FGH, duo medii proportionales sunt numeri DFE, FGE. Et solidus CDE ad solidum FGH triplicatam rationem habet lateris homologici C ad latus homologum F.

Quoniam ex * hyp. $C : D :: F : G$; & $D : E :: G : H$; erit a permutando $C : F :: D : G$ a 11. 7.
 $E : H$ atqui $CD : DF$ b :: $C : F$, & $DF : FG$ b :: $D : G$ b 17. 7.
 $D : G$ c quare $CD : DF :: DF : FG :: E : H$ d 17. 7.
 ergo $CDE : DFE :: DFE : FGE :: E : H$:: $FGE : FGH$. ergo inter CDE, FGH cadunt duo medii proportionales, DFE, FGE. Q. E. D.
 * Liquet igitur rationem CDE ad FGH triplicatam esse rationis CDE ad DFE, vel C ad F. Q. E. D. e 10 def. 5.

Coroll.

Hinc, inter duos similes solidos cadunt duo medii proportionales, in ratione laterum homologorum.

PROPOSITION XX.

A, 12. C, 18. B, 27.

Si inter duos nu-

D, 2. E, 3. F, 6. G, 9. meros A, E, unus me-

dias proportionali ca-

dat numerus C, similes plani erunt illi numeri, A, B.

* Accipe D, & E minimos in ratione A ad C, vel C ad B. b ergo D æque metitur A, ac E b 11. 7.
 ipsum C, puta per eundem F. c item D æque me- c 9. ex. 7.
 titur C ac E ipsum B, puta per eundem G. d quare A, & B plani d 16. def. 7.
 sunt numeri. Quia vero $E : F :: C : D$ g;
 erit $D : F :: F : G$, & vicissim $D : F :: E : G$. e 19. 7.
 f ergo plani numeri A, & B etiam similes sunt. f 21. def. 7.
 Q. E. D.

PROP.

PROP. XXI.

A, 16. C, 24. D, 36. B, 54.

E, 4. F, 6. G, 9.

H, 2. P, 2. M, 4. K, 3. L, 3. N, 6.

Si inter
duos nume-
ros A, B duo
medii pro-

portionales cadant numeri C, D; similes solidi erunt
illi numeri, A, B.

a Sume E, F, G minimos :: in ratione A ad
C. b ergo E, & G sunt numeri plani similes.
hujus latera sint H & P; illius K & L: c ergo H.
K :: P. L :: d E. F. Atqui E, F, G ipsos A, C,
D æque metiuntur, puta per eundem M; il-
deinque ipsos, C, D, B æque metiuntur, puta
per eundem N. f ergo $A = EM = HPM$, f &
B = GN = KLN; g quare A & B solidi sunt
numeri. Quoniam vero Cf = FM; & Df =
FN, erit M. N b :: FM. FN k :: C. D l :: E.
F :: H. K :: P. L. m ergo A, & B sunt numeri
solidi similes. Q. E. D.

PROP. XXII.

A, 4. B, 6. C, 9.

Si tres numeri A, B,
C deinceps sint proporti-
onales, primus autem A sit quadratus, & tertius C
quadratus erit.

Inter A, & C cadit medius proportionalis.
a ergo A, & C sunt similes plani; quare b cum A
quadratus sit, erit C etiam quadratus. Q. E. D.

PROP. XXIII.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27.

Si quatuor numeri
A, B, C, D dein-
ceps sint proportionales; primus autem A sit cubus,
& quartus D cubus erit.

Nam A, & D æ similes solidi sunt; ergo
k cum A cubus sit, erit D cubus. Q. E. D.

PROF. XXIV.

A, 16. 24. B, 36.
C, 4. 6. D, 9.

Si duo numeri A, B rationem habuant inter se, quam quadratus numerus

C ad quadratum numerum D, primus autem A sit quadratus; & secundus B quadratus erit.

Inter C, & D numeros quadratos, * adeoque * 8. 2. inter A, & B eandem rationem habentes, * cadit unus medius proportionalis. Ergo b cum A ^{a 11. 8.} quadratus sit, c etiam B quadratus erit. Q. E. D. ^{b 177. c 12. 8.}

Coroll.

1. Hinc si fuerint duo numero similes AB, CD (A. B :: C. D) primus autem AB sit quadratus, etiam secundus CD quadratus erit.

* 11. & 18. 2.

* Nam AB, CD :: Aq. Cq.

2. Liquet ex his, proportionem cuiusvis numeri quadrati ad quemlibet non quadratum, exhiberi nullo modo posse in duobus numeris quadraticis. unde non erit, Q. Q :: 1. 2. nec 1. 5. :: Q. Q. &c.

PROP. XXV.

C, 64. 96. 144. D, 216.
A, 8. 12. 18. B, 27.

Si duo numeri A, B rationem inter se habeant, quam

cubus numerus C ad cubum numerum D, primus autem A sit cubus, & secundus B cubus erit.

* Inter C, & D cubos, b adeoque inter A & B eandem rationem habentes, cadunt duo medii proportionales. ergo propter A c cubum, d etiam B cubus erit. Q. E. D. ^{a 12. 8. b 8. 2. c 177. d 23. 8.}

Coroll.

1. Hinc etiam si fuerint duo numeri ABC, DEF (A. B :: D. E. & B. C :: E. F;) primus autem ABC cubus fuerit, etiam secundus DEF cubus erit.

* 12. & 19. 2.

* Nam ABC. DEF :: Ac = Dc.

2. Patet etiam ex his, proportionem cuiusvis

un-

numeri cubi ad quemlibet numerum non cubum non posse reperiri in duobus numeris cubis.

P R O P. XXVI.

A, 20. C, 30. B, 45.

D, 4. E, 6. F, 9.

Similes plani numeri

A, B rationem inter se habent, quam quadra-

tus numerus ad quadratum numerum.

Inter A, & B cadit unus medius proportionalis C, b sume tres D, E, F minimos :: in ratione A ad C. Extremi D, F b quadrati erunt. atqui ex æquali A. B c :: D. F. ergo A. B :: Q. Q. Q. E. D.

P R O P. XXVII.

A, 16. C, 24. D, 36. B, 54.

E, 8. F, 12. G, 18. H, 27.

Similes soli-

di numeri A,

B, rationem ha-

bent inter se, quam cubus numerus ad cubum nume-

rum.
Inter A, & B cadunt duo medii proportionales, puta C & D : b sume quatuor E, F, G, H minimos :: in ratione A ad C. b Extremi E, H cubi sunt. At A. B c :: E. H :: C. C. Q. E. D.

Schol.

1. Ex his inferrur, nullos numeros habentes proportionem superparticularem, vel superbi-partientem, vel duplam, aut aliam quamcunque multiplam non denominatam à numero quadrato, esse similes planos.

2. Nec duo quivis primi numeri, neque duo quicunque inter se primi, qui quadrati non sunt, similes esse possunt.

LIB. IX.

PROP. I.

A, 6. B, 54.

Aq, 36. 108. AB, 324.

Si duo similes plani numeri A, B multiplicantes se mutuo faciant quendam AB, productus AB quadratus erit.

Nam A. B :: Aq. AB; cum igitur inter A, & B ^{a 7. 7.} _{b 1. 2.} cadat unus medius proportionalis, & etiam inter Aq, & AB ^{c 8. 8.} cadet unus med. proport. ergo cum primus Aq sit quadratus, & etiam ^{d 10. 8.} tertius AB quadratus erit. Q. E. D.

Vel sic. Sint ab, cd similes plani, nempe a. b :: c. d. ergo a d = bc. quare abcd, vel adbc = adad = Q: ad. ^{e 19. 7.} _{f 1. ex 7.}

PROP. II.

Si duo numeri A, B se mutuo multiplicantes faciant AB quadratum, similes plani erunt, A, B.

Nam A. B :: Aq. AB; quare cum inter Aq, AB ^{a 17. 7.} _{b 11. 2.} cadat unus medius proportionalis, & etiam ^{c 8. 8.} unus inter A, & B ^{d 10. 8. medius cadet. ergo A, & B sunt similes plani. Q. E. D.}

PROP. III.

A, 2. Ac, 3. Acc, 64. *Si cubus numerus Ac seipsum multiplicans procreet aliquem Acc, productus Acc cubus erit.*

Nam 1. A :: A. Aq ^{a 15. def 7.} _{b 17. 7.} :: Aq. Ac. ergo inter 1. & Ac cadunt duo medii proportionales. Sed 1. Ac :: Ac. Acc. ^{c 8. 8.} ergo inter Ac, & Acc cadunt etiam duo medii

medii proportionales, Proinde cum Ac sit cubus,
 8. d erit Acc cubus. Q. E. D.

Vel sic ; aaa (Ac) in se ductus facit aaaaaa.
 (Acc;) hic cubus est, cujus latus aa.

P R O P. IV.

Ac, 8. Bc, 27. Si cubus numerus Ac
 Acc, 64. A Bc, 216. cubum numerum Bc mul-
 tiplicans, faciat aliquem
 AcBc, factus AcBc cubus erit.

Nam Ac. Bc $\propto$ Acc. AcBc. sed inter Ac
 & Bc cadunt duo medii proportionales; ergo
 inter Acc, & AcBc totidem cadunt, itaque cum
 Acc sit cubus, d erit AcBc etiam cubus. Q. E. D.

Vel sic. $A \times Bc = aaabbb$ (ababab) = C: ab.

P R O P. V.

Ac, 8. B, 27. Si cubus numerus Ac
 Acc, 64. AcB, 216. numerum quendam B mul-
 tiplicans, faciat cubum
 AcB; & multiplicatus B cubus erit.

Nam Acc. AcB $\propto$ Ac. B. Sed inter Acc, &
 AcB cadunt duo medii proportionales. ergo
 totidem cadent inter Ac, & B. quare cum Ac cu-
 bus sit, d etiam B cubus erit. Q. E. D.

P R O P. VI.

A, 8. Aq, 64. Ac, 512. Si numerus A se-
 ipsum multiplicans fa-
 ciat Aq cubum; & ipse A cubus erit.

Nam quia Aq cubus, & AqA (Ac) b cu-
 bus, c erit A cubus. Q. E. D.

P R O P. VII.

A, 6. B, 11. AB, 66. Si compositus numerus
 D, 2. E, 3. A numerus quempiam B
 multiplicans, quempiam
 faciat AB, factus AB solus erit.

Quoniam

Quoniam A compositus est, & metitur eum a ^{a 13. def.}
 liquis D, puta per E. b ergo $A = DE$; c quare ^{b 9. ax. 7.}
 $DEB = AB$ solidus est. Q. E. D. ^{c 17. def. 9.}

PROP. VIII.

1. a, 3. a^2 , 9. a^3 , 27. a^4 , 81. a^5 , 243. a^6 , 729.

Si ab unitate quotcumque numeri deinceps propor-
 tionales fuerint (1, a, a^2 , a^3 , a^4 . &c.) tertius
 quidem ab unitate a^2 quadratus est; & unum inter-
 mittentes, omnes (a^4 , a^6 , a^8 , &c.): quartus autem
 a^3 est cubus; & duos intermittentes omnes (a^6 , a^9 ,
 &c.) septimus vero a^6 , cubus simul & quadratus; &
 quinque intermittentes omnes (a^{12} , a^{15} , &c.)

Nam 1. $a^2 = Q. a$. & $a^4 = aaaa = Q. aa$.
 & $a^6 = aaaaaa = Q. aaa$, &c.

2. $a^3 = aaa = C. a$. & $a^6 = aaaaaa = C.$
 aa . & $a^{12} = C. aaa$, &c.

3. $a^6 = aaaaaa = C. aa = Q. aaa$. ergo, &c.

Vel juxta Euclidem; quia 1. $a^2 :: a. a^4$, b erit ^{a 17p.}
 $a^2 = Q: a$. ergo cum a^2 , a^3 , a^4 sint $:: c$ erit ^{b 10 7.}
 tertius a^4 etiam quadratus. pariterq; a^6 , a^8 , &c. ^{c 12. 8.}
 Item quia 1. $a^2 :: a^2. a^3$. erit $a^3 = a^2$ in $a =$
 $C: a$. d ergo quartus ab a, nempe a^8 , etiam cu- ^{d 13. 8.}
 bus erit, &c. ergo a^6 cubus simul & quadratus
 existit, &c.

PROP. IX.

1. a, 4. a^2 , 16. a^3 , 64. a^4 , 256, &c.

1. a, 8. a^2 , 64. a^3 , 512. a^4 , 4096.

Si ab unitate quotcumque numeri deinceps pro-
 portionales fuerint (1, a, a^2 , a^3 , &c.); qui vero
 (a) post unitatem sit quadratus; & reliqui omnes,
 a^2 , a^3 , a^4 , &c. quadrati erunt. At si a, qui post
 unitatem, sit cubus, & reliqui omnes a^2 , a^3 , a^4 , &c.
 cubi erant.

1. Hyp. Nam a^2 , a^4 , a^6 , &c. quadrati sunt
 ex præc. item quia a ponitur quadratus, c erit ^{a 12. 8.}
 tertius a, quadratus, pariterque a^5 , a^7 , &c. ergo
 omnes. M 2. Hyp.

2. *Hyp.* a cubus ponitur, b ergò a⁴, a⁷, a¹⁰ cubi sunt; atqui ex præced. a³, a⁶, a⁹, &c. cubi sunt. denique quia 1. a :: a. aa, c erit a² = Q: a. cubus autem in se d facit cubum; ergo a. cubus est, & e proinde ab eo quartus a⁵, pariterq; a⁸, a¹¹, &c. cubi sunt. ergo omnes. Q. E. D.

Clarius forsitan sic; Sit quadrati a latus b. ergo series a, a², a³, a⁴, &c. aliter exprimeretur sic, bb, b², b³, b⁴, &c. liquet vero hos omnes quadratos esse; & sic etiam exprimi posse; Q: b, Q: bb, Q: bbb, Q: bbbb, &c.

Eodem modo, si b latus fuerit cubi a, series ita nominari potest; b³, b⁶, b⁹, b¹², &c. vel C: b, C: b², C: b³, C: b⁴, &c.

PROP. X.

1, 2, a², a³, a⁴, a⁵, a⁶. Si ab unitate quot-
1, 2, 4, 8, 16, 32, 64. cunque numeri deinceps
proportionales fuerint (1, 2, a², a³, &c.) ; qui vero post unitatem (a) non sit quadratus, neque alius ullus quadratus erit. præter a² tertium ab unitate, & unum intermittentes omnes (a⁴, a⁶, a⁸.) At si a, qui post unitatem, non sit cubus, neque ullus alius cubus erit præter a³ quartum ab unitate, & duos intermittentes omnes, a⁶, a⁹, a¹², &c.

1. *Hyp.* Nam si fieri potest, sit a⁵ quadratus numerus. quoniam igitur a. a² a³ : a⁴. a⁵, atq; inverse a⁵. a⁴ :: a². a³; sintque a⁵, & a⁴ b quadrati, primusque a² quadratus, c erit a etiam quadratus, contra *Hyp.*

2. *Hyp.* Si fieri potest, sit a⁴ cubus. quoniam igitur d ex æquo a⁴. a⁶ :: a. a³; atque inverse a⁶. a⁴ :: a³. a²; sintque a⁶, & a⁴ cubi, & primus a³ cubus, e etiam a cubus erit; contra *Hypothesis*.

PROP. XI

1, 2, 22, 23, 24, 25, 26.

1, 3, 9, 27, 81, 243, 729.

Si ab unitate quocumque numeri

deinceps proportionales fuerint (1, 2, 22, 23, &c.) minor maiorem metitur per aliquem eorum qui in proportionalibus sunt numeris.

Quoniam 1. $a :: a. aa$, a erit $\frac{aa}{a} = a$ $\frac{aaa}{aa} = a$ a 5. d. 7. & 10. d. f. 7.

item quia 1. $aa b :: a. aaa$, a erit $\frac{aaa}{a} = aa$ b 14 7.

$\frac{a^4}{aa} = \frac{a^5}{a^3}$ &c. denique quia 1. $a^3 b :: a. a^4$,

a erit $\frac{a^4}{a} = a^3$ &c.

Coroll.

Hinc, si numerus qui metitur aliquem ex proportionalibus, non sit unus proportionalium, neque numerus per quem metitur, erit aliquis ex proportionalibus.

PROP. XII.

1, 2, 22, 23, 24,

1, 6, 36, 216, 1296.

B, 3.

Si ab unitate quocumque numeri deinceps proportionales fuerint (1, 2, 22, 23, 24,); quicunque primorum numerorum B ultimum a^4 metiantur, iidem

(B) & eum (a) qui unitati proximus est, metientur.

Dic B non metiri a, a ergo B ad a primus est; b ergo B ad a^2 primus est; &c. proinde ad a^4 quem metiri ponitur Q. E. A.

a 31. 7.
b 27. 7.
c 26. 7.

Coroll.

1. Itaq; omnis numerus primus ultimum metiens, metitur quoque omnes alios ultimum praecedentes. M a 2. Si

2. Si aliquis numerus non metiens proximum unitati, metiatur ultimum, erit numerus compositus.

3. Si proximus unitati sit primus numerus, nullus alius primus numerus ultimum metietur.

P R O P. XIII.

I, a , a^2 , a^3 , a^4 ,

I, 5, 25, 125, 625.

H. - G. - F. - E. -

Si ab unitate
quocunque numeri
deinceps proportio-
nales fuerint (a ,

a^2 , a^3 , &c.), qui vero post unitatem (a) primus sit; maximum nullus alius metietur, præter eos qui sunt in numeris proportionalibus.

Si fieri potest, alius quipiam E metiatur a^4 , nempe per F; & erit F alius extra a , a^2 , a^3 .

Quia vero E metiens a^4 non metitur a , b erit E numerus compositus; c ergo cum aliquis primus metitur, d qui proinde ipsum a^4 metitur; e-adeoque alius non est, quam a. ergo a metitur E. Eodem modo ostendetur F compositus numerus, metiens a^4 , adeoque a ipsum F metiri. itaque quum $EFf = a^4 = a$ in a gerit a.E :: F.

a^3 , ergo cum a metiatur E, b æque F metietur a^3 , puta per eundem G. Nec G erit a, vel a^2 , ergo ut prius G est numerus compositus, & a eundem metitur, quum igitur $FGf = a^3 = a^2$ in a, g erit a. F :: G. & proinde, quia A metitur F, itaque G metietur a^2 , scilicet per eundem H; k qui non est a. ergo quum $GH = a^2 = a$.

erit H. &c. G ergo quia a metitur G (ut prius) metietur a, numerum primum. Q. E. N.

PROP. XIV.

A, 30. Si minimum numerum A
B, 2. C, 3. D, 5. primi numeri B, C, D me-
E -- F -- . tiantur; nullus alius nume-
rus primus E illum metie-
tur, præter eos, qui à principia metiebantur.

Si fieri potest, sit $\frac{A}{E} = F$. Ergo $A = EF$. ^{a 9. ex. 7.}
b Ergo singuli primi numeri B, C, D ipsorum ^{b 31. 7.}
E, F unum metiuntur; non E, qui primus po-
nitur; ergo F, minorem scilicet ipso A; contra
Hypoth.

PROP. XV.

A, 9. B, 12. C, 16. Si tres numeri A, B, C
D, 3. E, 4. deinceps proportionales, fue-
rint minimi omnium ean-
dem cum ipsis rationem habentium; duo quilibet
compositi, ad reliquum primi erunt.

* Sume D, & E minimos in ratione A ad B. ^{a 35. 7.}
b ergo $A = Dq$; $b \& C = Eq$; $b \& B = DE$. Quia ^{b 2. 8.}
vero D ad E c primus est, d erit D + E primus ad ^{c 14. 7. 1}
singulos D, & E. * ergo D in D + E e = $D_1 +$ ^{d 30. 7.}
DE (f A + B) ad B primus est, ideoque ad C ^{e 26. 7.}
vel Eq. Q. E. D. Pari pacto DE + Eq (B + C) ^{f 3. 2.}
ad D primus est, & proinde ad A = Dq. Q. E. D. ^{f prius.}
Denique quia B ad E + E h primus est, is ad ^{g 27. 7.}
hujus quadratum k Dq + 2 DE + Eq (A + 2 ^{h 26. 7.}
B + C) primus erit. l quare idem B ad A + B + C, ^{i 4. 2.}
l adeoque ad A + C primus erit. Q. E. D. ^{j 30. 7.}

P R O P. XVI.

A, 3. B, 5. C --- Si duo numeri A, B primi inter se fuerint ; non erit ut primus A ad secundum B , ita secundus B ad alium quempiam C.

a 23. 7.
b 21. 7.
c 6. ax. 7.

Dic A. B :: B. C. ergo quum A & B in sua ratione a minimi sint, A b metietur B æque ac B ipsum C ; sed A c seipsum etiam metitur ; ergo A & B non sunt primi inter se, contra Hypoth.

P R O P. XVII.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. E ---

Si fuerint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, extremi autem ipsorum A, D primi inter se sint ; non erit ut primus A ad secundum B, ita ultimus D ad alium quempiam E.

a 23. 7.
b 21. 7.
c 10. def 7.
d 11. ax. 7.

Dic A. B :: D. E. ergo vicissim A. D :: B. E. ergo quum A & D in sua ratione a minimi sint, b metietur A ipsum B ; c quare B ipsum C, & C sequentem D, d adeoque A eundem D metietur. Ergo A & D non sunt primi inter se, contra Hypoth.

P R O P. XVIII.

A, 4. B, 6. C, 9. Duobus numeris datis A, B, Bq, 16. considerare an possit ipsis tertius proportionalis C inveniri.

a ax. 7.
per 20. 7.

Si A metiatur Bq per aliquem C, a erit AC = Bq. unde b liquet esse A. B :: B. C. Q. E. F.

A, 6. B, 4. Bq, 16. Sin A non metiatur Bq, non erit aliquis tertius proportionalis.

a ax. 7.

Nam dic A. B :: B. C. a ergo AC = Bq. c proinde Bq = C. Scilicet A metitur Bq, contra Hypoth.

PROP.

PROP. XIX.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. Tribus numeri
 1C, 216. ris datis A, B, C,
 considerare an

possit ipsis quartus proportionalis D inveniri.

Si A metiatur BC per aliquem D, ergo $a 9. ex. 7.$
 $AD = BC$; b constat igitur esse A. B :: C. D. $b ex 19. 7.$
 Q. E. F.

Sin A non metiatur BC, non datur quartus
 proportionalis; quod ostendetur, prout in præ-
 cedenti.

PROP. XX.

A, 2. B, 3. C, 5. Primi numeri plures sunt
 D, 30. G. --- omni proposita multitudine
 A, B, C. ne primorum numerorum

a Sit D minimus, quem A, B, C metiuntur. $a 38. 7.$
 si D+1 primus sit, res patet; si compositus,
 b ergo aliquis primus, puta G, metitur D+1, $b 33. 7.$
 qui non est aliquis trium A, B, C; nam si ita,
 quum is c totum D+1, & d ablatum D metiatur, $c suppos. d const.$
 e idem reliquam unitatem metietur. Q. E. A. $e 12. ex 7.$
 Ergo propolitorum primorum numerorum mul-
 titudo aucta est per D+1; vel saltem per G.

PROP. XXI.

5 5 3 3 2 2
 A E B ... F ... C .. G .. D 20.

Si pares numeri quocunque AB, BC, CD com-
 ponantur, totus AD par erit.

a Sume $EB = \frac{1}{2} AB$ & $FC = \frac{1}{2} BC$, & $GD = \frac{1}{2} CD$. $a 6. def. 7. b 12. 7.$
 b liquet $EB + FC + GD = \frac{1}{2} AD$. c ergo $c 6. def. 7.$
 AD est par numerus. Q. E. D.

P R O P. XXII.

$\overset{9}{A} \dots \dots \overset{7}{F} . \overset{5}{B} \dots \dots \overset{3}{G} . \overset{1}{C} \dots \overset{1}{H} . \overset{1}{D} \dots \overset{1}{L} . \overset{1}{E} \text{ 22.}$

Si impares numeri quotcunque AB, BC, CD, DE, componantur, multitudo autem ipsorum sit par, totus AE par erit.

Def. 7.] Detracta unitate ex singulis imparibus, a manebunt AF, BG, CH, DL numeri pares, & b proinde compositus ex ipsis par erit; adde his c parem numerum conflatum ex residuis unitatibus, d totus idcirco AE par erit. Q. E. D.

P R O P. XXIII.

$\overset{7}{A} \dots \overset{5}{B} \dots \overset{1}{C} \dots \overset{1}{E} . \overset{3}{D} \text{ 15.}$ *Si impares numeri quotcunque AB, BC, CD componantur, multitudo autem ipsorum sit impar; & totus AD impar erit.*

Def. 7.] Nam dempto CD uno imparium, reliquorum aggregatus AC a est par numerus. huic adde CD - 1; b totus AE est etiam par; quare restituta unitate totus AD c impar erit. Q. E. D.

P R O P. XXIV.

$\overset{4}{A} \dots \overset{5}{B} \dots \overset{1}{D} . \overset{6}{C} \text{ 10.}$ *Si à pari numero AC par AB detrahatur, & reliquus BC par erit.*

Def. 7.] Nam si BD (BC - 1) impar fuerit, a erit BC (BD + 1) par. Q. E. D. Sin BD parem dicas, propter AB b parem, c erit AD par; a ideoque AC (AD + 1) impar, contra Hypoth. ergo BC est par. Q. E. D.

PROP. XXV.

6 1 3 Si à pari numero AB
A D. C ... B 10. impar A C detrahatur,
7 & reliquus CB impar
erit.

Nam AC - 1 (AD) a est par. b ergo DB a 7. def. 7.
est par. c ergo CB (DB - 1) est impar. Q. E. D. b 14. 9.
c 7. def. 7.

PROP. XXVI.

4 6 1 Si ab impari numero
A C D. B 11. AB impar CB detra-
7 hatur, reliquus AC
par erit.

Nam AB - 1 (AD) & CB - 1 (CD)
a sunt pares. b ergo AD - CD (AC) est par. a 7. def. 7.
Q. E. D. b 14. 9.

PROP. XXVII.

1 4 6 Si ab impari numero
A. D C B 11. AB par detrahatur CB,
5 reliquus AC impar erit.

Nam AB - 1 (DB)
a est par; & CB ponitur par. b ergo reliquus a 7. def. 7.
CD par est. c ergo CD + 1 (CA) est impar. b 14. 9.
Q. E. D. c 7. def. 7.

PROP. XXVIII.

A, 3. Si impar numerus A parem nume-
B, 4. rum B multiplicans fecerit aliquem
AB, 12. AB, factus AB par erit.

Nam AB a componitur ex im- a 1. hyp. & 15.
pari A toties accepto, quoties unitas continetur def. 7.
in B pari. b ergo AB est par numerus. b 21. 9.

Schal.

Eodem modo, si A sit numerus par, erit AB
par.

PROP.

P R O P. XXIX.

A, 3.

B, 5.

 $\overline{AB}, 15.$

Si impar numerus A, imparem numerum B multiplicans fecerit aliquem AB; factus AB impar erit.

a 15. def. 7.

b 23. 9.

Nam AB a componitur ex B impari numero toties accepto, quoties unitas includitur in A etiam impari. b ergo AB est impar. Q. E. D.

Scholium.

B, 12 (C, 4.

 $\overline{A}, 3.$

1. Numerus A impar numerum B parem metiens, per numerum parem C eum metitur.

Nam si C impar dicatur, quoniam $a B = AC$, erit B impar, contra Hypoth.

a 9. ex 7.
b 19. 9.

B, 15 (C, 5.

 $\overline{A}, 3$

2. Numerus A impar numerum B imparem metiens, per numerum C imparem eum metitur.

Nam si C dicatur par; a erit AC, vel B par, contra Hypoth.

a 18. 9.

B, 15 (C, 5.

 $\overline{A}, 3$

3. Omnis numerus (A & C) metiens imparem numerum B, est impar.

Nam si utervis A, vel C dicatur par, a erit B numerus par, contra Hypoth.

a 18. 9.

P R O P. XXX.

B, 24

(C, 8.

D, 12

(E, 4.

 $\overline{A}, 3$ $\overline{A}, 3$

Si impar numerus A parem numerum B metiatur, & illius dimidium D metietur.

a Sit $\frac{B}{A} = C$. b ergo C est numerus par.

Sit igitur $E = \frac{1}{2}C$, erit $B^c = CA^d = 2EA^e = 2D$.

f ergo $EA = D$; & g proinde $\frac{D}{A} = E$. Q. E. D.

byp
t. Schol.

9. 9.

9. ex 7.

2. 2.

yp.

ex. 1.

ex. 7.

P R O P.

PROP. XXXI.

A, 5. B, 8. C, 16. D --- Si impar numerus A ad aliquem numerum B primus sit; & ad illius duplum C primus erit.

Si fieri potest, aliquis D metiatur A, & C. ergo D metiens imparem A impar erit, b ideoque ipsum B paris C semillem metietur. ergo A, & B non sunt primi inter se, contra Hypoth.

Coroll.

Sequitur hinc, numerum imparem, qui ad aliquem numerum progressionis duplæ primus est, primum quoque esse ad omnes numeros illius progressionis.

PROP. XXXII.

1. A, 2. B, 4. C, 8. D, 16. Numerorum A, B, C, D, &c.

à binario duplorum unusquisque pariter par est tantum.

Constat omnes 1, A, B, C, D pares esse; atque b aimirum in ratione dupla, & c proinde quemque minorem metiri majorem per aliquem ex illis. d Omnes igitur sunt pariter pares. Sed quoniam A primus est, e nullus extra eos eorum aliquem metietur. Ergo pariter pares sunt tantum. Q. E. D.

PROP. XXXIII.

A, 30. B, 15. Si numerus A dimidium B habeat imparem, A pariter impar est tantum.

Quoniam impar numerus B a metitur A per 2 parem, b est B pariter impar. Dic etiam pariter parem. c ergo eum pat aliquis D per parem E metitur. unde $2Bd = Ad = DE$; e quate 2. E ::

16. def. 7.
8 10. def. 7.

E :: D. B. ergo ut 2 f metitur parem E, g sic D par imparem B metitur. Q. F. N.

P R O P. XXXIV.

A, 24. Si par numerus A, neque à binario duplus sit, neque dimidium habeat impari; pariter par est, & pariter impar.

7. def. 7

1 feb. 19. 9.

Liquet A esse pariter parum, quia dimidium impari non habet. Quia vero si A bifarietur, & rursus ejus dimidium, & hoc semper fiat, tandem iacidemus in aliquem a impari (quia non in binarium, quoniam A à binario duplus non ponitur) is metietur A per parum numerum (nam b alias ipse A impar esset, contra Hypoth.) ergo A est etiam pariter impar. Q. E. D.

P R O P. XXXV.

A 8.

4 8

B F G 12.

C 18.

9 6 4 8

D H L K N 27.

Si sint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B G, C, D N; detrahantur autem F G à secundo, & K N ab ultimo, æquales ipsi primo A; erit ut secundi excessus B F ad primum A, ita ultimi excessus DK ad omnes A, B G, C ipsum antecedentes.

Ex DN deme NL = BG, & NH = C.

7. 5.

5. 2.

Quoniam D N. C. (H N) a :: H N. B G. (L N) a :: L N. (B G) A. (K N.) b erit dividendo ubique, D H. H N :: H L. L N :: L K. KN. c quare DK. C + BG + A :: LK (d BF.) KN. (A.) Q. E. D.

Coroll.

5.

Hinc componendo, DN + BG + C. A + BG + C :: BG. A.

P R O P.

PROPOSITION XXXVI.

1. A, 2. B, 4. C, 8. D, 16.

E, 31. G, 62. H, 124. L, 248. F, 496.

M, 31.

N, 465.

P----

Q----

Si ab unitate quocunque numeri 1, A, B, C, D, deinceps exponantur in dupla proportionem, quoad totus compositus E fiat primus, & totus hic E in ultimum D multiplicatus faciat aliquem F; factus F erit perfectus.

Sunt tamen E, G, H, L etiam in proportionem dupla continue; ergo a ex æquo A. D :: a 14. 7. 1
E. L. b ergo $AL = DE = F$. d ergo $L = F$ b 19. 7. c hyp. d 7. ax. 7.

quare E, G, H, L, F sunt :: in ratione dupla.

Sit $G - E = M$, & $F - E = N$. ideo M. E :: e 35. 9.

N. E + G + H + L. f at $M = E$. g ergo $N =$ f 3. ax. 1.

E + G + H + L. ergo $F = E + B$ g 4. 5. h 2. ax. 1.

C + D + E + G + H + L = E + N.

Quinetiam quia D k metitur DE (F,) l etiam

singuli 1, A, B, C m metientes D, n nec non E, k 7. ax. 7. l 11. ax. 7. m 11. 9.

G, H, L metiuntur F. Porro nullus alius eun-

dem F metitur. Nam si aliquis, sit P, qui meti-

ter F per Q. p ergo $PQ = F = DE$. q ergo p 9. ax. 7.

E. Q :: P. D. ergo cum A primus numerus q 19. 7.

metiatur D, & proinde nullus alius P eundem

metiatur, r consequenter E non metitur Q. r 11. 9. q 20. def. 7.

re cum E primus ponatur, s idem ad Q primus

erit. s ergo E & Q in sua ratione minimi sunt. r 31. 7. s 13. 7.

& propterea E ipsum P ac Q ipsum D æqua-

metiuntur. t ergo Q est aliquis ipsorum A, B, C. t 21. 7.

Sit igitur B; ergo cum ex æquo sit B. D :: E. H; u 13. 7.

u ideoque $BH = DE = F = PQ$. u adeoque

Q. B :: H. P. v erit $H = P$. ergo P est etiam v 19. 7. v 14. 5.

aliquis ipsorum A, B, C, &c. contra Hypoth.

ergo nullus alius præter numeros prædictos eun-

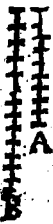
dem F metietur: & proinde F est numerus perfe-

ctus. Q. E. D. z 22. def. 7.

LIB. X.

Definitiones.

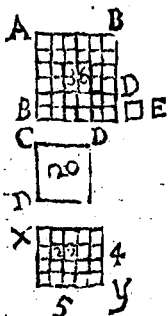
I. Commensurabiles magnitudines dicuntur, quas eadem mensura metitur.

II. Commensurabilitatis nota est $\sqcap$, ut $A \sqcap B$; hoc est, linea A 8 pedum commensurabilis est lineæ B 13 pedum; quia $\sqcup$ linea unius pedis singulas A & B metitur. Item $\sqrt{18} \sqcap \sqrt{50}$; quia $\sqrt{2}$ singulas $\sqrt{18}$, & $\sqrt{50}$ metitur. Nam $\sqrt{\frac{18}{2}} = \sqrt{9} = 3$. & $\sqrt{\frac{50}{2}} = \sqrt{25} = 5$. quare $\sqrt{18}$. $\sqrt{50} :: 3 \cdot 5$.

III. Incommensurabiles autem sunt, quorum nullam communem mensuram contingit reperiri.

Incommensurabilitas significatur nota $\sqcap$. ut $\sqrt{6} \sqcap \sqrt{25}$ (5;) hoc est $\sqrt{6}$ incommensurabilis est numero 5, vel magnitudini hoc numero designate; quia harum nulla est communis mensura, ut postea patebit.

III. Rectæ lineæ potentia commensurabiles sunt, cum quadrata earum idem spatium metitur.

Hujusce commensurabilitatis nota est $\sqrt{20}$, ut AB $\sqrt{20}$ CD; h.e. linea AB sex pedum potentia commensurabilis est linea CD, quæ exprimitur per $\sqrt{20}$. quia spatium E anius pedis quadrati metitur tam ABq (36) quam rectangulum XY (20,) cui æquale est quadratum lineæ CD ($\sqrt{20}$.) Eadem nota $\sqrt{20}$ nonnunquam valet potentia tantum commensurabilis.

I V. Incommensurabiles vero potentia, cum quadratis earum nullum spatium, quod sit communis eorum mensura, contingit reperiri.

Hujusmodi incommensurabilitas denotatur sic; $5 \sqrt{8}$ hoc est, numeri vel lineæ 5, & $\sqrt{8}$ sunt incommensurabiles potentia; quia harum quadrata 25, & $\sqrt{8}$ sunt incommensurabilia.

V. Quæ cum ita sint, manifestum est cuicunque rectæ propositæ, rectas lineas multitudine infinitas, & commensurabiles esse, & incommensurabiles; alias quidem longitudine & potentia, alias vero potentia solum. Vocetur autem proposita recta linea Rationalis.

Hujus nota est ρ .

VI. Et huic commensurabiles, sive longitudine & potentia, sive potentia tantum, Rationales, ρ .

VII. Huic vero incommensurabiles Irrationales vocentur.

Hæ sic denotantur ρ .

VIII. Et quadratum, quod à proposita recta fit, dicatur Rationale ρ .

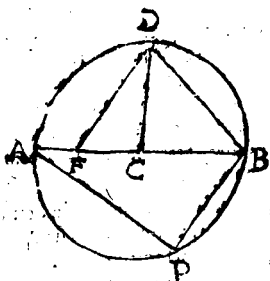
IX. Et huic commensurabilia quidem Rationalia ρ .

X. Huic

X. Huic vero incommensurabilia, Irrationa-
lia dicantur, p. a.

XI. Et rectæ, quæ ipsa possunt, Irrationa-
les, p.

Stbol.

Ut postrema 7
definitiones ex-
emplo aliquo illu-
strentur, sit cir-
culus ADBP,
cujus semidiamete-
ter CB; huic in-
scribantur latera
figurarum ordi-
natarum, Hexa-
goni quidem BP,
Trianguli AP,

quadrati BD, pentagoni FD. Itaque si juxta 5. de-
fin. semidiameter CB sit Rationalis exposita, numero
2. expressa, cui reliquæ BP, AP, BD, FD compa-
randa sunt, erit $BP^2 = BC^2 = 4$. quare BP est
p. $\sqrt{4}$ BC, juxta 6. def. Item $AP^2 = \sqrt{12}$
(unde ABq (16) - BPq (4) = 12) quare AP
est p. $\sqrt{12}$ B. G, etiam juxta 6. def. atque APq
(12) est p. $\sqrt{12}$, per def. 9. Porro $BD^2 = \sqrt{DCq}$
- $BCq = \sqrt{8}$; unde BD est p. $\sqrt{8}$ BC; & BDq
p. Denique, $FDq = 10 - \sqrt{20}$ (ut patebit ex
praxi ad 10. 13. tradenda) erit p., juxta 10. def.
& proinde $FD = \sqrt{10} - \sqrt{20}$ est p., juxta 11.
defio.

Postulatam.

Postuletur, quamlibet magnitudinem toties
posse multiplicari, donec quamlibet magni-
tudinem ejusdem generis excedat.

Axiō-

Axiomata.

1. Magnitudo quocunque magnitudines metiens, compositam quoque ex ipsis metitur.

2. Magnitudo quamcunque magnitudinem metiens, metitur quoque omnem magnitudinem quam illa metitur.

3. Magnitudo metiens totam magnitudinem & ablatam, metitur & reliquam.

P R O P. I.

Diagram: A vertical line with points B, E, G, H, F, A marked from top to bottom. *Text:* Duabus magnitudinibus inaequalibus AB, C propositis, si à majore AB auferatur majus quam dimidium (AH) & ab eo (HB) quod reliquum est, rursus detrahatur majus quam dimidium (HI,) & hoc semper fiat; relinquetur tandem quaelam magnitudo IB, quæ minor erit proposita minore magnitudine C.

Accipe C toties, donec ejus multiplex DE proxime excedat AB; sintque $DF = FG = GE = C$. Deinde ex AB plusquam dimidium AH, & à reliquo HB plusquam dimidium HI; & sic deinceps, donec partes AH, HI, IB æque multæ sint partibus DF, FG, GE. Iam liquet FE, quæ non minor est quam $\frac{1}{2}$ DE, majorem esse quam HB, quæ minor est $\frac{1}{2}$ quam AB $\supset$ DE. Pariterque GE quæ non minor est quam $\frac{1}{2}$ FE, major est quam IB $\supset$ $\frac{1}{2}$ HB. ergo C, vel $\frac{1}{2}$ GE $\supset$ IB. Q. E. D.

Idem demonstrabitur, si ex AB auferatur dimidium AH, & ex reliquo HB rursus dimidium HI, & ita deinceps.

P R O P. II.

Si duabus magnitudinibus inaequalibus propositis (AB, CD) detrahatur semper minor AB de maiore CD, alterna quaedam detractio, & reliqua minime praecedentem metiatur; incommensurabiles erunt ipsae magnitudines.

Si fieri potest, sit aliqua E communis mensura. Quoniam igitur AB detracta ex CD, quoties fieri potest, relinquit aliquam FD se minorem, & FD ex AB relinquit GB, & sic deinceps, tandem relinquetur aliqua GB. Ergo E b metiens AB, c ideoque CF, b & totam CD; d etiam reliquam FD, metitur. c proinde & AG; d ergo & reliquam GB, seipsa minorem. Q. E. A.

P R O P. III.

Duabus magnitudinibus commensurabilibus datis, AB, CD, maximam earum communem mensuram FB reperire.

Deme AB ex CD, & reliquum ED ex AB, & FB ex ED, donec FB metiatur ED; (quod tandem fiet, a quia per Hyp. AB $\square$ CD) erit FB quaesita.

Nam FB b metitur ED, c ideoque ipsam AF; sed & seipsam, d ergo etiam AB, & e propterea CE, & adeoque & totam CD. Proinde FB communis est mensura ipsarum AB, CD. Dic G communem quoque esse mensuram, hac maiorem; ergo G metiens AB, & CD, e metitur CE, & f reliquam ED, e ideoque AF, & f proinde reliquam FB, major minorem. Q. E. A.

Coroll.

Coroll.

Hinc, magnitudo metiens duas magnitudines, metitur & maximam earum mensuram communem.

PROP. IV.

A _____
B _____ D _____
C _____ E _____ F _____

Tribus magnitudinibus commensurabilibus datis A, B, C; maximam earum mensuram communem invenire.

a Inveni D maximam communem mensuram a 3. 10. duarum quarumcunque A, B; a item E ipsarum D & C maximam communem mensuram; erit Equæ sita.

a Nam perspicuum est E metiens D & C b metiri tres A, B, C. Puta aliam F hac majorem easdem metiri. c ergo F metitur D; c proinde & E, ipsorum D, C maximam communem mensuram, major minorem. Q. E. A.

Coroll.

Hinc quoque, magnitudo metiens tres magnitudines, metitur quoque maximam earum communem mensuram.

PROP. V.

A _____ D. 4. Commensurabiles magnitudines A, B inter se rationem habent, quam numerus ad numerum.
C _____ F. 1.
B _____ E. 3.

a Inventa C ipsarum A, B maxima communis mensura; quoties C in A & B, toties I contineatur in numeris D & E. b ergo C. A :: 1. D; quare inverſe A. C :: D. 1. b atqui etiam C.

N 2

B ::

32. 5. B :: 1. E. $\therefore$ ergo ex æquali A. B :: D. E ::
N. N. Q. E. D.

P R O P. VI.

E —————

A —————

B —————

F.1. Si dua ma-

C.4. gnitudines A,B

D.3. inter se propor-

tionem habeant, quam numerus C ad numerum D;
commensurabiles erunt magnitudines A, B.

ib. 10 6.
onstr.

17.
2. 5.

ax. 7.
3. def. 7.

onstr.
1. def. 10.

Qualis pars est 1 numeri C, α talis fiat E ip-
sius A. Quoniam igitur E. A b :: 1. C. atque
A. B c :: C. D; α ex æquo erit E. B :: 1. D
ergo quum 1 α metiatur numerum D, β etiam
E metitur B; sed & ipsum A g metitur. β ergo
A $\sqsubset$ B. Q. E. D.

P R O P. VII.

A —————

B —————

Incommensurabiles

magnitudines A, B in-

ter se proportionem non habent, quam numerus ad
numerum.

10.

Dic A. B :: N. N. $\therefore$ ergo A $\sqsubset$ B, contra
Hypoth.

P R O P. VIII.

A —————

B —————

Si dua magnitudines

A, B inter se proportio-

nem non habeant, quam numerus ad numerum, in-
commensurabiles erunt magnitudines.

10.

Putā A $\sqsubset$ B $\therefore$ ergo A. B :: N. N, contra
Hypoth.

P R O P.

PROP. IX.

A B *Quæ à rectis lineis longitu-*
 E. 4. *dine commensurabilibus sunt*
 F. 5. *quadrata, inter se proportio-*
nem habent, quam quadratus
numerus ad quadratum numerum: & quadrata in-
ter se proportionem habentia, quam quadratus nume-
rus ad quadratum numerum, & latera habebunt
longitudine commensurabilia. Quæ vero à rectis
lineis longitudine incommensurabilibus sunt quadra-
ta, inter se proportionem non habent, quam quadra-
tus numerus ad quadratum numerum: & quadrata
inter se proportionem non habentia, quam quadratus
numerus ad quadratum numerum, neq; latera habe-
bunt longitudine commensurabilia.

1. Hyp. A B. Dico Aq. Bq :: Q. Q.

Nam a sit A. B :: num. E. num. F. ergo

$$\frac{Aq}{Bq} \left(\frac{A}{B} \text{ bis} \right)^c = \frac{E}{F} \text{ bis. }^d = \frac{Eq}{Fq} \text{ ergo } Aq. \quad \begin{matrix} a \text{ per } 5. 10. \\ b \text{ 20. } 6. \\ c \text{ sch. } 23. 5. \\ d \text{ 11. } 8. \\ e \text{ 21. } 5. \end{matrix}$$

Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Q. E. D.

2. Hyp. Aq. Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Dico A

$$\text{A} \text{ \text{B. Nam } \frac{A}{B} \text{ bis } \left(\frac{Aq}{Bq} \right)^g = \frac{Eq}{Fq} = \frac{E}{F} \text{ f 10 } 6. \quad \begin{matrix} f \text{ 10 } 6. \\ g \text{ hyp. } \\ h \text{ 11. } 8. \\ i \text{ sch. } 23. 5. \\ k \text{ 6. } 10. \end{matrix}$$

bis. i ergo A. B :: E. F :: N. N. k quare A

 B. Q. E. D.

3. Hyp. A B. Nego esse Aq. Bq :: Q. Q.

Nam dic Aq. Bq :: Q. Q. Ergo A B, ut modo ostensum est, contra Hypoth.

4. Hyp. Non Aq. Bq :: Q. Q. Dico A B.

Nam puta A B; ergo Aq. Bq :: Q. Q. ut modo diximus, contra Hypoth.

Coroll.

Lineæ sunt etiam ; at non contra. Sed lineæ non sunt idcirco . Lineæ vero sunt etiam .

P R O P. X.

Si quatuor magnitudines proportionales fuerint (C. A :: B. D;) prima vero C secunda A fuerit commensurabilis; & tertia B quarta D commensurabilis erit. Et si prima C secunda A fuerit incommensurabilis, & tertia B quarta D incommensurabilis erit,

C A B D Si C $\perp$ A, a ideo erit C. A :: N.

Nb :: B. D. b ergo B $\perp$ D. Sin C

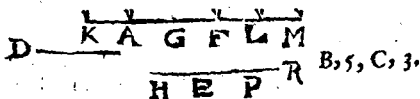
$\perp$ A, ergo c non erit C. A :: N. N :: B. D.
4 quare B $\perp$ D. Q. E. D.

L E M M A 1.

Duos numeros planos invenire, qui proportionem non habeant, quam quadratus numerus ad quadratum numerum.

Huic Lemmati satisfacient duo quilibet numeri plani non similes, quales sunt numeri habentes proportionem superparticularem, vel superbipartientem, vel duplam; vel etiam duo quivis numeri primi. vid. Schol. 27. 8.

L E M M A 2.

Invenire lineam HR, ad quam data recta linea KM sit in ratione datorum numerorum B, C.

106. 4 Divide K M in partes æquales æque multas unitatibus numeri B. harum tot, quot unitates sunt in numero C, b component rectam H R. liquet esse K M. H R :: B. C.

L E M M A 3.

Invenire lineam D, ad cujus quadratum data recta K M quadratum sit in ratione datorum numerorum B, C.

Fac

Fac B. C a :: KM. HR. ac inter K M , & HR b inveni mediam proportionalem D. Erit KMq. Dq c :: KM. HR d :: B. C.

a 2 lem 10.
b 13. 6
c 20. 6
d constr.

P R O P. XI,

A ————— B. 20. *Proposita recta line*
E ————— C. 16. *ne A invenire duas*
D ————— *rectas lineas incom-*
mensurabiles; alteram quidem D longitudine tan-
tum, alteram vero E etiam potentia.

1. Summe numeros B, C, a ita ut non sit B. C ::

Q. Q. b fiatque B. C :: Aq. Dq. c liquet A $\square$ D.

Sed Aq d $\square$ Dq. Q. E. F.

a 2 lem. 10.
b 13. 6
c 20. 6
d 13. 6
e 10. 6
f 10. 10.

2. d Fac A. E :: E. D. Dico Aq $\square$ Eq.

Nam A. D e :: Aq. Eq. ergo cum A $\square$ D ,
ut prius, f erit Aq $\square$ Eq. Q. E. F.

P R O P. XII.

Que (A, B) eidem magnitudini C sunt commensurabiles, & inter se sunt commensurabiles.

Quia A $\square$ C, & C $\square$ B, a sit A. a 5. 10.

C :: N. N :: D. E. ac

D, 18. E, 8. que C. B :: N. N :: F.

F, 2. G, 3. G. b sumantur tres nu-

H, 5. I, 4. K, 6. meri H, I, K minimi ::

A B C in rationibus D ad E, & F ad G. Iam

quia A. C c :: D. E c :: H. I. ac C. B c :: F. G.

c :: I. K. d erit ex aequali A. B :: H. K :: N.

N. e ergo A $\square$ B. Q. E. D.

c constr.
d 22. 6
e 6. 10.

Schol.

Hinc, omnis recta linea rationali lineæ commensurabilis, est quoque rationalis. Et omnes rectæ rationales inter se commensurabiles sunt, saltem potentia. Item, omne spatium rationali spatio commensurabile, est quoque rationale; & omnia spatia rationalia inter se com-

def 7. & 10. mensurabilia sunt. Magnitudines veto, quarum altera est rationalis, altera irrationalis, sunt inter se incommensurabiles.

PROP. XIII.

A ————— Si sint duæ magnitudines A,
C ————— B; & altera quidam A eidem
B ————— C sit commensurabilis, altera
vero B incommensurabilis; incommensurabiles erant
magnitudines A, B.

Dic B $\perp$ A. ergo cum C $\perp$ A, b erit C
 $\perp$ B, contra Hypoth.

PROP. XIV.

Si sint duæ magnitudines commensurabiles A, B; altera autem ipsarum A magnitudini cuiuspiam C incommensurabilis fuerit; & reliqua B eidem C incommensurabilis erit.

Pata B $\perp$ C. ergo cum A $\perp$ B,
A B C b erit A $\perp$ C, contra Hyp.

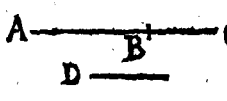
PROP. XV.

A ————— Si quatuor rectæ li-
B ————— nee proportionales fue-
C ————— rint (A. B :: C. D;))
D ————— prima vero A tanto plus
possit quam secunda B, quantum est quadratum re-
ctæ lineæ sibi commensurabilis longitudine; & tertia
C tanto plus poterit, quam quarta D, quantum
est quadratum rectæ lineæ sibi longitudine commen-
surabilis. Quod si prima A tanto plus possit quam
secunda B, quantum est quadratum rectæ lineæ
sibi incommensurabilis longitudine; & tertia C tan-
to plus poterit, quam quarta D, quantum est quadra-
tum rectæ lineæ sibi longitudine incommensurabilis.

Nam quia A. B :: C. D. b erit Aq. Bq ::
Cq. Dq. ergo dividendo Aq - Bq. Bq :: Cq -
Dq.

Dq. Dq. & quare $\sqrt{Aq - B}$, $B :: \sqrt{Cq - Dq}$. d. 11. 6.
 D. c. invertendo igitur $B. \sqrt{Aq - B} :: D. \sqrt{Cq - Dq}$. e. 11. 4. 9.
 $Cq - Dq$. f. 11. 5.
 C. $\sqrt{Cq - Dq}$. f. 11. 5.
 C. $\sqrt{Cq - Dq}$. proinde si $A \sqsupseteq$, vel $\sqsupseteq \sqrt{Aq - B}$
 $Aq - B$, g. erit similiter $C \sqsupseteq$, vel $\sqsupseteq \sqrt{Cq - Dq}$. g. 11. 10.
 Cq - Dq. Q. E. D.

PROP. XVI.

 Si duae magnitudi-
 nes commensurabiles
 AB, BC componan-
 tur, & tota magni-
 tudo AC utrique ipsarum AB, BC commensurabilis
 erit: quod si tota magnitudo AC uni ipsarum AB,
 vel BC commensurabilis fuerit; & qua à princi-
 pio magnitudines AB, BC commensurabiles erunt.

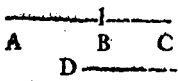
1. Hyp. a. Sit D ipsarum AB, BC communis
 mensura. b. ergo D metitur AC. c. ergo $AC \sqsupseteq$
 AB, & BC. Q. E. D. a. 1. 10. b. 1. ex. 10. c. 1. def. 10.

2. Hyp. a. Sit D communis mensura ipsarum
 AC, AB; a. ergo D metitur AC - AB (BC); d. 1. ex. 10.
 c. proinde AB $\sqsupseteq$ BC. Q. E. D.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus
 composita, commensurabilis sit alteri ipsarum,
 eadem & reliquae commensurabilis erit.

PROP. XVII.

 Si duae magnitudines in-
 commensurabiles AB, BC
 componantur, & tota magni-
 tudo AC utrique ipsarum AB, BC incommensura-
 bilis erit: Quod si tota magnitudo AC uni ipsa-
 rum AB incommensurabilis fuerit, & qua à prin-
 cipio magnitudines AB, BC incommensurabiles
 erant.

1. Hyp.

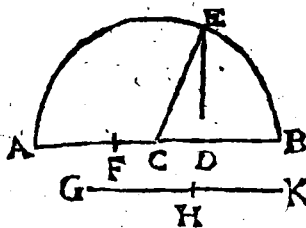
ax. 10.
def. 10.
1. Hyp. Si fieri potest, sit D ipsarum AC, AB communis mensura. a ergo D metitur AC—AB (BC.) b ergo AB $\sqsupset$ BC, contra Hypoth.

6, 10.
2. Hyp. Dic AB $\sqsupset$ BC. c ergo AC $\sqsupset$ AB, contra Hypoth.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus composita, incommensurabilis sit alteri ipsarum, eadem & reliquæ incommensurabilis erit.

P R O P. XVIII.

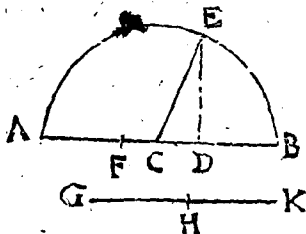
Si fuerint
duæ rectæ li-
neæ inæquales
AB, GK;
quartæ autem
parti quadra-
ti, quod sit à
minori GK,
æquale paral-
elogrammum

ADB ad majorem AB applicetur, deficiens figura quadrata, & in partes AD, DB longitudine commensurabiles ipsam dividat; major AB tanto plus poterit quam minor GK, quantum est quadratum rectæ lineæ FD sibi longitudine commensurabilis. Quod si major AB tanto plus possit, quam minor GK, quantum est quadratum rectæ lineæ FD sibi longitudine commensurabilis; quartæ autem parti quadrati, quod sit à minori GK, æquale parallelogrammum ADB ad majorem AB applicetur, deficiens figura quadrata, in partes AD, DB longitudine commensurabiles ipsum dividet.

6.
Ar. &
a Biseca GK in H; & b fac rectang. ADB = GHq; abscinde AF = DB. Estque ABq c = 4 ADB d (4 GHq, vel GKq) + FDq. Iam primo

primo, Si $AD \perp DB$, erit $AB^2 = DB^2 + AD^2$ a 16. 10.
 $2 DB \cdot AD$ (AF + DB, vel $AB - FD$) ergo f conffr.
 $AB^2 = FD^2 + AD^2$ g cor. 16. 10.
 Sin secundo, $AB^2 = FD^2 + AD^2$ h cor. 16. 10.
 FD, herit ideo $AB^2 = AB^2 - FD^2$ (2 DB) i 12. 10.
 $2 DB \cdot AD$ ergo $AB^2 = DB^2$ / quare $AD \perp DB$. k 16. 10.
 Q. E. D.

PROP. XIX.

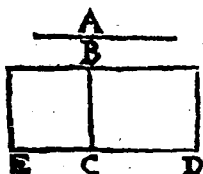
Si fuerint
 due rectæ li-
 neæ inequa-
 les, AB, GK;
 quartæ autem
 parti quadra-
 ti, quod fit à
 minore GK,
 æquale par-
 allelogram-

mm ADB ad majorem AB applicetur, deficiens fi-
 gura quadrata; & in partes incommensurabiles
 longitudine AD, DB, ipsam AB dividat; major
 AB tanto plus poterit, quam minor GK, quantum
 est quadratum rectæ lineæ FD, sibi longitudine in-
 commensurabilis. Quod si major AB tanto plus
 possit, quam minor GK, quantum est quadratum re-
 ctæ lineæ FD sibi longitudine incommensurabilis;
 quartæ autem parti quadrati, quod fit à minore
 GK, æquale parallelogrammum ADB ad majorem
 AB applicetur, deficiens figura quadrata; in partes
 longitudine incommensurabiles AD, DB ipsam AB
 dividet.

Facta puta, & dicta eadem, quæ in præce-
 denti. Itaque primo, Si $AD \perp DB$, erit pro-
 pterea $AB^2 = DB^2 + AD^2$; & quare $AB^2 = 2 DB$
 ($AB - FD$) ergo $AB^2 = FD^2 + AD^2$. Q. E. D.

Secundo, Si $AB^2 = FD^2 + AD^2$; ergo $AB^2 =$
 $AB^2 - FD^2$ (2 DB) quare $AB^2 = DB^2$, &
 proinde $AD \perp DB$. Q. E. D.

PROP. XX.

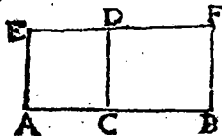
Quod sub rationalibus longitudine commensurabilibus rectis lineis BC , CD , secundum aliquem praedictorum modorum, continetur rectangulum BD , rationale est.

Exponatur A , p . & describatur BE quadratum ex BC . Quoniam DC . CE (BC) $b :: BD$. BE . & DC $c \sqcap BC$; d erit rectang. BD $\sqcap$ quad. BE . ergo quum quad. BE $c \sqcap Aq$; f erit BD $\sqcap Aq$. proinde rectang. BD est $\{v$. $Q. E. D.$

Not. Tria sunt genera linearum rationalium inter se commensurabilium. Aut enim duarum linearum rationalium longitudine inter se commensurabilium altera equalis est expositae rationali; aut neutra rationali expositae equalis est, longitudine tamen ei utraque est commensurabilis; aut denique utraque expositae rationali commensurabilis est solum potentia. Hi sunt modi illi, quos innuit praesens theorema.

In numeris, sit $BC, \sqrt{8} (2\sqrt{2})$ & $CD, \sqrt{18} (3\sqrt{2})$ erit rectang. $BD = \sqrt{144} = 12$.

PROP. XXI.

Si quoniam DB ad. rat. DC applicetur, latitudinem CB efficit rationalem, & ei DC ad quam applicatum

est DB , longitudine commensurabilem.

Exponatur G , p . & describatur DA quadratum ex BC . quoniam BD . DA $a :: BC$. CA ; atque, BD DA b sunt p , c ideoque $\sqcap$; d erit BC

BC $\perp$ CA. at CD (CA) b est $p.$ ergo BC est. 12. 10.
est $p.$ Q. E. D.

In numeris, sit rectang. DB, 12; & DC, $\sqrt{3}$.
erit CB, $\sqrt{18}$. atqui $\sqrt{18} = 3\sqrt{2}$. & $\sqrt{8} = 2\sqrt{2}$.

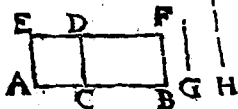
LEMMA.

A ——— Duas rectas rationales po-
B ——— tentia solum commensurabiles
C ——— invenire

Sit A exposita $p.$ Sume B $\perp$ A, & C $\perp$ B.
 b liquet B, & C esse quasitas.

a 24. 10.
b est. 12. 10.

PROP. XXII.

Quod sub ratio-
nalibus DC, CB
potentia solum com-
mensurabilibus rectis
lineis continetur re-
ctangulum DB, ir-
rationale est; & recta linea H

ipsum potens, irratio-
nalis; vocetur autem Media.

Sit G exposita $p.$ & describatur DA quadra-
tum ex DC; sitque Hq = DB. Quoniam AC.
CB $a ::$ DA. DB. b atque AC $\perp$ CB, erit
DA $\perp$ DB (Hq). c atqui Gq $\perp$ DA. d ergo
Hq $\perp$ Gq. e ergo H est $p.$ Q. E. D. vo-
cetur autem Media. quia AC.H $f ::$ H. CB.

a 1. 6.
b hyp.
c 10. 10.
d hyp. & 9.
def. 10.
e 13. 10.
f 11. 10.

In numeris, sit DC, 3; & CB, $\sqrt{6}$. erit re-
ctangulum DB (Hq) $\sqrt{54}$. quare H est $\sqrt{54}$.

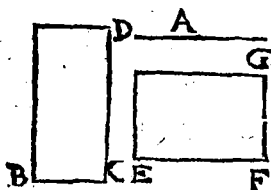
Mediæ nota est μ , Medii vero $\mu\gamma$; plurali-
ter $\mu\alpha$.

SCHOL.

Omne rectangulum, quod potest contineri
sub duabus rectis rationalibus potentia solum
commensurabilibus, est Medium; quamvis con-
tineatur sub duabus rectis irrationalibus; atque
omne

omne Medium potest contineri sub duabus rectis rationalibus potentia tantum commensurabilibus, ut exemp. gr. $\sqrt{24}$ est μv . quia continetur sub $\sqrt{3}$, & $\sqrt{8}$, qui sunt $\rho \sqcap$. et si posset contineri sub $v\sqrt{6}$, & $v\sqrt{96}$ irrationalibus; nam $\sqrt{94} = v\sqrt{576} = v\sqrt{6}$ in $v\sqrt{96}$.

P R O P. XXIII.

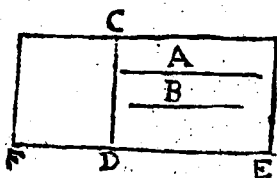

Quod (BD) à media A fit, ad rationalem BC applicatum, latitudinem CD rationalem efficit, & ei BC, ad quam applicatum

est BD longitudine incommensurabilem.

Quoniam A est μ , & erit Aq rectangulo alicui (EG) æquale contento sub EF, & FG $\rho \sqcap$. b ergo $BD = EG$. c quare $BC \cdot EF :: FG \cdot CD$. d ergo $BCq \cdot EFq :: FGq \cdot CDq$. sed BCq , & EFq sunt ρ , f ideoque $\sqcap$. g ergo $FGq \sqcap CDq$. Ergo quum FG sit ρ , h erit $CD \rho$. Porro, quia $EF \cdot FG k :: EFq \cdot EG$ (BD); ob $EF \sqcap FG$, l erit $EFq \sqcap BD$. verum $EFq \sqcap CDq$. n ergo rectang. BD $\sqcap CDq$. quum igitur $CDq \cdot BD o :: CD \cdot BC$. p erit $CD \sqcap BC$. ergo, &c.

P R O P. XXIV.

Media A commensurabilis B, media est.

Ad CD ρ & fac rectang. $CE = Aq$; & rectang. $CF = Bq$. Quoniam q (CE) est ρ , b & CD ρ , c erit latitudo DE

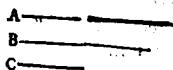
DE $\hat{p}$ $\square$ CD. Quoniam vero CE. CF $d ::$ d 1. 6.
ED. DF₁ & CE $e \square$ CF, ferit ED $\square$ DF. e hyp.
ergo DF est $\hat{p}$ $\square$ CD. h ergo rectang. CF f 10. 10.
(Bq) est $\mu\nu$. & proinde B est μ . Q. E. D. g 12. & 13.
10.
h 22. 10.

Nota quod signum $\square$ plerumque valet potentia tantum commensurabile, ut in hac demonstratione, & in præced. &c. quod intellige, ut ex usu erit, & juxta citatione.

Coroll.

Hinc liquet spatium medio spatio commensurabile medium esse.

LEMMA.

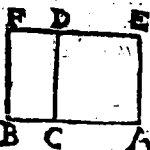
Duas rectas medias A, B longitudine commensurabiles; item duas A, C potentia tantum commensurabiles invenire.

* Sit A μ quævis; sume B $\square$ A; & C $\square$ A.

d Factum esse liquet.

a lem 22. 10.
& 13. 6
b 2. lem. 10.
10.
c 3. lem. 10.
10.
d const.
& 24. 10.

PROP. XXV.

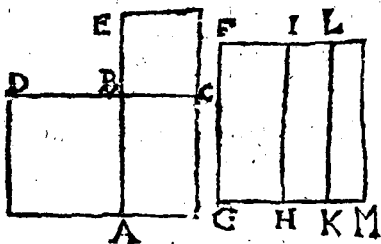

Quod sub DC, CB mediis longitudine commensurabilibus rectis lineis continetur rectangulum DB, medium est.

Super DC construatur quadratum DA. Quoniam

AC. (DC) CB $a ::$ DA. DB. & DC $\square$ CB; a 1. 6.
b erit DA $\square$ DB. ergo DB est $\mu\nu$. Q. E. D. b 10. 10.
c 24. 10.

PROP.

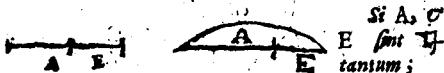

Quod sub mediis potentia tantum commensurabilibus rectis lineis AB, BC continetur rectangulum AC , vel rationale est, vel medium.

Super rectas AB, BC describe quadrata AD, CE . atque ad FG β, b fac rectangula $FH = AD, b$ & $IK = AC, a b$ & $LM = CE$.

Quadrata AD, CE , hoc est, rectangula FH, LM c sunt $\mu\alpha$, & $\square$; ergo eandem habentes rationem GH, KM sunt $a\beta$, & $a\square$. Ergo $GH \times KM$ est $\beta\gamma$. atqui quia AD, AC, CE , hoc est FH, IK, LM g sunt $\therefore$; & b proinde GH, HK, KM etiam $\therefore$, & erit $HK^2 = GH \times KM$; Ergo HK est β , vel $\square$, vel γ IH (GF); si $\square$, ergo rectang. IK vel AC est $\beta\gamma$. Sin γ , ergo AC est $\mu\nu$. Q. E. D.

LEMMA.

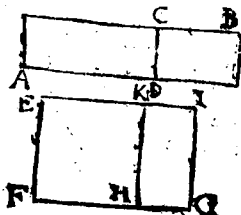
Erunt primo, $Aq, Eq, Aq + Eq, Aq - Eq$ $\square$.
 Erunt secundo, $Aq, Eq, Aq + Eq, Aq - Eq$ $\square$
 AE , & $2 AE$. Nam $A. E b :: Aq. AE b :: AE. Eq$. ergo cum A c $\square$ E . d erit Aq $\square$ AE , & $2 AE$. Item Eq d $\square$ $A E$, & $2 AE$. cquare cum $Aq + Eq$ $\square$ Aq , & Eq ; & $Aq - Eq$ $\square$ Aq , & Eq .

Eq, ferunt $Aq + Eq, f \& Aq - Eq \sqsubset AE$, & $f \ 14 \ 10$.
 $2 \ AE$.

Hinc erunt tertio, $Aq, Eq, Aq + Eq, Aq - Eq$,
 $2 \ AEq \sqsubset Aq + Eq + 2 \ AB; \& Aq + Eq - 2 \ AE$.
 $g \& Aq + Eq + 2 \ AE \sqsubset Aq + Eq - 2 \ AE$.
 $b \ (Q. A - E)$

$g \ 14, 16, \phi$
 $17 \ 10$.
 $h \ 107, 7, 10$.

PROP. XXVII.

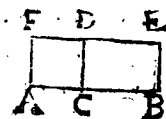

Medium AB non
 superat medium AC
 rationali DB .

$Ad \ E \ F \ e'$, & $f \ a \ e$ $a \ 107, 15, 6$.
 $EG = AB$, & EH
 $= AC$. Rectan-
 gula AB, AC , hoc
 est, EG, EH sunt $b \ 2 \ y \ p$.
 $u \ a$, & ergo FG , & $c \ 23, 10$.
 FH sunt $e' \sqsubset EF$.

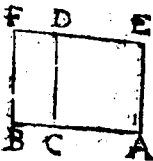
itaque si KG , & id est DB sit e' , & erit $HG \sqsubset d \ 3, 22, 1$.
 HK ; & quare $HG \sqsubset FH$, & ergo $FG \sqsubset FH$. $e \ 21, 10$.
 sed FH est e' . & ergo FG est e' . verum prius $f \ 13, 10$.
 erat $FG \ e'$. Quæ repugnant. $g \ 107, 16, 10$.
 $h \ 107, 12, 10$.

SCHOL.

1. Rationale AE superat
 rationale AD rationali CE .

Nam $AE \sqsubset AD$; $a \ 2 \ y \ p$.
 b ergo $AE \sqsubset CE$. & quare $b \ 107, 16, 10$.
 CE est e' . Q. E. D. $c \ 107, 12, 10$.

2. Rationale AD cum ra-
 tionali CF facit rationale
 AF .

Nam $AD \sqsubset CF$; $a \ 107, 12, 10$.
 b quare $AF \sqsubset AD$, & $b \ 16, 10$.
 CF . & proinde AF est e' . $c \ 107, 12, 10$.
 Q. E. D.

P R O P. XXVIII.

Medias invenire (C, & D) quæ rationale CD contineant.

a Sume A, & B ρ Γ . *b* fac A.C. C. B. *c* atque A. B :: C. D. Dico factum. Nam AB (Cq) *d* est μ i *d* unde C est μ . quum vero A. B :: C. D, ferit C Γ D. *g* ergo D est μ . porro permutando A. C :: B. D. *e* hoc est C. B :: B. D. *h* ergo Bq = CD. atqui B. *e* est ρ . *h* ergo CD est ρ . Q. E. F.

In numeris, sit A, $\sqrt{2}$; & B, $\sqrt{6}$. ergo C est $\sqrt{12}$. fac $\sqrt{2} \cdot \sqrt{6} :: \sqrt{12}$. D. vel $\sqrt{4} \cdot \sqrt{36} :: \sqrt{12}$. D. erit D, $\sqrt{108}$. atqui $\sqrt{12}$ in $\sqrt{108} = \sqrt{1296} = \sqrt{36} = 6$. ergo CD est 6. item C. D :: 1. $\sqrt{3}$. quare C Γ D.

P R O P. XXIX.

Medias invenire potentia tantum commensurabiles D, & E, quæ medium DE contineant.

a Sume A, B, C ρ Γ . Fac A. D *b* :: D. B. *c* & B. C :: D. E. Dico factum.

Nam AB *d* = Dq & AB *e* est μ ; ergo D est μ . & Bf Γ C. *g* ergo D Γ E. *h* ergo E est μ . porro, B. Cf :: D. E; & permutando B. D :: C. E. & hoc est D. A :: C. E. *i* ergo DE = AC. Sed AC *m* est μ . ergo DE est μ . Q. E. D.

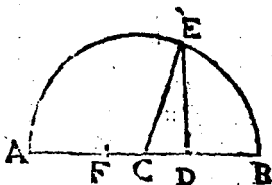
In numeris. sit A, 20; & B, $\sqrt{200}$; & C, $\sqrt{80}$. Ergo D est $\sqrt{\sqrt{80000}}$; & E $\sqrt{12800}$. Ergo DE = $\sqrt{\sqrt{1024000000}} = \sqrt{32000}$. & D. E :: $\sqrt{10}$. 2. quare D Γ E.

Schol.

S C H O L.

A, 6. C, 12. Invenire duos numeros pla-
 B, 4. D, 8. nos similes vel dissimiles.
 AB, 24. CD, 96. Sume quoscunque quatu-
 or numeros proportionales,
 A, 6. C, 5. A.B :: C.D. liquet AB, &
 B, 4. D, 8. CD esse similes planos. Pla-
 AB, 24. CD, 40. nos autem dissimiles quot-
 cunque reperies ope scholii
 27. 8.

L E M M A.

I. Duos numeros quadratos (DE^2 & CD^2) invenire, ita ut compositus ex ipsis (CE^2) quadratus etiam sit.

Sume AD, DB numeros planos similes (quorum ambo pares sint, vel ambo impares) nimirum AD, 24. & DB, 6. Horum summa, (AB) est 30; differentia (FD) 18, cujus semissis (CD) est 9. ^a Habent vero plani similes AD, DB unum medium numerum proportionalem, nempe DE. pater igitur singulos numeros CE, CD, DE rationales esse; proinde CE^2 (^b CD^2 ^b 47. 1. + DE^2) est numerus quadratus requisitus.

Facile itaque invenientur duo numeri quadrati, quorum excessus sit quadratus, vel non quadratus numerus. nempe ex eadem constructione, erit $CE^2 - CD^2 = DE^2$.

Quod si AD, DB sint numeri plani dissimiles,

E V C L I D I S Elementorum

les, non erit media proportionalis (DE) numerus rationalis; proinde quadratorum CEq, CDq excessus (DEq) non erit numerus quadratus.

E E M M A 2.

2. Duos numeros quadratos B, C invenire, ita ut compositus ex ipsis D, non sit quadratus. item, quadratum numerum A dividere in duos numeros B, C non quadratos.

A, 3. B, 9. C, 36. D, 45.

1. Sume numerum quemlibet quadratum B, sitque $C=4B$; & $D=B+C$. Dico factum.

Nam B est Q. ex constr. item quia B. C :: 1. 4 :: Q. Q. erit C etiam quadratus. Sed quoniam $B+C$ (D) C :: 5. 4 :: non Q. Q. non erit D numerus quadratus. Q. E. F.

A, 36. B, 24. C, 12. D, 3. E, 2. F, 1.

2. Sit A numerus quivis quadratus. Accipe D, E, F numeros planos dissimiles, sitque $D=E+F$. fac $D, E :: A, B$. & $D, F :: A, C$. Dico factum.

Nam quia $D, E+F :: A, B+C$ & $D=E+F$, erit $A=B+C$. Iam dic B quadratum esse. ergo A & B, & proinde D & E, sunt numeri plani similes, contra Hypoth. idem absurdum sequetur, si C dicatur quadratus. ergo &c.

C E D

Invenire duas rationales AB, AF potentia tantum commensurabiles, ita ut major AB plus possit, quam minor AF, quadrato recte lineae BF longitudine sibi commensurabilis.

Exponatur AB, p^2 . a Sume CD, CE numeros quadratos, ita ut $CD - CE$ (ED) sit non Q. b Fiatque CD. ED :: ABq. AFq. In circulo super AB diametrum descripto c aptetur AF, ducaturque BF. Sunt AB, AF, quas petis.

Nam ABq. AFq :: CD. ED. e ergo ABq $\square$ AFq. verum AB est p^2 . f ergo AF est p^2 . sed quia CD est Q: at ED non Q: g erit AB $\square$ AF. porro, ob ang. b rectum AFB, est ABq k = AFq + BFq; cum igitur ABq. AFq :: CD. ED. per conversionem rationis erit ABq. BFq :: CD. CE: Q. Q. ergo AB $\square$ BF. Q. E. F.

In numeris; sit AB, 5; CD, 9, CE, 4; quare ED, 5. Fac 9. 5 :: 36. (Q: 6) AFq. erit AFq 20. proinde AF $\sqrt{20}$. ergo BFq = 36 - 20 = 16. quare BF est 4.

PROPOSITION XXXI.

C E D

Invenire duas rationales AB, AF potentia tantum commensurabiles, ita ut major AB plus possit, quam minor AF, quadrato recte lineae BF sibi longitudine incommensurabilis.

Exponatur AB, p^2 . a accipe numeros CE, ED $\square$ 2. lem. 29. quadratos, ita ut $CD = CE + ED$ sit non Q. b & in reliquis imitare constructionem praecedentis. Dico factum.

EVCLIDIS Elementorum

Nam, ut ibi, AB, AF sunt $\dot{p}$ $\square$. item AB, BFq :: CD. ED. ergo cum CD sit non Q. b erunt AB, BF $\square$. Q. E. F.

In numeris, sit AB, 5. CD, 45. CE = 36; ED = 9. Fac 45. 9 :: 25 (ABq.) 5 (AFq.) ergo AF = $\sqrt{5}$. proinde BFq = 45 - 25 = 20. quare BF = $\sqrt{20}$.

P R O P. XXXII.

A _____ Invenire duas medias
B _____ C, D potentia tantum
C _____ commensurabiles, quæ
D _____ rationale CD contineant, ita ut major C plus possit, quam minor D, quadrato rectæ lineæ sibi longitudine commensurabilis.

a Accipe A, & B $\dot{p}$ $\square$; ita ut $\sqrt{Aq} - Bq \square$.
A. b Fiarque A. C :: C. B, c atque A. B :: C. D. Dico factum.

Nam quia A, & d B sunt $\dot{p}$ $\square$, e erit C ($\sqrt{AB}$) μ . item g ideo C $\square$ D. b ergo D etiam μ . porro quia A. B d :: C. D; & permutatim A. C :: B. D :: C. B; & Bq d est $\dot{p}$ v, erit CD k (Bq) $\dot{p}$ v. Denique quia $\sqrt{Aq} - Bq \square$ A, l erit $\sqrt{Cq} - Dq \square$ C. ergo, &c. Sin $\sqrt{Aq} - Bq \square$ Aq, erit $\sqrt{Cq} - Dq \square$ C.

In numeris, sit A, 8; B, $\sqrt{48}$ ($\sqrt{64 - 16}$) ergo C = $\sqrt{AB} = \sqrt{3072}$. & D = $\sqrt{1728}$. quare CD = $\sqrt{5308416} = \sqrt{2304}$.

P R O P. XXXIII.

A _____ Invenire duas medias
D _____ D, E potentia solum, com-
B _____ mensurabiles, quæ medium
C _____ DE contineant, ita ut ma-
E _____ jor D plus possit, quam minor E, quadrato rectæ lineæ sibi longitudine commensurabilis.

Sume

a Sume $A, \& C$; $\sqrt{Aq - Cq}$ ita ut $\sqrt{Aq - Cq}$ *a* 10. 10.
b Sume etiam $B, \& C$; & fac $A.D$:: *b* 10. 10.
 $D.B$:: $C.E$. Erunt $D, \& E$ quæsitæ. *c* 13. 6.
d 12. 6.

Nam quoniam $A, \& C$ sunt p^2 , & B *e* conf.
 $A \& C$, f erit $B p^2$, & $D (\sqrt{AB})$ g erit *f* 12. 10.
 g 22. 10.
h 10. 10.
k 14. 10.

a Quia vero $A.D$:: $C.E$. erit permutando $A.$
 $C :: D.E$. ergo cum $A \sqrt{C}$, h erit $D \sqrt{E}$.
a ergo E est μ . porro, i quia $D.B :: C.E$; i & l 22. 10.
 BC est μ , etiam DE ei m æquale est μ . deniq; *m* 16. 6.
n 15. 10.
 propter $A.C :: D.E$. equia $\sqrt{Aq - Cq}$
 A , n erit $\sqrt{Dq - Eq}$ D . ergo, &c. Sin $\sqrt{Aq - Cq}$
 A , erit $\sqrt{Dq - Eq}$ Eq .

In numeris, sit $A, 8$; $C, \sqrt{48}$; $B, \sqrt{28}$. erit
 $D \sqrt{3072}$; & $E \sqrt{588}$. quare $D.E :: 2.\sqrt{3}$.
 & $DE = \sqrt{1344}$.

PROPOSITION XXXIV.

Invenire duas re-
 ctas lineas AF, BF
 potentia incommen-
 surabiles, quæ faci-
 ant compositum qui-
 dem ex ipsarum qua-
 dratis rationale, re-
 ctangulum vero sub ipsis contentum, medium.

a Reperiantur AB, CD p^2 $\sqrt{ABq - CDq}$ ita ut $\sqrt{ABq - CDq}$ *a* 31. 10.
 CDq AB . *b* biseca CD in G . *c* fac rectang. *b* 10. 1.
 $AEB = GCq$. Super AB diametrum duc se- *c* 28. 6.
 micirculum AFB . erige perpendicularem EF . *d* 12. 6.
 duc AF, BF . Hæ sunt quæ indagandæ erant. *e* cor. 8. 6 &
f 7. 5.

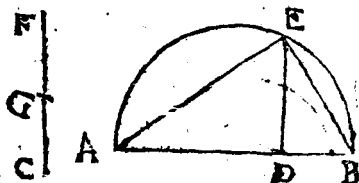
Nam $AE.BE$ $d :: BA \times AE. AB \times BE$. Sed
 $BA \times AE = AFq$; & $AB \times BE = FBq$, ergo *g* 19. 10.
 $AE.BE :: AFq. FBq$. ergo cum AE g *h* 10. 10.
 EB , h erit AFq FBq . Quinetiam ABq *k* 31. 3. &
 $(AFq + FBq)$ l est p^2 . denique EFq l *l* 17. 1.
 $AEB = CGq$. ergo $EF = CG$. ergo $CD \times$ *m* 1. 2. 1.
 $AB = 2 EF \times AB$. atqui $CD \times AB$ est μ . *n* 22. 10.
 ergo $AB \times EF$, vel $AF \times FB$, est μ . *o* 24. 10.
 Q. E. D. *p* 12. 6.

Explicatio per numeros.

Sit AB, 6. CD, $\sqrt{12}$. quare $CG = \sqrt{\frac{12}{4}} = \sqrt{3}$. Est vero $AE = 3 + \sqrt{6}$. & $EB = 3 - \sqrt{6}$. & unde AF erit $\sqrt{18 + 216}$. Et FB, $\sqrt{18 - 216}$. item AFq + FBq est 36, & AF x FB = $\sqrt{108}$.

Ceterum AE invenitur sic. Quia BA (6.) AF :: AF. AE; erit 6 AE = AFq = AEq + 3 (EFq.) ergo 6 AE - AEq = 3. pone 3 + e = AE. ergo 18 + 6e - 9 - 6e - ee, hoc est 9 - ee = 3. vel ee = 6. quare e = $\sqrt{6}$, proinde AE = 3 + $\sqrt{6}$.

P R O P. XXXV.

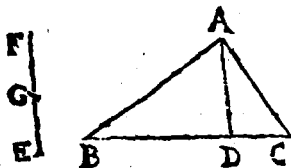

Invenire duas rectas lineas AE, EB potentia incommensurabiles, quae faciant compositum quidem ex ipsarum quadratis medium, rectangulum vero sub ipsis contentum, rationale.

a Sume AB, & CF μ $\square$, ita ut AB x CF sit ρ , atque $\sqrt{ABq - CFq} \square$ AB. & reliqua fiant, ut in praecedenti. erunt AE, EB, quas petis.

Nam, ut isthic ostensum est, AEq $\square$ EBq; item ABq (AEq + EBq) est $\mu\rho$. & denique AB x CF est ρ , idcirco & AB x DE, a hoc est, AB x EB, est ρ . ergo, &c.

PROP. XXXVI.

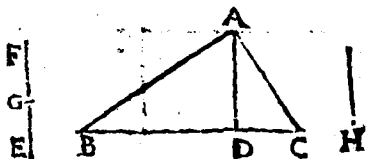

Invenire duas rectas lineas BA , AC potentia incommensurabiles, quæ faciant & compositum ex ipsarum qua-

dratis medium, & rectangulum sub ipsis comprehensum medium, incommensurabileque composito ex ipsarum quadratis.

• Accipe BC & EF μ $\perp$; ita ut $BC \times EF$ sit $\mu\nu$. & $\sqrt{BCq - EFq}$ $\perp$ BC . & reliqua fiant, ut in præcedentibus. Erunt BA , AC exoptata. Nam, ut prius, $BAq \perp ACq$; item $BAq + ACq$ est $\mu\nu$. & $BA \times AC$ est $\mu\nu$. Denique BC $\perp$ EF , atque e ideo $BC \perp EG$; estque BC . b $conftr.$
 $EG^d \therefore BCq$. $BC \times EG$, ($BC \times AD$, vel BA c $13. 10.$
 $\times AC$.) e ergo BCq ($ABq + ACq$) $\perp$ d $1. 6.$
 $BA \times AC$. ergo, &c. e $14. 10.$

Schol.

Invenire duas medias longitudine & potentia incommensurabiles.

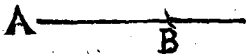
• Sume BC μ . sitque $BA \times AC$ $\mu\nu$, & $\perp$ a $36. 10.$
 BCq . ($BAq + ACq$.) b Fac BA . $H \therefore H$. b $17. 6.$
 AC . Sunt BC , & H μ $\perp$. Nam BC est μ .
 • & $BA \times AC$ (c Hq) est $\mu\nu$. quare H est etiam c $17. 6.$
 μ .

EVCLIDIS Elementorum

μ item $BA \times AC \sqsupset BCq$; ergo $Hq \sqsupset BCq$. ergo, &c.

Principium senariorum per compositionem.

P R O P. XXXVII.

Si due rationales

CAB, BC potentia tantum commensurabiles componantur, tota AC irrationalis est; vocetur autem ex binis nominibus.

Nam quia $AB \sqsupset BC$, $\therefore$ erit $ACq \sqsupset ABq$. Sed $AB \sqsupset$ est p^2 . $\therefore$ ergo AC est q^2 . Q. E. D.

P R O P. XXXVIII.

Si due media AB, BC potentia tantum commensurabiles componantur, quae rationale contineant, tota AC irrationalis est; vocetur autem ex binis mediis prima.

Nam quoniam $AB \sqsupset BC$, $\therefore$ erit $ACq \sqsupset AB \times BC$, p^2 . $\therefore$ ergo AC est p^2 . Q. E. D.

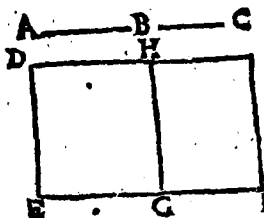
LEMMA.

Quod sub linea rationali AB, & irrationali BC continetur rectangulum AC, irrationale est.

Nam si rectang. AC dicatur p^2 ; quum AB sit p^2 ; $\therefore$ erit latitudo BC etiam p^2 . contra Hyp.

PROP. XXXIX.

Si due media
AB, BC poten-
tia tantum com-
mensurabiles com-
ponantur, que
medium contine-
ant, tota AC ir-
rationalis erit;
vocetur autem ex
binis mediis secun-
da.

Ad expositam DE ρ^2 fac rectang. DF = ρ^2 166.
ACq; b & DG = ABq + BCq. b 47. 1. &
Quoniam ABq $\propto$ BCq, d erit ABq + b 11. 6.
BCq, hoc est DG $\propto$ ABq; sed ABq $\propto$ est $\mu\nu$. d 16. 10.
ergo DG est μ . verum rectang. ABC poni- e 14. 10.
tur $\mu\nu$; e ideoque 2 ABC (s HF) est $\nu\nu$; g er- f 4. 2.
go EG, & GF sunt ρ^2 . quia vero DG b $\propto$ HF; g 23. 10.
atque DG. HF :: E G. GF l erit EG $\propto$ h 16. 10.
GF. ergo tota EF est ρ^2 . n quare rectang DF k 1. 6.
est ρ^2 . ergo $\sqrt{DF}$, id est AC, est ρ^2 . Q.E.D. l 10. 10.
m 37. 10.
n 16. 18. 10.
o 11. def. 10.

PROP. XL.

Si due recte linea
AB, BC potentia
tantum commensurabiles
componantur, que faciant compositum quidem ex
ipsarum quadratis rationale, quod autem sub ipsis
continetur medium; tota recta linea AC, irrationa-
lis erit: vocetur autem maior.

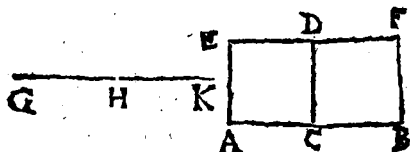
Nam quia ABq + BCq $\propto$ est ρ^2 , & b $\propto$ 2 a hyp.
ABC $\propto$ $\mu\nu$, & proinde ACq (d ABq + BCq + b 11. 10.
2 ABC) $\propto$ ABq + BCq ρ^2 , s erit AC ρ^2 . c hyp. & 14. 1
Q.E.D. d 4. 2. x
e 17. 10.
f 11. def. 10.

PROP. XLI.

Si dua recte li-
nea AC, CB po-
tentia incommen-
surabiles componantur, quae faciant compositum
quidem ex ipsarum quadratis medium, quod au-
tem sub ipsis continetur, rationale; tota recta linea
AB irrationalis erit: vocetur autem rationale ac
medium potens.

Nam 2 rectang. ACB, a $\rho^2 \nu^2$ $\square$ ACq +
CBq c $\mu \nu$. d ergo 2 ACB d $\square$ ABq. quare
e AB est ρ^2 . Q. E. D.

PROP. XLII.

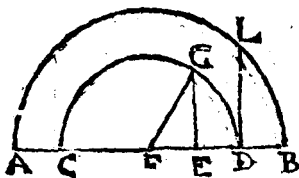
Si dua recte linea GH, HK potentia incommen-
surabiles componantur, quae faciant & compositum
ex ipsarum quadratis medium, & quod sub ipsis con-
tinetur medium, incommensurabileque composito ex
quadratis ipsarum; tota recta linea GK irrationalis
erit: vocetur autem bina media potens.

Ad expositam FB ρ^2 , fiant rectang. AF = GKq
& CF = GHq + HKq. Quoniam GHq +
HKq (CF) a est $\mu \nu$; latitudo CB a erit ρ^2 . Item
quia 2 rectang. GHK (c AD) a est $\mu \nu$, etiam
AC b erit ρ^2 . Porro quia rectang. AD a $\square$ CF,
a atque AD. CF :: AC. CB, e erit AC $\square$ CB.
f Quare AB est ρ^2 . ergo rectang. AF, id est,
GKq est $\rho^2 \nu^2$. b proinde GK est ρ^2 . Q. E. D.

PROP.

Si fieri potest, binomium AB alibi in E secetur in alia nomina AE , EB . Liqueat AB secari utrobique inæqualiter, quia $AD \nless DB$, & $AE \nless EB$.

Quoniam rectangula ADB, AEB sunt $\mu\epsilon$; a 37. 10.
 & triangula ADq, DBq, AEq, EBq sunt ϵ^a ; b 2- b fcl. 17. 20
 adeoque ADq + DBq, b & AEq + EBq etiam c 62. 5. 2.
 ϵ^a , b idcirco ADq + DBq = AEq + EBq. d fcl. 12. 10
 hoc est, 2 AEB = 2 ADB est p'v. d ergo AEB e 17. 10.
 = ADB p'v. ergo $\mu\upsilon$ superat $\mu\upsilon$ per p'v. c. Q. E. A.
 P R O P. XLIV.

Quæ ex binis mediis prima A B, ad unum ducatur punctum D dividitur in nomina AD, DB.

Puta AB divisi in alia nomina AE, EB. quo
 posito, singula ADq, DBq, EBq, sunt $\mu\alpha$; & $\nu\beta$
 rectangula ADB, AEB, eorumque dupla, sunt $\kappa\delta$
 ρ . Ergo $2 AEB - 2 ADB$, hoc est ADq
 + DBq = AEq + EBq est $\zeta\gamma$. Q. E. A.
 PROP.

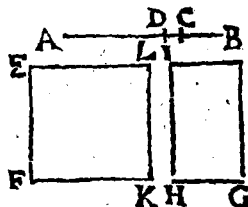
PROP. XLVII.

*Rationale ac
medium potens*

$A \quad F \quad E \quad D \quad B$ AB , ad unum
duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB .

Dic alia nomina AE , EB . a ergo tam AEq a 41. 10.
 $+ EBq$, quam $ADq + DBq$ sunt μa . a & re-
ctangula AEB , ADB , sunt $p^2 a$. b ergo $2 AEB$ b 27. 10.
 $- 2 ADB$, c hoc est, $ADq + DBq - : AEq +$ c 5. 2.
 EBq est $p^2 p$. $Q.E.A.$ d 27. 10.

PROP. XLVIII.

*Bina media po-
tens AB, ad unum
duntaxat punctum
C dividitur in no-
mina AC, CB.*

Vis AB dividi in
alia nomina AD ,
 DB . Ad exposi-
tam EF p^2 , fiant rectang. $EG = ABq$, & $EH =$
 $ACq + CBq$, & $EK = ADq + DBq$. Quo-
niam $ACq + CBq$, nempe EH , a est μy , b erit a 41. 10.
latitudo FH p^2 . Item quia $2 ACB$, c hoc est, b 27. 10.
 IG , est a μy , b erit HG etiam p^2 . Ergo cum EH c 4. 2.
 $\perp IG$, sitque $EH. IG :: FH. HG$, e erit c 10. 10.
 $FH \perp HG$. f ergo FG est bin. cujus nomina f 37. 10.
 $FH. HG$. Eodem modo ejusdem nomina erunt
 FK, KG ; contra 43 hujus.

Definitiones secundæ.

Exposita rationali, & quæ ex binis nomini-
bus, divisa in nomina; cujus majus nomen
plus possit quam minus, quadrato rectæ lineæ si-
bi longitudine commensurabilis;

I. Siquidem majus nomen expositæ rationali
com-

commensurabile sit longitudine, vocetur tota ex binis nominibus prima.

II. Si vero minus nomen expositæ rationali longitudine sit commensurabile, vocetur ex binis nominibus secunda.

III. Quod si neutrum ipsorum nominum sit longitudine commensurabile expositæ rationali, vocetur ex binis nominibus tertia.

Rursus, si majus nomen plus possit quam minus, quadrato rectæ lineæ sibi longitudine incommensurabilis;

IV. Si quidem majus nomen expositæ rationali commensurabile sit longitudine, vocetur ex binis nominibus quarta.

V. Si vero minus nomen, vocetur quinta.

VI. Quod si neutrum ipsorum nominum, vocetur sexta.

PROP. XLIX.

A 4 C 5 B

D _____

E _____ G

F

H _____

Invenire ex binis nominibus primam, E G.

* Sume AB, AC numeros quadra-

tos, quorum excessus CB non Q. exponatur D. b accipe quamvis EF $\square$ D. c fac AB. CB :: EFq. FGq. erit EG bin. i.

Nam EF d $\square$ D. e ergo EF f. f item EFq $\square$ FGq. g ergo FG est etiam f. item d quia EFq. FGq :: AB. CB :: Q. non Q. b erit EF $\square$ FG. denique quia per conversionem rationis EFq. EFq - FGq :: AB. AC :: Q. Q. * erit EF $\square$ EFq - FGq. i ergo EG est bin. i. Q. E. F.

Explicatio per numeros.

Sit D. 8. EF, 6. AB, 9. CB, 5. quare cum

9. 5.

9:5 :: 36:20. erit FG, $\sqrt{20}$. proinde EG est 5
+ $\sqrt{20}$:

P R O P. L.

A 4 C 5 B *Invenire ex binis nomi-*

D _____ *nibus secundam, EG.*

E _____ G Accipe AB, & AC

F numeros quadratos, quo-

H _____ rum excessus CB sit non

Q. Sit D exposita $\dot{p}$. sume FG $\square$ D. Fac CB.

AB :: FGq. EFq. Erit EG quæsitæ.

*Proba ut
præcedenti*

Nam FG $\square$ D, quare FG est $\dot{p}$. item EFq

$\square$ FGq. ergo EF est etiam $\dot{p}$. item quia FGq.

EFq :: CB. AB :: non Q. Q. est FG $\square$ EF.

denique quia CB. AB :: FGq. EFq, inverſeque

AB. CB :: EFq. FGq, erit ut in præcedenti,

EF $\square \sqrt{EFq - FGq}$. $\dot{a}$ è quibus EG est bin.

*a 2. def. 48.
10.*

2. Q. E. F.

In numeris, sit D. 8; FG 10; AB, 9; CB, 5:

erit EF, $\sqrt{180}$. quare EG est 10 + 180.

P R O P. LI.

A 4 C 5 B

L 6

*Invenire ex binis
nominibus tertiâ, DF.*

G _____

a Sume numeros a 15, 20, 10:

D _____ F

AB, AC quadratos,

E

quorum excessus CB

H _____

non Q. Sitq; L nume-

rus non Q, proxime major quam CB, nempe u-

nitæ, vel binario. sit G exposita $\dot{p}$. b Fac L. AB

:: Gq. DEq. b & AB. CB :: DEq. EFq. erit DF

bin. 3.

*b 3. lem. 10.
10.*

Nam quia DEq $\square$ Gq, $\dot{a}$ est DE $\dot{p}$. item

*c constr. 6.
10.*

Gq. DEq :: L. AB :: non Q. Q. $\dot{c}$ ergo G $\square$

*d 3. 12. 10.
6. 10.*

DE. item quia DEq $\square$ EFq, $\dot{d}$ etiam EF

est $\dot{p}$. quinetiam quia DEq. EFq :: AB. CB ::

Q. non Q. $\dot{f}$ est DE $\square$ EF. porro, quia per

*f 9. 10:
constr.*

P

EVCLIDIS Elementorum

constr. & ex æquali Gq. $EFq :: L.CB ::$ non Q.
 Q. (nam g L, & CB non sunt similes plani numeri) b erit G etiam $\perp EF$. denique ut in
 præced. $\sqrt{DEq - EFq} \perp DE$. & ergo DF est
 bin. 3. Q. E. F.

In numeris, sit AB, 9; CB, 5; L, 6; G, 8. erit
 DE, $\sqrt{95}$ & EF, $\sqrt{\frac{480}{5}}$. quare DF $= \sqrt{96}$
 $+ \sqrt{\frac{480}{5}}$.

PROP. LII.

A ... 3 C 6 B

G —————

D ————— F

E

H —————

Invenire ex binis nomi-
 bus quartam, DF.

a Sume quemvis nume-
 ram quadratum AB, quem
 divide in AC, CB non

quadratos. sit G exposita e . b accipe DE $\perp$
 G. & fac AB. CB :: DEq. EFq. erit DF bin. 4.

Nam ut in 49. hujus, DF ostendetur bin.
 item, quia per constr. & conversionem rationis
 DEq. DEq - EFq :: AB. AC :: Q. non Q.
 d erit DE $\perp \sqrt{DEq - EFq}$. e ergo DF est
 bin. 4. Q. E. F.

In numeris, sit G, 8; DE, 6. erit EF $\sqrt{24}$.
 ergo DF est $6 + \sqrt{24}$.

PROP. LIII.

A ... 3 C 6 B

G —————

D ————— F

E

HF

Invenire ex binis nomi-
 nibus quintam, DF.

Accipe quemvis nu-
 merum quadratum AB,
 cujus segmenta AC,

CB sint non Q. sit G exposita e . sume EF $\perp$
 G. fac CB. AB :: EFq. DEq. erit DF bin. 5.

Nam ut in 50. hujus, erit DF bin. & quia
 per constr. & invertendo DEq. EFq :: AB.
 CB, ideoque per conversionem rationis DEq.
 DEq - EFq :: AB. AC :: Q. non Q. a erit

DE $\square$ $\sqrt{DEq - EFq}$. b ergo DF est bin.
4. Q. E. F.

In numeris, sit G, 7; EF, 6. erit DE $\sqrt{54}$. quare
DF est $6 + \sqrt{54}$.

PRO P. LIV.

A 5 C 7 B

L 9

G —————

D ————— F

E

H —————

Invenire ex binis nomi-
nibus sextam.

Accipe AC, CB pri-
mos numeros utrunque,
sic ut AC + CB (AB)

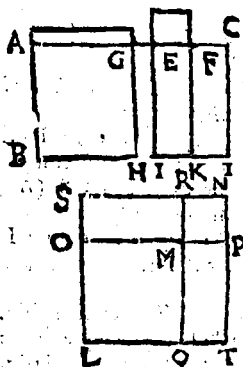
sit non Q. sume etiam

quemvis L. num. Q. sit G. expof. p. — statque L. a 3. lem. 10.
AB :: Gq. DEq. atque AB. CB :: DEq. EFq. e- 10.
rit DF. bin. 6.

Nam ut in 51. hujus, DF ostendetur bin.
item quod DE, & EF $\square$ G. denique igitur
quia per constr. & conversionem rationis DEq.
DEq - EFq :: AB. AC :: non Q. Q. (Nam
AB primus est ad AC, ideoque ei dissimilis) b 52. 17. 8.
ergo DE $\square$ $\sqrt{DEq - EFq}$. ergo DF est c 9 10.
bin. 6. Q. E. F. d 6. def. 48. 10.

In numeris, sit G, 6; DE $\sqrt{48}$. erit EF $\sqrt{28}$.
quare DF est $\sqrt{48} + \sqrt{28}$.

LEMMA.

Sit AD rectangulum, ^a cuius latus AC secetur inequaliter in E ; bisectumque sit segmentum minus EC in F ; atque ad AE , ^b fiat rectang. $AGE = EFq$; perque G, E, F ^c ducantur ad AB parallelae GH, EI, FK . ^c Fiat autem quadratum $LM =$ rectang. AH , atque ad OMP productam ^c fiat quadratum $MN = GI$; rectaeque $LOS,$

LQT, NRS, NPT producantur.

Dico 1. MS, MT sunt rectangula. Nam ob quadratorum angulos OMQ, RMP rectos, ^a erit QMR recta linea. ^b ergo anguli RMO, QMP recti sunt. quare propterea MS, MT sunt rectangula.

2. Hinc patet $LS = LT$; & proinde LN esse quadratum.

3. Rectangula SM, MT, EK, FD aequalia sunt. Nam quia rectang. $AGE = EFq$, ^a erit $AE \cdot EF :: EF \cdot GE$. fideoque $AH \cdot EK :: EK \cdot GI$. hoc est per constr. $LM \cdot EK :: EK \cdot MN$. ^b verum $LM \cdot SM :: SM \cdot MN$. ergo $EK = SM = FD = MT$.

4. Hinc $LN = AD$.

5. Quia EC bisecta est in F , ⁿ patet EF, FC, EC esse.

6. Si $AE \perp EC$, & $AE \perp \sqrt{AEq - EC}$, ^o erunt $AG, GE, AE \perp$. item, quia $AG,$

AG. GE :: AH. GI, erunt AH, GI ; hoc est p 10. 10.
LM, MN $\square$. item iisdem positis,

7. OM $\square$ MP. Nam per Hyp. AE, $\square$ EC, ergo EC $\square$ GE. quare EF $\square$ GE. q 14. 10.
sed EF. GE :: EK. GI. ergo EK $\square$ GI. r 10. 10.
hoc est SM $\square$ MN. atqui SM. MN :: OM.
MP. ergo OM $\square$ MP.

8. Si ponatur AE $\square$ $\checkmark$ AEq = ECq,
patet AG, GE, AE esse $\square$. unde LM $\square$ MN. nam AG. GE :: AH. GI :: LM. MN. f 19. & 17. 10.

His bene perspectis, facile sex sequentes Propositiones expediemus.

P R O P. L V.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, ex binis nominibus prima AC, (AE + EC;) recta linea OP spatium potens irrationalis est, quae ex binis nominibus appellatur.

Suppositis iis, quae in lemmate proxime praecedenti descripta, & demonstrata sunt, liquet rectam OP posse spatium AD. item AG, GE, AE sunt $\square$. ergo cum AEB sit $\square$ AB, erunt AG, & GE, $\square$ AB. ergo rectangula AH, GI, hoc est quadrata LM, MN sunt $\square$. ergo OM, MP sunt $\square$. f proinde OP est bin. Q. E. D. a hyp. & lem. 54. 10. b hyp. c feb. 12. 10. d 10. 10. e lem. 54. 10. f 37. 10.

In numeris, sit AB, 5; AC, 4 + $\checkmark$ 12. quare rectang. AD = 20 + $\checkmark$ 300 = quadr. LN. ergo OP est $\checkmark$ 15 + $\checkmark$ 5; nempe bin. 6.

PROP. LVI.

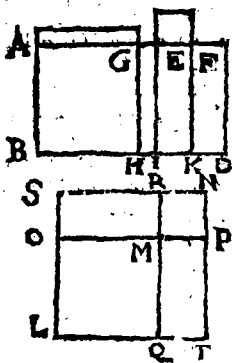
Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus secunda AC (AE + EC;) recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ ex binis mediis prima appellatur.

Rursus adhibito lemmate ad 54. hujus, erit $OP = \sqrt{AD}$. & item AE, AG, GE sunt $\square$. ergo quum AE b sit ρ , $\square$ AB, e erunt AG, GE etiam ρ $\square$ AB. ergo rectangula AH, GI; hoc est OMq, MPq & sunt $\mu\alpha$. e quinetiam OM $\square$ MP. denique EF $\square$ EC, & EC f $\square$ AB. g quare EF est ρ $\square$ AB. g ergo EK; hoc est SM, vel OMP est $\rho\nu$. b Proinde OP est 2 μ prima. Q. E. D.

In numeris, sit AB, 5; & AC, $\sqrt{48}$: +6 ergo rectang. AD = $\sqrt{1200}$ + 30 = OPq. ergo OP est $\sqrt{675}$ + $\sqrt{75}$; nempe bimed. 1.

Vide Schem. 57.

PROP. LVII.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus tertia AC (AE + EC;) recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ ex binis mediis secunda dicitur.

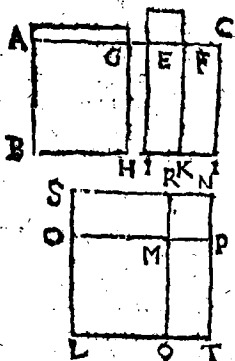
Ut prius, $OPq = AD$. item rectangula AH, GI, hoc est OMP, MPq sunt $\mu\alpha$. & item EK, vel OMP est $\mu\nu$. ergo OP est bimed. 2.

In

Liber X.

In numeris, sit $AB, 5$; $AC, \sqrt{32} + \sqrt{34}$. quare AD est $\sqrt{800} + \sqrt{600} = OPq$. proinde OP est $\sqrt{450} + \sqrt{50}$; hoc est bimed. 2.

PROP. LVIII.

Si spatium $A D$ contineatur sub rationali AB , & ex binis nominibus quarta AC ($AE + EC$;) recta linea OP spatium potens, irrationalis est, quæ vocatur major.

Nam iterum, $OMq \perp MPq$. ^{lem. 54. 10.} rectang. vero AI , hoc est $OMq + MPq$ ^{b hyp. & b est p. v. c item EK, 20. 10.} vel OMP est μv . ^{c hyp. & 32. 10.} d ergo OP ($\sqrt{AD}$) ^{d 40. 10.} est major. Q. E. D.

In numeris, sit $AB, 5$; & $AC, 4 + 8$. ergo rectang. AD est $20 + \sqrt{200}$. quare OP est $\sqrt{20 + \sqrt{200}}$.

PROP. LIX.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB , & ex binis nominibus quinta AC ; recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ rationale & medium potens appellatur.

Rursus $OMP \perp MPq$. rectang. vero AI , ^{a in p. p. 41. 10.} vel $OMq + MPq$ est μv . & item rectang. BK , vel OMP est $p. v$. b ergo OP ($\sqrt{AB}$) est potens $p. v$, & μv . Q. E. D.

In numeris, sit $AB, 5$; & $AC, 2 + \sqrt{8}$. ergo rectang. $AD = 10 + \sqrt{200} = OPq$. quare OP est $\sqrt{10 + \sqrt{200}}$

PROP. LX.

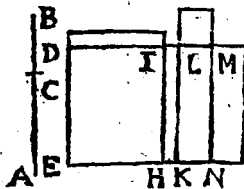
Si spatium A D contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus sexta BC (AE + EC;) recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ bina media potens appellatur.

Ut sæpe prius, OMq $\square$ MPq. & OMq + MPq est μ . & rectang. (EK) OMP etiam μ . ergo OP = $\sqrt{AD}$ est potens 2 μ . Q. E. D.

In numeris, sit AB, 5; AC, $\sqrt{12} + \sqrt{8}$; ergo rectang. AD, vel OPq est $\sqrt{300} + \sqrt{200}$. proinde OP est $\sqrt{\sqrt{300} + \sqrt{200}}$.

LEMMA.

Sit recta AB inæqualiter secta in C, sitque AC majus segmentum; & cuivis DE applicentur rectangula, DF = ABq, & FDH = ACq, & IK = CBq. sitque LG bisecta in M, ducaturque MN parall. GF.

Dico 1. Rectang. ACB = LN, vel MF.

Nam 2 ACB = LF.

2. DL $\square$ LG. nam DK (ACq + CBq) $\square$ LF (2 ACB) ergo cum DK, LF sint æque alta, erit DL $\square$ LG.

3. Si AC $\square$ CB, erit rectang. DK $\square$ ACq, & GBq.

4. Item, DL $\square$ LG. nam ACq + CBq $\square$ 2 ACB: hoc est DK $\square$ LF. sed DK. LF :: DL. LG. ideo DL $\square$ LG.

5. Ad hæc, DL $\square$ $\sqrt{DLq - LGq}$. Nam ACq. ACBq :: ACB. CBq. hoc est DH. LN ::

LN :: LN. IK. c quare DI. LM :: LM. IL.
 b ergo DI x IL = LMq. ergo cum ACq k $\square$ b 17. 6.
 CBq. hoc est DH $\square$ IK, & l proinde DI $\square$ k hyp.
 IL, m erit DL $\square$ $\sqrt{DLq - LGq}$. Q. E. D. l 10. 10.
 6. Sin ponatur ACq $\square$ CBq, n erit DL $\square$ m 18. 10.
 $\sqrt{DLq - LGq}$. n 19. 10.

Hoc lemma preparationis vicem subeat pro 6. sequentibus propositionibus.

PROP. LXI.

Quadratum ejus quæ ex binis nominibus (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus primam.

Suppositis iis, quæ in lemmate proxime antecedenti descripta & demonstrata sunt. Quoniam AC, CB a sunt p $\square$, b erit rectang. DK a hyp.
 $\square$ ACq; c ergo DK est p. d ergo DL $\square$ b lem 60. 10.
 DE p. rectang. vero ACB, ideoque 2 ACB c feb. 12. 10.
 (LF) e est p. f ergo latitudo LG est p. d 11. 10.
 DE. g ergo etiam DL $\square$ LG. b item DL $\square$ f 23. 10.
 $\sqrt{DLq - LGq}$. ex quibus k sequitur DG esse bin. i. Q. E. D. g 13. 10.
 k 1. def. h lem 60. e.
 48. 10.

PROP. LXII.

Quadratum ejus, quæ ex binis mediis prima (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus secundam.

Rursus adhibito lemmate proxime præcedenti; Rectang. DK $\square$ ACq. e ergo DK est a 14. 10.
 p. b ergo latitudo DK est p. $\square$ DE. Quia vero b 13. 10.
 rectang. ACB, ideoque LF (2 ACB) c hyp. &
 e est p. d erit LG p. $\square$ DE. e ergo DL, feb. 12. 10.
 LG sunt $\square$. f item DL $\square$ $\sqrt{DLq - LGq}$. d 11. 10.
 LGq. g ex quibus patet DG esse bin. 2. Q. e 13. 10.
 E. D. f lem 60. 10.
 g 2. def. 48. 81.

P R O P. LXIII.

Quadratum ejus, quæ ex binis mediis secunde (AC+CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus tertiam.

Ut in præced. DL est ρ $\square$ DE. porro quia a hyp. & 24 rectang. ACB, ideoque LF (2 ACB) a est 10. $\mu\nu$, b erit LG ρ $\square$ DE. c quinetiam DL $\square$ 10. b 23. 10. LG. e itemque DL $\square$ $\sqrt{DLq - LGq}$. d er clem. 60. 10. go DG est bin. 3. Q. E. D. d 3. def. 48. 10.

P R O P. LXIV.

Quadratum Majoris (AC+CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus quartam.

Rursus ACq + CBq, hoc est DK a est ρ $\square$ b ergo DL est ρ $\square$ DE. item ACB, ideoque LF (2 ACB) c est $\mu\nu$. d ergo LG est ρ $\square$ DE. e proinde etiam DL $\square$ LG.; denique quia AC $\square$ BC, f erit DL $\square$ DLq - f lem 60. 10. LGq. g unde DG. est bin. 4. Q. E. D. g 4. def. 48. 10.

P R O P. LXV.

Quadratum ejus, quæ rationale ac medium potest, (AC+CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus quintam.

Iterum, DK est $\mu\nu$. a ergo DL est ρ $\square$ DE. item LF est ρ $\square$ b ergo LG est ρ $\square$ DE. c ergo DL $\square$ LG. d item DL $\square$ $\sqrt{DLq - LGq}$. e proinde DG est bin. 5. e 5. def. 48. 10.

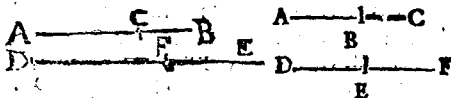
P R O P. LXVI.

Quadratum ejus, quæ bina media potest (AC+CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus sextam.

Ut

Ut prius, DL & LG sunt $\perp$ DE. a hyp. b 14. 10. c 1. 6. d 10. 10. e lem. 60. 10.
 Quia vero ACq + CBq (DK) $\perp$ ACB, f 6. def. 48. 10.
 itaque DK $\perp$ LF (2 ACB) estque DK.
 LF $\perp$ DL, LG. erit DL $\perp$ LG. denique
 DL $\perp$ DLq = LGq. ex quibus liquet
 DG esse bin. 6. Q. E. D.

LEMM A.

Sint AB, DE $\perp$; fiatque AB. DE :: AC
 DF.

Dico. 1. AC $\perp$ DF. ut patet ex 10. 10.
 item CB $\perp$ FE. quia AB. DE :: CB. FE. a 19. 5.

2. AC. CB :: DF. FE. Nam AC. DF ::
 AB. DE :: CB. FE. ergo permutando AC.
 CB :: DF. FE.

3. Rectang. ACB $\perp$ DFE. Nam ACq. b 1. 6. c prius. d 10. 10.
 ACB b :: AC. CB c :: DF. EF :: DFq. DFE.
 quare permutando ACq. DFq :: ACB. DFE.
 ergo cum ACq $\perp$ DFq, erit ACB $\perp$
 DFE.

4. ACq + CBq $\perp$ DFq + FEq. Nam
 quia ACq. CBq e :: DFq. FEq. erit componen- e 21. 6. f 10. 10.
 do ACq + CBq. CBq :: DFq + FEq. FEq. er-
 go cum CBq $\perp$ FEq, erit ACq + CBq $\perp$
 DFq + FEq.

5. Hinc, si AC $\perp$, vel $\perp$ CB, g erit pa- g 10. 10.
 riter DE $\perp$, vel $\perp$ EF.

P R O P. LXVII.

A ————— B

C

D ————— E

F

*Ei, quæ ex
binis nominibus**(AC + CB)**longitudine com-
mensurabilis DE,**et ipsa ex binis nominibus est, atq; ordine eadem.*

Fac AB. DE :: AC. DF. a sunt AC, DF

a lem. 66. 10. $\square$; a & CB, FE $\square$. quare cum AC, & CBb hyp. b sint ρ° $\square$, c erunt DF, FE ρ° $\square$. ergo DE

c lem. 66. 10. est etiam bin. Quia vero AC. CB :: DF.

d feb. 12. 10. FE. si AC $\square$, vel $\square \sqrt{ACq - BCq}$ d 19. 10. d etiam similiter DF $\square$, vel $\square \sqrt{DFq -$ e 12. 10. & FEq. item si AC $\square$, vel $\square \rho^{\circ}$ expos. e erit si-14. 10. militer DF $\square$, vel $\square \rho^{\circ}$ expos. at si CB $\square$ vel $\square \rho^{\circ}$, e erit pariter FE $\square$ vel $\square \rho^{\circ}$. Sing Per def. vero utraque AC, CB $\square \rho^{\circ}$, erit utraq; etiam48. 10. DF, FE $\square \rho^{\circ}$. g Hoc est, quodcunque bino-

mium fuerit AB, erit DE ejusdem ordinis.

Q. E. D.

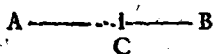
P R O P. LXVIII.

*Ei, quæ ex binis mediis (AC + CB) longi-
tudine commensurabilis DE, et ipsa ex binis me-
diis est, atque ordine eadem.*a 12. 6. a Fiat AB. DE :: AC. DF. b ergo AC $\square$ b lem 66. 10. DF, & CB $\square$ FE. ergo cum AC & CBc hyp. c sint μ , d etiam DF, & FE erunt μ . & cumd 14. 10. AC e $\square$ CB, e erit FD $\square$ FE. f ergo DEe 10. 10. est 2μ . Si igitur rectang. ACB sit ρ° , quiaf 38. 10. DFE b $\square$ ACB, g etiam DFE est ρ° ; et sig feb. 12. 10. illud $\mu\rho$, b hoc etiam erit $\mu\rho$. k Id est, si AB

h 14. 10. sit bimed. 1. si bimed. 2. erit DF ejusdem or-

i 38. 10. dinis. Q. E. D.

PROP. LXIX.

Majori (AC + CB) commensurabilis DE, & ipsa Major est.

Fac AB. DE :: AC. DF. Quoniam AC

□ CB, b erit DF □ FE. item ACq + CBq a est p; proinde cum DFq + FEq b □ ACq + CBq, c etiam DFq + FEq est p. denique rectang. ACB a est μ, d ergo rectang. DFE d est μ (quia DFE b □ ACB.) e Quare DE est major. Q. E. D.

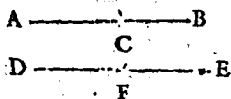
PROP. LXX.

Rationale ac medium potenti (AC + CB) commensurabilis DE, & ipsa rationale ac medium potens est.

Iterum fac AB. DE :: AC. DF. Quia AC

□ CB, b etiam DF □ FE. item quia ACq + CBq a est μ, c erit DFq + FEq μ. denique quia rectang. ACB c est p, d etiam DFE est p. e ergo DE est potens p, ac μ. Q. E. D.

PROP. LXXI.

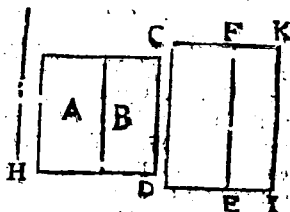
Bina media potenti (AC + CB) commensurabilis DE, & ipsa bina media potens est.

Divide DE, ut in præced. Quia ACq □ CBq, b erit DFq □ FEq. item quia ACq + CBq a est μ, c erit DFq + FEq etiam μ. pariterque quia ACB a est μ, d etiam DFE est μ. denique quia ACq + CBq □ ACB, e erit

e 14. 10.
f 41. 10.

e erit $DFq + FEq \sqsupset DFE$. f è quibus sequitur DE esse potentem 2 μ . Q. E. D.

PROP. LXXII.

Si rationale A, & medianum B componentur, in quatuor irracionales sunt; vel ea quæ ex binis nominibus, vel quæ ex binis mediis prima, vel

major, vel rationale ac medium potens.

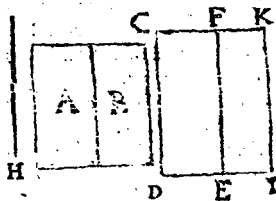
Nimirum si $Hq = A + B$, erit H una 4 linearum, quas theorema designat. Nam ad CD expositum p , a fiat rectang. $CE = A$; item $FI = B$; b ideoque $CI = Hq$. Quoniam igitur A est p^2 , etiam CE est p^2 . ergo latitudo CF est $p \sqsupset CD$. & quia B est μ^2 , erit FI μ^2 . ergo FK est $p \sqsupset CD$. ergo CF, FK sunt $p \sqsupset$. Tota igitur CK f est bin. Si igitur A $\sqsupset B$, hoc est $CE \sqsupset FI$, g erit $CF \sqsupset FK$. ergo si $CF \sqsupset \sqrt{CFq} \sqsupset FKq$, h erit CK bin. 1. & proinde $H = \sqrt{CI}$ k est bin. Si ponatur $CF \sqsupset \sqrt{CFq} \sqsupset FKq$, l erit CK bin. 4. quare H ($\sqrt{CI}$) m est major. Sin A $\sqsupset B$; g erit $CF \sqsupset FK$; proinde si $FK \sqsupset \sqrt{FKq} \sqsupset CFq$, n erit CK bin. 2. quare H est 2 μ prima. denique si $FK \sqsupset \sqrt{FKq} \sqsupset CFq$, p erit CK bin. 5. q unde H erit potens p^2 ac μ^2 . Q. E. D.

a cor. 16. 6.
b 2. ex. 1.
c 21. 10.

d 23. 10.
e 13. 10.
f 37. 10.
g 1. 6.
h 1. def.
i 48. 10.
k 55. 10.
l 4. def.
m 48. 10.
n 58. 10.

o 1. def.
p 48. 10.
q 56. 10.
r 5. def.
s 48. 10.
t 50.

PROP. LXXIII.

Si duo media A, B, inter se incommensurabilia componantur, dua reliqua irrationales sunt; vel ex binis mediis secunda, vel bina media potens.

Nempe H potens A + B est una dictarum irrationalium. Nam ad CD expof. p^2 , fac reftang. CE = A, & FI = B. unde Hq = CI. Quoniam igitur CE, & FI a sunt $\mu\alpha$, berunt latitudines CF, FK p^2 CD. item quia CE a FI; estque CE. FI c.: CF. FK, a erit CF. FK, a ergo CK est bin 3. nempe, si CF $\sqrt{CFq - FKq}$. unde H = $\sqrt{CI}$ ferit 2 μ 3. Sin vero CF $\sqrt{CFq - FKq}$, g erit CK bin. 6. & a proinde H est potens 2 μ a. Q. E. D.

Principium Senariorum per detractionem.

PROP. LXXIV.

Si a rationali DF rationalis DE auferatur, potentia tantum commensurabilis existens toti DF; reliqua EF irrationalis est: vocetur autem apotome.

Nam EFq a DEq; sed DEq^b est p^2 . ergo EF est p^2 . Q. E. D.

In numeris, sit DF, 2; DE, $\sqrt{3}$. EF erit 2 — $\sqrt{3}$.

P R O P. LXXV.

D E F Si à media DF media DE
 _____ auferatur, potentia tantum
 commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
 DF rationale consineat; reliqua EF irrationalis est;
 vocetur autem mediæ apotome prima.

a feb. 16. 10.
 b hyp.
 c 20. & 11.
 def. 10.

Nam EFq a $\square$ rectang. FDE. ergo cum
 FDE b sit p^r, c erit EF p^r. Q. E. D.

In numeris, sit DF $\sqrt{54}$ & DE $\sqrt{24}$. ergo
 EF est $\sqrt{54} - \sqrt{24}$.

P R O P. LXXVI.

D E F Si à media DF media DE
 _____ auferatur, potentia tantum
 commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
 DF medium contineat; reliqua EF irrationalis est;
 vocetur autem mediæ apotome secunda.

Quia DFq, & DEq a sunt μ $\square$,
 b erit DFq + DEq $\square$ DEq. c quare DFq
 + DEq est $\mu\nu$. item rectang. FDE, c ideoque
 2 FDE a est $\mu\nu$. ergo EFq (d DFq + DEq -
 2 FDE) e est p^r quare EF est p^r. Q. E. D.

In numeris, sit DF, $\sqrt{18}$ & DE, $\sqrt{8}$. erit
 EF $\sqrt{18} - \sqrt{8}$.

a hyp.
 b 16. 10.
 c 14. 10.

d cor. 7. 2.
 e 27. 10.

P R O P. LXXVII.

_____ Si à recta linea AC recta
A B C auferatur AB, potentia incom-
 mensurabilis existens toti BC, quæ cum tota AC
 faciat compositum quidem ex ipsarum quadratis ra-
 tionale, quod autem sub ipsis continetur medium; re-
 liqua BC irrationalis est: vocetur autem minor.

Nam ACq + ABq a est p^r. at rectang. ACB
 b est $\mu\nu$. c ergo 2 CAB $\square$ ACq + ABq
 (2 c CAB + BCq;) d ergo ACq + ABq $\square$
 BCq. e ergo BC est p^r. Q. E. D.

hyp.
 feb. 12. 10. a est $\mu\nu$. b ergo 2 CAB $\square$ ACq + ABq
 7 2. (2 c CAB + BCq;) d ergo ACq + ABq $\square$
 17 10. BCq. e ergo BC est p^r. Q. E. D.
 11. def. 10.

In

XV.

DF

puerum

DF, qua

EE

ima.

DE, et

E.D.

DE

VL

DF

puerum

DF, qua

EE

ima.

DE, et

E.D.

DE

ima.

DE, et

E.D.

DE

ima.

DE, et

E.D.

DE

ima.

DE, et

E.D.

DE

ima.

DE, et

E.D.

DE

In numeris, sit AC, $\sqrt{18} + \sqrt{108}$. AB $\sqrt{18 - \sqrt{108}}$. ergo BC est $\sqrt{18} + \sqrt{108}$.
 $-\sqrt{18} - \sqrt{108}$.

PROP. LXXVIII.

D ——— E ——— F Si à recta linea DF re-
 cta auferatur DE potentia
 incommensurabilis existens tota DF, quæ cum tota
 DF faciat compositum quidem ex ipsarum quadratis
 medium, quod autem sub ipsis continetur, rationale;
 reliqua EF irrationalis est: vocetur autem cum ratio-
 nali medium totum efficiens.

Nam 2 FDE est μ . & DFq + DEq est μ . ergo 2 FDE = DFq + DEq (2 FDE + EFq) ergo EF est ρ . Q. E. D.

In numeris sit DF, $\sqrt{216} + \sqrt{72}$. DE, $\sqrt{216} - \sqrt{72}$. ergo EF est $\sqrt{216} + \sqrt{72} - \sqrt{216} - \sqrt{72}$.

PROP. LXXIX.

D ——— E ——— F Si à recta DF recta aufera-
 tur DE, potentia incommensura-
 bilis existens toti DF, quæ cum
 tota faciat & compositum ex ipsarum quadratis,
 medium; & quod sub ipsis continetur, medium, in-
 commensurabileque composito ex quadratis ipsarum,
 reliqua irrationalis est: vocetur autem cum medio
 medium totum efficiens.

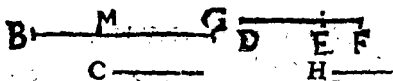
Nam 2 FDE, & DFq + DEq sunt μ ; ergo EFq (2 DFq + DEq - 2 FDE) est ρ . proinde EF est ρ . Q. E. D.

Exempl. gr. sit DF, $\sqrt{180} + \sqrt{60}$. DE, $\sqrt{180} - \sqrt{60}$. EF erit $\sqrt{180} + \sqrt{60} - \sqrt{180} - \sqrt{60}$.

Q

PROP.

L E M M A.

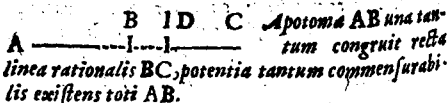
Si idem sit excessus inter primam magnitudinem BG, & secundam C (MG) qui inter tertiam magnitudinem DF, & quartam H (EF;) erit & vicissim idem excessus inter primam magnitudinem BG, & tertiam DF, qui inter secundam C, & quartam H.

Nam quia a æqualibus BM , DE adjectæ sunt
 æquales MG , EF , b hoc est C , H ; erit excessus to-
 torum BG , DF , b æqualis excessui adjectorum,
 C , H . Q. E. D.

Coroll.

Hinc, quatuor magnitudines Arithmetice proportionales, vicissim erunt Arithmetice proportionales.

PROP. LXXX.

Si fieri potest, alia BD congruat. $\therefore$ ergo re-
ctangula ACB, ADB ; $\therefore$ ideoq; eorum dupla sunt
 μa . cum igitur $ACq + BCq = 2 ACB = ABq$
 $= ADq + DBq = 2 ADB$. ergo vicissim ACq
 $+ BCq = ADq + BDq = 2 ACB = 2$
 ADB . Sed $ACq + BCq = ADq + BDq$ est
 $p. v.$ $\therefore$ ergo $2 ACB = 2 ADB$ est $p. v.$
 $Q. E. A.$

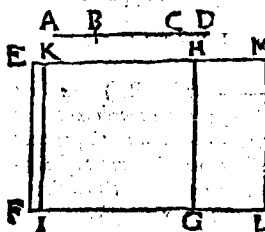
PROP.

PROP. LXXXI.

Media Apotoma prima
 A B D C *ma AB una tantum*
congruit recta linea media BC, potentia solum com-
mensurabilis existens toti, & cum tota rationale con-
tinens.

Dic etiam BD congruere. igitur quoniam,
 tam ACq, & BCq, quam ADq, & BDq sunt $\mu\alpha$ $\square$. b etiam ACq + BCq, & ADq + BDq
 erunt $\mu\alpha$ sed rectangula ACB, ADB; d adeoque
 2 ACB, & 2 ADB sunt $\rho\alpha$. e ergo 2 ACB
 = 2 ADB; f hoc est ACq + BCq = ADq
 + BDq est $\rho\gamma$. g Q.E.A.

PROP. LXXXII.

Media Apotoma secunda AB
una tantum con-
gruit recta linea
media BC, po-
tentia solum com-
mensurabilis exi-
stens toti, & cum
tota medium con-
tinens.

Si fieri potest, congruat alia BD. Ad EF ρ
 fiant rectang. EG = ACq + BCq; item re-
 ctang. EL = ADq + BDq. Item EI =
 ABq. Jam 2 ACB + ABq = ACq + BCq =
 EG, ergo cum EI = ABq, a erit KG = 2
 ACB. porro ACq, & BCq b sunt $\mu\alpha$ $\square$.
 c Ergo EG (ACq + BCq) est $\mu\gamma$. d ergo la-
 titudo EH ρ $\square$ EF. e Quoniam rectang.
 ACB; f ideoque 2 ACB (KG) est $\mu\gamma$. d ergo
 KH est etiam ρ $\square$ EF. denique quia ACq +
 BCq, id est, EG, g $\square$ 2 ACB (KG) estque
 EG.

EVCLIDIS Elementorum

10.
174 10.
E G. K G :: b E H. K H & erit E H $\perp$ K H.
ergo EK est aptome, cujus congruens KH. simili
argumento erit KM ejusdem EK congruens; con-
tra 80 hujus.

P R O P. LXXXIII.

Minori AB, una tan-
tum congruit recta li-
nea (BC) potentia incommensurabilis existens toti,
& cum tota faciens compositum quidem ex ipsarum
quadratis rationale; quod autem sub ipsis continetur
medium.

Puto aliam BD congruere. Cum igitur ACq
+ BCq, & ADq + BDq sint p^a, eorum ex-
cessus (2 b AGH < ; 2 ADB) est q^a d Q. E. A;
quia ACB, & ADB sunt μ a per hypoth.

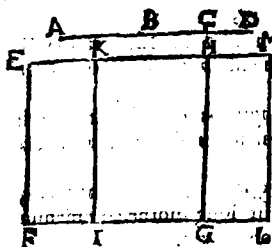
P R O P. LXXXIV.

Ei (AB,) que cum
rationali medium totum
facit, una tantum congruit recta linea BC. potentia
incommensurabilis existens toti, & cum tota faciens
compositum quidem ex ipsarum quadratis medium;
quod autem sub ipsis continetur, rationale.

Dic aliam BD etiam congruere. & ergo re-
ctangula ACB, ADB. b indeque 2 ACB, & 2
ADB sunt p^a. ergo 2 ACB = 2 ADB; hoc
est, ACq + BCq = ADq + BDq & est p^a.
Q. E. A: quum ACq + BCq, & ADq +
BDq sint μ a per hypoth.

P R O P.

PROP. LXXXV.

Si (AB,) qua
cum medio medi-
um totum facit
una tantum con-
gruit recta linea
BE potentia in-
commensurabilis
existens toti &
tam tota faciens
compositum ex

ipsarum quadratis mediam, & quod sub ipsis conti-
netur, medium, incommensurabileque compositum ex
ipsarum quadratis.

Suppositis iis quæ facta & ostensa sunt in 82
hujus; liquet EH, & KH esse $\perp$ EF. Porro
igitur quia ACq + CBq, hoc est, rectang. EG
a $\perp$ ACB, b ideoque EG $\perp$ 2 ACB (KG) a 87.
estque EG. KG :: c EH. KH; erit EH $\perp$ b 14. 10.
KH. ergo EK est apotome, cujus congruens KH. c 1. 6.
Hæc aliter KM eidem apotomæ EK. congruere
ostendetur; contra 80 hujus.

Definitiones tertia.

Exposita rationali, & apotoma, si tota plus
possit quam congruens quadrato rectæ lineæ
sibi longitudine commensurabilis;

I. Si quidem tota expositæ rationali longitu-
dinæ sit commensurabilis, vocetur apotome pri-
ma.

II. Si vero congruent expositæ rationali lon-
gitudine sit commensurabilis, vocetur apotome
secunda.

III. Quod si neque tota, neque congruens
expositæ rationali sit longitudine commensura-
bilis, vocetur apotome tertia.

Rursus, si tota plus possit quam congruens quadrato rectæ sibi longitudine incommensurabilis;

IV. Si quidem tota expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome quarta.

V. Si vero congruens expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome quinta.

VI. Quod si neque tota, neque congruens, expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome sexta.

PROF. LXXXVI, 87, 88, 89, 90, 91.

A 4 C 5 B

D —————

E ————— F

G

H —————

Invenire apotomen primam, secundam, tertiam, quartam, quintam, sextam.

Apotomæ inveniuntur, subductis minoribus binomiorum nominibus ex majoribus. Exemp.

gr. Sit $6 + \sqrt{20}$, bin. I. erit $6 - \sqrt{20}$, apot. I. &c. Quare de earum inventione plura repetere nihil est necesse.

LEMM A.

Sit rectangulum AC sub rectis AB, AD. producat AD ad E, & bisecetur DE in F. sitque rectang. AGE = FEQ.

& compleantur rectangula AI, DK, FH. Fiant vero quadratum LM = AH, & quadratum NO = GI, producanturque NSR, OST.

Dico primo, rectangul. AI = LM + NO = TOq. + SOq. ut patet ex constr.

So

Secundo, Rectang. $DK = LO$. Nam quia
rectang. $AGE = FEq$, b sunt AG, FE, GE a const. b 17. 6. c 1. 6. d sch. 22. 6. e 9. 5. f 36. 2. g 43. 1.
 $\therefore$, & adeoque AH, FI, GI $\therefore$; & hoc est, LM, FI, NO $\therefore$. atqui LM, LO, NO d sunt $\therefore$;
ergo $FI = e LO f = DK = g NM$.

Tertio, Hinc, $AC = AI - DK - FI = LM + NO - LO - NM = TR$.

Quarto, b Liqueat DF, FE, DE esse $\square$. h 16. 10.

Quinto, Si $AE \square DE$, & $AE \square \surd AEq - DEq$, k erunt $AG, GE, AE \square$. k 18. 10. & 10. 10.

Sexto, Item, quia $AE \square DE$, m erunt $AE, FE \square$. n ideoque AI, FI ; hoc est, $LM + NO$ & LO sunt $\square$. l hyp. m 13. 10. n 1. 6. & 10. 10. * prius. o 14. 10.

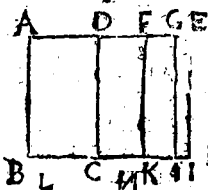
Septimo, Item quia $AG * \square GE$, p erunt AH, GI , hoc est, $LM, NO \square$. p 3. 6. q 10. 10.

Octavo, Sed quia $AE \square DE$, r erunt $FE, GE \square$. s ideoque rectang. $FI \square GI$, hoc est $LO \square NO$. quare cum $LO. NO$ r $\therefore$ TS, SO . q erunt $TS, SO \square$. r 19. 10. & 17. 10. s 1. 6. & 10. 10.

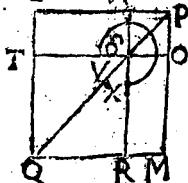
Nono, Sin ponatur $AE \square \surd AEq - DEq$; t erunt $AG, GE, AE \square$. t 19. 10. & 17. 10. u 1. 6. & 10. 10.

Decimo, Quare rectang. AH, GI , hoc est TOq, SOq erunt $\square$.

PROP. XCII.

Si spatium AC continetur sub rationali AB, & Apotoma prima AD (AE = DE;) recta linea TS spatium AC potens, apotome est.

Adhibe lemma proxime antecedens pro preparatione ad demonstrationem hujus. Igitur $TS = \sqrt{AC}$. item AG, GE, AE sunt $\perp$; ergo cum AE $\perp$ AB, erunt AG, & GE $\perp$

AB. ergo rectangula AH & GI, hoc est TOQ & SOQ sunt ρ^a . item TO, SO sunt ρ^a $\perp$, proinde TS est apotome. Q. E. D.

PROP. XCIII.

Vide Schem. preced.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma secunda AD (AE = DE;) recta linea TS spatium AC potens; media est apotome prima.

Rursus juxta lemma antecedens, AG, GE, AE sunt $\perp$. cum igitur AE sit ρ^a $\perp$ AB, erunt AE, GE etiam ρ^a $\perp$ AB. ergo rectangula AH, GI, hoc est TOQ, SOQ, sunt ρ^a ; item TO $\perp$ SO. Denique quia DE $\perp$ AB. ρ^a erit rectang. DI, ejusque semissis DK, vel LO, hoc est TOS ρ^a $\perp$ g è quibus sequitur TS ($\sqrt{AC}$) esse mediae apot. I. Q. E. D.

PROP.

PROP. XCIV.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma tertia AD (AE - DE;) recta linea TS spatium AC potens, media est apotome secundae.

Ut in precedenti TO, & SO sunt μ . Quoniam igitur DE a est ρ $\square$ AB, b erit rectang. DI, c ideoque DK; vel TOS $\mu\gamma$. d ergo TS = $\sqrt{AC}$ est mediae apot. 2. Q. E. D.

a $\frac{1}{2}\rho$.
b $\frac{1}{2}\rho$.
c $\frac{1}{2}\rho$.
d $\frac{1}{2}\rho$.

PROP. XCV.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB. & apotoma quarta AD (AE - DE) recta linea TS spatium AC potens, minor est.

Rursus TO a $\square$ SO. Quoniam igitur AE b est ρ $\square$ AB, c erit AI, (TOq + SOq) ρ γ . atqui ut prius rectang. TOS est $\mu\gamma$. d ergo TS = $\sqrt{AC}$ est minor. Q. E. D.

a $\frac{1}{2}\rho$.
b $\frac{1}{2}\rho$.
c $\frac{1}{2}\rho$.
d $\frac{1}{2}\rho$.

PROP. XCVI.

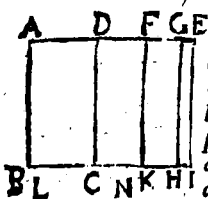
Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma quinta AD (AE - DE;) recta linea TS spatium AC potens, est quæ cum rationali medium totum efficit.

Rursus enim TO $\square$ SO. itaque cum AE a sit ρ $\square$ AB, b erit AI, hoc est TOq + SOq $\mu\gamma$. Sed prout in 93 rectang. TOS est ρ γ . c inde TS = $\sqrt{AC}$ est quæ cum ρ γ facit totum $\mu\gamma$. Q. E. D.

a $\frac{1}{2}\rho$.
b $\frac{1}{2}\rho$.
c $\frac{1}{2}\rho$.

PROP. XCVII.

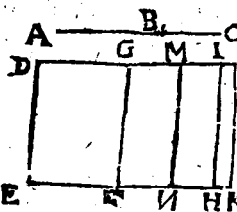

Si spatium AC contineatur sub rationali AP, & apotoma sexta AD (AE - DE;) recta linea TS spatium AC potens, est quæ cum medio medium totum efficit.

Itidem, ut sæpe prius, TO $\square$ SO. item ut in 96, TOq + SOq est $\mu\nu$. rectang. vero TOS est p^2v , ut in 94. denique TOq + SOq $\square$ TOS. b ergo TS

= $\sqrt{AC}$ est quæ cum $\mu\nu$ facit totum $\mu\nu$. Q. E. D.

LEMMA.

Ad rectam quamvis DE* applicentur rectang. DF = AB₁, & DH = AC_q, & IK = BC_q; & sit GL bisecta in M; ductaque sit MN parall. GF.

Erit primo, Rectang. DK = AC_q + BC_q, ut constructio indicat.

Secundo, Rectang. ACB = GN, vel MK. Nam DK a = AC_q + BC_q b = 2 ACB + AB₁. at AB_q a = DF. ergo GK c = 2 ACB. & d proinde GN, vel MK = ACB.

Tertio, Rectang. DIL = ML_q. Nam quia AC_q. ACB c :: ACB. BC_q; hoc est DH. MK

f 17. 6.

g 16.10.

h to, to

11 Nov. 1966, 10.

in 19. 10

Quadratum apotome AB (AC — BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen primam.

Fac ut in lem-
mate proxime præ-
cedenti.

a typ.
 blem 97. 10.
 c/ch. 12. 10.
 d 11. 10.
 e 22, & 24.
 10.
 f 23. 10.
 g 13. 10.
 h ch. 12. 10.
 k 74 10.
 l s def. 89.
 10.
 mlem. 97.
 10.

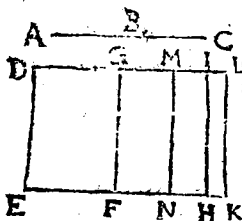
PROP. XCIX.

Vide Schema subsequens.

Quadratum mediae apotomae primae AB (AC - BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen secundam.

Rursus (supposito lemmate precedenti) quia AC, & BC sunt μ τ θ , erit DK (ALq + BCq) τ ACq; c quare DK est μ . d ergo DL est θ τ DE. e item GK (2. ACB) est θ τ DE; g quare DL τ GL. b Sed DLq τ GLq. k ergo DG est apotome. quia vero DL τ $\sqrt{DLq - GLq}$, erit DG apotome secunda. Q. E. D.

PROP. C.

Quadratum mediae apotomae secundae AB (AC - BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen tertiam.

Item DK est μ , & quare DE est θ τ DE. item GK est μ , & unde GL est θ τ DE; b item DK τ GK, c quare DL τ GL; d at DLq τ GLq. e ergo DG est apot. & quidem θ τ DE. g quia DL τ $\sqrt{DLq - GLq}$. Q. E. D.

PROP. CI.

Vide Schema preced.

Quadratum minoris AB (AC - BC) ad rationalem

tionalē DE applicatum, facit latitudinem DG a-
potomen quartam.

Ut prius, ACq + BCq, hoc est DK est p²
ergo DL est p² DE. at rectang ACB, ide-
oque GK (2 ACB), * est p², b quare GL est p²
DE. c ergo DL GL. d at DLq GLq
GLq, quia vero ACq BCq, e erit DL GL
✓DLq - GLq: f ergo DG condiciones habet
apotomæ quartæ. Q. E. D.

P R O P. CII.

Vide Schem. præced.

Quadratum ejus AB (AC - BC,) que cum
rationali medium totum efficit, ad rationalem DE
applicatum, facit latitudinem DG apotomen quin-
tam.

Rursus enim, DK est p², a quare DL est p²
DE. item GK est p², b unde GL est p² DE.
c ergo DL GL, d sed DLq GLq.
porro, DL GL ✓DLq - GLq. ex quibus,
DG f est apot. quinta. Q. E. D.

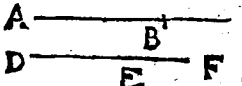
P R O P. CIII.

Vide Schema idem.

Quadratum ejus AB (AC - BC,) que cum
medio medium totum efficit, ad rationalem DE ap-
plicatum, facit latitudinem DG apotomen sextam.

Haud aliter, quam antea, DK, & GK sunt
p²; a quare DL & GL sunt p² DE. item
DK GL, b quare DL GL. d ergo
DG est apot. b cum igitur ACq BCq, ideo-
que DL GL ✓DLq - GLq, c erit DG. apot.
sexta. Q. E. D.

PROP. CIV.

 Recta linea DE a-
 potome AB (AC-
 BC) longitudi-
 nē commensurabilis, &
 ipsa apotome est, atque ordine eadem.

LEMMA.

Sit AB. DE :: AC. DF. & AB $\perp$ DE.

Dico AC + BC $\perp$ DF + EF.

Nam AC. BC a :: DF. EF. ergo componen-
 do AC + BC. BC :: DF + EF. EF. ergo per-
 mutando AC + BC. DF + EF :: BC. EF. a at
 BC $\perp$ EF. b ergo AC + BC $\perp$ DF + EF.
 Q. E. D.

a lem. 66 10.
 b 10. 10.

a 12. 6.
 b lem. 103.

10.

c hyp.

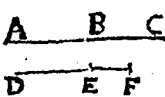
d 67. 10.

e Per defini-
 tiones ad 85.

10.

a Fac AB. DE :: AC. DF. b igitur AC +
 BC $\perp$ DF + EF. ergo cum AC + BC c bi-
 nomium sit, d erit DF + EF ejusdem ordinis bi-
 nomium; e quare DF - EF ejusdem ordinis a-
 potome est, cujus AC - BC. Q. E. D.

PROP. CV.

 Recta linea DE mediæ a-
 potome AB (AC - BC)
 commensurabilis, & ipsa me-
 diæ apotome est, atque ordine
 eadem.

Iterum a fac AB. DE :: AC. DF. b quare
 AC + BC $\perp$ DF + EF. c ergo DF + EF
 est binom. ejusdem ordinis, cujus AC + BC.
 d proinde & DF - EF mediæ apotome erit e-
 jusdem classis, cujus AC - BC. Q. E. D.

a 12. 6.

b lem. 103.

10.

c 68. 10

d 56, & 76.

10.

PROP. CVI.

A — B — C

D — E — F

Recta linea
DE Minori AB
(AC = BC)
commensurabilis,
& ipsa minor est.

Fiat AB. DE :: AC. DF. ^a estque AC + BC ^alem. 103.
DF + EF. atqui AC + BC ^b est Major, ^b 57.
ergo DF + EF quoque Major est. ^c & proinde ^c 69. 10.
DF - EF est Minor. Q. E. D. ^d 77. 10.

PROP. CVII.

A — B — C

D — E — F

Recta linea DE commensurabilis ei AB (AC - BC)
quæ cum rationali medium
totum efficit, & ipsa cum
rationali medium totum efficiens est.

Nam ad modum præcedentium ostendemus
DF + EF esse potentem ^e 7, & ^f 7. ergo DF ^a 78. 10.
- EF est ut dicitur.

PROP. CVIII.

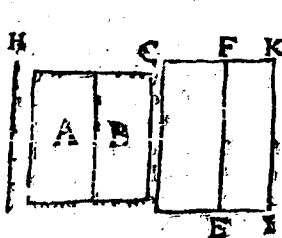
A — B — C

D — E — F

Recta linea DE commensurabilis ei AB (AC - BC) quæ cum medio medium totum efficit, & ipsa cum medio medium totum efficiens est.

Nam, ad normam præcedentium, erit DF + EF potens ² μ 2. ergo DF - EF erit ut in pro. ^a 79. 10. pos.

P R O P. CIX.

Medio B à ra-
tionali A + B
detracta, restali-
nea H, qua reli-
quum spatium A
potest, una ex dua-
bus irrationali-
bus sit, vel apo-
tome, vel Mi-
nor.

Ad CD ρ , fac rectang. CI = A + B; & FI = B. quare CE = A: (Hq) Quoniam igitur CI b est $\mu\nu$, erit CK ρ CD. sed quia FI b est $\mu\nu$, erit FK ρ CD. & unde CK $\square$ FK fergo CF est apotome. Si igitur CK $\square$ CKq = EKq, g erit CF apot. prima; b quare CE (H) est apotome. sin CK $\square$ CKq = FKq, k erit CF apot. quinta. & proinde H ($\sqrt{CE}$) erit Minor. Q. E. D.

P R O P. CX.

Vide Schem. preced.

Rationali B à medio A + B detracta; alie dua
irracionales fiunt, vel media apotome prima, vel cum
rationali medium totum efficiens.

Ad CD expof. ρ fiant rectang. CI = A + B; & FI = B, a unde CE = A = Hq. Quoniam igitur CI b est $\mu\nu$, erit CK ρ CD. sed quia FI b est $\rho\nu$, erit FK ρ CD. & unde CK $\square$ FK. fergo CF est apot. g nempe secunda; si CK $\square$ CKq = FKq, b quare H ($\sqrt{CE}$) est media apot. prima. Sin vero CK $\square$ CKq = FKq, k erit CF apot. quinta. & proinde H ($\sqrt{CE}$) erit faciens $\mu\nu$ cum $\rho\nu$. Q. E. D.

P R O P.

23. 10.
b hyp. &
comp.
22. 10.
23. 10.
23. 10.
24. 10.
2. def. 85.
10.
2. 10.
2. 10.
2. 10.
10.
10.

23. 10.
b hyp. &
comp.
23. 10.
2. 10.
23. 10.
24. 10.
2. def. 85.
10.
2. 10.
2. 10.
2. 10.
10.
10.

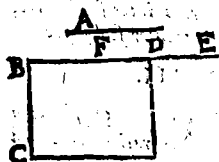
PROP. CXI.

Vide Schema idem.

Medio B à medio A + B detracto, quod sit incom-
mensurable toti A + B; reliqua due irrationales
sunt, vel mediæ apotome secunda, vel cum medio
medium totum efficiens.

Ad CD p^o fiant rectang. CI = A + B; &
FI = B, a quare CE = A = Hq. Quoniam
igitur CI est $\mu\upsilon$. b erit CK g^o $\perp$ CD. eodem
modo erit FK p^o $\perp$ CD. item quia CI c^o $\perp$
FI, d erit CK $\perp$ FK; e quare CF est apoto-
me, f tertia scilicet, si CK $\perp$ $\sqrt{CK - FK}$ q,
g unde H ($\sqrt{CE}$) erit mediæ apot. secunda.
verum si CK $\perp$ $\sqrt{CK}q - FKq$, b erit CF
apot. sexta. k quare H erit faciens $\mu\upsilon$ cum μ ,
Q. E. D.

PROP. CXII.

Apotome A non est
eadem, quæ ex binis no-
minibus.

Ad expof. BC f,
fiat rectang. CD =
Aq. Ergo cum A fit
apotome, a erit BD

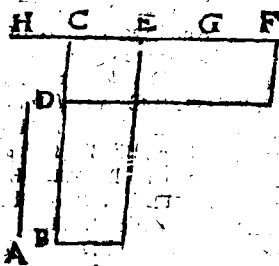
apot. prima. ejus congruens fit DE. b quare BE,
DE sunt g^o $\perp$ c & BE $\perp$ BC. Vis A esse
bin. ergo BD est bin. i. ejus nomina fint BF,
FD; fitque BF $\perp$ FD; d ergo BF, FD sunt p^o
 $\perp$; & BF e^o $\perp$ BC. ergo cum BC $\perp$ BE;
ferit BE $\perp$ FB. g ergo BE $\perp$ FE. b ergo FE
est p. item quia BE $\perp$ DE, k erit FE $\perp$ DE.
l quare FD est apotome, i adeoque FD est p. sed
ostensa est f. quæ repugnant. ergo A male dici-
tur binomium. Q. E. D.

Nomina 13. linearum irrationalium inter se differentium.

1. Media.
2. Ex binis nominibus, cujus 6 species
3. Ex binis mediis prima.
4. Ex binis mediis secunda.
5. Major.
6. Rationale ac medium potens.
7. Bina media potens.
8. Apotome, cujus etiam 6 species.
9. Media apotome prima.
10. Media apotome secunda.
11. Minor.
12. Cum rationali medium totum efficiens.
13. Cum medio medium totum efficiens.

Cum latitudinem differentia arguant differentias rectarum, quarum quadrata sunt applicata ad aliquam rationalem, sitque demonstratum in precedentibus, latitudines quae oriuntur ex applicationibus quadratorum harum 13 linearum inter se differre, perspicue sequitur has 13 lineas inter se differre.

PROP. CXIII.

Quadratum rationalis A ad eam, quae ex binis nominibus BC (BD + DC) applicatum, latitudinem facit apotomen EC, cujus nomina EH, CH commun-

furabilia sunt nominibus BD, DC ejus, quae ex binis nominibus

in eadem proportione: (EH. BD :: CH. DC)
 & adhuc, apotome EC quæ sit, eundem habet ordinem, quem et BC, quæ ex binis nominibus.

207. 16. 6.

Ad DC minus nomen a fac rectang. DF
 Aq = BE, quare BC. CD :: FC. CE. ergo
 dividendo BD. DC :: FE. EC. cum igitur
 c = DC, d erit FE = EC. sume EG = EC.
 fiatque FG. GE :: EC. CH. Erunt EH, CH
 nomina apotome EC; quibus conveniunt ea,
 quæ in theoremate proposita sunt. Nam com-
 ponendo FE. GE (EC) :: EH. CH. ergo
 FH. EH :: EH. CH, & FE. BE :: BD.
 DC, quare cum BD g = DC, h erit EH =
 CH; & FHq = CHq. ergo, quia FHq
 EHq :: FH. CH. h erit FH = CH, ideoque
 FC = CH. Porro CD g est p, & DF (Aq)
 g est q = ergo FC est p = CD, quare etiam
 CH est p = CD. igitur BH CH sunt p, act
 ut prius, ergo EC est apotome, cui congruit CH.
 porro EH. CH :: BD. DC, ideo permutando
 EH. BD :: CH. DC. unde quia CH =
 DC, h erit EH = BD. quinimo pote BD =
 ✓ BDq = DCq, erit ideo EH = ✓ EHq =
 CHq, iterum si BD = p expos. erit EH = ei-
 dem p; hoc est si BC sit bin. 1., erit EC apot.
 prima. Similiter si DC = p expos. erit CH
 = eidem p. hoc est si BC sit bin. 2., erit
 EC apot. 2. & si hæc bin. 3. illa erit apot. 3.
 &c. Siq BD = ✓ BDq = DCq, erit EH =
 ✓ EHq = CHq; si igitur BC sit bin. 4., vel 5.,
 vel 6. erit EC similiter apot. 4., vel 5., vel 6.

b 14. 6.

c hyp.
d 14. 5.

e 12. 5.
f Prius.

g hyp.
h 10. 10.
i cor. 20. 6.
j 16. 10.

m 21. 10.

n sed. 12. 10.
o 74. 10.

p 10. 10.

q 15. 10.

r 12. 10.

s 1. 10.

t 1. 10.

u 2. 10.

v 3. 10.

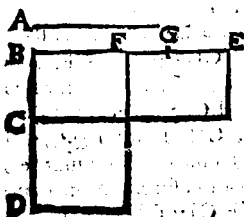
w 4. 10.

x 5. 10.

y 15. 10.

Q. E. D.

PROP. CXIV.

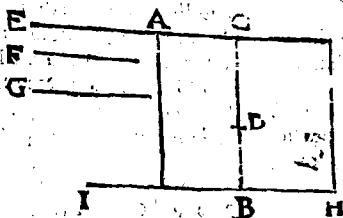
Quadratum ra-
tionalis A ad apo-
tomen BC (BD-
DC) applicatum,
facit latitudinem BE
eam, quæ ex binis no-
minibus; cujus no-
mina BE, GE com-
mensurabilia sint a-

potome BC nominibus BDDC, & in eadem pro-
portione; & adhuc; quæ ex binis nominibus fit
(BE,) eundem habet ordinem, quem ipsa apotome
BC.

Fac rectang. DF = Aq; & BE. FE b ::
EG. GF. Quoniam igitur DF = Aq = CB,
erit BD. BC :: BE. BF. ergo per conversio-
nem rationis BD. CD :: BE. FE :: EG. GF ::
BG. EG. sed BD = $\sqrt{}$ CD. f ergo BG = $\sqrt{}$
GE. ergo quia BGq. GEq g :: BG. GF. h erit
BG = $\sqrt{}$ GF. k ideoque BG = BF. porro
BD = est p, & rectang. DF (Aq) = est q. i er-
go BF est p = BD. m ergo etiam BG est p =
BD. n ergo BG, GE sunt p = $\sqrt{}$. o quare BE
est bin. denique igitur quia BD. CD :: BG.
GE; & permutando BD. BG :: CD. GE; sitque
BD = $\sqrt{}$ BG; p erit CD = $\sqrt{}$ GE. ergo si CB sit
apot. prima; erit BE bin. x. &c. ut in anteceden-
ti. ergo, &c.

Libe r X.

P R O P. C X V.

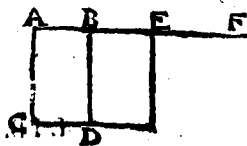
Si spatium AB contineatur sub apotoma AC (CE-AE,) & ea, quæ ex binis nominibus CB; cujus nomina CD, DB commensurabilia sint apotoma nominibus CE, AE, & in eadem proportionem (CE.AE :: CD.DB;) recta linea F spatium AB potens, est rationalis.

Sit G quævis p; & fiat rectang. CH = Gq. erit igitur BH (HI-IB) apotome; & HI a 113.10. $\perp$ CD b $\perp$ CE, a & BI $\perp$ DB; & atque HI. BI :: CD. DB b :: CE, EA. ergo permutando HI. CE :: BI. EA. c ergo BH. AC :: HI. CE :: BI. EA. ergo cum HI d $\perp$ CE, e erit BH $\perp$ AC. f ergo rectang. HC $\perp$ BA. Sed HC (Gq) b est p q. g ergo BA (Fq) est p q. proinde F est p. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, fieri potest, ut spatium rationale contineatur sub duabus rectis irrationalibus.

P R O P. C X V I.

A media AB sunt infinite irrationales BE, EF, &c. & nulla alicui antecedentium est eadem.

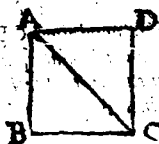
Sit AC expof.

R 3

p. fit-

que AD spatium sub AC, AB. & ergo AD
 Summe BE = $\sqrt{AD}$ ergo BE est $\sqrt{p}$, nulli
 eorum eadem. nullum enim quadratum alicu-
 priorum applicatum ad p^2 , latitudinem efficit
 mediam. compleatur rectang. DE; & erit DE $\sqrt{p}$;
 & b proinde EF ($\sqrt{DE}$) erit $\sqrt{p}$; & nulli prio-
 rum eadem. nullum enim priorum quadratum
 ad p applicatum, latitudinem efficit ipsam BE.
 ergo, &c.

P R O P. CXVII.

Propositum sit nobis ostende-
 re, in quadratis figuris BD,
 diametrum AC lateri AB in-
 commensurabilem esse.

Nam ACq. ABq. 2 :: 2.
 1 b :: non Q. Q. ergo AC
 AB. Q. E. D.

Celebratissimum est hoc theorema apud vete-
 res philosophos, adeo ut qui hoc nesciret, cum
 Plato non hominem esse, sed pecudem diceret.

247. 1.
 b cor. 24. 8.
 c g. 10.

IVNO

LIB.

LIB. XI.

Definitiones.

I. olidum est, quod longitudinem, latitudinem, & crassitudinem habet.

II. Solidi autem extremum est superficies.

III. Linea recta est ad planum recta, cum ad rectas omnes lineas, à quibus illa tangitur, quæque in proposito sunt plano, rectos angulos efficit.

IV. Planum ad planum rectum est, cum rectæ lineæ, quæ communi planorum sectioni ad rectos angulos in uno plano ducuntur, alteri plano ad rectos sunt angulos.

V. Rectæ lineæ ad planum inclinatio est, cum à sublimi termino rectæ illius lineæ ad planum deducta fuerit perpendicularis; atque à puncto quod perpendicularis in ipso plano effecerit, ad propositæ illius lineæ extremum, quod in eodem est plano, altera recta linea fuerit adjuncta; est, inquam, angulus acutus insistente lineæ, & adjuncta comprehensus.

VI. Plani ad planum inclinatio, est angulus acutus rectis lineis contentus, quæ in utroque planorum ad idem communis sectionis punctum ductæ, rectos cum sectione angulos efficiunt.

VII. Planum ad planum similiter inclinatum esse dicitur, atque alterum ad alterum, cum dictæ inclinationum anguli inter se fuerint æquales.

VIII. Parallela plana sunt, quæ inter se non conveniunt.

IX. Similes solidæ figuræ sunt, quæ similibus planis continentur, multitudine æqualibus.

X. Æquales & similes; solidæ figuræ sunt, quæ

quæ similibus planis multitudine & magnitudine æqualibus continentur.

X I. Solidus angulus est plurium quam duarum linearum, quæ se mutuo contingunt, nec in eadem sunt superficie, ad omnes lineas inclinatio.

Aliter.

Solidus angulus est, qui pluribus quam duobus planis angulis in eodem non consistentibus plano, sed ad unum punctum constitutis, continetur.

X II. Pyramis est figura solida, planis comprehensa, quæ ab uno plano ad unum punctum constituuntur.

X III. Prisma est figura solida, quæ planis continetur, quorum adversa duo sunt & æqualia, & similia, & parallela; alia vero parallelogramma.

X IV. Sphæra est, quando semicirculi manente diametro, circumductus semicirculus in seipsum rursus revolvitur unde moveri cœperat, circumassumpta figura.

Coroll.

Hinc radii omnes à centro ad superficiem sphæræ inter se sunt æquales.

X V. Axis autem sphæræ, est quiescens illa recta linea, circum quam semicirculus convertitur.

X VI. Centrum sphæræ est idem quod & semicirculi.

X VII. Diameter autem sphæræ, est recta quædam linea per centrum ducta, & utrinque à sphæræ superficie terminata.

X VIII. Conus est, quando rectanguli trianguli manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulus, circumductum triangulum in seipsum rursus revolvitur unde moveri cœperat, circumassumpta figura. Atque si quiescens recta
linea

linea æqualis sit reliquæ, quæ circa rectum angulum continetur, orthogonius erit conus; si vero minor, amblygonius; si vero major, oxigonius.

XIX. Axis autem conï, est quiescens illa linea, circa quam triangulum vertitur.

XX. Basis vero conï est circulus qui à circumducta recta linea describitur.

XXI. Cylindrus est, quando rectanguli parallelogrammi manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulum, circumductum parallelogrammum in seipsum rursus revolvitur unde coeperat moveri, circumassumpta figura.

XXII. Axis autem cylindri, est quiescens illa recta linea, circum quam parallelogrammum convertitur.

XXIII. Bases vero cylindri sunt circuli à duobus adversis lateribus, quæ circumaguntur, descripti.

XXIV. Similes conï & cylindri sunt, quorum & axes, & basium diametri proportionales sunt.

XXV. Cubus est figura solida sub sex quadratis æqualibus contenta.

XXVI. Tetraedrum est figura solida sub quatuor triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

XXVII. Octaedrum est figura solida sub octo triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

XXVIII. Dodecaedrum est figura solida sub duodecim pentagonis æqualibus & æquilateris & æquiangulis contenta.

XXIX. Icosaedrum est figura solida sub viginti triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

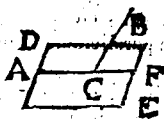
XXX. Parallelepipedum est figura solida sex figuris quadrilateris, quarum quæ ex adverso parallelae sunt, contenta.

XXXI. So-

XXXI. Solida figura in solida figura dicitur inscribi, quando omnes anguli figuræ inscriptæ constituuntur vel in angulis, vel in lateribus, vel denique in planis figuræ, cui inscribitur.

XXXII. Solida figura solidæ figuræ vicissim circumscribi dicitur, quando vel anguli, vel latera, vel denique plana figuræ circumscriptæ tangunt omnes angulos figuræ, circum quam describitur.

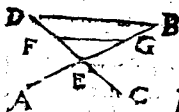
P R O P. I.

Recta linea, pars quedam AC non est in subiecto plano, quedam vero CB in sublimi.

Producatur AC in subiecto plano usque ad F, vis CB esse in directum ipsi AC; ergo duæ rectæ AB, AF habent commune segmentum AC. Q. F. N.

P R O P. II.

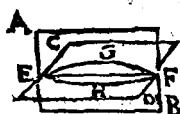

Si duæ rectæ lineæ AB, CD se mutuo secant, in uno sunt plano; atque triangulum omne DEB in uno est plano.

Putæ enim trianguli DEB partem EFG esse in uno plano, partem vero FDGB in altero. ergo rectæ ED pars EF est in subiecto plano, pars vero FD in sublimi, Q. E. A. ergo triangulum EDB in uno est plano, proinde & rectæ ED, EB, quare & totæ AB, DC in uno plano existunt. Q. E. D.

P R O P.

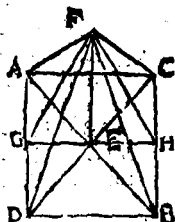
PROP. III.

Si duoplane AB, CD
se mutuo secant, communis
eorum sectio EF est recta li-
nea.

Si EF communis sectio
non est recta linea, a ducatur in plano AB recta ^{a 1. post. 1.}
EGF, & in plano CD recta EHF. duæ igitur
rectæ EGF, EHF claudunt spatium. b Q. E. A. b 14. ex. 1.

PROP. IV.

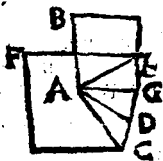
Si recta linea EF rectis
duabus lineis AB, CD se
mutuo secantibus in commu-
ni sectione E ad rectos angu-
los insistat: illa ducto etiam
per ipsas plano ACBD ad
angulos rectos erit.

Accipe EA, EC, EB,
ED æquales, & junge re-
ctas AC, CB, BD, AD.
per E ducatur quævis recta GH; junganturque
FA, FC, FD, FB, FG, FH. Quoniam AE
= EB; & DE = EC; & ang. AED = ^{a constr.}
CEB, erit AD = CB. ^{b 15. 1.} c panterque AC =
DB. ^{c 4. 1.} d ergo AD parall. CB, & AC parall. ^{d sch. 34. 1.}
DB. e quare ang. GAE = EBH. e & ang.
AGE = EHB. sed & AEF = EBH ergo GE
= EH, & g AG = BH. quare ob angulos rectos,
ex hyp. & proinde pares ad E, b bases FA, FC,
FB, FD æquantur. Triangula igitur ADF,
FBC sibi mutuo æquilatera sunt, k quare ang.
DAF = CBF. ergo in triangulis AGF, FBH
latera FG, FH æquantur; & proinde etiam ^{h 4. 1.}
triangula FEG, FEH sibi mutuo æquilatera
sunt. m ergo anguli FEG, FEH æquales ac
propterea recti sunt. Eodem modo FE cum ^{m 8. 1.}
omni ^{n 10. def. 1.}

e 3. def. 12.

omnibus in plano $A D B C$ per E ductis rectis
lineis rectos angulos constituit, ideoque eidem
plano recta est. Q. E. D.

P R O P. V.

Si recta linea AB rectis tri-
bus lineis AC , AD , AE se-
mutuo tangentibus in communi
sectione ad rectos angulos infi-
stat; illae tres rectae in uno sunt
plano.

e 2. 11.

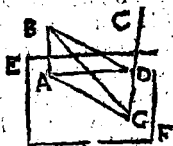
e 3. 11.

e 4. 11.

e 3. def. 11.

Nam AC , AD sunt in
uno plano FC . item AD , AE sunt in uno pla-
no BE . vis diversa esse haec plana; sit igitur eo-
rum interseccio b recta AG . Quoniam igitur
 BA ex hypoth. perpendicularis est rectis AC ,
 AD , eadem c plano FC , ideoque rectae AG per-
pendicularis est. ergo (liquidem & AB est in eo-
dem cum AC , AE plano) anguli BAG , BAE re-
cti, & proinde pares sunt, pars & totum. Q. E. A.

P R O P. VI.

Si duae rectae lineae AB ,
 DC eidem plano EF ad re-
ctos sint angulos; parallelae
erunt illae rectae lineae AB ,
 DC .

a hyp.

b const.

e 4. 11.

e 8. 11.

e 9. 11.

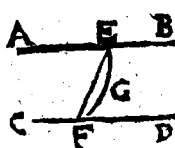
e 2. 11.

Ducatur AD , cui in pla-
no EF perpendicularis sit $DG = AB$; jungan-
turque BD , BG , AG . Quia in triangulis BAD ,
 ADG anguli DAB , ADG recti sunt; atque
 $AB = DG$; & AD communis est; erit BD
 $= AG$; quare in triangulis AGB , BGD sibi
mutuo æquilateris ang. $BAG = BDG$; quo-
rum BAG rectus cum sit, erit BDG etiam re-
ctus. atqui ang. GDC rectus ponitur; ergo re-
cta GD tribus DA , DB , CD recta est; & quae
ideo in uno sunt plano, f in quo AB existit;

cum

cum igitur AB , & CD sint in uno plano, & anguli interni BAD , CDA recti sint, & erunt AB , & CD parallelæ. Q. E. D.

PROP. VII.

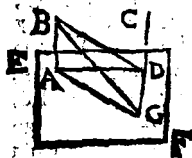

Si due sint parallele rectæ lineæ AB , CD , in quarum utraque sumpta sint quelibet puncta E , F ; illa lineæ EF , que ad hæc puncta adiungitur, in eodem est cum parallelis plano $ABCD$.

Planum in quo AB , CD , secet aliud planum per puncta E , F . si jam EF non est in plano $ABCD$, illa communis sectio non erit. Sit ergo $E.G.F.$ hæc igitur recta est lineæ. duæ ergo rectæ EF , EGF spatium claudunt. Q. E. A.

23. 11.
b 14. ex. 1.

PROP. VIII.

Si due sint parallele rectæ lineæ AB , CD , quarum altera AB ad rectos cuidam plano EF sit angulos; & reliqua CD eidem plano EF ad rectos angulos erit.

Adscita præparatione & demonstratione sextæ hujus; anguli GDA & GDB recti sunt. ergo GD recta est plano per AD , DB (in quo etiam AB , CD existunt.) ergo GD ipsi CD est perpendicularis; atqui ang. CDA etiam rectus est. ergo CD plano EF recta est. Q. E. D.

24. 11.
b 7. 11.
c 3. def. 10.
d 29. 1.
e 4. 11.

PROP.

P R O P. IX.

Fig. *Quæ* (AB, CD) *eidem* rectæ lineæ EF sunt parallele, sed non in eodem cum illa plano, hæc quoque sunt inter se parallele.

In plano parallelarum AB, EF ducatur HG perpendiculararem ad EF. item in plano parallelarum BF, CD ducatur IG perpendiculararem ad EF. ergo EG recta est plano per HG, GI; eidemque plano *b* rectæ sunt AH, & CI. ergo AH, & CI parallelæ sunt. Q. E. D.

a 4. 11.
b 8. 11.
c 6. 11.

P R O P. X.

Si due rectæ lineæ AB, AC se mutuo tangentes ad duas rectas ED, DF se mutuo tangentes sunt parallela, non autem in eodem plano, ille angulos æquales (BAC, EDF) comprehendunt.

Sint AB, AC, DE, DF æquales inter se, & ducantur AD, BC, EF, BE, CF. Cum AB, DE sint parallelæ & æquales, *b* etiam BE, AD parallelæ sunt, & æquales. Eodem modo CF, AD parallelæ sunt, & æquales. *c* ergo etiam BE, FC sunt parallelæ & æquales. Aequantur ergo BC, EF. Cum igitur triangula BAC, EDF sibi mutuo æquilatera sint, anguli BAC, EDF æquales erunt. Q. E. D.

hyp. &
nstr.
33. 1.
ex. 1.
30. 1.
3. 1.
1.

P R O P. XI.

A dato puncto A in sublimi ad subiectam planum BC perpendiculararem rectam lineam AI ducere.

In plano BC duc quamvis DE, ad quam ex A duc perpendiculararem AF. ad eandem per
F in

F in plano BC *b* duc normalem FH. tum ad FH *a* 12. 1.
a demitte perpendicularem AI. erit AI recta pla- *b* 11. 1.
 no BC.

Nam per I *a* duc KIL parall. DE. Quia DE *c* 31. 1.
a recta est ad AF, & FH, *e* erit DE recta plano *d* 10. 1.
 IFA; adeoque & KL eidem plano *e* 4. 11.
 recta est. *f* 8. 11.
 ergo ang. KIA rectus est. atqui ang. AIF *g* 3. def. 11.
 etiam *b* rectus est. I ergo AI plano BC recta est. *h* 10. 1.
 Q. E. D. *i* 4. 11.

PROP. XII.

Dato plano BC, à puncto
 A, quod in illo datum est, ad
 rectos angulos rectam lineam
 AF excitare.

A quovis extra planum
 puncto D *a* duc DE rectam plano BC; & iuncta *a* 11. 11.
 EA *b* duc AF parall. DE. *c* perpendicularis est AF *b* 11. 1.
 plano BC rectam esse. Q. E. F. *c* 8. 11.

Præfice perficiuntur hoc, & præcedens pro-
 blema, si duæ normæ ad datum punctum appli-
 centur, ut patet ex 4. 11.

PROP. XIII

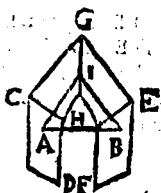

Dato plano AB, à puncto
 D, quod in illo datum est,
 duæ rectæ lineæ CD, CE
 ad rectos angulos non exci-
 tabuntur; ab eadem par-
 te.

Nam utraque CD, CE plano AB *a* recta es- *a* 6. 11.
 set, eademque adeo parallelæ forent, quod pa-
 rallelarum definitioni repugnat.

P R O P. XIV.

valores con-
versa.

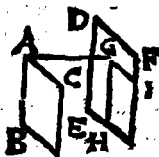
Ad quæ plana CD, FE,
eadem recta linea AB recta
est; illa sunt parallela.

Si negas, plana CD, FE
concurrant, ita ut commu-
nis sectio sit recta GH;
sume in hac quodvis pun-
ctum I, ad quod in propo-
sitis planis ducantur rectæ

a typ. & 3.
def. 11.
b 17. 1.

IA, IB. unde in triangulo IAB, duo anguli
IAB, IBA α recti sunt. b Q. E. A.

P R O P. XV.

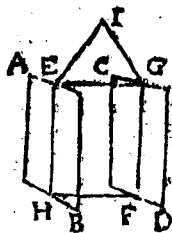

Si due rectæ lineæ AB,
AC se mutuo tangentes, ad
duas rectas DE, DF se
mutuo tangentes sint paralle-
læ, non in eodem consistentes
plano; parallela sunt, quæ per
illa dicuntur, plana BAC,
EDF.

a 11. 11.
b 11. 1.
c 10. 1.
d 1. def. 11.
e 19. 1.
f 4. 11.
g conf.
h 14. 11.

Ex A α duc AG rectam plano E F. b Sintque
GH, GI parallelæ ad DE, DF. c erunt hæ pa-
rallæ etiam ad AB, AC. Cum igitur anguli
IGA, HGA α sint recti, ϵ erunt etiam CAG,
BAG recti. f ergo GA recta est plano BC; atqui
eadem recta est plano E F. b ergo plana BC, EF
sunt parallela. Q. E. D.

PROP. XVI.

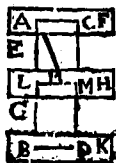

Si duo plana parallela
A.B, C.D, plano quopiam
HEIGF secantur, commu-
nes illorum sectiones H.H,
GF sunt parallelae.

Nam si dicantur non
esse parallelae, cum sint
in eodem plano secanti,
convenient alicubi, puta
in I. quare cum totae

HEB, FGI sint in planis A.B, C.D productis, si. 12
etiam haec convenient, contra hypoth.

PROP. XVII.

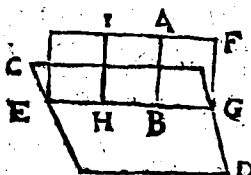

Si duae rectae linea A.L.B,
C.M.D parallelis planis E.F, G.H,
I.K secantur, in easdem rationes
secabuntur (A.L. L.B :: C.M.
M.D.)

Ducantur in planis E.F, I.K
rectae A.C, B.D. item A.D
occurrans plano G.H in N;
junganturque N.L, N.M. Pla-

na triangulorum A.D.C, A.D.B faciunt sectiones
E.D, L.N; & A.C, N.M a parallelas. ergo A.L. a. 16. 12
L.B :: A.N, N.D :: C.M, M.D. Q. E. D. b. 2. 6

P R O P. XVIII.

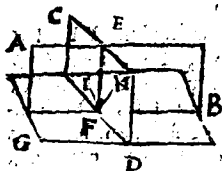

Si recta linea
AB plano cuiuspiam
CD ad rectos sit an-
gulos; & omnia, qua
per ipsam AB plana
(EF, &c.) eidem
plano CD ad rectos
angulos erunt.

Ductum sit per AB planum aliquod EF, fa-
ciens cum plano CD sectionem EG; è cuius
aliquo puncto H, in plano EF a ducatur HI pa-
rall. AB. & erit HI recta plano CD; pariterque
aliae quævis ad EG perpendiculares. ergo pla-
num EF plano CD rectum est; eademque ratio-
ne quævis alia plana per AB ducta plano EF re-
cta erunt. Q. E. D.

a 11. 1.
b 8. 11.
c 4. def. 11.

P R O P. XIX.

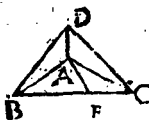

Si duo plana AB,
CD, se mutuo secan-
tia, plano cuidam GH
ad rectos sint angu-
los, communis etiam
illorum sectio EF ad
rectos eidem plano
(GH) angulos erit.

Quoniam plana AB, CD ponuntur recta
plano GH, patet ex 4. def. 11. quod ex puncto
P in utroque plano AB, CD duci possit per-
pendicularis plano GH; quæ & unica erit, &
propterea eorundem planorum communis sectio.
Q. E. D.

a 13. 11.

PROP. XX.

Si solidus angulus ABCD tribus angulis planis BAD, DAC, BAC contineatur; ex his duo quilibet, utut assumptis, tertio sunt majores.

Si tres anguli sunt æquales, patet assertio; si inæquales, maximus esto BAC. ex quo a auferat 23. 1. $BAE = BAD$; & fac $AD = AE$; ducanturque BEC, BD, DC.

Quoniam latus BA commune est, & $AD = AE$; & ang. $BAE = BAD$; erit $BE = BD$. sed $BD + DC < BC$, ergo $DC < EC$. cum igitur $AD = AE$, & latus AC commune est, ac $DC < EC$, erit ang. $CAD < EAC$. ergo ang. $BAD + CAD < BAC$. Q. E. D.

PROP. XXI.

Omnis solidus angulus sub minoribus, quam quatuor rectis angulis planis, continetur.

Esto solidus angulus A; planis angulis illum componentibus subtendantur rectæ BC, CD, DE, EF, FB in uno plano existentes. Quo facto constituitur pyramis, cujus basis est polygonum BCDEF, vertex A; totque cincta triangulis quot plani anguli componunt solidum A. Jam vero quia duo anguli ABF, ABC majores sunt uno FBC, & duo ACB, ACD majores uno BCD, & sic deinceps, erunt triangulorum G, H, I, K, L circa basim anguli simul sumpti omnibus simul angulis basis B, C, D, E, F majores. sed anguli baseos una cum quatuor rectis faciunt bis tot rectos, quot sunt latera, sive quot triangula. Ergo omnes triangulorum circa basim anguli una

cum 4 rectis conficiunt amplius quam bis tot rectos quot sunt triangula. sed iidem anguli circa basim una cum angulis qui componunt solidum, componunt & bis tot rectos quot sunt triangula. liquet ergo angulos solidum angulum A componentem quatuor rectis esse minores. Q. E. D.

31. 1.

PROP. XXII.

Si fuerint tres anguli plani A, B, HCL, quorum duo utlibet assumpti reliquo sint majores; comprehendant autem ipsos recta lineae aequales AD, AE, FB, &c. fieri potest, ut ex rectis lineis DE, FG, HI, aequales illas rectas connectentibus triangulum constitutur.

32. 1.

33. 1.

34. 1.

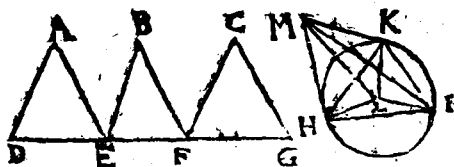
35. 1.

36. 1.

37. 1.

Ex iis constitui potest triangulum, si duae quaelibet reliqua majores existant; sed ita se res habet. Nam hic ang. HCK = B, & CK = CH, ducanturque HK, IK. ergo KH = FG, & quia ang. KCI = A; erit KI = DE. sed KI = HI + KH (FG) ergo DE = HI + FG. Simili argumento quaevis duae reliqua majores ostendentur; & proinde ex iis triangulum constitui potest. Q. E. D.

PROP. XXIII.

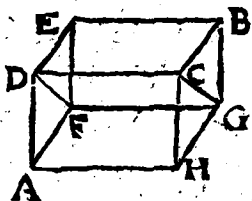

Ex tribus angulis planis A, B, C, quorum duo quomodocunque assumpti reliquo sunt majores, solidum angulum MHK constituere. * Oportet autem * 21. 11. illos tres angulos quatuor rectis minores esse.

Fac AD, AE, BE, BF, CF, CG æquales inter se. Ex subtenſis DE, EF, FG (hoc est, ex æqualibus HI, IK, KH) a fac triang. HKI. circa quod b describatur circulus LNKI. * Quoniam vero AD $\square$ HL; & sit ADq $\equiv$ HLq + LMq. & sitque LM recta plano circuli HKI; & ducantur HM, KM, IM. Quoniam igitur ang. HLM e rectus est; f erit MHq $\equiv$ HLq + LMq g = ADq. ergo MH = AD. simili argumento MK, MI, AD (id est, AE, EB, &c.) æquantur; ergo cum HM = AD, & MI = AE; & DE b = HI, erit ang. A = HMI; h similiter ang. IMK = i & ang. HMK = C. Factus est igitur angulus solidus ad M ex tribus planis datis. Q. E. F. Brevitatis causa assumptum est, esse AD $\square$ HL, id quod in variis casibus demonstratum vide apud Claviu.

a 22. 11. &
22. 1.
b 5. 4.
vid. Clav.
viam.
c 56. 47. 1.
d 12. 11.
e 3. def. 11.
f 47. 1.
g constr.
h constr.
k 8. 1.

P R O P. XXIV.

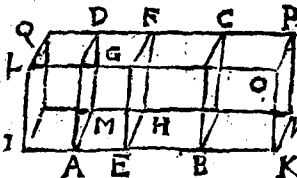

Si solidum AB
parallelis planis con-
tineatur, adversa
illius plana (AG,
DB, &c.) parallelo-
gramma sunt similia
& æqualia.

Planum AC se-
cans plana paral-

lela AG, DB, facit sectiones AH, DC paral-
las. Eadem ratione AD, HC parallelæ sunt. Er-
go ADCH est parallelogrammum. Simili argu-
mento reliqua parallelepipedum plana sunt & pa-
rallelogramma. Quum igitur AF ad HG, & AD
ad HC parallelæ sint, erit ang. $FAD = CHG$;
ergo ob $AF = HG$, & $AD = HC$, ac e
propterea AF. AD :: HG. HC, triangu-
la FAD, GAH similia sunt & æqualia; proinde & pa-
rallelogramma AE, HB similia sunt & æqua-
lia. idemque de reliquis oppositis planis ostende-
tur, ergo, &c.

P R O P. XXV.

Si solidum
parallelepipe-
dum ABCD
plano EF sece-
tur adversis
planis AD, BC
parallelo, erit
quemadmodum

basis AH ad basim BH, ita solidum AHD ad soli-
dum BHC.

Concipe Ppp. ABCD produci utrinque. ac-
ipe $AI = AE$, & $BK = EB$; & pone plana
Q, KE planis AD, BC parallela. parallelo-
gramma

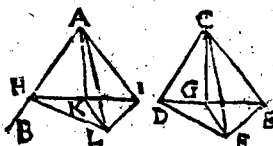
gramma IM, AH, a & DL, DG, b & IQ, AD, EF, &c. a similia ac æqualia sunt; c quare Ppp. $AQ = AF$; atque eadem ratione Ppp. $BP = BF$. ergo solida IF, EP solidorum AF, EC æquemultiplicia sunt, ac bases IH, KH basium AH, BH. Quod si basis IH $=$ KH, erit similiter solidum IF $=$ EP, s. proinde AH. BH :: AF. EC. Q. E. D.

Hæc eadem omni prismati accommodari possunt; unde

Coroll.

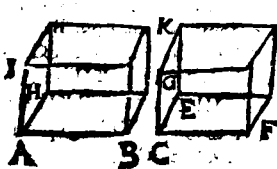
Si prisma quodcumque secetur plano oppositis planis parallelo, sectio erit figura æqualis, & similis planis oppositis.

P R O P. XXVI.

Ad datam rectam AB, ejusque punctum A, constituere angulum solidum AHIL, æqualem solido angulo dato CDEF.

A puncto quovis F a demitte FG plano DCE rectam; ducanturque rectæ DF, FE, EG, GD, CG. Fac $AH = CD$, & ang. $HAI = DCE$. & $AI = CE$; atque in plano HAI, fac ang. $HAK = DCG$, & $AK = CG$. Tum erige KL rectam plano HAI, & sit $KL = GF$. ducaturque AL. erit angulus solidus AHIL par dato CDEF. Nam hujus constructio illius constitutionem penitus æmulatur, ut facile patebit examinanti. ergo factum.

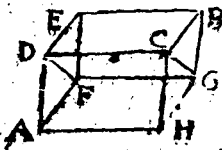

*A data recta
linea AB, dato
solido parallele-
pipedo CD simi-
le & similiter po-
situm parallelepi-
pedum AK descri-
bere.*

Ex angulis planis BAH, HAI, BAI, qui
quales sint ipsis FCE, ECG, FCG, & fac angu-
lum solidum A solido C parem. item b fac FC.
CE :: BA. AH. b ac CE. CG :: AH. AI (c unde
erit ex æquali FC.CG :: BA. AI;) & perficiatur
Ppp. AK. erit hoc simile dato.

Nam per constr. Pgra B H, F E; & H I,
EG; & B I, F G similia sunt, & e horum ideo
opposita illorum oppositis. ergo sex plana solidi
AK similia sunt sex planis solidi CD. pproinde
AK, CD similia solida existunt. Q. E. F.

P R O P. XXVIII.

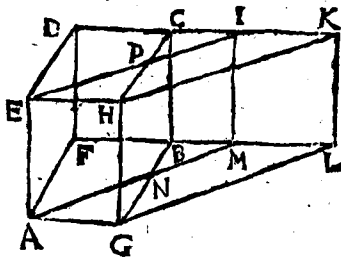

*Si solidum parallelepi-
pedum AB plano FGCD
secetur per diagonos DF,
CG adversorum plano-
rum AE, HB, bisariam
secabitur solidum AB ab
ipso plano FGCD.*

Nam quia DC, FG & æquales & parallela
sunt, b planum FGCD est Pgr. & propter
Pgra AE, HB æqualia, & similia, b etiam tri-
angula AFD, HGC, CGB, DFE æqualia &
similia sunt. Atqui Pgra AC, AG ipsis FB, FD
& etiam æqualia & similia sunt. ergo prismatis
FGCDAH omnia plana æqualia sunt, & simi-
lia planis omnibus prismatis FGCDEB; & c pro-
inde hoc prisma illi æquatur. Q. E. D.

P R O P.

PROP. XXIX.

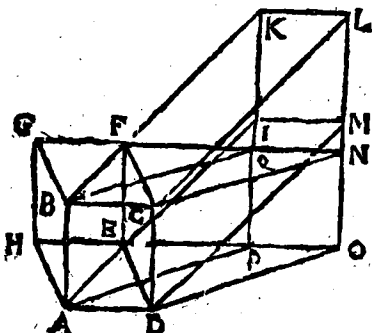

Solida parallelepipeda AGHEFBCD, AGHEMLKI super eandem basim AGHE constituta, & * in eadem altitudine; quorum insistentes lineæ AF, AM in iisdem collocantur rectis lineis AG, FL, sunt inter se æqualia.

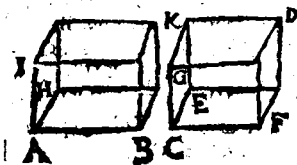
* Id est, inter parallela plana AGHE, FLKD. & sic intellige in sequent. a 10. def. 11. & 35. 1. b 3. & 2. c 2.

Nam si ex æqualibus prismatis AFMEDI, GBLHCK commune auferatur prisma NBMPCI, addaturque utrique solidum AGNEHP, b erit Ppp. AGHEFBCD = AGHEMLKI. Q. E. D.

PROP. XXX.

Solida parallelepipeda ADBCHEFG, AD-

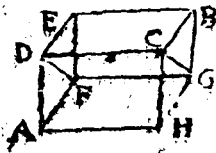

*A data recta
linea AB, dat
solido parallele-
pipedo CD simi-
le & similiter po-
situm parallelepi-
pedum AK descri-
bere.*

Ex angulis planis BAH, HAI, BAI, qui æ-
quales sint ipsis FCE, ECG, FCG, & fac angu-
lum solidum A solido C parem. item b fac FC.
CE :: BA. AH. b ac CE. CG :: AH. AI (c unde
erit ex æquali FC. CG :: BA. AI;) & perficiatur
Ppp. AK. erit hoc simile dato.

Nam per constr. Pgra B H, F E; & H I,
EG; & B I, F G similia sunt, & e horum ideo
opposita illorum oppositis. ergo sex plana solidi
AK similia sunt sex planis solidi CD. s proinde
AK, CD similia solida existunt. Q. E. F.

P R O P. XXVIII.

*Si solidum parallelepi-
pedum AB plano FGCD
secetur per diagonos DE,
CG adversorum plano-
rum AE, HB, bisariam
secabitur solidum AB ab
ipso plano FGCD.*

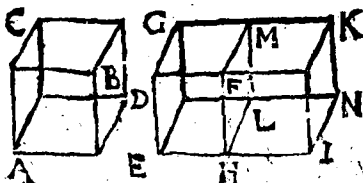
Nam quia DC, FG æquales & parallelæ
sunt, b planum FGCD est Pgr. & propter
e Pgra AE, HB æqualia, & similia, b etiam tri-
angula AFD, HGC, CGB, DFE æqualia &
similia sunt. Atqui Pgra AC, AG ipsis FB, FD
æ etiam æqualia & similia sunt. ergo prismatis
FGCDAH omnia plana æqualia sunt, & simi-
lia planis omnibus prismatis FGCDEB; & pro-
inde hoc prisma illi æquatur. Q. E. D.

P R O P.

CD. PV $\delta \alpha$ $e ::$ pgr. Ca (PRBZ.) Pie $::$ Ppp. $e 15. 11.$
 PRBZQV, F. PV $\delta \alpha$, ferit Ppp. CD $f =$ $f 9. 5.$
 PRBZQV, F $g =$ PRVQSTYX $h =$ AB. $g 19. 11.$
 Q. E. D. $h 19. 11.$
 $h 19. 11.$
 $h 19. 11.$

Sin Ppp^a AB, CD latera basibus obliqua habeant; super easdem bases, & in eadem altitudine, ponantur parallelepipeda, quorum latera basibus sint recta. Ea inter se, & obliquis æqualia erunt; = proinde & obliqua AB, CD æquantur. Q. E. D.

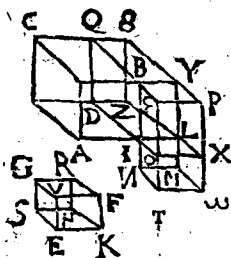
PROP. XXXII.

Solida parallelepipeda ABCD, EFGH sub eadem altitudine, inter se sunt æquæ bases AB, EF.

Producta EHI, & fac pgr. FI = AB, & bcomple Ppp. FINM. Liqueat esse Ppp. FINM. $a 45. 1.$
 (ABCD.) EFGH $d ::$ FI. (AB) EF. Q. E. D. $b 31. 1.$
 $c 31. 11.$
 $d 19. 11.$

PROP. XXXIII

Similia solida parallelepipeda, ABCD, EFGH, inter se sunt in triplicata ratione homologorum laterum AI, EK.

Producantur rectæ AIL, DIO, BIN. & fiant IL, IO, IN ipsi EK, KH, KF æquales, adeoque $b 17. 11.$

c 31. 1.

d hyp.

e 1. 6.

f 32. 11.

g conf.

h 10. def. 5.

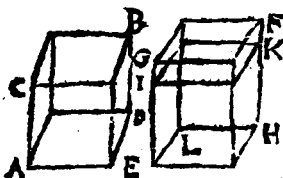
i 1. 6.

& Ppp. IXMT æq. & sim. Ppp° EFGH.
 e Perficiantur Ppp° IXPB, DLYQ. Itaque
 sit AI. IL. (EK) :: DI. IO (HK) :: BI. IN.
 (KF;) hoc est Pgr. AD. DL :: DL. IX ::
 BO. IT; f id est Ppp. ABCD. DLQY ::
 DLQY. IXBP :: IXBP. IXMT. (g EFGH.)
 b ergo ratio ABCD ad EFGH triplicata est ra-
 tionis ABCD ad DLQY, & vel AI ad EK.
 Q. E. D.

Coroll.

Hinc, si fuerint quatuor lineæ rectæ continue
 proportionales, ut est prima ad quartam, ita est
 parallelepipedum super primam descriptum ad
 parallelepipedum simile similiterque descriptum
 super secundam.

P R O P. XXXIV.

Æqualium so-
 lidorum parallele-
 pipedorū ADCB,
 EHGF bases
 & altitudines re-
 ciprocantur (AD.
 EH :: EG.
 AC.) Et quo-
 rum solidorum parallelepipedorum ADCB, EHGF
 bases & altitudines reciprocantur, illa sunt æ-
 qualia.

Sint primo latera CA, GE ad bases recta; si
 jam solidorum altitudines sint pares, etiam
 bases æquales erunt. & res clara est. Sin altitu-
 dines inæquales sint, à majori EG & detrahe EI
 = AC. & per I duc planum IK parallelum
 basi EH. itaque

1. Hyp. AD. EH e :: Ppp. ADCB. EHIK d ::
 Ppp. EHGF. EHIK c :: GL. IL e :: GE. IE.
 (f AC;) g liquet igitur esse AD. EH :: GE. AC.
 Q. E. D.

2. Hyp.

a 2. 1.

b 31. 1.

c 32. 11.

d 17. 5.

e 1. 6.

f conf.

g 11. 5.

2. Hyp. ADCB. EHIK $h :: AD. EH$ $h :: h$ 32. 11.
EG. EI $l :: GL. IL$ $m :: Ppp. EHGF. EHIK$ h 32. 11.
quare Ppp. ADCB = EHGF. Q. E. D. l 11. 8.
 m 32. 11.
29. 5.

Sint deinde latera ad bases obliqua. Erigantur super iisdem basibus, in altitudine eadem, parallelepipeda recta. Erunt obliqua parallelepipeda his æqualia. Quare cum hæc per 1. partem reciprocant bases & altitudines, etiam illa reciprocabunt. Q. E. D.

Coroll.

Quæ de parallelepipedis demonstrata sunt Prop. 29, 30, 31, 32, 33, 34. etiam conveniunt prismaticis triangularibus, quæ sunt dimidia parallelepipeda, ut patet ex Pr. 28. Igitur,

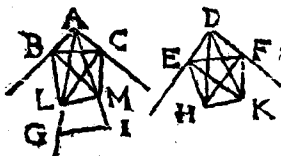
1. Prismata triangularia æque alta sunt ut bases.

2. Si eandem vel æquales habeant bases, & eandem altitudinem, æqualia sunt.

3. Si similia fuerint, eorum proportio triplicata est proportionis homologorum laterum.

4. Si æqualia sunt, reciprocant bases & altitudines. & si reciprocant bases & altitudines, æqualia erunt.

P R O P. XXXV.

Si fuerint duo
plani anguli
BAC, EDF
æquales, quorum
verticibus A, D,
sublimes rectæ
lineæ AG, DH

insistant, quæ cum lineis primo positis angulos contineant æquales, utrumq; utriq; (ang. GAB = HDE; & GAC = HDE.) in sublimibus autem lineis AG, DH qualibet sumpta fuerint puncta G, H;

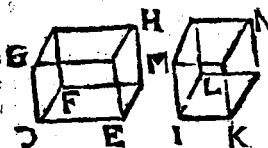
ab his ad plana BAC, EDF, in quibus consistunt anguli primum positi BAC, EDF; ductæ fuerint perpendiculares GL, HK; à punctis vero I, K quæ in planis à perpendicularibus fiunt, ad angulos primum positos adjunctæ fuerint rectæ lineæ AL, LK; hæc cum sublimibus AG, DH æquales angulos GAM, HDK comprehendunt,

Fiant DH, AL æquales, & GI, LM parallelæ; & MC ad AC, MB ad AB, KF ad DF, KE ad DE perpendiculares, ducanturque rectæ BC, LB, LC, atque EF, HF, HE; a estque LM recta plano BAC; b quare anguli LMC, LMA, LMB; eademque ratione anguli HKF, HKD, HKE recti sunt. Ergo $ALq = LMq + AMq = LMq + CMq + ACq = LCq + ACq$ d ergo ang. ACL rectus est. Rursus $ALq = LMq + MAq = LMq + BMq + BAq = BLq + BAq$ d ergo ang. ABL etiam rectus est. Simili discursu anguli DFH, DEH recti sunt; f ergo AB = DE; f & BL = EH; f & AC = DF; & CL = FH. g quare etiam BC = EF, g & ang. ABC = DEF g & ang. ACB = DFE. unde reliqui è rectis anguli CBM, BCM reliquis FEK, EFK æquantur. h ergo CM = FK, i ideoque & AM = DK. ergo si ex LA q m = HDq. auferatur AMq = DKq, n remanet LMq = HKq quare trigona LAM, HDK libi mutuo æquilatera sunt. o ergo ang. LAM = HDK. Q.E.D.

Coroll.

Itaque si fuerint duo anguli plani æquales, quorum verticibus sublimes rectæ lineæ æquales insistant, quæ cum lineis primo positis angulos contineant æquales, utrumque utriusque; erunt à punctis extremis linearum sublimium ad plana angulorum primo positorum demissæ perpendiculares inter se æquales; nempe LM = HK.

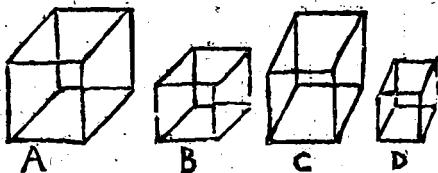
PROF. XXXVI.

Si tres rectæ li-
neæ DE, DG, DF
proportionales fue-
rint; quod ex his tri-
bus fit solidum pa-
rallelepipedum D
H, æquale est de-
scripto à media linea DG (IL) solido parallelepipe-
do IN, quod æquilaterum quidem sit, æquiangulum
vero prædicto DH.

Quoniam DE. IK :: IL. DF, b erit pgr. LK ^{a 67.} b 14. 6.
= FE. & propter angulorum planorum ad E &
I, ac linearum GD, IM æqualitatem, etiam alti-
tudines parallelepipedorum æquales sunt, ex
coroll. præced. c ergo ipsa inter se æqualia sunt. c 31. 11.
Q. E. D.

PROF. XXXVII.

Si quatuor rectæ lineæ A, B, C, D proportiona-
les fuerint, & solida parallelepipeda A, B, C, D
qua ab ipsis & similia, & similiter describuntur,
proportionalia erunt. Et si solida parallelepipeda,
qua & similia, & similiter describuntur, fuerint
proportionalia (A. B :: C. D.) & ipsæ rectæ lineæ
A, B, C, D proportionales erunt.

Nam rationes parallelepipedorum a triplicatæ
sunt rationum, quas habent lineæ. ergo si A. B ^{a 33. 10. 7.} b 31. 5.
:: C. D. b erit Ppp. A. Ppp. B :: Ppp. C. Ppp.
D. & vice versa:

PROF.

P R O P. XXXVII.

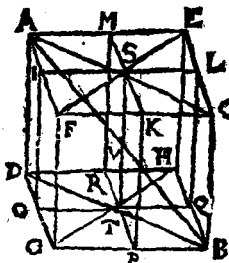

Si planum AB ad planum AC rectum fuerit, & ab aliquo puncto E eorum, quæ sunt in uno planorum (AB) ad alterum planum AC perpendicularis EF ducta fuerit, in planum communem sectionem AD eadem ducta perpendicularis EF.

Si fieri potest, cadat F extra intersectionem AD. In plano AC ducatur FG perpendicularis ad AD, jungaturque EG. Angulus FGE rectus est; & EFG rectus ponitur. ergo in triangulo EFG sunt duo anguli recti. Q. E. A.

a 13. 1.
b 4. & 5.
def. 11.
e 17. 2.

P R O P. XXXIX.

Si solidi parallelepipedum AB, eorumque ex adverso planorum AC, DB latera (AE, FC, AF, EC, & DH, GB, DG, HB) bifariam secta sint; per sectiones autem planum ILQO, PKMR sint extensa; planorum communis sectio ST, & solidi parallelepipedum diameter AB, bifariam se mutuo secabunt.

Ducantur rectæ SA, SC, TD, TB. Propter latera DO, OT lateribus BQ, QT, & angulosque alternos TOD, TQB æquales, & crura bases DT, TB, & anguli DTO, BTQ æquantur. ergo DTB est recta linea. eodem modo ASC recta est linea. Porro & tam AD ad FG, & quam PG ad CB; ideoque AD ad CB, & ac proinde AC ad DB parallelæ & æquales sunt. h. quare

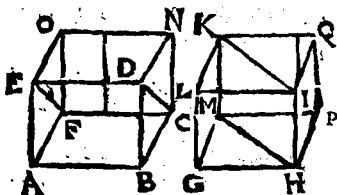
a 34. 1.
b 19. 1.
c 4. 1.
d 12. 15. 1.
e 14. 1.
f 9. 11. &
1. 12.
g 26. 1.

h quare A B, & S T in eodem plano ABCD existunt. Itaque cum anguli AVS, BVT ad verticem, & alterni ASV, BTV æquantur; & AS = BT; erit AV = BV, & SV = VT. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, in omni parallelepipedo diametri omnes se mutuo bisecant in uno puncto, V.

PROP. XL.

Si fuerint duo prismata ABCFED, GHMLIK æqualis altitudinis, quorum hoc quidem habeat basim ABCE parallelogrammum, illud vero GHM triangulum; duplum autem fuerit parallelogrammum ABCE trianguli GHM; æqualia erunt ipsa prismata ABCFED, GHMLIK.

Nam si perficiantur parallelepipeda AN, GQ, erunt hæc æqualia ob basim AC, GP, & altitudinū æqualitatem. ergo etiam prismata, horum dimidia, æqualia erunt. Q. E. D.

Schol.

Ex hætenus demonstratis habetur dimensio prismatum triangularium, & quadrangularium, seu parallelepipedorum, si nimirum altitudo ducatur in basim.

Utsi altitudo sit 10 pedum, basis vero pedum quadratorum 100 (mensurabitur autem basis per sch. 35. I. vel per 41. K.) multiplica 100 per 10;

T

pro-

proveniunt 1000 pedes cubici pro soliditate prismatis dati.

Vide schol.
35. 1.

Nam quemadmodum rectangulum, ita & parallelepipedum rectum producitur ex altitudine ducta in basim. Ergo quodvis parallelepipedum producitur ex altitudine in basim ducta, ut patet ex 31. hujus.

Deinde cum totum parallelepipedum producat ex altitudine in totam basim, semissis ejus (hoc est prisma triangulare) producet ex altitudine ducta in dimidiam basim, nempe triangulum.

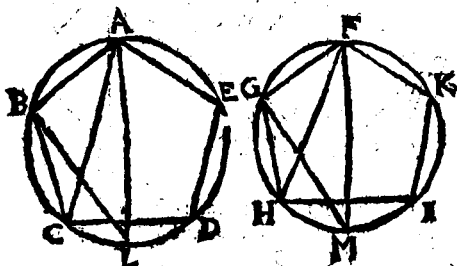
Monitum,

Nota, litterarum quæ designant angulum solidum primam esse semper ad punctum, in quo est angulus; litterarum vero quæ designant pyramidem, ultimam esse ad verticem pyramidis.

Ex. gr. Angulus solidus ABCD est ad punctum A; pyramidis quoque BCDA vertex est ad punctum A, & basis triangulum BCD.

LIB. XII

PROP. I.

*Quae sunt in circulis ABD, FGI polygo-
na similia ABCDE, FGHIK, inter
se sunt, ut quadrata à diametris AL,
FM.*

Ducantur AC, BL, FH, GM.

Quoniam $\angle$ ang. ABC = FGH, $\angle$ atque AB. BC
 $\therefore$ FG. GH, $\angle$ erit ang. ACB ($\angle$ ALB) = FHG
 ($\angle$ FMG.) anguli autem ABL, FGM $\angle$ recti, ac
 proinde æquales sunt. $\angle$ ergo triangu-
 la ABL, FGM æquiangu-
 la sunt. $\angle$ quare AB. FG $\therefore$ AL.
 FM. $\angle$ ergo ABCDE. FGHIK $\therefore$ ALq.
 FMq.

Coroll.

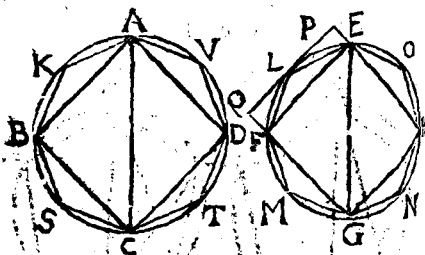
Hinc (quia AB. FG $\therefore$ AL. FM $\therefore$ BC. GH,
 &c.) polygonorum similium circulo inscripto-
 rum ambitus sunt ut diametri.

lib. 12. 6.
 12. 5.

T 2

PROP.

P R O P. II.

Circuli ABT, EFN inter se sunt, quemadmodum quadrata à diametris AC, EG.

Ponatur ACq. EGq. :: circ. ABT. I. Dico I = circ. EFN.

Nam primo, si fieri potest, sit I = circ. EFN, sitque excessus K. Circulo EFN inscribatur quadratum EFGH, & quod dimidium est circumscripti quadrati, adeoque semicirculo majus. Biseca arcus EF, FG, GH, HE, & ad puncta bisectionum junge rectas EL, LF, &c. per L duc tangentem PQ (c quæ ad EF parallela est,) & produc HEP, GFQ; estque triangulum ELF & dimidium parallelogrammi EPQF, adeoque majus dimidio segmenti ELF; pariterque reliqua triangula ejusmodi reliquorum segmentorum dimidia superant. Et si iterum bisecentur arcus EL, LF, FM, &c. rectæque adjungantur, eodem modo triangula segmentorum semis- ses excedent. Quare si quadratum EFGH è circulo EFN, & è reliquis segmentis triangula detrahantur, & hoc fiat continuo, tandem restabit magnitudo aliqua minor quam K. Eo- usque perventum sit, nempe ad segmenta EL, LF, FM, &c. minora quam K, simul sum-pta.

à scilicet 9. 4.

b 30. 3.

c scilicet 27. 3.

d 41. 1.

e 1. 10.

pta. ergo I (f circ. EFN. — K) $\rightarrow$ polyg. ^{lib. 1. c. 3.}
ELFMGNHO (circ. EFN — segm. EL — LP ^{ex.}
&c.) Circulo ABT inscriptum, puta simile po- ^{g 10. 3. c.}
lygonum AKBSCTDV. itaque quum ^{1. p. 1.}
AKBSCTDV. ELMGNHO b :: ACq. ^{h 1. 12.}
EGq. ^k :: circ. ABT. Lac polyg. AKBSCTDV ^{k 17. p.}
I $\rightarrow$ circ. ABT. ^{19 ex. 1.} $\rightarrow$ erit polyg. ELMGNHO ^{m 14. 5.}
 $\rightarrow$ I. sed prius erat I $\rightarrow$ ELMGNHO. quæ
repugnant.

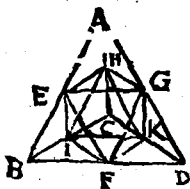
Rursus, si fieri potest, sit I $\rightarrow$ circ. EFN.
Quoniam igitur ACq. EGq. ⁿ :: circ. ABT. I ^{2. 17. p.}
inverſeque I. circ. ABT. :: EGq. ACq. pone I.
circ. ABT. :: circ. EFN. K. ^o ergo circ. ABT
K. ^p atque EGq. ACq. :: circ. EFN. K. Quæ ^{o 14. 5.}
repugnare modo ostensum est. ^{p 11. 7.}

Ergo concludendum est, quod I = circ. EFN.
Q. E. D.

Coroll.

Hinc, ut circulus est ad circulum, ita polygo-
num in illo descriptum ad simile polygonum in
hoc descriptum.

PROPOSITION III.

omnis pyramis ABDC
triangularem habens ba-
ſim, dividitur in duas py-
ramides AEGH, HIKC
æquales & ſimiles inten-
ſe, triangulares habentes
baſes, & ſimiles toti
ABDC; & in duo priſ-

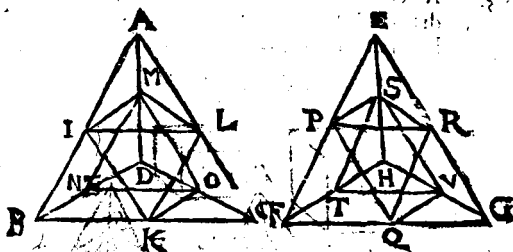
mata æqualia BEGEIH, EGDHCK; quæ duo
priſmata majora ſunt dimidio totius pyramidis
ABDC.

Latera pyramidis biſecentur in punctis E, F,
G, H, I, K; junganturque rectæ EF, FG, GE,
EI, IF, FK, KG, GH, HE. Quoniam latera

- pyramidis proportionaliter secta sunt, & erunt
 22. 6. HI, AB ; & GF, AB ; & IF, DC ; atque HG, DC , &c. parallelæ; proinde & HI, FG , & GH, FI parallelæ sunt. liquet igitur triangula ABD, AEG, EBF, FDG, HIK æquiangula esse; & quatuor ultima æquari. eodem modo triangula ACB, AHE, EIB, HIC, FOK æquiangula sunt; & quatuor postrema inter se æqualia. similiter triangula BFI, FDK, IKC, EGH ; & de quo triangula AHG, GDK, HKC, EFL similia sunt & æqualia. Quinetiam triang. HIK ad ADB , & EGH ad BDC , & EFL ad ADC , & FOK ad ABC parallela sunt. Ex quibus perspicue sequitur primo, pyramides $AEGH, HIKC$ æquales esse; totique $ABDC$, & inter se similes. deinde solida $BFG EIH, FGD HK$ prismata esse, & quidem æque alta, nempe sita inter parallela plana ABD, HIK . verum basis $BFG E$ basis FDG duplex est. quare dicta prismata æqualia sunt. quorum alterum $BFG EIH$ pyramide $BEFI$, hoc est, $AEGH$ majus est, totum sua parte; proinde duo prismata majora sunt duabus pyramidibus, totiusque adeo pyramidis $ABDC$ dimidium excedunt. Q. E. D.

PROP. IV.

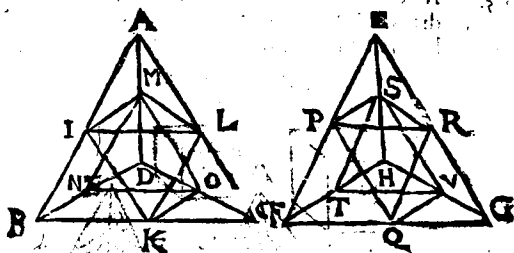
Si fuerint due pyramides ABCD, EFGH ejusdem altitudinis, triangulares habentes bases ABC, EFG; sit autem illarum utraque divisa & in duas pyramides (AILM, MNOD; & EPRS, STVH) aequales inter se, & similes toti; & in duo prismata equalia (IBKLMN, KLCNMO; & PFQRST, QRGTSV;); ac eodem modo divisa sit utraque pyramidum, quae ex superiore divisione natae sunt, idque semper fiat; erit ut unius pyramidis basis ad alterius pyramidis basim, ita & omnia, quae in una pyramide, prismata ad omnia, quae in altera pyramide prismata, multitudine equalia.

Nam (adhibendo constructionem praecedentis) BC. KC $\propto$ FG. QG. b ergo triang. ABC est ad simile triang. LKC, ut EFG ad c simile RQG. ergo permutando ABC. EFG $\propto$ LKC. RQG $\propto$ Prism. KLCNMO. QRGTSV (nam haec aequae alta sunt) f $\propto$ IBKLMN. PFQRST. g quare triang. ABC. EFG $\propto$ Prism. KLCNMO + IBKLMN. Prism. QRGTSV + PFQRST. Q. E. D.

Sin ulterius simili pacto dividantur pyramides MNOD, AILM; & EPRS, STVH, erunt quatuor nova prismata hic effecta ad quatuor

a 15. f.
b 22. f.
c 2. 6. & c.
d 16. f.
e 12. 34. 11.
f 7. f.
g 11. f.

PROPOSITION IV.

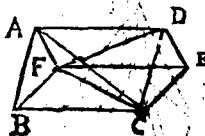
Si fuerint due pyramides ABCD, EFGH ejusdem altitudinis, triangulares habentes bases ABC, EFG; sit autem illarum utraque divisa & in duas pyramides (AILM, MNOD; & EPRS, STVH) equales inter se, & similes totis & in duo prismata equalia (IBKLMN, KLCNMO; & PFQRST, QRGTSV;) ac eodem modo divisa sit utraque pyramidum, quæ ex superiore divisione nata sunt, idque semper fiat; erit ut unius pyramidis basis ad alterius pyramidis basim, ita & omnia, quæ in una pyramide, prismata ad omnia, quæ in altera pyramide prismata, multitudine equalia.

Nam (adhibendo constructionem præcedentis) BC. KC a :: FG. QG. b ergo triang. ABC est ad simile triang. LKC, ut EFG ad c simile RQG. ergo permutando ABC. EFG d :: LKC. RQG e :: Prism. KLCNMO. QRGTSV (nam hæc æque alta sunt) f :: IBKLMN. PFQRST. g quare triang. ABC. EFG :: Prism. KLCNMO + IBKLMN. Prism. QRGTSV + PFQRST. Q. E. D.

a 15. 5.
b 22. 6.
c 2. 6. & c.
d 16. 5.
e scilicet 34. 11.
f 7. 5.
g 12. 5.

Sin ulterius simili pacto dividantur pyramides MNOD, AILM; & EPRS, STVH, erunt quatuor nova prismata hic effecta ad quatuor

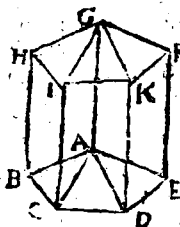
P R O P. VII.

Omne prisma ABC-DEF triangulare habens basim, dividitur in tres pyramides ACBF, ACDF, CDFE aequales inter se, triangulares bases habentes.

Ducantur parallelogrammorum diametri AC, CF, FD. Triang. ACB $\equiv$ ACD. $\therefore$ ergo 2-que altæ pyramides ACBF, ACDF æquantur. eodem modo pyr. DFAC $\equiv$ pyr. DFEC. atqui ACDF, & DFAC una eademque sunt pyramis. $\therefore$ ergo tres pyramides ACBF, ACDF, DFEC, in quos divisum est prisma, inter se æquales sunt. Q. E. D.

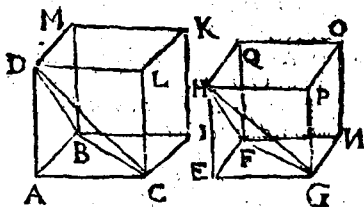
Coroll.

Hinc, quælibet pyramis tertia est pars prismatis eandem cum illa habentis & basim & altitudinem: sive, prisma quodlibet triplum est pyramidis eandem cum ipso habentis, basim & altitudinem.

Nam resolve prisma polygonum ABCDEFGHIKF in trigona prismata, & pyramidem ABCDEH in trigonas pyramides. $\therefore$ Erunt singulæ partes prismatis triplæ singularum partium pyramidis. $\therefore$ proinde totum prisma ABCDEFGHIKF totius pyramidis ABCDEH triplum est. Q. E. D.

PROP. VIII.

Similes pyramides ABCD, EFGH, quæ triangulares habent bases ABC, EFG, in triplicata sunt ratione homologorum laterum AC, EG.

a Perficiantur parallelepipeda ABICDMKL, EFNGHQOP; quæ b similia sunt & pyramidum ABCD, EFGH, sextupla; a ideoque in eadem cum ipsis ratione ad se invicem, e hoc est in triplicata homologorum laterum, Q. E. D.

a 27. 11.
b 9. def. 11.
c 28. 11. &
7. 12.
d 15. 5.
e 33. 11.

Coroll.

Hinc, etiam similes polygonæ pyramides rationem habent laterum homologorum triplicatam; ut facile probabitur resolvendo has in trigonas pyramides.

PROP. IX.

Vide Schema præced.

Æqualium pyramidum ABCD, EFGH, & triangulares bases ABC, EFG habentium, recipiuntur bases & altitudines. & quarum pyramidum triangulares bases habentium recipiuntur bases & altitudines, illæ sunt æquales.

1. Hyp. Perfecta parallelepipeda ABICDMKL, EFNGHQOP æqualium pyramidum ABCD, EFGH (utrumque utriusque) a sextupla sunt, ac æqualia ideo inter se. ergo alt. (H.)

a 28. 11. &
7. 12.

alt.

b 34. 12.
c 15. f.alt. (D) $b :: ABIC. EFNG$ $c :: ABC. EFG.$
Q. E. D.d hyp.
e 15. f.
f 34. 12.
g 6. ex. 1.2. Hyp. Alt. (H.) alt. (D) $d :: ABC. EFG. c ::$
ABIC. EFNG. f ergo parallelepipedum ABIC-
DMKL, EFNGHQOP æquantur; g proinde
& pyramides ABCD, EFGH, horum subsextri-
plæ, pares sunt. Q. E. D.*Eadem polygonis pyramidibus conveniunt: un-
de ad trigonas reduci possunt.*

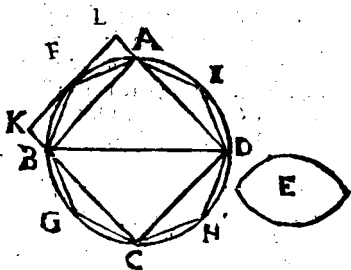
Coroll.

*Quæ de pyramidibus demonstrata sunt Prop. 6,
8, 9. etiam conveniunt quibuscumque prismatibus,
hec tripla sunt pyramidum eandem basim & altitu-
dinem habentium. itaque 1. Prismatum æque al-
torum eadem est proportio, quæ basium.**2. Similium prismatum proportio triplicata
est proportionis laterum homologorum.**3. Æqualia prismata reciprocant bases & al-
titudines; & quæ reciprocant, sunt æquales.*

Schol.

*Ex hæcenus demonstratis elicitur dimensio
quorumcumque prismatum & pyramidum.**a Prismatis soliditas producit ex altitudine
in basim ducta; b itaque & pyramidis ex tertia
altitudinis parte ducta in basim.*a cor. 1. hæ-
jus; & sch.
40. 11.
b 7. 12.

PROP. X.

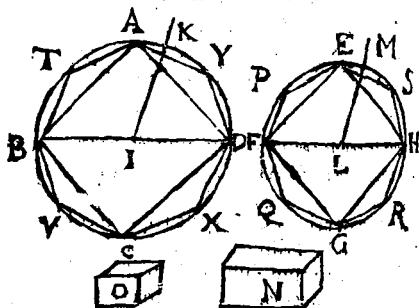
Omnis conus tertia parte est cylindri habentis eandem cum ipso basim ABCD, & altitudinem aequalem.

Si negas, primo Cylindrus triplum coni superet excessu E. Prisma super quadratum circulo ^{Vide fig. 2. hujus.} ABCD inscriptum a subduplum est prismatis super quadratum eidem circulo circumscriptum sibi & cylindro æque alti. ergo prisma super quadratum ABCD superat cylindri semissem. eodem modo prisma super basim AFB cylindro æque altum segmenti cylindrici AFB ^b dimidio ^{b fig. 27. 3. & cor. 9. 12.} majus est. Continuetur bisectio arcuum, & detrahantur prismata, donec segmenta cylindri relicta, nempe ad AF, FB, &c. minora evadant solido E. Itaque cylind. — segment. AF, FB, &c. (prisma ad basim AFBGCHDI) ^c majus est ^{c & ax. 1. d hyp. e cor. 7. 12.} quam cylind. — E (a triplum coni.) ergo pyramis dicti prismatis e pars tertia (ad eandem basim sita, ejusdemque altitudinis) cono æque alto ad basim ABCD circulum major est, pars toto. Q. E. A.

Si conus tertia parte cylindri major dicatur, sit itidem excessus E. Ex cono detrahe pyramides, ut in priori parte prismata ex cylindro, donec restent coni segmenta aliqua, puta ad AF, FB,

f hyp. FB, BG, &c. minora solido E. ergo con. — E
 ($\frac{1}{3}$ cylindr.) $\supset$ pyr. AFBGCHDI (con. —
 segment. AF, FB, &c.) ergo prisma pyramidis
 triplum (æque altum scilicet atque ad eandem
 basim) cylindro ad basim ABCD majus est,
 pars toto. Q. E. A. Quare fatendum est, quod
 cylindrus triplo cono æquatur. Q. E. D.

P R O P. XI.

Sub eadem altitudine existentes cylindri, & con
 ABCDK, EFGHM, inter se sunt ut bases AB-
 CD, EFGH.

Sit circ. ABCD. circ. EFGH :: con. ABC-
 DK. N. Dico $N = \text{con. EFGHM}$.

Nam si fieri potest, sit $N \supset \text{con. EFGHM}$,
 sitque excessus O. Supposita præparatione, &
 argumentatione præcedentis; erit O majus seg-
 mentis conicis EP, PF, FQ, &c. ideoque so-
 lidum $N \supset \text{pyr. EPFQGRHSM}$. *a* Fiat in cir-
 culo ABCD simile polygonum ATBVXCDY.
 Quia pyr. ABVYK. pyr. EFQSM *b* :: polyg.
 ATBVY. polyg. EPFQS *c* :: circ. ABCD. circ.
 EFGH *d* :: con. ABCDK. N. *e* erit pyram.
 EPFQGRHSM $\supset N$. contra modo dicta.

Rursus dic $N \sqsubset \text{con. EFGHM}$. pone con.
 EFGHM. O :: N. con. ABCDK *f* :: circ.
 EFGH. ABCD. *g* ergo O $\supset \text{con. ABCDK}$,
 quod

a 30. 3. *b*
c 30. 3. *b*
d 30. 3. *b*
e cor. 2. 12.
f *hyp.*
g 14. 5.

quod absurdum est, ex ostensis in priori parte. *1 hyp. & in- versando.*
Itaque potius dic, ABCD. EFGH :: con. *g 14. 15.*
ABCDK. EFGHM. Q. E. D.

Idem demonstrabitur de cylindris, si cono-
rum & pyramidum loco concipiantur cylindri
& prismata. ergo, &c.

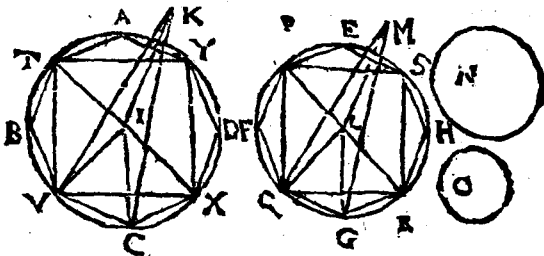
S C H O L.

Ex his habetur dimensio cylindrorum & conorum
quorumcunque. Cylindri rectæ soliditas produci-
tur ex base circulari (& pro cuius dimensione
consulendus est Archimedes) ducta in altitudi-
nem. b igitur & cuiuscunque cylindri.

*a 1. Prop. de dimensio-
ne.
b 11. 12.*

c Itaque conī soliditas producitur ex tertia c 10. 12.
parte altitudinis ducta in basim.

P R O P. XII.

Similes conī & cylindri ABCDK, EFGHM,
in triplicata ratione sunt diametrorum TX, PR,
qua in basibus ABCD, EFGH.

Habeat conus A ad aliquod N rationem tri-
plicatam TX ad PR. dico N = con. EFGHM;
Nam si fieri potest, sit N > EFGHM;
sitque excessus O. ergo ut in Prioribus, N >
pyr. EPFQGRHSM. Sint axes conorum IK
LM, adducanturque rectæ VK, CK, VI, CI;
& QM, GM, QL, GL. Quoniam conī similes
sunt, & est VI. IK :: QL. LM. anguli vero
VIK, QLM b recti sunt. c ergo trigona VIK, c 6. 6.

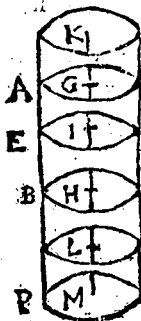
QLM

QLM æquiangula sunt; unde VC. VI::QG.
 QL. item VI. VK::QL. QM. ergo ex-
 quali VC. VK::QG.QM. & quinetiam VI.
 CK::QM. MG. ergo rursus ex æquo VC.
 CK::QG. GM. ergo triangula VKC,
 QMG similia sunt; similique argumento reliqua
 hujus pyramidis triangula reliquis illius. & quare
 pyramides ipsæ similes sunt. *b* sunt vero hæc in
 triplicata ratione VC ad QG, & hoc est VI ad
 RL, *i* vel TX ad PR. *n* ergo Pyr. AIBVC.
 XDYK. pyr. EPFQGRHSM::con. ABCDK.
 N. *n* unde pyr. EPFQGRHSM $\sqsupset$ N; quod
 repugnat prius dictis.

Rursus, dic N. $\sqsubset$ con. EFGHM. sit con.
 EFGHM. O::N. con. ABCDK o::pyr.
 EPRM. ATCKP::GQ. VC ter::PR.
 TX ter. verum O $\sqsupset$ ABCDK. quod mo-
 do repugnare ostensum est. Proinde N = con.
 EFGHM. Q. E. D.

Quoniam vero quam proportionem habent
 coni, eandem quoque obtinent cylindri, eorum
 tripli, habebit quoque cylindrus ad cylindrum
 proportionem diametrorum in basibus triplicatâ.

PROP. XIII.

Si cylindrus ABCD pla-
 no EF secetur adversus pla-
 nis BC, AD parallelo; e-
 rit ut cylindrus AEFD ad cy-
 lindrum EBCF, ita axis GI
 ad axem IH.

Pro ducto axe, *a* sume
 $GK = GI$, & $HL = IH$
 $= LM$. & concipe per
 puncta K, L, M, plana du-
 ci circulis AD, BC paral-
 lela. *b* ergo cylind. ED =
 cyl. AN. & cylin. EC *b* =
 BO *b* = OP. itaque cylin-
 drus

drus E N cylindri ED æque multiplex est, ac
axis IK axis IG. pariterque cylindrus FP æque
multiplex est cylindri BF, ac axis IM axis IH.
prout vero $IK = \square, \sqsupset, \sqsubset$ IM, ^{c 11. 12.} sic cylindr. ^{d 6. def. 5.}
EN = $\square, \sqsupset, \sqsubset$ EP. $\therefore$ ergo cyl. AEFD. cyl.
EBCF :: GI. IH. Q. E. D.

P R O P. X I V.

Super equalibus basi-
bus AB, CD existentes
coni AEB, CFD, & cy-
lindri AH, CK, inter
se sunt ut altitudines ME,
NF.

Productis cylindro
HA & axe EM, sume
 $MI = NF$; & per
punctum L ducatur planum basi AB paralle-
lum. ^a erit cyl. AP = CK. ^b atqui cylind. AH.
AP. (CK) :: ME. ML. (NF.) Q. E. D.
Idem de conis cylindrorum subtriplicis dictum
puta. * imo de prismatis & pyramidibus.

^a 11. 12.
^b 13. 12.

* Adhibe 9;
& 7. 12.

P R O P. X V.

Æqualium conorum BAC,
EDF, & cylindrorum
BH, EK, reciprocantur ba-
ses & altitudines (BC
EF :: MD. LA:) &
quorum conorum, & cylin-
drorum reciprocantur bases
& altitudines, illi sunt
æquales.

Si altitudines pares sint, etiam bases pares
erunt; & res clara est. Sin altitudines sint im-
pares, aufer $MO = LA$.

1. Hyp. Estque MD. MO (^a LA) ^b :: cyl.
EK (^c BH.) EQ ^d :: circ. BC. EF. Q. E. D. ^a 14. 12.
^b conftr.
^c hyp.
^d 11. 12.

c 24p.

f 11. 12.

2 12. \$.

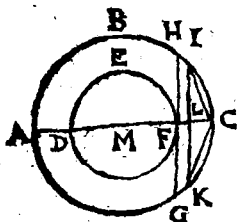
h 10. 12.

19.7.

2. Hyp. BC. EFe :: DM. OM (LA) f ::
Cyl. EK. EQg :: BC. EF b :: BH. EQ. Ergo
cylind. EK = BH. Q. E. D.

Simili argumento utere de conis.

P R O P. XVI.

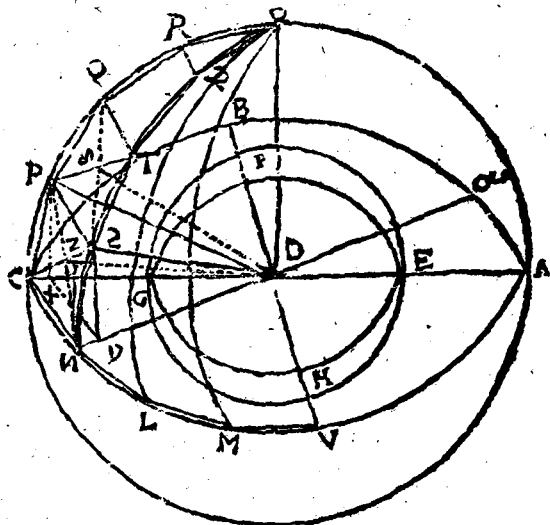
*Duobus circulis AB-
CG, DEF circa idem
centrum M. existentibus, in majori circulo
ABCG polygonum æ-
quilaterum, & parium
laterum inscribere, quod
non tangat minorem cir-
culum DEF.*

Per centrum M extendatur recta A C secans circulum DEF in F. ex quo erige perpendicularem FH. & Bifeca semicirculum ABC, ejusque semissem BC, atq; ita continuo, donec arcus IC minor evadat arcu HC. ab I demitte perpendicularem IL. Li-quet arcum IC totum circulum metiri, nume- rumque arcuum esse parem, adeoque subtensam IC latus esse *c* polygoni inscriptibilis, quod cir- culum DEF minime continget. Nam HG *d* tan- git circulum DEF; *e* cui parallela est IK, ex- traque sita, *f* quare IK circulum non tangit, multoque magis CI, CK, & reliqua polygoni latera, longius à centro distantia, circulum DEF non tangunt. Q. E. F. Coroll. Nota, quod IK non tangit circulum DEF.

P R O P.

l'medina
ON/1
BH. EQ

PROP. XVII.

Duabus sphaeris ABCV, EFGH circa idem centrum D existentibus, in majore sphaera ABCV solidum polyedrum inscribere, quod non tangat superficiem minoris sphaera EFGH.

Secentur ambæ sphaeræ plano per centrum faciente circulos EFGH, ABCV. ducanturque diametri AC, BV secantes perpendiculariter. Circulo ABCV inscribatur polygonum æquilaterum VMLNC, &c. circulum EFGH minime tangens. ducta diametro Na, erectaque DO recta ad planum ABC. per DO, perq; diametros AC, Na erigi concipiantur plana DOC, DON, quæ ad circulum ABCV recta erunt, ideoque in superficie sphaeræ quadrantes effici-

a 16. 15.

b 18. 15.

c 107. 4. 6.

4. 1. efficient DOC, DON. in quibus *d* aptentur rectæ CP, PQ, QR, RO, NS, ST, T₂, *o* ipsis CN, NL, &c. pares, & æque multæ. In reliquis quadrantibus OL, OM, &c. inque tota sphaera eadem constructio fiat. Dico factum.

A punctis P, S ad planum ABCV demitte perpendiculares PX, SY, *e* quæ in sectiones AC Na cadent. Quoniam igitur tam sânguli recti PXC, SYN, *g* quam PCX, SNY *b* æqualibus peripheriis insistentes, *f* pares sunt, triangula PCX, SNY *b* æquiangula sunt. Cum igitur PC *k* = SN, *l* etiam PX = SY, *l* & XC = YN; *m* quare DX = DY. *n* ergo DX. XC :: DY. YN. *o* ergo parallelæ sunt YX, NC. quia vero PX, SY pares, & cum eodem plano ABCV rectæ, etiam *p* parallelæ sunt, *q* erunt YX, SP etiam pares & parallelæ. *r* ergo SP, NC inter se parallelæ sunt. ergo quadrilaterum NCPS, eademque ratione SPQT, TQRG, sed & triangulum *γ*RO totidem sunt plana. Eodem modo tota sphaera ejusmodi quadrilateris & triangulis repleta ostendetur. quare inscriptum est polyedrum.

11. 11. A centro D *a* due DZ rectum plano NCPS; & junge ZN, ZC, ZS, ZP. Quoniam DN. NC *x* :: DY. YX; est NC *γ* YX (SP); *z* pariterque SP *□* TQ, & TQ *□* *γ* R. Et quia anguli DZC, DZN, DZS, DZP, *z* recti sunt; *1.* def. 1. latera vero DC, DN, DS, DP *a* æqualia, & DZ commune, *b* erunt ZC, ZN, ZS, ZP æquales inter se; proinde circa quadrilaterum NCPS *c* describi potest circulus, in quo (ob NS, NC, CP *d* æquales, & NC *□* SP) NC *e* plusquam quadrantem subtendit. *f* ergo ang. NZC ad centrum obtusus est. *g* ergo NCq *□* 2 ZCq (ZCq + ZNq.) Sit NI ad AC normalis. ergo cum ang. ADN (*b* DNC + DCN) sit *k* obtusus, *l* erit semissis ejus DCN recti

recti semisse major; proptereaque eo minor est
 reliquus è recto ang. CNI. unde $IN \sqsubset IC$. a 19. 1.
 ergo NCq ($NIq + ICq$) $\circ \sqsupset INq$. itaque o 47. 1.
 $IN \sqsubset ZC$. & consequenter $DZ \sqsubset DI$. atqui p 47. 1.
 punctum I est $\circ$ extra sphæram EFGH. ergo q cor. 16. 13.
 punctum Z potiori jure est extra ipsam. adeoque
 planum NCPS (cujus $\circ$ proximum centro pun- z 47. 1.
 ctum est Z) sphæram EFGH non contingit. Et
 si ad planum SPQT demittatur perpendicularis
 D δ , punctum δ , adeoque & planum SPQT
 adhuc ulterius à centro elongatur; idemque est
 de reliquis polyedri planis. ergo polyedrum
 ORQPCN, &c. majori sphære inscriptum, mi-
 norem non contingit. Q. E. F.

Coroll.

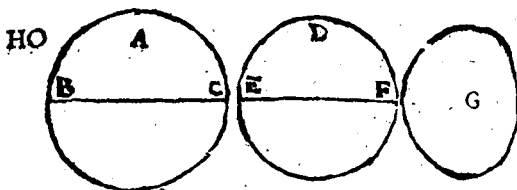
Hinc sequitur, Si in quavis alia sphaera descri-
 batur solidum polyedrum, simile prædicto solido po-
 lyedro, proportionem polyedri in una sphaera ad po-
 lyedrum in altera esse triplicatam ejus quam ha-
 bent sphaerarum diametri.

Nam si ex centris sphaerarum ad omnes angu-
 los basium dictorum polyedrorum rectæ lineæ
 ducantur, distribuentur polyedra in pyramides
 numero æquales & similes, quarum homologa
 latera sunt semidiametri sphaerarum; ut constat,
 si intelligatur harum sphaerarum minor intra
 majorem circa idem centrum descripta. congru-
 ent enim sibi mutuo lineæ rectæ ductæ à centro
 sphære ad basium angulos, ob similitudinem ba-
 sium, ac propterea pyramides efficientur similes.
 Quare cum singulæ pyramides in una sphaera, ad
 singulas pyramides illis similes in altera sphaera
 a habeant proportionem triplicatam laterum ho- a cor. 8. 12.
 mologorum, hoc est, semidiametrorum sphaera-
 rum; sint autem ^b ut una pyramis ad unam py- b 12. 15.
 ramydem, ita omnes pyramides, hoc est, solidum
 polyedrum ex his compositum, ad omnes pyra-

mides; id est, ad solidum polyedrum ex illis constitutum; habebit quoque polyedrum unius sphaerae ad polyedrum alterius sphaerae proportionem triplicatam semidiametrorum, *e* atque adeo diametrorum.

a 15. 5.

P R O P. XVIII.

Sphaerae BAC, EDF sunt in triplicata ratione suarum diametrorum BCEF.

Sit sphaera BAC ad sphaeram G in triplicata ratione diametri BC ad diametrum EF. Dico $G = EDF$. Nam si fieri potest, sit $G \supset EDF$. & cogita sphaeram G concentricam esse ipsi EDF. Sphaerae EDF *a* polyedrum sphaeram G non tangens, sphaeraeque BAC simile polyedrum inscribatur. *b* Haec polyedra sunt in triplicata ratione diametrorum BC, EF, *c* id est, sphaerae BAC ad G. *d* Proinde sphaera G major est polyedro sphaerae EDF inscripto, pars toto

Rursus, si fieri potest, sit sphaera $G \subset EDF$. Sitque ut sphaera EDF ad aliam sphaeram H, ita G ad BAC, *e* hoc est in triplicata ratione diametri EF ad BC; cum igitur BAC $\supset H$, incurrimus absurditatem prioris partis. Quin potius sphaera $G = EDF$. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, ut sphaera ad sphaeram, ita est polyedrum in illa descriptum ad polyedrum simile in hac descriptum.

L I B.

a 17. 12.

b cor. 17. 12.

c hyp.

d 14. 5.

e hyp. invers.

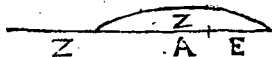
f 14. 5.

LIB. XIII.

PROP. I.

Si recta linea z secundum extremam & mediam rationem secetur (z. a :: a. e;) majus segmentum a assumens dimidium totius z, quintuplum potest ejus, quod à dimidia totius z describitur, quadrati.

Dico Q. a

$$+ \frac{1}{2} z = 5 Q.$$

$$\frac{1}{2} z. \text{ hoc est}$$

$$aa + \frac{1}{4} zz +$$

$$za = zz + \frac{1}{4} zz. \text{ b vel } aa + za = zz. \text{ Nam}$$

$$ze + za = \frac{1}{4} zz. \text{ \& ze d = aa. ergo } aa + za =$$

$$zz. Q. E. D.$$

PROP. II.

Si recta linea $\frac{1}{2} z + a$ sui ipsius segmenti $\frac{1}{2} z$ quintuplam possit, duplæ prædicti segmenti (z^2) extrema ac mediâ ratione secta majus segmentum est a, reliqua pars ejus quæ à principio rectæ $\frac{1}{2} z + a$.

Dico z. a :: a. e. Nam quia per hyp. * $\frac{1}{2} aa + \frac{1}{4} zz + za = zz + \frac{1}{4} zz$; vel $aa + za = zz$ & $ze + za. \text{ b erit } aa = ze. \text{ \& quare } z. a :: a. e.$

Q. E. D.

Vide fig. præced.

PROP. III.

Si recta linea z secundum extremam ac mediam rationem secetur (z. a :: a. e;) minus segmentum e assumens dimidium majoris segmenti a, quintuplum potest ejus, quod à dimidia majoris segmenti a describitur, quadrati.

Dico Q. e + $\frac{1}{2} a$

$$= 5 Q. \text{ hoc est}$$

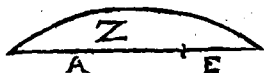
$$ee + \frac{1}{4} aa + ea = aa$$

$$+ \frac{1}{4} aa. \text{ b vel } ee + ea =$$

$$aa. \text{ Nam } ee + ea = ze \text{ d = aa. Q. E. D.}$$

P R O P. IV.

Si recta linea z secundum extremam ac median rationem secetur ($z. a :: a. e$;) quod à tota z , quodque à minori segmento e , utraque simul quadrata, tripla sunt ejus, quod a majori segmento a describitur, quadrati.

Dico $z^2 + e^2 =$ $3aa. a$ vel $aa + e^2$ $+ 2ae + ee = 3aa.$ Nam $ae + ee =$ $zec = aa. d$ ergo $aa + 2ae + 2ee = 3aa.$

Q. E. D.

P R O P. V.

$D \quad A \quad C \quad B$ Si recta linea AB secundum extremam & median rationem

secetur in C , apponaturque ei AD equalis majori segmento AC ; tota recta linea DB secundum extremam ac median rationem secatur, & majus segmentum est quæ à principio recta linea AB .

Nam quia $AB. AD :: AC. CB$, invertendoque $AD. AB :: CB. AC$; erit componendo $DB. AB :: AB. AC. (AD.)$ Q. E. D.

Schol.

Quod si fuerit $BD. BA :: BA. AD$. erit $BA. AD :: AD. BA - AD$. Nam dividendo est $BD - BA (AD) BA :: BA - AD. AD$. ergo inverte, $BA. AD :: AD. BA - AD$. Q. E. D.

P R O P. VI.

$D \quad A \quad C \quad B$ Si recta linea rationalis AB extrema ac media ratione secetur in C ; utrumque segmentorum (AC, CB) irrationalis est linea, quæ vocatur apotome.

Majori segmento AC addit $AD = AB$; b ergo $DCq = 5 DAq. c$ ergo $LCq = 5 DAq$. proinde cum AB , & ideoque ejus semissis DA sint g' , etiam DC est g' . Quia vero $5. 1 ::$ non

Q.

a 4. L.

b 3. 2.

c 17. 6.

d 2. 25.

a hyp.

a 3. 1.

b 1. 13.

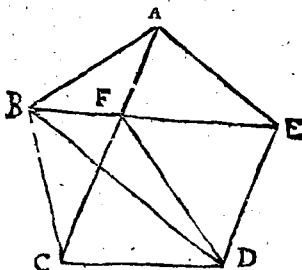
c 6 10.

d hyp.

est h. 12. 10.

Q. Q. f est DC $\square$ DA. g ergo DC = AD, id f 9. 10.
est AC est apotome. Insuper quia AC q b = AB ^{h 74. 10.}
x BC, & AB est p, & etiam BC est apotome. ^{h 17. 6.} 198. 10.
Q. E. D.

PROP. VII.

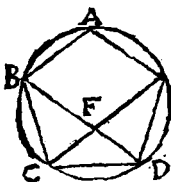
Si pentagoni æquilateri ABCDE tres anguli,
sive qui deinceps EAB, ABC, BCD, sive EAB,
BCD, CDE qui non deinceps sint, æquales fuerint,
æquiangulum erit ipsum pentagonum ABCDE.

Paribus deinceps angulis subtendantur rectæ
BE, AC, BD.

Quoniam latera EA, AB, BC, CD, angulique
inclusi æquantur, b erunt bases BE, AC, BD, ^{a hyp.}
c angulique AEB, ABE, BAC, BCA pares. d qua- ^{b 4. 1.}
re BF = FA, & e proinde FC = FE. ergo trian- ^{c 4. & 5. 1.}
gula FCD, FED sibi mutuo æquilatera sunt; ^{d 6. 1.}
f unde ang. FCD = FED, g proinde ang. AED ^{e 3. ex 1. 1.}
= BCD. Eodem pacto ang. CDE reliquis æqua- ^{f 8. 1.}
tur. quare pentagonum æquiangulum est. Q. E. D. ^{g 1. ex 1. 1.}

Sin anguli EAB, BCD, CDE, qui non deinceps,
statuantur pares, b erit ang. AEB = BDC, ^{b 4. 1.}
& BE = BD, k ideoque ang. BED = BDE; l totus ^{k 5. 1.}
proinde ang. AED = CDE. ergo propter angu- ^{l 2. ex 1.}
los A, E, D deinceps æquales, ut prius, pentago-
num æquiangulum erit. Q. E. D.

P R O P. VIII.

Si pentagoni equilateri
& equianguli $\triangle ABCDE$
duos angulos $\angle BCD$, $\angle CDE$,
qui deinceps sunt, subtendant
rectæ lineæ BD , CE ; he
extrema ac media ratione
se mutuo secant, & majora
ipsarum segmenta BF , vel

EF equalia sunt pentagoni lateri BC .

Circa pentagonum a describe circulum ABD .
 b Arcus $ED = BC$. c ergo ang. $\angle FCD = \angle FDC$.
 d ergo ang. $\angle BFC = 2 \angle FCD$ ($\angle FCD + \angle FDC$).
Atqui arcus BAE $b = 2 \angle ED$, proinde ang.
 $\angle BCF$ $c = 2 \angle FCD = \angle BFC$. f quare $BF = BC$.
 $Q. E. D.$ Porro quia triangula BCD , FCD
 g æquiangula sunt, b erit $BD : DC$ (BF) $:: CD$
(BF) FD . pariterque $EC : BF :: EF : FC$.
 $Q. E. D.$

P R O P. IX.

Si hexagoni latus BE , &
decagoni AB , in eodem cir-
culo ABC descriptorum com-
ponantur, tota recta linea
 AE extrema ac media ratione
ecatur, ($AE \cdot BE :: BE \cdot AB$)
& majus ejus segmentum est
hexagoni latus BE .

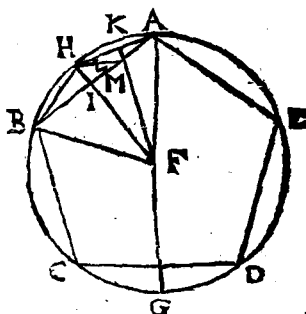
D ad diametrum ADC , & junge rectas DB ,
 DE . Quoniam ang. $\angle BDC = 4 \angle BDA$, estque
ang. $\angle BDC$ $b = 2 \angle DBA$ ($\angle DAB + \angle DBA$), erit
 $\angle DBA$ (b $\angle BDE + \angle BED$) $c = 2 \angle BDA$ $d = 2 \angle BDE$.
proinde ang. $\angle DBA$, vel $\angle DAB$ $e = \angle ADE$. Itaque
trigona ADE , ADB æquiangula sunt, f quare
 $AE : AD$ (g BE) $:: AD$ (BE) AB . $Q. E. D.$

Coroll.

Coroll.

Hinc, si latus hexagoni alicujus circuli secetur extrema ac media ratione; majus illius segmentum erit latus decagoni ejusdem circuli. lib 5. 13.

PROPOSITION X.

Si in circulo ABCE pentagonum æquilaterum ABCDE describatur; pentagoni latus AB potest & hexagoni latus FB, & decagoni latus AH, in eodem circulo descriptorum.

• Duc diametrum AG. Biseca arcum AH in K. Et duc FK, FH, FB, BH, HM.

Semicirc. AG = arc. AC = AG = AD. a 18. 3. &
hoc est, arc. CG = GD b = AH = HB. ergo 3. ex.
arc. BCG = 2 BHK; & adeoque ang. BFG = 2 b hyp. &
BFK. 7. ax. sed ang. BFG = 2 BAG. • ergo ang. c 33. 6.
BFK = BAG. Trigona igitur BFM, FAB d 20. 3. æ-
quiangula sunt. g quare AB. BF :: BF. BM. e 1. ax. 8.
b ergo AB x BM = BFq. Rursus ang. AFK f 32. 1. k = g 4. 6.
HFK; & FA = FH; m quare AL = LH, m & h 17. 6.
anguli FLA, FLH pares, ac proinde recti sunt. i 27. 3.
ergo ang. LHM = LAM m 4. 1. = HBA. Trigo- n 17. 3.
na igitur AHB, AMH æquiangula sunt. p qua- o 32. 1. P 4. 6.

q 17. 6.
 f 2. 2.
 f 2. 2.

re AB. AH :: AH. AM. ⁹ ergo $AB \times AM = AHq$. Quum igitur $ABq = AB \times BM + AB \times AM$, erit $ABq = BFq + AHq$. Q. E. D.

Coroll.

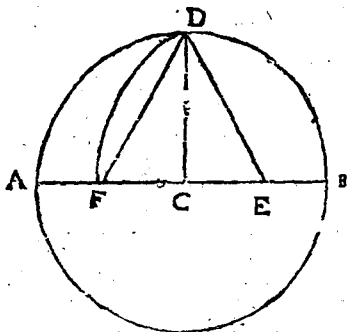
1. Hinc, linea recta (FK) quæ ex centro (F) arcum quempiam (HA) bisecat, etiam rectam (HA) illi arcui subtensam bisecat ad angulos rectos.

2. Diameter circuli (AG) ex angulo quovis (A) pentagoni ducta bisecat & arcum (CD) quem latus pentagoni illi angulo oppositum subtendit, & latus ipsum (CD) oppositum, idque ad angulos rectos.

Schol.

Hic, ut promisimus, praxim trademus expeditam problematis II. 4.

Problema.

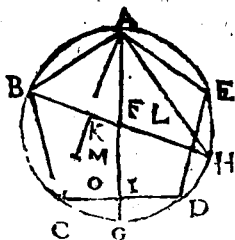
Invenire latus pentagoni circulo ADB inscribendi.

Duc diametrum AB. cui perpendicularem CD

C D ex centro C erige. Biseca CB in E. Fac EF=ED. Erit DF pentagoni latus.

Nam BF x FC + ECq a = EFq b = EDq c 6 s.
c = DCq + ECq. d ergo BF x FC = DCq, vel
BCq. e quare BF. BC :: BC. FC. ergo quum BC d
sit latus hexagoni, f erit FC latus decagoni, g
proinde DF b = $\sqrt{DCq + FCq}$ g est latus pen-
tagoni. Q. E. F. b conf. c 47. 1. e 17. 6. f 9. 13. g 10. 14. h 47. 1.

P R O P. XI.

Si in circulo ABCD
rationalem habente
diametrum AG, pen-
tagonum æquilaterum
ABCDE describa-
tur; pentagoni latus
AB irrationalis est li-
nea, quæ vocatur mi-
nor.

Duc diametrum

BFH, rectasque AC, AH; & * fac FL = $\frac{1}{7}$ ra-
dii FH, & CM = $\frac{1}{7}$ CA. * 10. 6.

Ob angulos AKF, AIC a rectos, & commu-
nem CAI, trigona AKF, AIC b æquiangula
sunt; c ergo CI. FK c :: CA. FA (FB) d ::
CM. FL. ergo permutando FK. FL :: CI. CM
d :: CD. CK (2 CM.) e componendo igitur CD
+ CK. CK :: KL. FL. f proinde Q: CD + CK
(g 5 CKq.) CKq :: KLq. FLq. ergo KLq
= 5 FLq. Itaque si BH (p) ponatur 8, erit FH
4; FL 1. & FLq. 1. BL 5. & BLq 25. KLq 5. e
quibus liquet BL, & KL esse p b $\sqrt{5}$. k ideoque
BK esse Apotomen; cujus congruens KL. cum ve-
ro BLq - KLq = 20, l erit BL $\sqrt{20}$ m
KLq. n unde BK erit apotome quarta. Quo-
niam igitur ABq m = HB x BK, o erit AB minor.
Q. E. D. a 10. 13. b 32. 1. c 4. 6. d 15. 5. e 18. 1. f 22. 6. g 1. 13. h 9. 10. i 74. 10. j 9. 10. k 11. 8. 6. l 17. 6. m 95. 10. o 95. 10.

XII AB potentia sit sesquilatera lateris EF ipsius pyramidis EFGI.

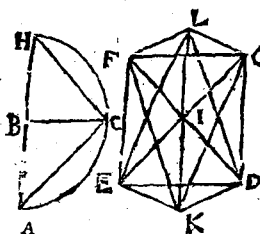
Sit circa Circa AB describe semicirculum ADB. *triangulum* sitque AC = 2 CB. ex puncto C erige perpendiculararem CD; & junge AD, DB. Tum radio HE = CD describe circulum HEFG; cui b inscribe triangulum æquilaterum EFG. *ex H c* ex H c erige IH = CA rectum plano EFG. *produc* produc IH ad K; d ita ut IK = AB. rectasque adijunge IE, IF, IG. erit EFGI pyramis exposita. *b cor. 15. 4*
c 12. 11.
d 3. 1.

Nam quia anguli ACD, IHE, IHF, IHG recti sunt; & CD, HE, HE, HG e pares, e atque *e cor. 15. 4*
f 4. 1.
g 20. 6.
IH = AC; ferunt AD, IE, IF, IG æquales inter se. Quia vero AC (2 CB.) CB g :: ACq. CDq. erit ACq = 2 CDq. itaque ADq f = ACq + CDq b = 3 CDq = 3 HEq k = EFq. *b 2. ax.*
k 12. 13.
l 2. ax. 1.
ergo AD, EF, IE, IF, IG pares sunt, adeoque pyramis EFGI est æquilatera. Quod si punctum C super H collocetur, & AC super HI, rectæ AB, IH = congruent; utpote æquales, quare semicirculus ADB axi AB vel IK circumductus n transibit per puncta, E, F, G, * adeoque *n 15. def. 1.*
** 31. def. 10*
pyramis EFGI sphæræ inscripta erit. Q. E. F. *o cor. 8 6}*
liquet vero esse BAq. ADq o :: BA. AC p :: 3. 2. *p cor. 15.*
Q. E. D.

Corollaria.

1. ABq. HEq :: 9. 2. Nam si ABq. ponatur 9, erit ACq (EFq) 6. q proinde HEq erit 2. *q 12. 15.*
2. Si L centrum fuerit, erit AB. LC :: 6. 1. Nam si AB ponatur 6, erit AL, 3; ideoque AC 4; quare LC erit 1. Hinc *cor. 15.*
3. AB. HI :: 6. 4 :: 3. 2. unde
4. ABq. HIq :: 9. 4.

PROP. XIV.

Oc̄taedrum KEI
GDL consistere,
& data sphaeram
plecti, qua & py-
midem; & con-
struere, quod sphae-
diameteter AH
sentia sit dupla la-
teris AC ipsius Oc̄-
taedri.

Circa AH describe semicirculum ACH. ex
centro B erige perpendicularẽ BC. duc AC,
HC. Super ED = AC a fac quadratum EFGD,
cujus diametri DF, EG secantes in centro I. ex
I duc IL = AB b rectam plano EFGD. produc
IL, c donec IK = IL. Connexis KE, KF, KG,
KD, LE, LF, LG, LD; erit KEFGIL Oc̄tae-
dram quaesitum.

Nam AB, BH, FI, IE, &c. æqualium quadra-
torum semidiametri æquales sunt inter se. a qua-
re triangulorum rectangulorum LIE, LIF, FIE,
&c. bates LF, LE, FE, &c. æquantur. proinde
oc̄to triangula LFE, LFG, LGD, LDE, KEF,
KFG, KGD, KDE æquilatera sunt, e atque
oc̄taedrum constituunt, quod sphaeræ cujus cen-
trum I, radius IL, vel AB, inscribi potest. (quo-
niam AB, IL, IF, IK, &c. f æquales sunt.)
Q. E. F. porro liquet AHq (LKq) g = 2 ACq
(2 LDq.) Q. E. D.

Corollaria.

1. Hinc manifestum est, in Oc̄taedro tres dia-
metros EG, FD, LK se mutuo ad angulos rectos
secare in centro sphaeræ.

2. Item, tria plana EFGD, LEKG, LFKD
esse quadrata, se mutuo ad angulos rectos se-
cantia.

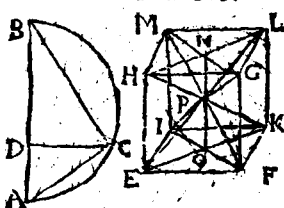
3. Oc̄ta-

3. Octaedrum dividitur in duas pyramides
similes & æquales $EFGDL$, & $EFGDK$, quantum
basis communis est quadratum $EFGD$.

4. Denique, bases octaedri oppositæ, inter se
parallelæ sunt.

15. 11.

PROP. XV.

Cubum $EFGHIKLM$
constituere, &
sphæra completi,
qua & priores fi-
guras; & demon-
strare, quod sphæ-
ra diameter AB
potentia sit tripla
lateris EF ipsius cubi.

Super AB describe semicirculam ACB ; & a fac
 $AB = 3 DA$. ex D erige perpendicularem DC ,
& junge BC ac AC . Tum super $EF = AC$ con-
strue quadratū $EFGH$, cujus plano rectæ insistant
 EL, FK, HM, GL ipsi EF pares, quas connecte
rectis IK, KL, LM, IM . Solidum $EFGHIKLM$
cubus est, ut satis constat ex constructione.

In quadratis oppositis $EFKI$, $HGLM$ duc
diametros EK, FI, HL, MG , per quas ducta pla-
na $EKLH$, $FIMG$ se intersectant in recta NO .
Hæc diametros cubi EL, FM, GI, HK & bifecabit
in P , centro cubi. & ergo P centrum erit sphærae
per puncta cubi angularia transeuntis. Porro
 $ELq = EKq + KLq = 3 KLq$, & vel 3
 ACq . atqui $ABq. ACq :: BA. DA :: 3. 1$.
ergo $AB = EL$. Quare cubum fecimus, &c.
 $Q. E. F.$

c. cor. 39. 16.
d. 15. def. 1.
& 14. def. 11.
e. 47. 1.
f. constr.
g. cor. 8 & 6.
h. 14 5.

Coroll.

1. Hinc, omnes diametri cubi inter se æqua-
les sunt, & seque mutuo in centro sphærae bife-
cant. Eademque ratione rectæ quæ quadratorum
oppositorum centra coniungunt, bifecantur in
eodem centro.

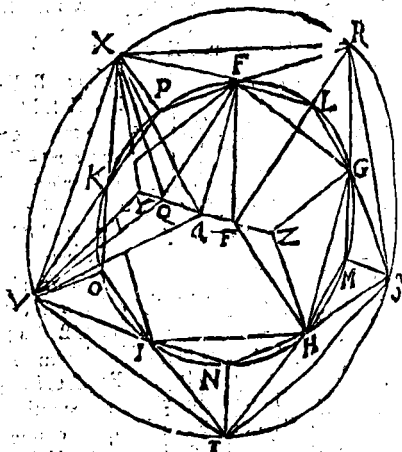
X

2 Dia-

k 47. 1.
l 13. 13.
m 15. 13.

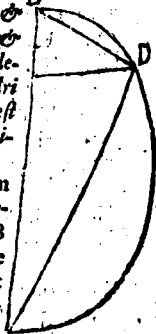
2. Diameter sphaerae potest latus tetraedri,
cubi. nempe $ABq \text{ k} = l BCq + m ACq$.

PROP. XVI.

Icosaedrum ZGHIF-B
YVXRST constituere, &
sphaera complecti, qua &
antedictas figuras, & de-
monstrare, quod icosaedri
latus F G irrationalis est
linea, qua vocatur mi-
nor.

Super A B diametrum
sphaerae describe semicir-
culum ADB; & fac AB
= 5 BC. ex C erige
normalem CD, & duc
AD ac BD. Ad inter-
vallum EF = BD descri-
be circulum EFKNG; A

cui

rest latus cui inscribere pentagonum æquilaterum FKIHG. b 11. 4.
 Cq + a secā arcus FG, GH, &c. ac connecte rectas
 XVI. L, LG, &c. latera nempe decagoni. Tunc e- c 12. 11.
 ige EQ, LR, MS, NT OV, I X ipsi EF æqua-
 es, rectasque plano FKNG. & connecte RS, ST,
 TV, VX, XR; item FX, FR, GR, GS, HS, ST,
 HT, IT, IV, KV, KX. Denique producta EQ,
 I me QY = IL; & EZ = IL; rectasque duci
 concipe ZG, ZH, ZI, ZK, ZF; ac YV, YX,
 YR, YS, YT. Dico factum.

Nam ob EQ, LR, MS, NT, OV, PX dæ- d constr.
 quales & parallelas, etiam quæ illas jungunt, 26. 11.
 EL, QR, EM, QS, EN, QT, EO, QV, EP,
 QX spares & parallelæ sunt. Item ideo LM f 33. 2.
 (vel FG,) RS, MN, ST, &c. æquales sunt in-
 ter se. ergo planum per EL, EM, &c. plano g 19. 11.
 per QR, QS, &c. æquidistans, h & circulus h 1. def. 3.
 QXRSTV è centro Q, circulo EPLMNO æ-
 qualis est; atque RSTVX est pentagonum æqui-
 laterum. Duci vero intellectis EF, EG, EH,
 &c. ac QX, QR, QS, &c. quia FRQ = FLq 47. 1.
 + LRq, vel EFq = FGq, erunt FR, FG, 1 constr.
 adeoque omnes RS, FG, FR, RG, GS, GH, &c. m 10. 13.
 æquales inter se. Proinde 10 triangula RFX,
 RFG, RGS, &c. æquilatera sunt & æqualia.
 Rursus ob ang. XQY = rectum, erit XYq = o cor. 14. 11.
 QXq + QYq = VXq vel FGq. quare XY, p 47. 1.
 VX, hisque similiter YV, YT, YS, YR, ZG, ZH,
 &c. æquātur: Ergo alia decem trigona constituta
 sunt æquilatera, & æqualia, tam sibi mutuo,
 quam decem prioribus; ac proinde factum est
 Icosaedrum.

Porro, bisecta EQ in a, duc rectas aF, aX,
 aV; & propter QX = QV, & commune latus 2 15 def. 1.
 aQ, angulosque EQX, EQV rectos; erit aX = f 4. 1.
 aV. similique argumento omnes, aX, aR, aS;
 aT, aV, aF, aG, aH, aI, aK æquantur.

29. 13.
 3. 13.
 4. 2.
 47. 1.

Quoniam autem $ZQ. QE :: QE. ZE$, et
 $Zaq = Ea q = EQq (EFq) + Ea q = aq$
 ergo $Za = aF$. et pari pacto $aF = Ya$, ergo
 sphaera, cujus centrum a , radius aF , per puncta
 ista icosaedri angularia transibit.

15. 5.
 22. 6.
 14. 5.
 cor. 2. 6.
 1. ax. 1.
 42. 12. 10.
 11. 1)

Denique, quia $Za. aE :: ZY. QE$; itaque
 $Zaq. aEq :: ZYq. QE q$. b erit $ZYq = QE q$
 vel BDq ; atqui $ABq. BDq :: AB. BC$.
 1. ergo $ZY = AB. Q. E. F.$

Itaque si AB ponatur e , erit $EF = \sqrt{AB}$
 etiam e ; proinde FG pentagoni, idemque icosae-
 dri, latus, est minor. $Q. E. D.$

coroll.

1. Ex dictis inferitur, sphaerae diametrum esse
 potentia quintuplum semidiametri circuli quin-
 que latera icosaedri ambientis.

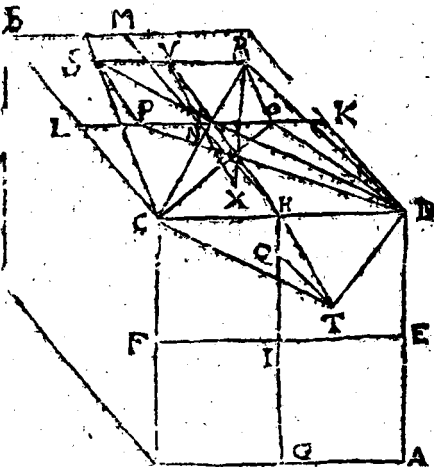
2. Item manifestum est, sphaerae diametrum
 esse compositam ex latere hexagoni, hoc est, ex
 semidiametro, & duobus lateribus decagoni cir-
 culi ambientis quinque latera icosaedri.

3. Constat denique latera icosaedri opposita,
 qualia sunt RX, HI , esse parallela. Nam RX pa-
 rall. LP . & parall. HI .

33. 2.
 sch. 26. 3.

PROP.

PROP. XVII.

Dodecaedrum constiture, & sphaera compleri,
qua & praedictas figuras; & demonstrare, quod do-
decaedri latus RS irrationalis est linea, quae vocatur
apotome.

Sic AB cubus datae sphaerae inscriptus, cuius
latera omnia biseceantur in punctis E, H, F, G,
K, L, &c. rectaeque adjungantur EL, MH,
HG, EF. Fac HI. IQ :: IQ. QH; & sume
NO, NP pares ipsi IQ. Erige OR, PS rectas
plano DB, & QT plano AC. sintque OR, PS,
QT ipsis IQ, NO, NP aequales. Connexis DR,
RS, SC, CT, DT, erit DRSCDT pentagonum
Dodecaedri expetiti. Nam duc NV parali. OR,
& protracta NV ad occursum cum cubi centro
X, connecte rectas DS, DO, DP, CR, CP,
HY, HT, RX. Quia DOq = DKQ (& ENq)
+ KOq = 3 ONq (3 ORq) & erit DRq

230.6.

245.1.
b7.2x.1.
c4.13.
d47.1.

X 3

= 4

p 4. 2. 1

 $= 4 ORq = OPq$, vel RSq , ergo $DR = RS$ Simili argumento DR , RS , SC , CT , TP p-f *confr.* 9. 6. res sunt. Quia vero $OR = g$ & parall. p-

21.

g 33. 1.

h 9. 1.

k 7. 11.

k *confr.*g erunt RS , OP , & h consequenter RS , DC et

iam parallelæ; h ergo hæc cum suis conjugenti-

bus DK , CS , VH in uno sunt plano. quoniamquia HI . $IQ :: IQ (TQ) QH :: HN$. NV ; & tam TQ , HN , quam QH , NV ve-

tæ eidem plano, adeoque & parallelæ existunt.

l 6. 11.

m 32. 6.

n 1. & 2. 11.

m erit THV recta linea. * ergo Trapezium $DRSC$, & triang DTS in uno sunt plano. perrectas DC , TV extense. ergo $DTCSR$ est

pentagonum, & quidem æquilaterum, ex antedi-

ctis. Porro, quia PK . $KN :: KN$. NP ; & $DSq = DPq + PSq (PNQ) = p DKq + pKq$ $+ NPq$, q erit $DSq = DKq + 3 KNq = 4 DKq$ $(4DHq) r = DCq$. ergo $DS = DC$; unde tri-gona DRS , DCT libi inutuo æquilatera sunt.f ergo ang. $DRS = DTC$; & eodem pacto ang. $CSR = DCT$. ergo pentagonum $DTCSR$ etiam æquiangulum est. Ad hæc, quia AX , DX , CX , &c. sunt cubi semidiametri, erit $XN =$ IH , vel KN , & adeoque $XV = KP$. unde ob angu-lum * rectum RVX , z erit $RXq = XVq + RVq$ $(NPq) = KPq + NPq = 3 KNq =$ AXq , vel DXq , &c. ergo RX , AX , DX , & ea-dem ratione XS , XT , AX æquales sunt inter se.

Et si eadem methodo, qua constructum est pen-

tagonum $DTCSR$, fabricentur 12 similia pen-

tagona tangentia duodecim cubi latera, ea Do-

decaedrum constituent; ac per eorum puncta an-

gularia transiens sphaera, cujus radius AX , vel RX ,

Dodecaedrum complectetur. Q. E. F.

Denique, quia KN . $NO :: NO$. OK , derit KL . $OP :: OP$. $OK + PL$. Itaque sisphaerae diameter AB ponatur p, erit $KL = \sqrt{AB}$ etiam p. g unde OP , vel RS latus dodeca- $\frac{1}{3}$ edri apotome erit. Q. E. D.

coroll.

c *confr.*

d 15. 5.

e 15. 13.

f 26. 12. 10.

g 6. 13.

RSq. exp?
S, SC, CI

Coroll:

1. Hinc, si latus cubi secetur extrema ac me-
dia ratione, majus segmentum erit latus dodeca-
dri in eadem sphaera descripti.

2. Si recta linea secta extrema ac media ratione, minus segmentum sit latus dodecaedri, majus segmentum erit latus cubi ejusdem sphaerae.

3. Liquet etiam latus cubi æquale esse lineæ
rectæ subtendenti angulum pentagoni dodeca-
dri eadem sphaera comprehensi.

P R O P. XVIII.

Latera quinque
figurarum ex-
ponere, & in-
ter se compara-
re.

Sit AB dia-
meter sphaerae,
ac AEB semi-
circulus. sitq;
 $AC = \frac{1}{2}AB$,
& $AD = \frac{1}{2}AB$.

AB, Erige pe-
pendiculares
CE, DF, &

BG = AB. juncge AF, AE, BE, BF, CG. ex H
demitte perpendicularẽ HI, & sumpra CK =
CI, ex K erige perpendicularẽ KL, & conne-
cte AL. Denique c fac AF. AO :: AO. OF.

Iraque 3. 2 $\alpha :: AB, BD \epsilon :: ABq, BFq$, latus Tetraedri. & 2. 1 $\epsilon :: \alpha AB, AC :: ABq, BEq$, latus Octaedri.

Item 3. $I d :: AB. AD e :: ABq. AFq, g$ la-
tus Hexaedri.

X 4

14.6.
m 24. 9.
n conffr.
o 4. 2.
p 47. 2.
q 15. 5.
r cor. 16. 13.
s 10. 13.
t 16. 13.

AO latus Dodecaedri. denique BG (2 BC)
BC¹ :: HI.IC. " ergo HI = 2CI " = KI. ergo
HIq² = 4CIq. proinde CHq = 5 CIq. ergo
ABq = 5 KIq. itaque KI, vel HI, est radius
culi circumfcribentis pentagonum icosaedri; &
AK, vel IB, est latus decagoni eidem circumscri-
pti. unde AL erit latus pentagoni, idem
Icosaedri latus. Ex quibus liquet BF, BE, &
esse q² $\square$ & AL, AO esse p² $\square$; atque b²
 $\square$ BE; & BE $\square$ AF; ac AF $\square$ AO. Quia
vero 3 AFq = ABq = 5 KLq. ac AF x AO
 $\square$ AF x OF, & ideoque AF x AO + AF x OF
 $\square$ 2 AF x OF, hoc est AFq $\square$ 2 AOq. ac
rit 3 AFq (5 KLq) $\square$ 6 AOq. proinde XL
 $\square$ AO; & fortius, AL $\square$ AO.

1. 6.
4. ex. 1.
1. 2.
17. 6.
17. 1.

Jam vero ut haec latera numeris exprimamus,
fi AB ponatur $\sqrt{60}$, erit ex jam dictis ad calculu-
lum exactis, BF = $\sqrt{40}$. & BE = $\sqrt{30}$. & AF
= $\sqrt{20}$. item AL = $\sqrt{30}$ — $\sqrt{180}$ (nam
AK = $\sqrt{15}$ — $\sqrt{3}$. & KL (HI) = $\sqrt{12}$.)
denique AO = $\sqrt{30}$ — $\sqrt{500}$ ($\sqrt{25}$ —
 $\sqrt{5}$.)

SCHOL.

Præter jam dictas figuras nullam dari posse figuram solidam regularem (nempe quæ figuris planis ordinatis & equalibus contineatur) admodum perspicuum est. Nam ad anguli solidi constitutionem requiruntur ad minimum tres anguli plani; 4 hi- que omnes simul 4 rectis minores esse debent. ^{a 21. 11.}
 b Atqui 6 anguli trigoni æquilateri, 4 quadratici, & 3 hexagonici, sigillatim 4 rectos exæquant; ^{b Vid. schol. 32. 1.}
 quatuor vero pentagonici, 3 heptagonici, 3 octagonici, &c. 4 rectos excedunt. ergo solummodo ex 3, 4, vel 5 triangulis æquilateris, ex 3 quadratis, vel 3 pentagonis, effici potest angulus solidus. Proinde, præter quinque prædicta, nulla existere possunt corpora regularia.

Ex P. Herigonio.

Proportiones sphaerae, & 5 figurarum regularium eidem inscriptarum.

Sit diameter sphaerae 2. Erunt

Peripheria circuli majoris, 6 $\sqrt{28318}$.

Superficies circuli majoris, 3 $\sqrt{14159}$.

Superficies sphaerae, 12 $\sqrt{56637}$.

Soliditas sphaerae, 4 $\sqrt{1879}$.

Latus tetraedri, 1 $\sqrt{62299}$.

Latus

Superficies tetraedri, 4 6188.

Soliditas tetraedri, 0 15132.

Latus hexaedri, 1 1547.

Superficies hexaedri, 8.

Soliditas hexaedri, 1 5396.

Latus octaedri, 1 41471.

Superficies octaedri, 6 9282.

Soliditas octaedri, 1 33333.

Latus dodecaedri, 0 71364.

Superficies dodecaedri, 10 51462.

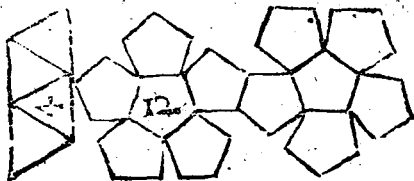
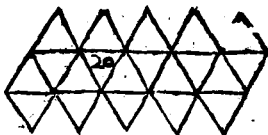
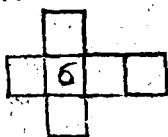
Soliditas dodecaedri, 2 78516.

Latus Icosaedri, 1 05146.

Superficies Icosaedri, 9 57454.

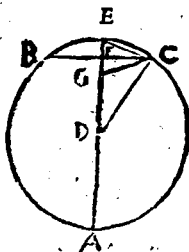
Soliditas Icosaedri, 2 53615.

Quod si ex charta conficiantur quinque figura
aquilatera & equiangulara similes his quæ sunt in
subjecta figura, componentur quinque figura solida,
si rite complicantur.

LIB. XIV.

PROP. I.

Quæ ex Centro circuli cuiuspiam ABC in pentagoni eidem circulo inscripti latus BC ducitur perpendicularis DF, dimidia est utriusque lineæ simul, & lateris hexagoni DE, & la-

teris decagoni EC eidem circulo ABC inscripti.

Sume $FG = FE$, & duc CG . Estque $CE = CG$. ergo ang. $CGE = CEG = ECD$. ergo ang. $ECG = EDC = \frac{1}{2} \angle DC = \frac{1}{2} \angle CED (\frac{1}{2} \angle ECD.)$ proinde ang. $GCD = ECG = EDC$. quare $DG = GC (CE.)$ ergo $DF = CE (DG) + EF = DE + CE$. Q. E. D.

PROP. II.

A G B C

D H E F

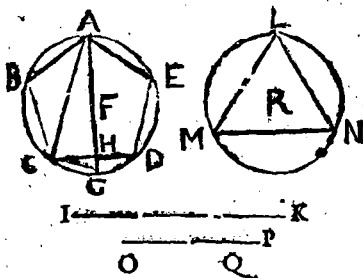
Si bina rectæ lineæ AB, DE, extrema ac media ratione secantur (AB. AG :: AG. GB.

& DE DH :: DH. HE;) ipsæ similiter secabuntur, in easdem scilicet proportionibus. (AG. GB :: DH. HE.)

Ac siue $BC = EG$ & $EF = EH$. Estque $AB : BG = AG : G$. quare $AC : G = 4 ABG + G = 5 AG$. Similiter erit $DE : H = 5 DH$. ergo $AC : AG :: DE : DH$. componendo igitur $AC + AG : AG :: DE + DH : DH$.

DH. hoc est 2 AB. AG :: 2 DE. DH. e pro- e 22. 5.
inde AB. AG :: DE. DH. unde f dividendo f 17. 5.
AG. GB :: DH. HE. Q. E. D.

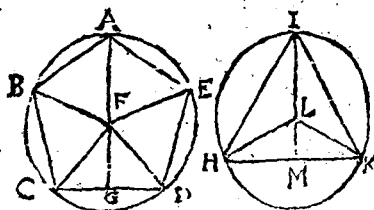
PRO P. III.

Idem circulus ABD comprehendit & Dodecaedri pentagonum ABCDE, & Icosaedri triangulam LMN, eidem sphaera inscripturum.

Duc diametrum AG, rectasque AC, CG. a fel. 47. 1.
Sitque IK diameter sphaerae, a & IKq = 5 OPq. b 30. 6.
Sicque OP. OQ :: OQ. QP. Quia ACq c 47. 1.
+ CGq = AGq d = 4 FGq; & ABq e = d 4. 2.
FGq = CGq. ferit ACq + ABq = 5 FGq. e 10. 13.
portio, quia CA. AB g :: AB. CA - AB; ac f 1. 3. ex.
OP. OQ :: OQ. QP. h ideoque CA. OP :: g 8. 13.
AB. OQ. k erit 3 ACq (IKq.) 5 OPq h 2. 12. &
(IKq) :: 3 ABq. 5 OQq. ergo 3 ABq = 5 i 16. 5.
OQq. Verum ubi ML n latus pentagoni circu. k 22. 6 & 5.
10 inscripti, cuius radius OP, erunt 15 RM. l 15. 13.
= 5 MLq p = 5 OPq + 5 OQq = 3 m conf.
ACq + 3 ABq q = 15 FGq. r ergo RM n cor. 16. 13.
= FG. s proinde circ. ABD = circ. LMN. o 12. 13.
Q. E. D. p 10. 13.
q 15. 5.
r Prins.
s 1. ex. 1.
t fel. 48. 1.
u def. 3.

PROP. IV.

Si ex F centro circuli pentagonum dodecaedri $ABCDE$ circumscribentis ducatur perpendicularis FG ad pentagoni unum latus CD ; erit quod sub dicto latere CD , & perpendiculari FG comprehenditur rectangulum trigesies sumptum, icosaedri superficiei aequale. item,

Si ex centro L circuli triangulum icosaedri HKM circumscribentis, perpendicularis LM ducatur ad trianguli unum latus HK ; erit quod sub dicto latere HK , & perpendiculari LM comprehenditur rectangulum trigesies sumptum, icosaedri superficiei aequale.

Duc FA, FB, FC, FD, FE . Erunt triangu-
la CFD, DFE, EFA, AFB, BFC æqualia. at-
qui $CD \times FG = 2$ triang. CFD . ergo $30 CD$
 $\times GF = 60$ $CFD = 12$ pentag. $ABCDE =$
superf. dodecaedri. Q. E. D.

Duc LI, LH, LK . estque $HK \times LM = 2$
triang. LHK . ergo $30 HK \times LM = 60$ HLK
 $= 20$ $HLK =$ superf. icosaedri. Q. E. D.

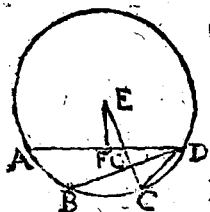
Coroll.

$CD \times FG. HK \times LM ::$ superf. dodecaed. ad
superf. icosaedri.

PROP.

PROP. V.

Superficies dodecaedri ad superficiem icosaedri in eadem sphaera descripti eandem proportionem habet, quam H latus cubi ad AD latus icosaedri.

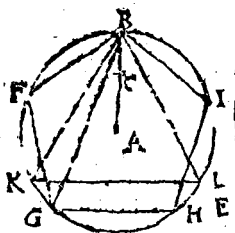
H Circulus ABCD
circumscribat tam
dodecaedri pentago-

num, quam icosaedri triangulum; quorum latera BD, AD; ad quæ demittantur ex E centro perpendiculares EF, EG C. & connectatur CD.

Quoniam $EC + CD$. $EC^2 :: EC \cdot CD$. erit EG ($\frac{1}{2} EC + CD$) EF ($\frac{1}{2} EC$) $:: EF$.
 $EG - EF$ ($\frac{1}{2} CD$) atqui $H \cdot BD :: BD \cdot H$.
 BD . $\therefore$ ergo $H \cdot BD :: EG \cdot EF$ proinde $H \times EF$
 $= BD \times EG$. quum igitur $H \cdot AD :: H \times EF$.
 $AD \times EF$. erit $H \cdot AD :: BD \times EG$. $AD \times EF$
 $::$ superficies dodecaedri ad superfic. icosaedri.
 Q. E. D.

PROP.

PROP. VI.

Si recta linea AB
secetur extrema me-
dia ratione; erit re-
cta BF potens id, quod
à tota AB, & id quod
à majori segmento
AC, ad rectam Epr-
tentem id quod à tota
AB, & id quod à mi-
nori segmento BC; ita

latus cubi BG ad latus icosaedri BK eidem sphaera
cum cubo inscripti.

Circulo, cujus semidiameter AB, inscribantur
dodecaedri pentagonum BFGHI, & icosaedri
triangulum BKL. quare BG latus cubi erit ei-
dem sphaerae inscripti. igitur $EKq = 3 ABq$;
& $Eq = 3 ACq$. ergo $BKq.Eq :: ABq.ACq$
 $:: BGq.BFq$. permutando igitur $BGq.BKq ::$
 $BFq.Eq$. unde $BG.BK :: BF.E$. Q. E. D.

PROP. VII.

Dodecaedrum est ad Icosaedrum, ut cubi latus ad
latus Icosaedri, in una eademque sphaera inscripti.

Quoniam & idem circulus comprehendit & do-
decaedri pentagonum & icosaedri triangulum,
erunt perpendiculares à centro sphaerae ad pla-
na pentagoni & trianguli ductae inter se aequa-
les. itaque si dodecaedrum & icosaedrum intel-
ligantur esse divisa in pyramides, ductis rectis
à centro sphaerae ad omnes angulos, omnium
pyramidum altitudines erunt inter se aequales.
Cum igitur pyramides aequae altae sint ut bases,
& superficies dodecaedri sit aequalis 12 penta-
gonis, superficies vero icosaedri 20 triangulis;
erit

e cor. 17. 14.
b 12. 13.
e 4. 13.
d 15. 5.
a 1. 14.
f 22. 6

a 3. 4.

b 47. 1.

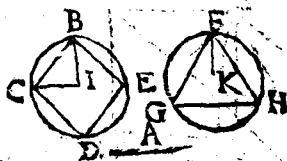
d 5. & 6. 12.

eri
do
lat

BC
d
=

erit dodecaedrum ad icosaedrum, ut superficies dodecaedri ad superficiem icosaedri, & hoc est, ut ^{ds. 14.} latus cubi ad latus icosaedri.

P R O P. VIII.

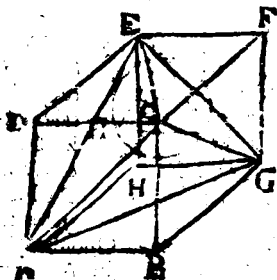

Idem circulus BCDE comprehendit & cubi quadratum BCDE & octaedri triangulum FGH, ejusdem sphere.

Sit A diameter sphere. Quoniam $Aq = 3$ ^{a 15. 13.}
 $BCq = 6$ ^{b 47. 1.} $Blq = 3$ itemque $Aq = 2$ ^{c 14. 13.} GFq ^{d 12. 13.}
 $d = 6$ ^{e 2. 28. 1.} KFq ; erit $Bl = KF$. ergo circulus BCDE
 $= GFH$. Q. E. D.

LIB. XV.

PROP. I.

*In dato cubo ABGHDCFE pyrami-
dem AGE C describere.*

Ab angulo C duc diametros
CA, CG, CE; Easque connecte
diametris AG, GE, EA. Hæ omnes

inter se æquales sunt, utpote æqualium qua-
dratorum diametri. ergo triangula CAG, CGE,
CEA, EAG æquilatera sunt, ac æqualia: proin-
de AGE C est pyramis, quæ cubi angulis insitit,
tisque idcirco b inscribitur. Q. E. F.

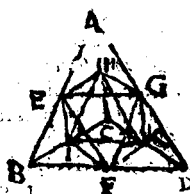
b 47. 1.

b 31. def. 12.

PROP.

PROP. II.

In data pyramide $ABDC$ octaedrum $EKGIFH$ describere.

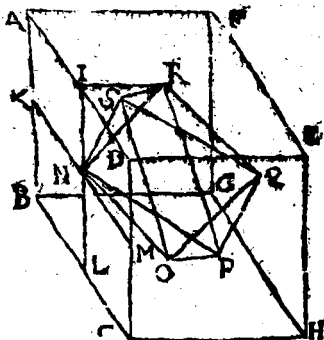

Biseca latera pyramidis in punctis E, I, F, K, G, H ; quæ connecte 12 rectis $EF, FG, GE, \&c.$ Hæ omnes δ æ-

quales sunt inter se. proinde 8 triangula $EHI, IHK, \&c.$ æquilatera sunt & æqualia, adeoque constituent octaedrum in data pyramide descriptum. Q. E. F.

o 27. def. 11.
d 31. def. 11.

PROP. III.

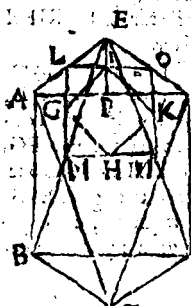
In dato cubo $CHGBDEFA$ octaedrum $NPQSOR$ describere.

Connecte quadratorum centra N, P, Q, S, O, R , 12 rectis $NP, PQ, QS, \&c.$ quæ æqualia sunt inter se, ideoque 8 triangula efficiunt æquilatera & æqualia. proinde δ inscriptum est cubo octaedrum $NPQSOR$. Q. E. F.

Y 2

PROT.

P R O P. IV.

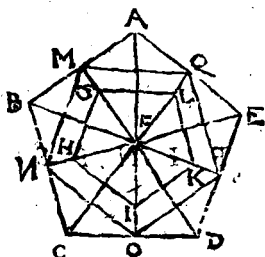

In dato octaedro ABC-DEF cubum inscriben.

Latera pyramidis EA-BCD, cujus basis quadratum ABCD, bisecentur rectis LM, MN, NO, OL, quæ æ æquales sunt & b parallelæ lateribus quadrati ABCD. c ergo quadrilaterum LMNO est quadratum.

Eodem modo, si latera quadrati LMNO bisecentur in punctis G, H, K, I, & connectantur GH, HK, KI, IG, erit GHKI quadratum. Quod si eadem arte in reliquis 5 pyramidibus octaedri centra triangulorum rectis conjungantur, describentur quadrata similia & æqualia quadrato GHKI. quare sex hujusmodi quadrata cubum constituent, qui quidem intra octaedrum descriptus erit, & cum octo ejus anguli tangant octo octaedri bases in earum centris. Q. E. F.

PROP. V.

In dato Icofaedro Dodecaedrum inscribere.

Sit $ABCDEF$ pyramis Icofaedri, cujus basis pentagonum $ABCDE$; centra autem triangulorum G, H, I, K, L ; quæ connectantur rectis GH, HI, IK, KL, LG . Erit $GHIKL$ pentagonum dodecaedri inscribendi.

Nam rectæ FM, FN, FO, FP, FQ , per centra triangulorum transeuntes, a' bise-
cant bases. b ergo rectæ MN, NO, OP, PQ, QM æquales sunt inter se. quinetiam FM, FN, FO, FP, FQ pares sunt. c ergo anguli MFN, NFO, OFP, PFQ, QFM æquantur. pentagonum igitur $GHIKL$ æquiangulum est; & proinde & æquilaterum, cum FG, FH, FI, FK, FL pares sint. Quod si eadem arte in reliquis undecim pyramidibus icofædri, centra triangulorum rectis lineis connectantur, describentur pentagona æqualia & similia pentagono $GHIKL$. quomobrem 12 hujusmodi pentagona dodecaedrum

constituent; quod quidem in icosaedro erit descriptum, cum viginti anguli dodecaedri in centris viginti basium icosaedri consistant. Quare propter in dato icosaedro dodecaedrum descripsimus. Q. E. F.

F I N I S.

Annotationes in Elementa Euclidis nuper edita, in quibus obscura illustrantur, errata emendantur, plurimaeque quae conducant ad Geometria rudimenta facilius percipienda adjiciuntur.

pag. 13. lin. 5. scribe, Rursus ang. $ACD = BDC$ s. i. ADC ; & ang. $BCD = BDC$ ergo ang. $ACD = BDC$, id est ang. $ADC = BDC$. Q. F. N.

p. 17. lult. scribe, conjunganturque FC , IC , & producat ACG .

p. 18. l. 3. scribe, simili argumento ang. $ICH = ABH$. ergo totus ACD , & (BCG) major est utroque CAB , & ABC . Q. E. D.

p. 21. apponantur figurae quae desunt.

p. 40. lin. 18. scribe, Schol.

Imo si fuerint duae rectae, secenturque ambae in quoscunque partes, idem provenit ex ductu totius in totam, & partium in partes.

Nam sit $Z = A + B + C$, & $Y = D + E$; quia $DZ = DA + DB + DC$, & $EZ = EA + EB + EC$, & $YZ = DZ + EZ$, erit $ZY = DA + DB + DC + EA + EB + EC$. Q. E. D.

Hinc patet ratio ducendi rectas compositas in compositas. Nam omnia partium rectangula accipere oportet, & habetur rectangulum ex totis.

Sin linearum in se ducendarum signis + admisceantur signa -, etiam signorum ratio habenda est. Quippe ex + in - provenit -; at ex - in - provenit +. Nam sit + A ducenda in B - C. & quoniam + A non affirmatur de toto B, sed de ejus parte tantum, qua superat C, debet AC manere negata. quare prodibit AB - AC. Vel sic; quia B constat partibus C, & B - C. erit AB = AC + A in B - C; aufer utrinque AC, erit AB - AC = A in B - C. Similiter si - A ducenda sit in B - C, quoniam ex vi signi - non negatur

tur A de toto B, sed de ejus solummodo excessu
supra C, debet AC manere affirmata. proveniet
ergo $-AB + AC$. Vel sic; quia $AB = AC + A$
in B $- C$; tolle utrinque omnia, erit $-AB = AC$
 $- A$ in B $+ C$; adde AC utrinque, eritq; $-AB$
 $+ AC = A$ in B $- C$.

Atque ex his rite perspectis, quæ subsequuntur
9. propositiones, aliæque ejusmodi innumeræ, u
linearum in se ductarum comparatione emergen
tes (quas apud Vietam, & alios Analystas in nu
merato habes) nullo negotio demonstrantur, rea
plerumque quasi ad simplicem calculum exigen
de.

Porro, * liquet productum ex quapiam magni
tudine in numeri cujuscunque partes æquari pro
ducto ex eadem in totum numerum. Ut $5 A + 7$
 $A = 12 A$. & $4 A$ in $5 A + 4 A$ in $7 A = 4 A$ in $12 A$.
quare quæ in hoc loco de rectorum in se ductu
dicta sunt, eadem de numerorum in se multipli
catione intelligi possunt. proinde etiam quæ in 9
sequentibus theorematibus de lineis affirmantur, ea
dem valent de numeris accepta; quippe cum istæ
omnes ab hac prima immediate dependeant, &
deducantur.

p. 42. inter demonstr. & Schol. propositionis
quintæ, scribe,

Hoc theorema paulo aliter effertur, & facilius de
monstratur, sic; Restangulum ex summa & differentia
duarum rectorum A, E, equatur differentia ex ipsis.

Nam si A + E ducatur in A - E, * provenit Aq
 $- AE + EA - Eq = Aq - Eq$. Q. E. D.

p. 44. post demonstrationem prop. 9. scribe,
Aliter effertur & facilius demonstratur, sic;

Aggregatum quadratorum ex summa, & diffe
rentia duarum rectorum A, E, equatur duplo qua
dratorum ex ipsis.

Nam Q: A + E = Aq + Eq + 2 AE. & Q: A
 $- E = Aq + Eq - 2 AE$. Hæc collecta faciunt
 $2 Aq + 2 Eq$. Q. E. D.

p. 67. post demonstrationem prop. 28 scribe;
 Quod si subtensa AC $\sqsubset$ vel $\sqsupset$ DF, erit si-
 mili modo a cus AC $\sqsubset$, vel $\sqsupset$ DF.

p. 71. post demon-
 strationem prop. 35.

scribe, Facilius sic, &
 universaliter; conne-
 cte AC & BD. atque
 ob angulos $\angle$ CEA,
 DEB, $\angle$ ipsosque C,
 B (super eodem arcu
 AD), pares; trigona
 CEA; BBD, $\angle$ æqui-

angula sunt. $\therefore$ ergo CE, EA :: EB, ED. $\therefore$ proin-
 de CE $\times$ ED = EA $\times$ EB. Q. E. D.

Quæ ex 6. lib. citantur, tam hic quam in seq-
 ab hac, minime pendent; quare iis uti licuit.

p. 71. Inter de-
 monstr. & coroll.
 prop. 36, scribe, Fa-
 cilius ac universalius
 sic;

Duc AB, & BC.
 ac ob angulos A,
 DBC $\angle$ pares, & D
 communem, trian-
 gula BDC, ADB
 $\angle$ æquiangula sunt.
 $\therefore$ ergo AD. DB ::

DB. CD. $\therefore$ quare AD $\times$ DC = DB 2 . Q. E. D.

p. 76. ad def. 7. 4. substi-
 tue figuram hanc.

p. g. 81. post demonstra-
 tionem propos. 10. 4. scribe
 sic.

Hæc

Hæc constructio Analytice indagatur sic; Factum sit; & angulum BDA bisecet recta DC. ergo $DA. DB :: CA. CB.$ im ob ang. $CDA = \frac{1}{2} ADB = \frac{1}{2} ADB$ $CA = DC.$ ac ob ang. $DCB = A + CDA = \frac{1}{2} A + \frac{1}{2} A = A$ erit $DC = DB.$ ergo $DB = CA.$ proinde $DA. (DB) CA :: CA. CB.$ g unde $BA \cdot CD = CA^2.$

p. 98. scribe Prop. 8. §. sic.

PROP. 8.

Inæqualium magnitudinum AB, AC, major AB ad eandem D majorem habet rationem, quam minor AC: & eadem D ad minorem AC majorem rationem habet, quam ad majorem AB.

Sume EF, EG, ipsarum AB, AC æquemultiplices, ita ut EH ipsius D multiplex, major sit quam EG, at minor quam EF. (Quod facile continget, si utraque EG, GF majores accipiantur ipsa D.) Liqueat juxta 8 def. 5. fore $\frac{AB}{D} < \frac{AC}{D}$;

$\frac{D}{AB} > \frac{D}{AC}$ Quæ E. D.

p. 100 lin. ult. post B, D, F. scribe, Porro ob $A.Bb :: C.Db :: E.F,$ si $G = \frac{1}{2} K$, erit similiter $H = \frac{1}{2} L$; & $I = \frac{1}{2} M$. ac proinde si $G = \frac{1}{2} K$, erit simili modo $G + H + I = \frac{1}{2} K + L + M$. & quare $A.B :: A + C + E. B + D + F.$ Q. E. D.

pag. 102. circa 23 lin. post (æquatur) scribe, Ergo, quum $\frac{AG}{DH} :: \frac{C.F}{GB}.$ Hæc. erit, &c. ut sequitur ibi.

p. 104. lin. 1. post KO scribe, Itaque ablatis hinc inde communibus HL, KM, &c. ut ibi sequitur.

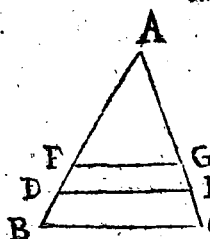
p. 111. l. 12. dele, Hujusce demonstratio, &c.
 & scribe, Intellige $G = DE$. $\therefore$ ergo $B \text{---} G$. b ergo $\frac{a}{b} = \frac{10}{8}$.
 $\frac{A}{G} = \frac{A}{B}$. Rursus concipe $H = E$. $\therefore$ ergo $H \text{---} A$. c sed $\frac{13}{5}$.
 $\frac{G}{B} = \frac{H}{A}$.
 $\therefore$ quare $A \text{---} H$. b proinde $A \text{---} H^d$ vel D . $Q. E. D.$ d 13 5.

p. 114. circa 25. lin. dele, cum igitur, & scribe,
 Verum si HC , &c. ut sequitur.

p. 116. l. 1. dele Imo si plures, &c. & scribe sic.

Schol.

Imo si plures DE, FG ,
 ad unum latus BC paral-
 lela fuerint, erunt omnia
 laterum segmenta propor-
 tionalia.

Nam $DF : FA :: EG : GA$; & componendo,
 $GA : EA :: DA : DB$.
 E invertendoque $FA : DA :: GA : EA$; $\therefore$ ac $DA : DB :: EA : EC$. $\therefore$ ergo ex
 $\therefore$ equo $DF : DB :: EG : EC$. $Q. E. D.$

coroll.

Si $DF : DB :: EG : EC$; $\therefore$ erunt BC, DE, FG pa-
 rallelae.

p. 119. Prop. 8. demonstretur sic.

Nam ob angulos BAC, ADB $\therefore$ rectos, b ideo $\therefore$ a typ. b 12. ax. c 31 & 46.
 que $\therefore$ aequales, & B communem, trigona BAC ,
 ADB $\therefore$ similia sunt. Simili discursu, similia sunt
 trianguia BAC, ADC . $\therefore$ proinde ADB, ADC d vid. 11. 6.
 similia erunt. $Q. E. D.$

coroll. &c. ut sequitur.

pag. 121. lin. antepen. scribe, Vel sic; Datae sint
 AB, BC ; ex quibus fac angulum rectum ABC .
 duc AC , & huic normalem CD , cui occur-
 rat AB protracta in D . $\therefore$ estque $AB : BC :: EC : BD$. a cor. 8. 6;

pag. 122. dele figuram istam furciferam.

ibid.

ibid. lin. 6. dele, vel ita; $CD = CB$ & que seq. cum sua figura.

pag. 123. post lin. 3. scribe, Vel (in eadem figura) sint AB, BF duæ datæ, b liquet esse $\frac{a}{b}$ BF :: BF. BE.

p. 136. Propos. 31. a demonstretur sic.

Ab angulo recto BAC demitte perpendicularē AD. Quoniam DC. CA :: a CA. CB, b erit AL. BF :: DC. CR. Item ob DB. BA :: a BA. BC, b erit BG. BF :: DB. BC. c ergo AL + BG. BF :: DC + DB (BC.) BC. ergo AL + BG = BF. Q. E. D.

pag. 146. lin. penult. scribe, vel sic, sit $a = \frac{x}{2}$, & $b = \frac{y}{2}$. quare $2a = x$, & $2b = y$. ergo $2a + 2b = x + y$. ergo $a + b = \frac{x + y}{2}$.

p. 147. lin. 17. scribe, Vel sic, sit $a = \frac{2x}{3}$, & $b = \frac{2y}{3}$, & $x + y = g$. ob $3a = 2x$, & $3b = 2y$, est $3a + 3b = 2x + 2y = 2g$. ergo $a + b = \frac{2}{3}g = \frac{2}{3}(x + y)$.

p. 149. l. 9. scribe, Vel sic; sit $a = \frac{b}{3}$, & $c = \frac{d}{3}$, vel $3a = b$, & $3c = d$, estque $\frac{c}{a} = \frac{d}{b}$.

ibid. lin. 27. dele, Applicare potes, &c. & scribe, Vel sic; sit $a = \frac{2b}{3}$, & $c = \frac{2d}{3}$. vel $3a = 2b$, & $3c = 2d$. Est $\frac{c}{a} = \frac{3c}{3a} = \frac{2d}{2b} = \frac{d}{b}$.

L E M M A.

AE, BF, CG, DH,
A, B, C, D,
E, F, G, H.

Si proportionales
numeri A, B, C, D
proportionales nu-
meros AE, BF, CG,
DH

DH metiantur per numeros E, F, G, H, erant ei
[E, F, G, H] proportionales.

Nam ob $AEDN = BFCG$, & $AD = BC$, ^{a 19. 7.}
erit $AEDH = BFCG$, ^{b 1. ex. 7.} hoc est $EH = FG$. ^{c 9. ex. 7.}

ergo $E. F :: G. H.$ Q. E. D.
coroll.

Hinc $B_1 = B$ in B. & Nam $1. B :: B. Bq.$ & ^{a 15. def 7.}

$1. A :: A. Aq.$ ergo $1. B :: B. Bq.$ & ergo $Bq =$ ^{elem. prop.}

$B \times B.$ Similiter B in $Bq = BC$, & sic de reliquis.

P R O P. 22.

Aq, B, C. Si tres numeri, Aq, B, C
4, 8, 16, deinceps sint proportionales,
primus autem Aq sit quadratus;
& tertius C quadratus erit.

Nam ob $AqC = Bq$, ^{a 10. 7.} erit $C = Bq = Q. B.$ ^{b 7. ex. 7.}

Liquet vero B esse numerum, & ob Bq , vel C nu- ^{c cor. lem.}
merum. ergo si tres, &c. ^{d hyp.} & 14. 8.

P R O P. 23.

Ac, B, C, D. Si quatuor numeri Ac,
8, 12, 18, 27. B, C, D deinceps sint pro-
portionales, primus autem
Ac sit cubus; & quartus D cubus erit.

Nam quia $AcD = BC$, ^{a 19. 7.} erit $D = BC$ ^{b 7. ex. 7.}

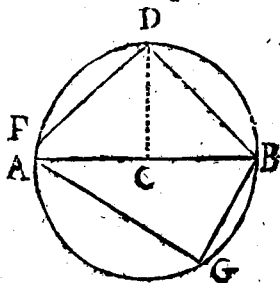
$= B \times C$; hoc est (ob $Ac C = B_1$, & ^{c cor. lem.} pro-
^{d 10. 7.}

inde $C = B_1$) $D = B \times Bq = BC = C: B.$

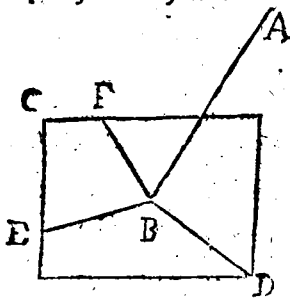
liquet vero ipsum B esse numerum, quia BC , vel ^{e 15. 8}

D numerus ponitur; ergo si quatuor numeri, &c.

p. 192. substitue hanc figuram.

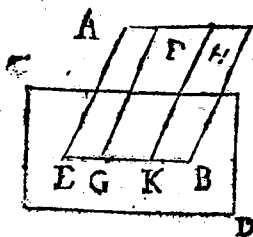

p. 263. ad def. 3. scribe sic.

3. Linea recta AB est ad planum CD recta, cum ad rectas omnes lineas BD, BE, BF, à quibus illa tangitur, quæque in proposito sunt plano, rectos efficit angulos.

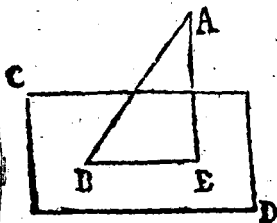
ABD, ABE, ABF.

4. Planum AB ad planum CD rectum est, cum rectæ lineæ FG, HK, quæ communi planorum sectioni EB ad rectos angulos in uno plano AB ducuntur, alio-

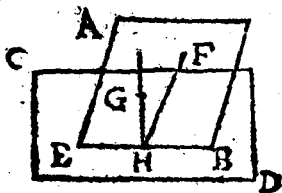
ri plano CD ad rectos sunt angulos.

5. Rectæ

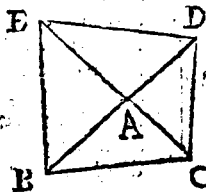
5. Rectæ li-
near AB ad pla-
num CD incli-
natio est, cum à
sublimi termino
A rectæ alius
linear AB ad pla-
num CD dedu-
cta fuerit perpen-
dicularis AE;

atque à puncto E, quod perpendicularis AE in
ipso plano CD fecerit, ad oppositæ illius linear
extremum B, quod in eodem est plano, altera re-
cta linea EB fuerit adjuncta: est, inquam, angu-
lus acutus ABE insidente linea AB, & adjuncta
EB comprehensus.

6. Plani AB ad planum CD inclinatio, est
angulus acutus FHG rectis lineis FH, GH con-
tentus, quæ in utroque planorum AB, CD ad
idem communis sectionis BE punctum H ductæ,
rectos cum sectione BE efficiunt angulos FHB,
GHB.

P R O P. 21.

Omnis solidus angulus A sub minoribus quam quatuor rectis angulis planis continetur.

Latera enim solidi anguli A secans planum utcumque faciat figuram multilateram

BCDE, & totidem triacula ABO, ACD, ADE, AEB. Omnes angulos polygoni voco X; & summam angulorum ad trigonorum bases voco Y. quare $X + 4 \text{ Rect.} = Y + A$. Quia vero (ex angulis ad B) b est ang. ABE + ABC $\square$ CRE; idemque verum sit de angulis ad C, ad D, ad E. c liquet fore $Y \square X$. proinde erit $A \supset 4 \text{ Rect.}$ Q. E. D.

p. 277. lin. antepen. dele Brevitatis causa ass. &c. & scribe sic; Assumptum est fore AD $\square$ HL. Hoc autem constat. Nam si AD $\square$ vel $\supset$ HL, erit aag. A $\square$, b vel $\square$ HLI. Eodem modo erit B $\square$, vel $\square$ HLK, & C $\square$, vel $\square$ KLI. quare $A + B + C$ quatuor rectos aut exæquabunt, aut excedent, contra hypoth. quia potius sit AD $\square$ HL. Q. E. D.

n 32. 5. &
sub 32. 1.
b 305. 17.
c 5. ax. 1.

acomp.
& 8. 1.
b 32. 1.
* 4 cor.
53. 1.

F I N I S.

E U C L I D I S

D A T A

succincte demonstrata;

Una cum Emendationibus
quibusdam & Additionibus
ad ELEMENTA

E U C L I D I S

nuper edita.

Opera

Mri. I. S. BARROW, Cantabrigiensis,
Coll. Trin. Soc.

L O N D I N I

Excudebat R. Daniel, 1659

U. S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE

OFFICE OF THE CHIEF OF BUREAU OF PLANT INDUSTRY

WASHINGTON, D. C.

REPORT OF THE CHIEF OF BUREAU OF PLANT INDUSTRY

FOR THE YEAR 1909

BY THE CHIEF OF BUREAU OF PLANT INDUSTRY

JOHN H. COOPER

CHIEF OF BUREAU OF PLANT INDUSTRY

1910

U. S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE

WASHINGTON, D. C.

OFFICE OF THE CHIEF OF BUREAU OF PLANT INDUSTRY

WASHINGTON, D. C.

OFFICE OF THE CHIEF OF BUREAU OF PLANT INDUSTRY

WASHINGTON, D. C.

OFFICE OF THE CHIEF OF BUREAU OF PLANT INDUSTRY

WASHINGTON, D. C.

OFFICE OF THE CHIEF OF BUREAU OF PLANT INDUSTRY

WASHINGTON, D. C.

OFFICE OF THE CHIEF OF BUREAU OF PLANT INDUSTRY

Ornatissimo viro

D. IACOBO STOCK,

amico suo & patrono
singulari.

*Ecce publica, nec tui nominis luee di-
gnum censeo hunc paucorum dierum
partum pusillam & prematurum.
Qui quidem quod se mendo, quodque
Tibi, spectandum obtulerit, duplici
nomine arrogantia speciem incurrit. Sed utrinque
parata est excusatio qualiscunque. Nam amico ob-
temperatum oportuit jubenti mitterem hunc libel-
lum Euclidæis (quæ cognatione proxima attingit)
Elementis subiungendum. In eum quicquid est in pu-
blicum aut peccati aut meriti protinus refugio, facti
cujus author fuit, rationem redditurum. In Te au-
tém delictum quod maxime aggravat, idem potenter
extenuat, Tibi tantum debere. Nam cum iis, qui Diis
ipsis sacrificia, ac modica magnis Regibus donaria
offerre non dubitarunt, satius esse credo, etiam pro
immensis beneficiis parum, quam nihil rependere.
Sufficiat igitur regessisse, me Tibi multis magnisque
nominibus obstrictum fore; vices, quas potuero ma-
ximas, referre debere; ultra vota & grates nihil
posse; illa privatim, has publice persolatas præcelle-
re; quibus agendis, quam jamdiu spe & studio au-
sugor, occasionem nondum comparere; præstare hanc*

oblatam praeferre, quamvis exilem, quam elapsa
 nequicquam penitentia prosequi. Est igitur haec
 oblatio pignus quoddam & praeludium futuri
 plenioris, in qua meritorum in me Tuorum hisce
 berior ac distinctior commemoranda occurrerent
 simpliciter agnoscere, non aut fuisse describere, &
 digne predicare, praesentis est instituti. Ac res
 jam brevis sum in hac avaria & summa, necessitate
 tui coactus, quam inductus consilio. Nam me vel
 ventis turgentia alio avocant; ac vereor ne haec
 ne currenti calamo exequentem, quae hac ad te per-
 ret, amica manus, importuna patientia praestoleam.
 Quid superest igitur, nisi ut te domi studiis ac rebus
 honestis animum intendentem saluari praesentia ta-
 zeatur, eum exorem venerandi ac aperiunt nomen;
 quem tanta beneficentia benignum remuneratorem
 jugibus votis exopto; idemque me exemplo super
 Tyrrhenos, Ionios, Aegeosque fluctus longinquam
 profectionem suscepturum comitetur. Obtestor autem,
 ne tenuis opella patrocinium respicias, quod ultro im-
 peritare dignatus es

Tibi devotissimo

& obsequentissimo,

I. B.

EVCLIDIS Data.

Definitiones.

Data magnitudine dicuntur spatia, lineæ, anguli, quibus æqualia possumus invenire.

II. Ratio dari dicitur, cui possumus eandem invenire.

III. Rectilineæ figuræ specie dari dicuntur, quarum & singuli anguli dati sunt, & laterum rationes, ad invicem datæ sunt.

Hinc, datæ sunt specie figuræ, quibus similes inveniri possunt.

IV. Positione dari dicuntur puncta, lineæ, angulique, quæ eundem situm semper obtinent.

V. Circulus magnitudinē dari dicitur, cujus ea quæ ex centro datur magnitudine.

VI. Positione & magnitudinē dari dicitur circulus, cujus datur centrum positione, & ea quæ ex centro magnitudine.

VII. Circuli segmenta magnitudine dari dicuntur, in quibus dati sunt magnitudinē anguli & segmentorum bases.

VIII. Positione & magnitudinē dari dicuntur circuli segmenta, in quibus anguli magnitudinē dati sunt, & segmentorum bases positione & magnitudine.

IX. Magnitudo magnitudinē major est data, quando ablata data, reliqua eidem æqualis est.

X. Magnitudo magnitudinē minor est data, quando adjuncta data, tota eidem æqualis est.

Ut si A data sit, erit $A + B$ & B data. At $B \supset A + B$ data.

XI. Magnitudo magnitudinē major est data, quam in ratione, quando ablata data, reliqua ad eandem habet rationem datam.

XII. Magnitudo magnitudine minor est data quam in ratione, quando adjuncta data toti ad eandem rationem habet datam.

Ut si A data sit, & B datur, erit $A+B$ data.

ta q. in r. si A + B datur, erit B data q. in r.

P R O P. I.

A. B. Datare magnitudinum A, B,
b. ad invicem datarum ratio.

Nam quia A datur, & inveniri potest aliqua a = A. Eodem jure sume b = B. Estque a. b :: A. B. quare ratio A data est. Q. E. D.

P R O P. 2.

A. B. Si data magnitudo A ad aliam
b. aliquam B habeat rationem datam,
datur etiam hae alia magnitudo.

Nam ob A datam, & sume a = A, ac ob A datam, b sit a = A. ergo b = B. quare B datur. Q. E. D.

P R O P. 3.

A. B. Si quolibet data magnitudines
b. A, B componentur, etiam ea A + B
que ex his componitur, data erit.

Nam capte a = A, & b = B, estque a + b = A + B. quare A + B datur. Q. E. D.

P R O P. 4.

A. B. Si data magnitudo A auferatur
b. data magnitudo B, etiam reliqua A - B dabitur.

Sint enim a = A, & b = B. ergo A - B = a - b. proinde A - B datur. Q. E. D.

P R O P.

PROP. 5.

A. B. Si magnitudo A ad sui-ipsius ali-
C. D. quam partem B habeat rationem
datam, etiam ad reliquam A-B
habebit rationem datam.

Nam, quia A a data est, b sit A. B :: C. D. a hyp. b 1. def. d. c cor 9. 5. f

ergo A. A-B :: C. C-D. b proinde A
datur. Q. E. D. A-B

PROP. 6.

A. B. Si componantur duae magnitudi-
C. D. nes A, B, habentes ad invicem ratio-
nem datam, etiam quae ex his com-
ponitur magnitudo A+B, habebit ad utramque A
& B rationem datam.

Nam a sit A. B :: C. D. b ergo A + B. a 2. def. d. b 18 5. c 2. def. d.
B :: C + D. D. a quare A+B datur. Similiter
B+A datur. Q. E. D. B

PROP. 7.

A. B. Si data magnitudo A + B duas
ratione secetur, utrumque segmen-
torum A, & B datum est.

Nam ob A a datam, a erit A+B data. b ergo a hyp. a 6 dat. b 1. dat.
A datur. Eodem modo B datur. Q. E. D. A

PROP. 8.

A. C. B. Quae A, B ad idem C rationem
D. E. F. habent datam, habebunt ad invicem
rationem datam.

Nam a sit A. C :: D. E. a & C. B :: E. F. a 1. def. d.
quare ex aequali A. B :: D. F. a ergo A datur. B
Q. E. D.

Coroll.

Rationes ex datis rationibus compositae, datae
sunt. Ut A sit ex A, & C datis.

B

C

B

Z 4.

PROP.

P R O P. 9.

A. B. C. Si dua, pluresve magnitudines
 D. E. F. A, B, C ad invicem habeant rationem datam, habeant autem ille magnitudines A, B, C ad alias quasdam D, E, F rationes datas, etsi non easdem; ille alie magnitudines D, E, F etiam ad invicem habent rationes datas.

Nam ratio D $\propto$ fit ex h. datis D, A, B; ergo
 $\frac{D}{E} = \frac{A}{B} \cdot \frac{B}{C}$
 D datur. Eadem de causa datur E. Q. E. D.
 $\frac{D}{E} = \frac{A}{B} \cdot \frac{B}{C}$

P R O P. 10.

A. B. C. Si magnitudo magnitudine major fuerit data, quam in ratione; & simul utraque illa eadem major erit data quam in ratione. Sin autem simul utraq; magnitudo eadem magnitudine major fuerit data, quam in ratione; & reliqua illa eadem major erit data quam in ratione; aut reliqua data est cum consequente, ad quam habet altera magnitudo rationem datam.

1. Sint A, & B data. $\propto$ erit B + C data. b. er.

ergo A + B + C $\square$ C data q. in r. Q. E. D.

2. Sint A, & B + C data: $\propto$ ergo B datur.

proinde A + B $\square$ C data q. in r. Q. E. D.

3. Sint A + B, & C data. $\propto$ Liqueat B dari.
 Q. E. D. $\frac{A+B}{B+C} = \frac{A}{B}$

P R O P. 11.

A. B. C. Si magnitudo magnitudine major sit data quam in ratione, eadem simul utraque major erit data quam in ratione. Et si eadem simul utraque major sit data quam in ratione, eadem reliqua magnitudine major erit data quam in ratione.

1. A, & B dantur. $\therefore$ ergo B datur. proinde

$$\overline{C} \quad \overline{B+C}$$

a. h. des.
b. 11. def. d.
c. f. des.

b A + B $\square$ B + C data q. in r. Q. E. D.

2. A, & B dantur. $\therefore$ ergo B datur, proinde

$$\overline{B+C} \quad \overline{C}$$

b A + B $\square$ C data q. in r. Q. E. D.

PRO P. 12.

A. B. C. Si fuerint tres magnitudines

A, B, C, & prima cum secunda

(A + B) data sit, secunda quoque cum tertia

(B + C) data sit; aut prima A tertia C aequalis

est, aut altera altera major data.

Nam si A + B, & B + C pares sint, b liquet a 4 ax 1. $\therefore$

A & C æquari; sin istæ impares fuerint, b liquet b 4 des. 1

excessum A — C, vel C — A dari. Q. E. D.

PRO P. 13.

D, A + B, C. Si fuerint tres magnitudines

E. D, A + B, C, & earum pri-

ma D ad secundam A + B

habeat rationem datam; secunda autem A + B ter-

tia C major sit data quam in ratione; prima quoque

D major erit tertia C data quam in ratione.

Sint A, & B, ac D datæ; $\therefore$ sitque A + B.

$$\overline{C} \quad \overline{A+B}$$

v. 2. def. d.
b. 19. 5.
c. 2. des.
d. 1. def. d.
e. 8. des.
f. 11. def. d.

D :: A. E b :: B. D — E. ergo c E, d & B

& (ob B datam) $\therefore$ C dantur. f quare D (E +;

$$\overline{C} \quad \overline{D+E}$$

D — E) $\square$ C data q. in r. Q. E. D.

PRO P. 14.

A. C. Si due magnitudines A & C

B. D. ad invicem habeant rationem da-

E. tam, utrique autem illarum adfi-

ciatur data magnitudo B & D;

tota A + B, C + D, aut habent rationem datam,

aut altera A + B altera C + D major erit data

quam in ratione.

Nam

EVCLIDIS Data.

Nam si $A. C :: B. D :: A + B. C + D$

ob A datam, c liquet $A + B$ dari.

$$\frac{C}{C+D}$$

Saltem d sit $A. C :: E. D :: A + E. C + D$.

Ergo c $A + E$ ac e E , fideoque $B - E$ datur.

$$\frac{C+D}{C+D}$$

g proinde $A + B (A + E : + B - E) \sqsubset C + D$ data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 15.

A. C. Si due magnitudines A & C
B. D. habeant ad invicem rationem da-
E. tam, & ab utraque harum estur data magnitudo B & D .

liquae magnitudines $A - B, C - D$ ad invicem habebunt aut rationem datam, aut altera $A - B$, al-
ra $C - D$ major erit data quam in ratione.

b Nam si $A. C :: B. D :: A - B. C - D$.
ob A datam, c liquet $A - B$ dari.

$$\frac{C}{A-B}$$

Saltem d sit $A. C :: E. D :: A - E. C - D$.

Ergo c $A - E$, & e E , ac f ideo $E - B$ datur.

$$\frac{C-D}{C-D}$$

g proinde $A - B (A - E : + E - B) \sqsubset C - D$ data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 16.

B. C. Si due magnitudines B, C be-
A. D. beant rationem datam, & ab una
E. quidem illarum C auferatur data
magnitudo D , alteri autem B ad-
jiciatur data magnitudo A ; tota $A + B$ residua
 $C - D$ major erit data quam in ratione.

Sit eaim $C. B :: D. E :: C - D. B - E$. et
go c $C - D$ & d E , ac e ideo $E + A$ datur. f pro-

$$\frac{B-E}{B-E}$$

inde $B + A (E + A : + B - E) \sqsubset C - D$ da-
ta q. in r. Q. E. D.

P R O P.

PROP. 17.

$A+B.$ $D+E.$ Si fuerint tres magnitudines $A+B$, C , $D+E$; & prima quidem $A+B$ secunda C major sit data quam in ratione, tertia quoque $D+E$ eadem secunda C major sit data quam in ratione; prima $A+B$ ad tertiam $D+E$ aut rationem habebit datam, aut altera altera major erit data quam in ratione.

Nam ob A , D , & B E datas, b erit B data. a hyp. b 8. dat.

ergo per 14. hujus.

PROP. 18.

$A+C.$ $E.$ $G.$ Si fuerint tres magnitudines, atque ex his una sit data quam in ratione; reliquæ duæ aut datam rationem habebunt ad invicem, aut altera altera major erit data quam in ratione.

Data sint A , B , C D ac sit $A+C=B+D$.

E , F ;

Sitque $C:E :: A:G$ $b :: C+A. E+G$. nemque $D:F :: B:H$ $b :: D+B. F+H$. c ergo $C+A$ hoc est $B+D$, c & $B+D$, ac e idcirco $E+G$. a 2. def. d. b 12. c 2. def. d. d 7. e 8. f 2. dat.

$E+G$ quin & G ac H dantur. ergo per 15. $F+H$ (hujus).

PROP. 19.

$A+B.$ $E.$ Si fuerint tres magnitudines, & $C+D.$ $F.$ prima quidem magnitudo secunda magnitudine major sit data quam in ratione, sit quoque secunda major tertia data quam in ratione; prima magnitudo tertia magnitudine major erit data quam in ratione.

Sint A , C , & $C+D$, D data; dico $A+B$

E data q. in r.

Nam

a 2. def. d. Nam sit $C + D : B :: C : F$ b :: $D : B - F$, er.
 b 19. f. go c C & d F, ac e ideo $F + A$, & c D s ideoque
 c 2. def. d. $\frac{F}{B - F}$
 d 2. dat. E dantur. g proinde $A + B (F + A : + B - F)$
 e 3. dat. $\frac{B - F}{B - F}$
 f 8. dat. $\frac{B - F}{B - F}$
 g 11. def. d. $\frac{B - F}{B - F}$

□ E data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 20.

A. C. E. Si data fuerint dua magni-
 B. D. dines A, C; & auferantur ab ipsis
 magnitudines B, D habentes ad
 invicem rationem datam; residua magnitudines A -
 B, C - D aut habebunt ad invicem rationem datam
 aut altera A - B altera C - D major erit data
 quam in ratione.

a 12. f. Nam si $A : C :: B : D$ a :: $A - B : C - D$; b li-
 b 2. def. d. quet $A - B$ dari.

$\frac{C - D}{C - D}$

c 2. dat. Saltem sit $D : B :: C : E$ a :: $C - D : E - B$.
 d 4. dat. ergo b C & c E, ac d propterea $A - E$, b itemque
 e 11. def. d. $\frac{E}{E}$

$C - D$ datae sunt. e ergo $A - B (A - E : + E$
 $\frac{E - B}{E - B}$

$- B) \square C - D$ data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 21.

A. C. E. Si data fuerint dua magni-
 B. D. dines A, C; & adjiciantur ipsis a-
 lia magnitudines B, D habentes ad
 invicem rationem datam; tota $A + B : C + D$ aut ha-
 bebunt ad invicem rationem datam, aut altera $A + B$
 altera $C + D$ major erit data quam in ratione.

a 12. f. Nam si $B : D :: A : C$ a :: $A + B : C + D$, b li-
 b 2. def. d. quet $A + B$ dari.

$\frac{C + D}{C + D}$

c 2. dat. Saltem sit $B : D :: E : C$ a :: $B + E : D + C$.
 d 4. dat. ergo c E, d ideoque $A - E$, & b $B + E$ dantur.
 $\frac{D + C}{D + C}$

e ergo

ergo $A+B$ ($B+E :: +A-E$) $\square C+D$ da. e. 11. def.
ta q. in r. Q. E. D.

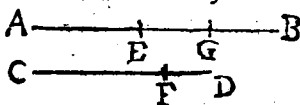
P R O P. 22.

A. Si due magnitudines A, B ad aliam ali-
B. C. quam magnitudinem C habeant rationem
datam, & simul utraque $A+B$ ad ean-
dem C habebit rationem datam.

Nam ob $A B$ a datas, b erit A data. c quare

$A+B$ b ideoque $A+B$ data est. Q. E. D.

P R O P. 23.

Si totum AB ad totum CD habeat rationem da-
tam, habeant autem & partes AE, EB ad partes
CF, FD rationes datas (et si non easdem;) habe-
bunt omnia ad omnia rationes datas.

Nam sit $AE.CF :: AG.CD$ b. 11. def. d.
ergo GE datur. quare (ob EB c datam) d erit b 11. g. 1.
 $\frac{AE}{EB} = \frac{CF}{FD}$ c hyp. d 8. dat. e 5. det.

GE ac e ideo EB data. ergo quum e AB & $\frac{AE}{EB}$
AG d ideoque AB ac proinde e AB dentur,
 $\frac{AG}{GB} = \frac{CF}{FD}$ d erit EB data. Quare e AB, & d AE & e EB
 $\frac{AE}{EB} = \frac{CF}{FD}$ dantur. Q. E. D.

P R O P. 24.

A. Si tres recte lineae, A, B, C,
B. proportionales fuerint; prima
C. autem A ad tertiam C habeat
rationem datam; & ad secundam B habebit ratio-
nem datam.

Nam

a cor. 20 6.

b 2. def. d.

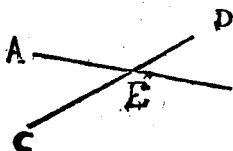
c 1. d.

Nam A. C. & Aq. Bq. b ergo Aq data est.

proinde A c datur. Q. E. D.

B

P R O P. 25.

Si dua recte lineae, AB, CD positione data se mutuo secuerint, punctum E, in quo se invicem secant, positione datum est.

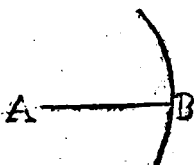
a 4. def. d.

Nam hae lineae alibi quam in E, neutrius situ mutuo, sese interfecare nequeunt.

Schol.

Idem patet de quibuscunque lineis positione datis, seque in unico puncto intersecantibus: ut de circuli arcu, & recta, &c.

P R O P. 26.

a 4. ax.

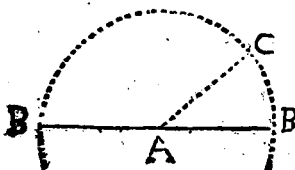
Si rectae lineae AB extremitates A, B, positione data sint, recta AB positione & magnitudine data est.

Positione quidem, quia inter eosdem terminos puncta recta duci potest: &

b 1. def. d.

magnitudine, quia si centro A per B ducatur circulus, huius omnes radii ipsi AB aequantur.

P R O P. 27.

Si rectae lineae AB positione & magnitudine data, data fuerit una extremitas A; & altera extremitas B data erit.

Nam

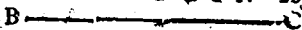
Nam si centro A, spatio AC = AB ^b ducatur circulus, cui data recta c occurrat in B, ^a erit extremitas B data.

^a 1. def. d.
^b 3. post.
^c 2. post.
^d cor. 25.

Schol.

Vides partes puncti B determinandas esse.

P R O P. 28.

Si per datum punctum A contra datam positione rectam BC agatur recta linea DE,

acta recta DE positione data est.

Nam ^a dic alteram per A ad BC fore parallelam. Hæc idcirco ad DE ^b parallela erit. ^c Quod repugnat.

^a 4. def. d.
^b 30. 1.
^c 34. def. 1.

Nota, Vocabulum contra in hoc libro parallelismum significare.

P R O P. 29.

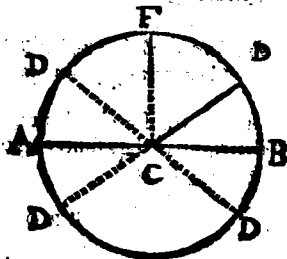

Si ad positione datam rectam AB, datumque in ea punctum C, agatur recta linea CD, que faciat angulum DCB datum; acta recta CD positione data erit.

^a Nam quævis alia CE angulum ^b efficiet majorem, vel minorum dato BCD.

^a 4. def. d.
^b 9. ax. 1.

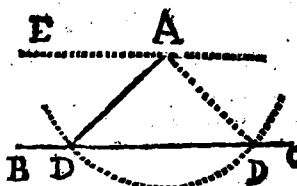
Schol.

Determinari debet situs anguli dati tam respectu perpendicularis CF, quam ipsius AB, ut cernis in appositâ figura.

P R O P.

P R O P. 30.

Si à dato
puncto A in
datam positio-
ne rectam BC
agatur recta
linea AD
quæ faciat an-
gulum ADC

datum, atq; linea AD positione data est.

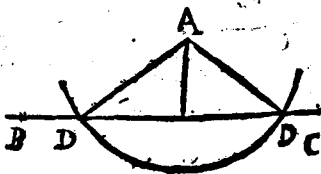
a 18. dat.
b 1. def. d.
c 19. dat.

Nam per A duc A E ad BC parallelam. Hec
positione datur. Item ang. DAE par. dato al-
terno ADC b datus est. c ergo recta AD positio-
ne data est. Q. E. D.

Schol.

Hinc praxim discimus à dato puncto ducendi
rectam, quæ cum data positione recta datum an-
gulum efficiat.

P R O P. 31.

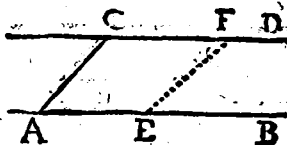
Si à dato puncto A in datam positione rectam BC
data magnitudine recta AD ducatur, positione quo-
que data erit.

Nam puncta D, per quæ transit circulus cen-
tro A, a spatio AD descriptus, b data sunt. c ergo
AD positione data est. Q. E. D.

a 1. def. d.
b sch. 25. d.
c 16. d.

P R O P.

PROP. 32.

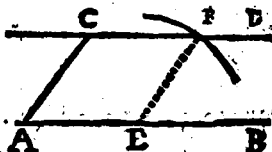

Si in datas positione parallelas rectas AB, CD agatur recta linea AC, quae faciat angulos datos BAC, ACD, acta recta AC magnitudine data est.

Nam ad E (quodvis punctum in AB) fac ang. BEF = $\angle$ BAC. liquet rectas EF, AC $\parallel$ parallelas, & $\angle$ pares fore. $\therefore$ quare AC data est. Q. E. D.

a. 1. def. 4.
b. 29. 1.
c. 34. 1.
d. 2. def. 4.

PROP. 33.

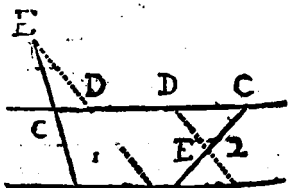
Si in datas positione parallelas rectas AB, CD agatur magnitudine data recta AC, faciet angulos BAC, ACD datos.

Nam ex quovis puncto E in AB, spatio EF $=$ AC describe circulum occurrentem rectae CD in F. $\therefore$ Liquet EF, & AC parallelas esse posse ergo.

a. 1. def. 4.
b. 24. 1.
c. 29. 1.

ECLIPSE DATA.

PROP. 34.

*'Si in datis positione parallelas rectas AB, CD
a dato puncto E agatur recta linea ECA, secunda
data ratione.*

Nam ab E duc rectam EB utcumque paralle-
 lis occurrentem in D, & B. ¹ liquet esse EC. CA
 :: ED. DB, ² quare FC datur. Q. E. D.

PROP. 35.

Si à dato puncto E in datam positione rectam AB
agatur recta linea EA, seceturque data ratione; a-
gatur autem per punctum sectionis C contra datam
positione rectam AB recta linea CD; alia linea
CD positione data est.

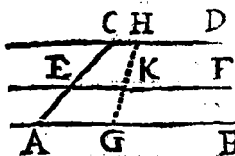
Recta enim $E B$ ducta ab E utcumque in $A B$,
 secetur sic ut $ED \cdot DB :: EC \cdot CA$ ob punctum
 D datum, & erit CD positione data. $Q. E. D.$

P R 20 17 256

Si à dato puncto E in datam positionem reflectentem AB agatur recta linea EA; adiciatur autem ipsi aliqua recta EC, quæ ad illam (EA) habens rationem datam, per extremitatem autem C adjectæ lineæ EC agatur contra datam positionem rectam AB recta linea CD; atq; linea CD positione data est.

Demonstratio parum differt à præcedenti.
Vide fig. 2.

PROP. 37.

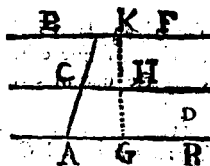
Si in datas positione
parallelas rectas AB,
CD, agatur recta li-
nea AC, & facetur
ratione data; agatur
autem per sectionis
punctum E contra da-

tas positione rectas AB, CD linea recta EF; acta
recta EF positione data est.

Nam duc rectam GH utcumque. occurrentem
parallelis. Hæc = secta sit in K ita ut GK. KH ::
AE. EC. Punctum K parallelæ (EF) situm
determinat. Q. E. F.

a 2. def. d
b 18. dec.
c 16. 2. def.

PROP. 38.

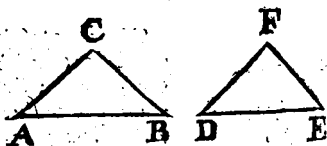
Si in datas positione re-
ctas parallelas AB, CD
agatur recta linea AC;
adjiciatur autem ipsi qua-
dam recta CE, quæ ad
actam AE habeat ratio-
nem datam; per extrema-

tem autem E adjecta CE agatur contra datas posi-
tione parallelas AB, CD recta linea EF; acta recta
linea EF est data positione.

Demonstratio persimilis est præcedenti. Cerno
& compara figuras.

EUCLIDIS DATA.

PROP. 74.

Si trianguli ABC singula latera AB, BC, AC magnitudine data sint, triangulum ABC specie datum est.

Nam & fac triang. DEF ipsi ABC æquilatrum. Hoc eidem, æquiangulum erit. & ergo ABC specie datum est. Q. E. D.

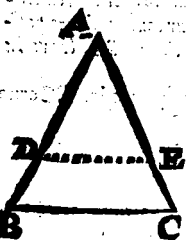
PROP. 40.

Si trianguli ABC singuli anguli, A, B, C magnitudine dati sint, triangulum ABC specie datum est.

Nam ad quamvis DE & fac triang. DEF ipsi ABC æquiangulum. & Hoc eidem simile erit. & proinde trigonum ABC specie datum est. Q. E. D.

PROP. 41.

Si triangulum ABC unum angulum A datum habeat; circa datum autem angulum A duo latera AB, AC ad invicem habeant rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

Nam in uno latere dati anguli sume quampiam AD; & fit AB. AC :: AD. AE. & duc DE. & Li-
gare trigonum ADE ipsi ABC simile fore. Quare ABC specie datum est. Q. E. D.

PROP.

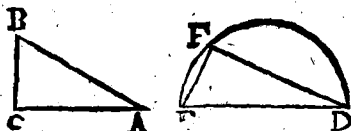
PROP. 42.

Si trianguli ABC latera ad invicem habeant rationem datam, triangulum ABC specie datum est.

Nam a fac AB. BC :: DE. EF. a & BC. CA ^{a 12.6.}
 :: EF. FD. ^{b 5.6.} Liqueat trigonum DEF trigono ABC ^{c 1. def. 4.}
 affimilari. c quare ABC specie datum est.
 Q. E. D.

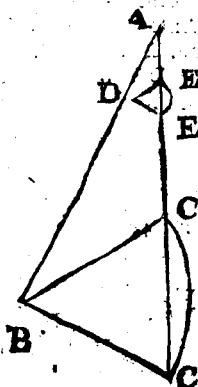
Vide fig. 39.

PROP. 43.

Si trianguli rectanguli ACB circa unum acutiorum angulorum A latera AB, AC ad invicem rationem habeant datam, triangulum ACB specie datum est.

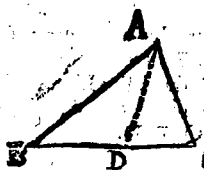
Nam esto DEF semicirculus utcunque; &
 a fac AB. AC :: DE. DF. inventamque DF ^{a 12. 5.}
 b adapta in semicirculo; & duc EF. c Liqueat tri- ^{b 1. 4.}
 ang. DFE ipsi ACB affimilari; & d proinde ^{c 31. 1. &}
 ipsum ACB specie dari. Q. E. D. ^{d 6. def. 4.}

Si triangulum ABC habeat unum angulum A datum; circa datum autem angulum AC latera AB, BC ad invicem habeant rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

Nam in crure dati anguli sume quamlibet AD. & fac AB. BC :: AD. DE. centro D spatio DE describe circulum, qui secet alterum dati anguli latus in E. b Eritque triang. ADE ipsi ABC

simile. quare datur specie triang. ABC. Q.E.D.

Si triangulum BAC unum angulum BAC datum habeat; circa datum autem angulum BAC latera simul utraque rationem habeant datam; triangulum BAC specie datum est.

Datum angulum BAC a bisecet recta AD. b ergo BA. AC :: BD. DC. & componendo BA + AC. AC :: BC. DC. permutando igitur BA + AC. BC :: AC. DC. ergo ob BA + AC

data, a erit AC data. item ang. DAC sub-

duplus

duplus dati BAC datur. *ergo* ang. C datur. *ergo* proinde trigonum ABC specie datum est.

a 2. *dat.*
b 44. *dat.*
c 40. *dat.*

coroll.

Hinc in triangulo, datis uno latere AB , uno angulo BAC , & ratione aggregati laterum ad basim (R ad S) datum triangulum. Nam datum angulum biseca, & fac $RS::AB.BD$. & centro B spatio BD duc circulum, occurrentem recte bisecanti in D ; & produc BDC . habes triangulum.

P R O P. 46.

Si triangulum BAC unum angulum C datum habeat; circa alium autem angulum BAC latera simul utraque tanquam unum ($BA+AC$) habeant ad reliquum (BC) rationem datam; triangulum BAC specie datum est.

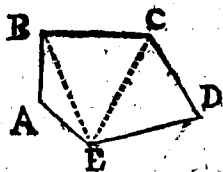
Nam bisectio angulo BAC , erit (ut in præcedenti) AC data. item ang. C datus est. *ergo*

DC

ang. DAC , *ergo* proinde & duplus BAC datur. *ergo* quare triang. BAC specie datur. *Q. E. D.*

Deducetur ab hac corollarium simile præcedenti.

P R O P. 47.

Data specie rectilinea $ABCD$ in data specie triangula BAE , CDE BCE dividuntur.

Nam ob ang. B , & BA *ergo* dat. *ergo* erit triang. BAE specie da-

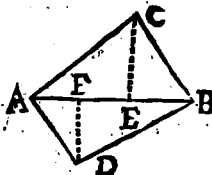
tum. Simili discursu triang. CDE specie datur. *ergo* quare ang. DCE datus est; Hunc deme ex dato BCD , & estque reliquus BCE datus. Similiter ang. CBE datur. *ergo* triang. BCE etiam specie datum est. *Q. E. D.*

a hyp. &
b 3. *def. d.*
c 41. *dat.*
d 3. *def. d.*
e 4. *dat.*
f 40. *dat.*

A a 4

P R O P.

PROP. 48.

Si ab eadem recta AB describantur trian-
gula ACB , ADB datæ spe-
cie, habebunt ad invicem
rationem datam.

Duc enim perpen-
diculares CE , DE . Li-

o q. d.

p. 17.

c. 1. d. 1.

d. 1. 1. 6.

quet angulos trianguli rectanguli CEB , & CE dari. ergo (quum AB data sit) & CE

$\overline{CB}$

$\overline{CB}$

CE data. Simili discursu datur DE ; & quare $\overline{CB}$

$\overline{AB}$

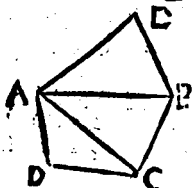
$\overline{AB}$

$\overline{DE}$

& hoc est triang. ACB datur. Q. E. D.

$\overline{ADB}$

PROP. 49.

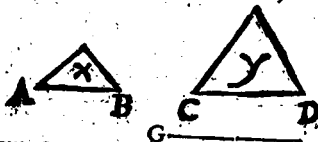

Si ab eadem recta linea
 AB duo rectilinea qualibet
 $ABCD$, AEB data specie
describantur, habebunt ad
invicem rationem datam.

Nam rectilineum AB -
 CD resolvatur in trian-
gula. & hæc specie data

sunt. ergo ob communem basim AC , & ratio
 ADC ad ACB & proinde totius $ABCD$ ad
 ACB datur. & item ratio AEB ad ACB . & proinde
& $ABCD$ ad AEB datur. Q. E. D.

PROP. 50.

Si due re-
cte linea AB
 CD ad in-
vicem habe-
ant rationem
datam; & ab

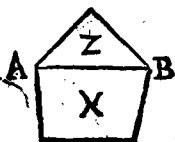
illis similia, similiterque descripta rectilinea X , Y
habebunt ad invicem rationem datam.

Nam

Nam sit AB. CD :: a CD. G. & liquet AB ad G. hoc est X ad Y dari. Q. E. D.

a 11. 6.
b 8. dat.
c cor 20. 6.

PROP. 51.

Si due
recta linea
AB, CD
habeant ad
invicem
rationem

datam; & ab illis rectilinea quacunque X, Y specie data describantur; habebunt ad invicem rationem datam.

Nam & fac Z simile ipsi Y. Ac ob b Z, & Z
datas, & liquet X dari. Q. E. D.

a 18. 6.
b 49. dat.
c 50. da.
d 8. dat.

PROP. 52.

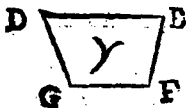
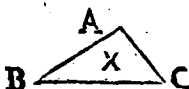

Si à data magnitudine
recta AB figura X specie
data describatur, descri-
pta figura X magnitudi-
ne data est.

Nam ABq & datur
specie, & magnitudine; & b ABq datur. ergo X
datur.

a 1. & 2.
def 4.
b 49. dat.
c 1. dat.

PROP. 53.

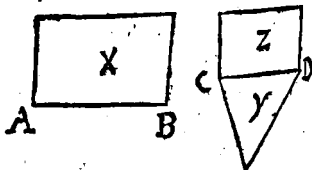

Si due figura X, Y
specie data fuerint; & u-
num latus unius BC ad u-
num latus alterius DE ha-
buerit rationem datam; re-
liqua quoque latera AB ad
reliqua FG habebunt ratio-
nem datam.

Nam

$\left. \begin{array}{l} \overline{AB} \\ \overline{BC} \\ \overline{DE} \\ \overline{EF} \\ \overline{FG} \end{array} \right\} \text{ Nam } \dots \text{ dantur.}$
 &c. ergo per 8. dat.

P R O P. 54.

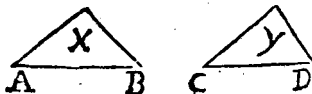

Si due figura X, Y specie datae ad invicem habuerint rationem datam, etiam latera (AB, CD, &c.) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam ad CD fiat Z ipsi X similis. Hæc specie datur. ergo Y datur. Proinde ob Y datam,

$\frac{\overline{Z}}{\overline{X}}$
 datur X. ergo AB datur. ergo per præcedentem.

P R O P. 55.

Si spatium X magnitudine & specie datum fuerit, ejus latera (AB

&c.) magnitudine data erunt.

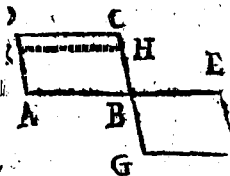
Nam ad quamvis CD fiat Y simile ipsi X. hoc specie & magnitudine datur. ergo Y da-

tur. c quare CD datur. d ergo AB data est.

Q. E. D.

P R O P.

PROP. 56.

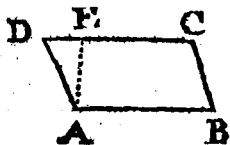
Si duo equian-
gula parallelogram-
ma AC, BF habue-
rint ad invicem ra-
tionem datam, est
ut primi latus AB
ad secundi latus BE,
ita reliquum secun-

di latus BG ad tertium BH, ad quam alterum primi
latus BC habet rationem datam, quam habet paral-
lelogrammum AC ad parallelogrammum BF.

Nam duc HK parall. AB. Liquet esse BC.
BH :: AC. AH :: AC. BF. Q. E. D.

a 1. 6.
b 14. 6.
c 7. 5.

PROP. 57.

Si datum spatium AC
ad datam rectam AB
applicatum fuerit, in
angulo BAD dato, da-
tur applicationis alti-
tudo AD.

Erige perpendi-
cularem AE. estque AB. AE :: ABq. AB x
AE :: ABq. pgr. AC. ergo AE datur. quare
per E duc parallelam DC, hæc abscondet qua-
ritam AD. Q. E. F.

a 11. 1.
b 1. 6.
c 35. 1.
d 1. c 1.
dat.
e 18. c 15.
dat.

PROP. 58.

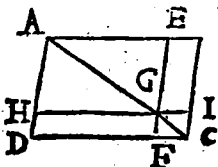
Si datum ad datam rectam applicetur, deficiens
data specie figura, latitudines defectus data sunt.
Non differt a vigesima octava sextæ.

PROP. 59.

Si datum ad datam rectam applicetur, excedens
data specie figura, latitudines excessus data sunt.
Eodem est cum vigesima nona sextæ.

PROP.

PROP. 60.

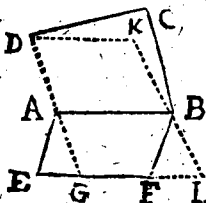
Si datum specie parallelogrammum (H E, vel DB) duognomone HCE angatur, vel minuatnr; latitudines gnomonis HD, EB datae sunt.

a 3. dat.
b 24. 6.
c 45. dat.
d hyp.
e 4. dat.

1. Hyp. Liquet totum DB tam α magnitudine, quam b specie dari, c proinde & latitudines AB, AD; c quibus aufer α datas AE, AH, ϵ remanent EB, HD datae. Q. E. D.

2. Hyp. Liquet HE b specie, & α magn. c dari, c quare & latera AE, AH; hanc deme ex α datis AB, AD: ϵ remanent EB, HD datae. Q. E. D.

PROP. 61.

Si ad data specie figuram ABCD unum latus AB applicetur parallelogrammum spatium AF in angulo BAE dato; habeat autem data figura AC ad parallelogrammum AF rationem datam; parallelogrammum AF specie datum est.

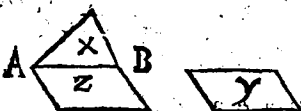
Ad DAG protractam duc (per B) parallelam, cui occurrant EFH, & DK parall. AB. Ac ob AD, & ang. BAD α dat. ϵ liquet pgr.

$\overline{AB}$
AK specie dari. b ergo AK & c proinde AK, $\overline{AC}$
 ϵ vel AK, ϵ hoc est AD dantur. ϵ ergo $\overline{AB}$ $\overline{AF}$
 $\overline{AH}$ $\overline{AG}$

tur. Item ob angulos E, & GAE γ notos, γ datur AE; ϵ ergo AB datur. b unde pgr. AF specie datur. Q. E. D.

a 3. def. d.
b 49. dat.
c 8. dat.
d 35. 1.
e 1. 6.
f hyp. &
g 4. dat.
h 40. dat.
i 3. def. d.

PROP. 62.

Si duae re-
cte AB, CD
ad invicem
habeant ratio-
nem datam;

ab una quidem data specie figura X descripta sit,
ab altera autem spatium parallelogrammum Y in
angulo dato; habeat autem figura X ad parallelo-
grammum Y rationem datam; parallelogrammum
Y specie datum est.

Nam ad AB sit pgr. Z simile ipsi Y. Hujus
ratio ad Y, & b proinde ad X datur. c ejusque an-
guli dantur. d ergo Z specie datur. e proinde &
Y. Q. E. D.

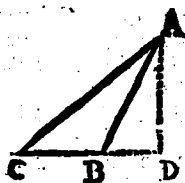
a 50. dat.
b 8. dat.
c hyp.
d 61. dat.
e 3. def. d.

PROP. 63.

Si triangulum specie datum sit, quod ab unoquoque
lateralum describitur quadratum, ad triangulum habe-
bit rationem datam.

Sequitur ex 49. hujus:

PROP. 64.

Si triangulum ABC an-
gulum obtusum ABC da-
tum habeat; illud spatium,
quo latus AC obtusum an-
gulum subtendens magis po-
test quam latera AB, CB
obtusum angulum ABC
ambientia, ad triangulum

ABC habebit rationem datam.

Nam demittatur AD perpendicularis produ-
ctae CBD. atque ob angulos a ABD, & D da-
tos, b datur BD, c hoc est $BD \times CB$. d ergo

a 4. dat.
b 40. dat.
c 1. 6.
d 8. dat.

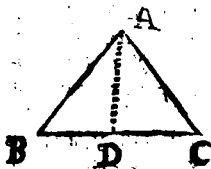
$$\frac{AD}{AD \times CB}$$

$$2 BD$$

a 12. 2.
f 41. 1.

$2 BD \times CB$, hoc est, $\frac{2}{1} \frac{BD \times CB}{AD \times CB}$ $\frac{ACq - ABq - CBq}{\text{triang. } ABC}$
tur. Q. E. D.

P R O P. 65.

Si triangulum ACB
angulum acutum C da-
tum habeat; illud spa-
tium, quo latus AB an-
gulum C subtrahens
minus potest, quam le-
tera AC, CB angulum
acutum C ambientis,

habebit ad triangulum ACB rationem datam,

a 40. dat.

Nam duc perpendiculararem AD. Datur $\frac{CD}{AD}$,

b 1. 6.
c 8. dat.

hoc est $\frac{CD \times BC}{AD \times BC}$. ergo $\frac{2 CD \times BC}{AD \times BC}$, hoc

d 13. 2.
e 41. 1.

est $\frac{ACq + BCq - ABq}{\text{triang. } ACB}$ datur. Q. E. D.

P R O P. 66.

Si triangulum ACB habuerit angulum C datum;
quod sub rectis AC, CB datum angulum C com-
prehendentibus, continetur rectangulum, habebit ad
triangulum ACB rationem datam.

a 40. dat.
b 1. 6.

c 41. 1.
d 8. dat.

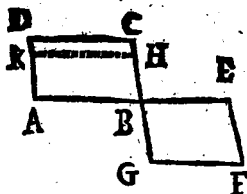
Nam in figura præcedentis, est $\frac{AC}{AD}$, hoc

est $\frac{AC \times BC}{AD \times BC}$, hoc est $\frac{AC \times BC}{2 \text{ triang. } ACB}$ data. ergo

$AC \times BC$ datur. Q. E. D.
 $\text{triang. } ACB$.

P R O P.

P R O P. 68.

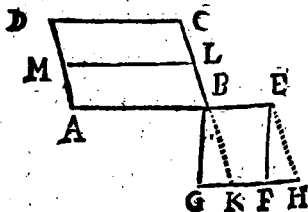
Si duo parallelogramma equiangularia AC, BF habeant ad invicem rationem datam, & unum latus AB ad unum latus BE habeat rationem datam;

et reliquum latus BC ad reliquum latus BG habebit rationem datam.

a 2 def. d.
b 56. dat.
c 8, dat.

Nam sit $AB : BE :: BG : BH$. * ergo BG datur. b item BC datur: * ergo BC datur.

P R O P. 69.

Si duo parallelogramma AC, BF datos angulos habeant, & ad invicem rationem datam; habeat autem & unum latus AB ad unum latus BE rationem datam; & reliquum latus BC ad reliquum latus BG habebit rationem datam.

Latera AB, BE jaceant in directum. produc CBK, ac GFH ad occursum cum EH parall. CK.

a 57.

Ob * ang. KBE (ABC) & pgr. * AC, vel BF AC

AC & $\angle B$ datas, e liquet KB dari. item ob b 35. 1.
 $\overline{BH}$ $\overline{BE}$ $\overline{BC}$ c 68. dat.
 ang. G , & GBK d datos, e datur KB , f quare BC d hyp. &
 $\overline{Be}$ $\overline{Bg}$ 4 dat.
 datur. Q. E. D. e 40. dat.
 f 8. dat.

P R O P. 70.

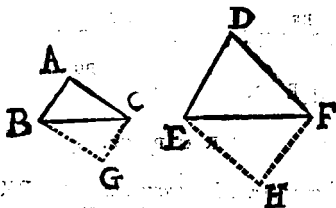
Si duorum parallelogrammorum (AC , BH , vel BF) circa aequales angulos (ABC , KBE) aut circa inaequales quidem (ABC , GBE) datos tamen, latera (AB , BE , & BC , BK , & BC , BG) ad invicem habeant rationem datam; & ipsa parallelogramma (AC , BH , & AC , BF) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam (in fig. præced.) sit AB . $BE :: KB$. BL . & duc LM parall. BA .

Primo, Quia a AB b id est KB a ac KB datae a hyp.
 $\overline{BE}$, $\overline{BL}$, $\overline{CB}$ b const.
 sunt, e erit CB , d hoc est AC e vel pgr. AC data. c 8. dat.
 $\overline{BL}$ $\overline{AL}$ $\overline{BH}$ d 1. 6.
 e 14. 6.
 f hyp. &
 4 dat.
 e 40. d.
 b 35. 1.

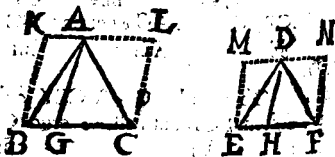
Q. E. D.

Secundo, Ob angulos G , & GBK f datos,
 g datur BK ; item b CB data est. e ergo CB da-
 $\overline{Bg}$ $\overline{Bq}$ $\overline{BK}$
 tur. proinde, ut prius, AC , hoc est pgr. AC da-
 $\overline{BH}$ $\overline{Bf}$
 tur. Q. E. D.

Si duorum triangulorum ABC , DEF , circa
 quales angulos, aut circa inaequales quidem, datos ta-
 men (A , & D) latera AB , DE , & AC , DF ad
 invicem habeant rationem datam; & ipsa triangu-
 la ABC , DEF habebunt ad invicem rationem datam.
 Nam compleantur pgra. AG , DH . hæc da-
 tam habent rationem, & proinde & trigona ABC ,
 DEF illorum & subdupla. Q. E. D.

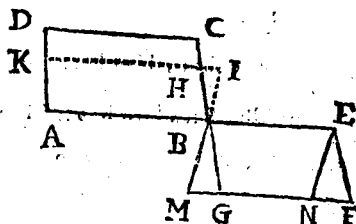
PROP. 72.

Si duorum triangulorum ABC , DEF & bases
 BC , EF fuerint in ratione data, & æque ab angu-
 lis ad bases (AG , DH ,) quæ faciant ang. AGC ,
 DHF æquales, aut inaequales quidem, sed tamen da-
 tos, habeant ad invicem rationem datam; & ipsa
 triangu-
 la ABC , DEF habebunt ad invicem ratio-
 nem datam.

Nam duc BK ad AG , ac EM ad DH pa-
 rallelas, & comple pgra. CK , FM . Hæc se ha-
 bent juxta 70. hujus; quare triangu-
 la eorum
 subdupla ABC , DEF rationem habent datam.
 Q. E. D.

PROP.

C. M.
les com
E, ex
G, G
ms rsw
G, D
e & t
E. D

11

 $\overline{A}Hc(\overline{B}F)$

7

A

١٢

11.

...

1

1

51

at

FF

EVCLIDIS Data.

Nam in fig. præcedentis. 1. Hyp. a Liqueat
CB dari. Q. E. D.

BH

2. Hyp. ut in præcedenti, datur BI, ac ex hyp.

BH

AC item AB. BE :: a * MB. BI b :: GB. BH.

BF (BN)

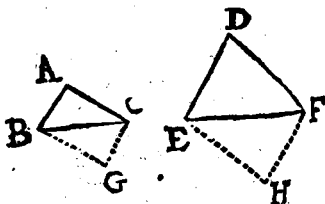
* quare CB etiam datur. * ergo CB data est

BH

BI

Q. E. D.

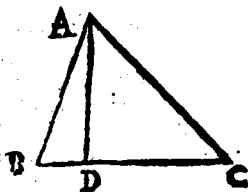
P R O P. 75.

Si duo triangula ABC, DEF ad invicem habeant rationem datam, aut in angulis (A, D) equalibus, aut inequalibus quidem sed tamen datis, erit ut primi latus AB ad secundi latus DE, ita alterum secundi latus DF ad eam rectam, ad quam reliquum primi latus AC habet rationem datam.

Nam compleantur pgr. AG, DH. Ergo per præcedentem.

P R O P. 76.

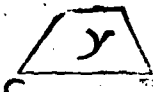
Si in trianguli ABC specie dati vertice A lineæ perpendicularis AD agatur ad basim EC, acta linea AD ad basim BC habebit rationem datam.

Nam

* hyp. & 3.
def d.
440. das.
68 das.

 $\overline{BC}$

PROP. 77.

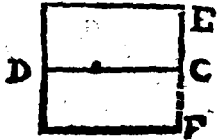
quodlibet latus unius AB ad quodlibet alterius latus CD habebit rationem datam.

a 49. das.
b 49p.

c 8. det.

Cur. Q. E. D.

P R O P. 78.

Sit $\bar{D}C.AB :: AB.CF.$ ergo $\bar{D}C$ datur.

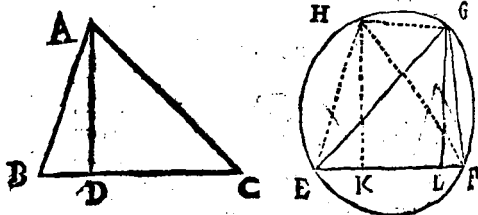
a & der. 1
b 49 der.
c hyp.
d 17. 6.

§ 1. 6.
f 3. def. d.

quare rectang. $D\overset{\overline{CE}}{\underset{\overline{CE}}{C}}E$ specie datur. Q. E. D.

Bb 3

PROP.

Si duo triangula ABC , GEF unum angulum BAC uni angulo EGF equalem habeant; ab equalibus autem angulis BAC , EGF ad bases BC , EF perpendiculares agantur AD , GL ; sique ut primi trianguli basis ad perpendicularem, ita & alterius trianguli basis ad perpendicularem ($BC:AD::EF:GL$;) illa triangula ABC , GEF æquiangula sunt.

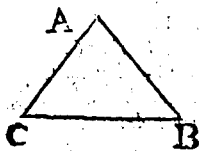
Circa triang. GEF describe circulum. Fac ang. $FEH = B$. Connecte HE , HG ; & demitte perpendicularem HK .

Liquet triangula ABC , HEF , & ADD , HEK , ac ACD , HEK æquiangula fore. Proinde $EK:KH::BD:DA$. & $FK:KH::CD:DA$. $\therefore$ quare $EF:KH::BC:DA::EF:LG$. $\therefore$ quare $KH=LG$. $\therefore$ ergo HG parall. KL . funde ang. $EGH = GEF$. $\therefore$ ergo arcus EH , FG , $\therefore$ ideoque anguli EFH , GEF æquantur. Item ang. $EHF = EGF$. $\therefore$ ergo trigona EHF , EGF ; $\therefore$ proinde & trigona EGF , ABC sibi mutuo æquiangula sunt. Q. E. D.

a 4. 6.
b 14. 5.
c 17.
d 9. 5.
e 31. 1.
f 29. 1.
g 16. 3.
h 17. 3.
i 31. 3.
l 31. 3.
m 21. 6.

01. 79.

P R O P. 80

Si triangulum ABC unum angulum A datum habuerit; quod autem sub lateribus AB, AC datum angulum comprehendentibus continetur rectangulum,

habeat ad quadratum reliqui lateris BC rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

Nam Q: $AC + AB : CB$ vocetur X.

ergo X; & $AC \times AB$; & c propterea ^{a 67. dat.}
triang. ABC. triang. ABC. ^{b 66. dat.}
^{c 8. dat.}

X data est. & item $AC \times AB$ datur. ergo d hyp.

$AC \times AB$ CBq
X, ideoq; $X + CBq$, hoc est Q: $AC + AB$, ^{e 6. dat.}
 CBq CBq ^{f hyp.}

datur. g proinde triang. ABC specie datur. Q. E. D. ^{g 46. dat.}

P R O P. 81.

A. Si tres recte proportionales
B. A, B, C tribus rectis proportio-
C. F. nalibus D, E, F extremas
A, D, & C, F habuerint in
ratione data; medias quoque B, E habebunt in
ratione data. Et si extrema A ad extremam D, & me-
dia B ad mediam E habeat rationem datam; & re-
liqua C ad reliquam F habebit rationem datam.

Nam primo, ob A & C datas, a datur $\frac{A}{C}$, ^{a 70. dat.}

$\frac{D}{F}$ $\frac{DF}{DF}$
b hoc est, Bq. ergo B datur. Q. E. D. ^{b 17. 6.}

Secundo, ob $\frac{Bq}{Eq}$, hoc est $\frac{AC}{D}$ datam, & c $\frac{A}{D}$ ^{c hyp.}

datam, d datur $\frac{C}{F}$. Q. E. D. ^{d 68. dat.}

P R O P. 82.

A. B :: D. E.

B. C :: E. F.

Si quatuor rectæ proportionales fuerint (A. B. :: D. E.) erit ut prima A ad eam C, ad quam secunda B rationem habet datam, ita tertia D ad eam F, ad quam quarta E rationem habet datam.

Nam quia B. C :: e E. F. & e B data est; be-

rit E data. atqui ex æquali A. $\frac{C}{F}$:: D. F. ergo, &c.

P R O P. 83.

A. B. C. D. Si quatuor rectæ A, B, C, D
F. E. ita ad invicem se habeant, ut

tribus ex iis, quibuscunque sumptis A, B, C, & quarta ipsis proportionali accepta E, ad quam reliqua D ex quatuor rectis proportionem habet datam; erit ut quarta D ad tertiam C, ita secunda B ad eam F, ad quam habet prima A rationem datam.

Nam AE e = BC b = D F. & datur b $\frac{D}{E}$

e hoc est AD, d vel AD, e vel A. ergo, &c.

 $\frac{A}{E}$ $\frac{D}{F}$ $\frac{F}{E}$

P R O P. 84.

C E

A D B

Si duæ rectæ AB, AC datum spatium comprehendant in angulo A dato; sit autem altera A B altera A C major data DB; etiam unaquæque ipsarum AB, AC data erit.

Nam comple. quadratum A E. e Hoc specie datum est. b item pgr. CB, & recta DB dantur, e ergo AC, vel AD, & tota d proinde AB datur, Q. E. D.

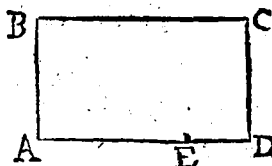
P R O P. 85.

Si due recte BD, DE datum spatium comprehendant in angulo BDE dato, sit autem simul utraq; (BD+DE) data; & earum quoque unaquaque BD, & DE data erit.

Nam sume DA=DE, & comple quad. DC. Hoc specie datur; item pgr. BE, & recta BA dantur. ergo AD (DE) & c reliqua DB dantur. Q. E. D.

a hyp.
b 58. dat.
c 4. dat.

P R O P. 86.

Si due recte AB, AD datum spatium BD comprehendant in angulo dato; quadratum autem unius AD quadrato al-

terius AB majus sit dato quam in ratione (nempe ut sit ADxAE datum, & * reliqui ADxED ad ABq ratio data); & utraque ipsarum AB, AD data erit.

* 2. 2.

Nam ob BD, & DAXAE a data, b datur BD. c ergo AB d ideoque ABq datur. e item DAXAE AE AEq

a hyp.
b 1. dat.
c 69. dat.
d 51. dat.
e hyp.
f 2. dat.
g 6. dat.
h 8. 2
i 54. dat.
l 6. dat.
m 8. dat.
n 1. 2

ABq datur. f ergo AEq ideoque AEq ADxED, ADxED, 4ADxED,

g & AEq b hoc est AEq datur. 4ADxED+AEq Q:AD+kD

k ergo AE & l componendo AE * ideoq; AD ED; 2AD,

AE m hoc est AEq datur. denique igitur ob AD. ADxAE

e datum ADxAE, n erit AEq data. o ergo AE, & p proinde AD, ac AS datæ sunt. Q. E. D.

n 2. dat.
o 64. dat.
p 57. dat.

P R O P.

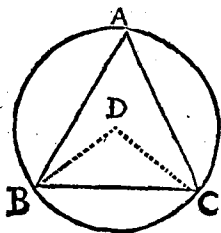
PROP. 89.

Si in datum magnitudinē circulum CFED data magnitudine recta CE acta fuerit, auferet segmentum quod angulum (CFE), datum comprehendet.

Nam (in fig. præcedentis) quia CE, & ang.

CED dantur, a erit ang. D datus. b ergo ang. F a 43. dat.
 c (1 Rect. — D) datus erit. Q. E. D. b 4. dat.
 c 22. 3.

PROP. 90.

Si in circuli positione dati circumferentiæ BAC datum fuerit punctum B, ab eo autem puncto B ad circumferentiam circuli inflexa fuerit recta BAC quæ datum angulum A efficiat; inflexa recta altera extremitas C data erit.

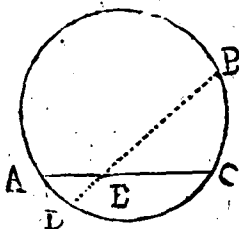
Ad a centrum D duc BD, & CD; b datusque est ang. D dati A c duplus. quare ob BD d datam, e erit DC data. f ergo punctum C datum est. Q. E. D. a 1. 3.
 b 2. dat.
 c 20. 3.
 d 26. dat.
 e 19. dat.
 f 25. d.

Si ang. A obtusus fuerit; sume reliquum e 2 rectis acutum; ejus subsidio punctum C inuenies, juxta dicta.

PROP.

a Nam duc tangentem AD , *b* eritque AD ^{*a* 91. *da*.}
(hoc est $CA \times AB$) datum. Q. E. D. ^{*b* 36. 3}

PROP. 93.

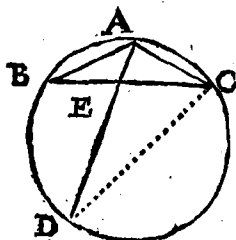
Si intra datum
positione. circulum
 $ABCD$ sumatur
aliquod punctum E ;
per punctum autem
 E agatur in circula-
rum aliqua recta
 AFC ; quod sub
segmentis AE , EC
acta recta linea

comprehenditur rectangulum, datum est.

Nam per E duc rectam DEB utcumque occur-
rentem circulo in B , & D . estque rectang. DEB
 $= a$ AEC . *b* ergo AEC datur. Q. E. D.

^{*a* 35. 5.}
^{*b* def. 4.}

PROP. 94.

Si in circulum
 $BACD$ magnitudi-
ne datum agatur re-
cta linea BC , que
segmentum auferat,
quod angulum BAC
datum comprehendat;
angulus autem $B \cdot C$,
qui in segmento con-
sistit, bisariam sece-
tur; simul utraque re-

ctarum BA , AC que angulum datum BAC com-
prehendunt, ad lineam AD , que angulum bisariam
secat, habebit rationem datam: & quod sub simul
utrisque BA , AC , que datum angulum BAC com-
prehendunt, rectis: & inferne abscissa (ED) ab ea
 AD , que angulum BAC in circumferentia datum
bisariam secat, rectangulum datum erit.

Duc

a 88. dat.
 * 1. dat.
 b 3. 6.
 c 11. 6.
 * 4. 6.
 d 1. def. d.

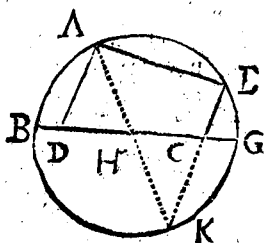
Duc CD ; & primo ob angulos BAC , CAD
 datos , α dantur subtensæ BC, CD, * ideoque CB

datur. Cum igitur CA. AB :: b CE. EB, & per-
 mutando CA. CE :: AG. EB :: (CA + AB.
 CB ::) * AD. DC. (Nam * ob ang. BAE
 = CAD; & D = BD; trigona ABE, ADC si-
 milia sunt) ac rursus permutando CA + AB.
 AD :: CB. DC. α erit $\frac{CA}{AD} + \frac{AB}{AD}$ data.
 Q. E. D.

b 21. 3.
 b 4. 6.
 c prius.
 d 16. 6.
 e 52. dat.
 f 1. def. d.

Secundo, ob triangula AEB , DEC e similia;
 α erit CD, DE :: AB. BE c :: CA + AB. CB.
 α ergo CA + AB in DE = CD in CB, atqui
 CD x CB e datur f ergo CA + AB in DE da-
 tum est. Q. E. D.

P R O P. 95.

Si in circuli BAG
 positione dati dia-
 metro BG sumatur
 datum punctum D;
 à puncto autem D
 in circulum produ-
 catur quedam recta
 DA, & agatur à
 ectione A ad rectos
 angulos in produ-

ctam rectam DA linea AE ; per punctum autem E,
 in quo linea AE, qua ad rectos angulos consistit, oc-
 currit circumferentia circuli , agatur parallela
 (ECK) productæ rectæ DA; datum est illud pun-
 ctum C, in quo parallela EK occurrit ipsi diametro
 BG; & quod sub parallelis lineis AD , EC compre-
 henditur rectangulum, datum est.

* 31. 3.

Nam connectatur AK. α estque AB (ob an-
 gulum E , vel DAE rectum) diameter. ergo

interfeci-
 qui ob K
 e ergo C
 Q. E. D.
 datur. Q

intersectio H est centrum. ^b ergo DH datur. At- ^{b 36. dat.}
 qui ob KH. HA ^c :: CH. HD, ^{c 4. 6.} ^d est CH = HD. ^{d 9. 5.}
^e ergo CH datur. ^{e 1. def. d.} ^f ergo punctum C datur. ^{f 27. dat.}
 Q. E. D. ^g ergo KC x CE, hoc est ^d AD x CE ^{g 93. dat.}
 datur. Q. E. D.

F I N I S.

